

A.K. Emmerichová

**ŽIVOT A HOŘKÉ UMUČENÍ
PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA**
DÍL II.

ARCA JIMFA

Anna Kateřina Emmerichová

**ŽIVOT A UMUČENÍ
PÁNA NAŠEHO
JEŽÍŠE KRISTA II**

nakladatelství
Arca JiMfa
1995

translation © Bedřich Metyš – dědicové, 1995
illustration © Markéta Kuxová, 1995

ISBN 80-85766-50-7

**Začátek veřejného
učitelského
Ježíšova působení**

1. Ježíš na cestě do Hebronu

Ježíš putoval z Kafarnaá přes Nazaret do Hebronu. Procházel nepopsatelně krásnou krajinou u Genezaretu a kolem lázní s horkými prameny u Emauz. Tyto se nacházely asi jednu hodinu od Magdaly směrem na Tiberiadu, jako nejzazší na vrcholu jedné hory. Na lukách rostla velmi vysoká, hustá tráva a na svahu stály domy a stany mezi řadami fíkovníků, datlových palm a pomerančovníků. Těsně vedle cesty se konala jakási lidová slavnost. Muži a ženy v oddělených skupinách hráli hry o ceny, jimiž byly plody. Zde Ježíš spatřil Natanaela, zvaného též Hazed, jak stojí s muži pod jedním fíkovníkem. Natanael byl zaujat vnitřním bojem, a to tak, že se se smyslným pokušením díval na hry žen. Proto na něj pohlédl Ježíš varovně, když přecházel kolem. Natanael cítil, aniž by Ježíše znal, hluboké pohnutí způsobené tímto pohledem a pomyslel si: Ten muž má pronikavý pohled. Připadalo mu, jako by Ježíš byl více než pouhý cizí člověk. Cítil se zasažen, šel do sebe, zvítězil nad pokušením a od té chvíle byl k sobě mnohem přísnější. I Neftaliho, zvaného Bartoloměj, jak se domnívám, jsem zde spatřila a také jeho se dotkl Ježíšův pohled.

Ježíš putoval se svými dvěma přáteli z mládí směrem k Hebronu v Judeji. Tito dva mu však nezůstali věrni, odloučili se od něho a teprve po vzkříšení při jeho zjevení na hoře Thebez v Galileji se opět obrátili a přidružili k obci věřících.

V Betánii se Ježíš zastavil u Lazara, který se jevil mnohem starším než Ježíš. Zdálo se, že dobře o osm roků. Měl veliký majetek s mnoha lidmi, usedlostmi a zahradami. Jeho sestra Marta měla svůj vlastní dům, kde bydlela odděleně ještě sestra jménem Marie, která žila stále jenom pro sebe. Nejmladší Magdaléna žila v Magdalu na zámku. Lazar se již dlouho znal se svatou Rodinou. Již dříve podporoval Josefa a Marii mnohými milodary a od počátku až dosud vykonal velmi mnoho pro křesťanskou obec. Dokonce celá pokladna, kterou vedl Jidáš, a všechna první zařízení obce věřících pocházela z jeho majetku.

Z Betánie chodíval Ježíš také do chrámu v Jeruzalémě.

2. Lazarova rodina

Lazarův otec se jmenoval Zarah nebo Zerah a pocházel z velmi vznešeného rodu z Egypta. Přebýval v Sýrii u hranic s Arábií a měl vztah k jistému syrskému králi. Pro svoje zásluhy v určité válce byl obdarován římským císařem statky u Jeruzaléma a v Galileji. Byl někým jako kníže a tedy velmi bohatý a získal ještě větší bohatství prostřednictvím své ženy Jezabel, židovky z farizejského pokolení. Stal se židem, byl zbožný a přísný podle způsobu farizeů. Náležela mu také městská čtvrť na hoře Sionu, tam, kde tekla potok průrvou podél chrámové hory. On však z tohoto vlastnictví odkázal největší díl chrámu, a přece však ještě rodině zůstala zachována spravedlivá část. Bylo to tam, kudy apoštolové vystupovali k večeradlu, ale tato část již k ní nepatřila. Zámek v Betánii byl velmi veliký s mnoha zahradami, terasami a kašnami a byl obklopen dvojitou zahradou. Rodina věděla o proctví Anny i Simeona a očekávala Mesiáše, znali se již v době Ježíšova dětství se svatou Rodinou, jako se ostatní, často vznešení zbožní lidé také stýkají s prostými zbožnými lidmi.

Lazarovi rodiče měli celkem patnáct dětí, ze kterých šest brzy zemřelo, devět se dožilo vyššího věku a jenom čtyři zbyly do časů, kdy Kristus učil. Tito čtyři byli: Lazar, Marta – o dva roky mladší Marie, která byla pokládána za slabomyslnou, potom Marie Magdaléna o pět let mladší než tato slabomyslná Marie. O této poslední v Písmu není zmínka a není vypočítávána, ale přece jenom před Bohem zde byla. V rodině ji vždy odsouvali stranou a je zcela neznámá.

Magdaléna, nejmladší dcera, byla velmi krásná a již v raném věku byla velká a vyspělá jako urostlá dívka. Byla plná všelijakých kejklů a nejrůznějších šelmovských kousků. Když měla sedm let, zemřeli jí rodiče. Už od dětství je nemohla snést pro jejich přísné posty. Již jako dítě byla nevýslovně marnivá, mlsná, pyšná, změkčilá a umíněná. Nikdy nebyla věrná a visela na tom, co jí právě nejvíce lichotilo, přitom byla marnotratná a dobročinná ze smyslného soucitu, velmi dobromyslná a oddávala se všemu skvělému a pouze vnějšímu. Její matka měla podíl na jejím rozmaru a onen změkčilý soucit pocházel od ní.

Matka a její chůva rozmazlovaly Magdalénu, všude jí postrkovaly, aby její kejkle a způsoby byly obdivovány a často s ní vysedávaly vyšňořené u okna. Právě toto vysedávání u okna bylo prvním pramenem její zkázy. Vídala jsem ji u okna nebo na terasách v domě na přepychovém sedátku z koberců a polštářů. Lidé z ulice ji tak mohli vidět v její nádheře. Odcizovala také pamlsky, aby je donášela do zahrad zámku jiným dětem. Již ve svém devátém roce začala s milostnými pletkami.

S jejím vzrůstajícím nadáním a vlastnostmi rostl i rozruch a obdivování kolem ní. Měla také kolem sebe velkou společnost, byla rovněž vzdělaná a psala výroky o věcech lásky na malé svitky pergamenu a viděla jsem, že při tom počítala na prstech. Tyto svitky pak posílala kolem a vyměňovala je se svými oblíbenci a vůbec byla slavná a obdivovaná.

Nikdy jsem však nespatriila, že by někoho měla upřímně ráda a natož milovala. To všechno byla ješitnost, rozmazlenost, přehnaná úcta, dále obdiv k sobě samé a pýcha z krásy. Viděla jsem, že je také pohoršením pro své sourozence, kterými ona pro jejich prostší způsob života pohrdala a styděla se za ně.

Když si děti rozdělovaly otcovské statky, připadl jí losem zámek v Magdalú. Byl to zámek velmi krásný. Jako dítě tam Magdaléna přicházela často s rodinou a vždy měla zvláštní zálibu pro toto místo. Bylo jí asi dvanáct let, když se tam odebrala s mnohou okázalostí a s celou domácností děveček a služebných.

Magdalum bylo opevněné místo, které se sestávalo z více zámků, veřejných budov, velikých prostranství s alejemi a zahradami. Leželo osm hodin cesty od Nazareta východním směrem, asi tři hodiny od Kafarnaa a půldruhé od Betsaidy jižním směrem, asi jednu míli od jezera Genezaretského na návrší a také ještě jeho budovy sestupují dolů do údolí, které se prostírá k jezeru a vybíhá v cestu okolo břehu jezera. Jeden ze zámků patřil Herodovi, který vlastnil ještě jeden větší v úrodné krajině u Genezaretu. V Magdalú byla posádka Herodových vojáků, kteří také přispěli ke zkáze mravů. Důstojníci se stýkali s Magdalénou. Vcelku přebývalo v Magdalú kromě vojáků pár stovek lidí, ponejvíce úředníci, správci budov a služebnictvo. Nebyla zde ani jedna synagóga. Lidé docházeli do synagógy v Betsaidě.

Magdalénin zámek byl nádhernější a vyšší než ostatní, s jehož střechy bylo možno přehlédnout hladinu Galilejského jezera a protější břeh. Do Magdaly vedlo pět cest a na každé z nich stála ve vzdálenosti jedné půlhodiny od opevněného města věž nad branami jako hláska, aby bylo možno bedlivě pozorovat okolí. Tyto věže neměly spolu žádné spojení a končina, kterou ohraňovaly, byla plná zahrad, polí a luk. Magdaléna měla služebníky a děvečky, pole a stáda, bylo to však hospodářství plné nepořádku a všechno dospělo k zániku.

Divokou strží do údolí, na jehož začátku leželo na výšině Magdalum, tekla říčka směrem k jezeru a zdržovalo se v něm mnoho divoké zvěře. Ta se sem stahovala ze tří pustin, které se napojovaly na toto údolí. Zde lovil Herodes. Při svém zámku u Genezareta měl zoologickou zahradu.

Genezaretská končina začíná mezi Tiberiadou a Tarichejou, asi čtyři hodiny od Kafarna, a táhne se tři hodiny od jezera do nitra země a jižně do okolí Taricheje až k místu, kde vytéká Jordán. Půvabné údolí s uměle vytvořeným jezerem, které vytváří potok, s lázněmi u Betulie sousedí s touto končinou a jiné prameny tudy protékají do jezera. Tento potok vytváří více uměle vytvořených vodopádů a vzdušných rybníků v této krásné krajině, které tvoří souvislé řady zahrad, domů pro občerstvení, zámky, zahrady se zvěří, aleje, štěpnice, vinice a po celý rok je zde plno květů a každého druhu ovoce. Bohatí lidé a zvláště ti z Jeruzaléma mají zde svoje příbytky a zahrady. Všechno je výstavné a ozdobeno sady, besídkami, zelenými labyrinty a protkáno cestami, obklopenými stupňovitě členěnými pahorky. V této krajině nejsou žádná větší města. Zdejšími usedlíky jsou ponejvíce zahradníci a správci statků, také pastýři stád, tvořených zcela drobnými ovci a kozami. Chovají také nejrůznější vzácná zvířata a ptáky. Touto končinou neprochází žádná zemská silnice, avšak dvě cesty – jedna od jezera a druhá od Jordánu – ji obepínají.

3. Ježíš v Hebronu, Dothainu a Nazaretě

Když Ježíš přišel do Hebronu, zanechal tam svoje průvodce a řekl, že chce ještě navštívit jednoho přítele. Zachariáš a Alžběta už nežili. Ježíš šel směrem k poušti, kam zanesla Alžběta chlapce Jana. Tato pustina ležela jižně mezi Hebronem a Mrtvým mořem. Nejprve se jde přes vysoký kopec s bílými kameny a pak se přijde do líbezného údolí s palmami. Tam šel Ježíš. Pobyl v jeskyni, kam byl ponejprv Alžbětou donesen Jan a potom šel přes jednu malou říčku, přes níž byl přenesen i Jan. Viděla jsem ho, jak jde sám a modlí se, jako by se připravoval na svůj učitelský úřad. Z pustiny se vrátil znovu zpět do Hebronu. Všude přikládal svoji pomocnou ruku. Tak pomáhal u Mrtvého moře lidem, kteří pluli na prámu z trámů, nad nímž byla napjata plachta. Na tomto prámu byli lidé, dobytek a zavazadla. Ježíš na ně zavolal a přisunul k jejich plavidlu trám. Pomáhal jim vystupovat při přistání a také při vylepšování plavidla. Lidé nemohli pochopit, kdo je, neboť aniž by se odlišoval oblečením, přece jeho bytost byla tak obdivuhodně působná a úctyhodná, že lidé byli velmi pohnuti. Zpočátku věřili, že to je Jan Křtitel, který se již objevil u Jordánu: ale brzy viděli, že on jím není, neboť Jan byl snědší a měl hřmotnější postavu.

V Hebronu slavil Ježíš sabat a propustil tam také svoje průvodce, kteří šli s ním. Vcházel do domu nemocných, utěšoval je, podával jim ruku, zvedal, nosil, ukládal na lože; avšak neviděla jsem, že by je uzdravoval. Jeho přítomnost přinášela všem dobro a to bylo obdivuhodné. Vcházel i k posedlým, kteří se uklidňovali v jeho blízkosti, přestože zlé duchy nevyháněl. Tam, kde chodil a putoval, všude pomáhal, zejména když bylo nutno pomoci. Pozvedal ty, kdo padli, občerstvoval žíznlivé a doprovázel poutníky přes lávky a potoky a všichni žasli nad tímto láskyplným poutníkem. Z Hebronu odešel k místu, kde vytéká Jordán směrem k Mrtvému moři. Tam se přeplavil přes řeku a putoval po východním břehu řeky vzhůru do Galileje. Viděla jsem ho mezi Pellou a končinou u Gergesy, jak tudy pokračuje. Podnikal jenom krátké cesty a všude pomáhal. Na-

vštěvoval všechny nemocné, zvláště malomocné, utěšoval je, pozvedal a ukládal na lůžko, napomínal je, aby se modlili, prokazoval jim péči a dával léky a byl všemi obdivován. Na jednom místě lidé věděli o proroctví Simeonově a Anny a ptali se ho, zda je to on? Obvykle ho lidé z lásky doprovázeli od jednoho místa k druhému. Posedlí se v jeho blízkosti uklidnili.

Byl také u dravé říčky Hieromaru, která vtéká do Jordánu pod Galilejským mořem nedaleko od oné srázné hory, kde později dopustil, aby se s ní vepři zřítili do moře. Při této řece stála řada malých chatrčí v zemi jako domy pastýřů, ve kterých se nacházeli lidé, kteří na břehu stavěli lodě a tito lidé si neuměli dobře poradit. Ježíš k nim přišel, přátelsky jim pomohl a viděla jsem, že přivlekl trámy, přiložil ruku k dílu a ukazoval jim nej-různější způsoby; také to, jak je mezi prací napomínal k lásce a trpělivosti.

Potom jsem spatřila Ježíše u Dothainu, na menším místě, ležícím severovýchodně od Seforidy, toto místo se rozprostíralo na značném území. Byla tam synagóga. Lidé byli velmi zanedbaní, přece však ne zlí. Abrahám tady měl pastviny pro zvířata určená k oběti. I Josef a jeho bratři tam po okolí opatrovali stáda a v této končině byl Josef prodán. Dothain bylo nyní jenom málo obydlené místo, ale dobrá půda a četné pastviny se táhly v rovině až ke Galilejskému jezeru. Byl zde veliký obytný dům, který sloužil jako blázinec, ve kterém bydlelo mnoho posedlých, byli zcela naplněni zuřivostí a utloukali se téměř k smrti, když Ježíš přicházel. Lidé je vůbec nemohli spoutat. Ježíš k nim šel dovnitř a mluvil s nimi. A tu se zcela ukonejšili. Napomínal je a oni odcházeli z domu do své domoviny zcela uklidnění. Obyvatelé byli nad tím tak udiveni, že nechtěli Ježíše propustit a pozvali ho na svatbu. Ježíš se zúčastnil slavnosti jako nějaký cizí a vážený člověk. Promluvil přátelsky a moudře napomínal svatební pár. Tito později při zjevení se Páně na hoře Thebez přišli k učedníkům.

Když se Ježíš znovu vrátil do Nazareta, navštěvoval známé svých rodičů v městě a v okolí, byl však všude přijat velmi chladně. Když chtěl jít do synagógy, aby učil, odmítli ho. Mluvil však na volném prostranství na trhu před mnoha lidmi, před saduceji a farizeji o Mesiáši, že ten bude zcela jiný, než jak si ho každý podle svého představuje. Jana Křtitele nazýval

hlasem v pustině. Ježíše sem následovali z končiny u Hebronu dva mladíci v dlouhých oděvech s pásy jako kněží, nechodili však s ním stále. Ježíš zde slavil sabat.

Nato jsem spatřila Ježíše a Marii, Marii Kleofášovu a také Parmenovy rodiče, vůbec asi dvacet lidí, jak opouštějí Nazaret a znovu putují směrem ke Kafarnau. Měli s sebou osly se zavazadly. Dům v Nazaretě zůstal vyčištěný a vyzdobený. Byl tak vyklizen a vynalézavě vybaven příkrývkami, že to na mne téměř působilo dojmem kostela. Zůstal stát prázdný. Třetí muž Marie Kleofášovy, který hospodařil v domě svaté Anny, a také její tři synové pečovali o tento dům. Marie Kleofášova přebývala nyní se svými nejmladšími syny Josefem Barsabášem a Šimonem zcela blízko domečku, který Lazar uvolnil u Kafarna Pánu, a i Parmenovi rodiče nepřebývali také daleko.

Ježíš putoval různě od místa k místu a objevoval se zvláště tam, kde také býval Jan, když přišel z pustiny. Vcházel do synagóg a učil. Utěšoval a pomáhal nemocným. Když Ježíš mluvil v synagóze jednoho malého místa o Janově křtu, o blízkosti Mesiáše a o pokání, lidé reptali projevující mu neúctu a slyšela jsem, jak někteří říkají: „Před třemi měsíci žil ještě jeho otec, tesař, a tehdy on pracoval s ním; nyní odešel Ježíš do vzdálenější končiny a přichází znovu, aby nás učil své moudrosti!“

Ježíš byl také v Káně, kde měl též příbuzné, které navštívil a kde také učil. Zatím ještě není s nikým, kdo se stali později jeho učedníky. Vypadá to, jako by se Ježíš teprve učil lidi poznávat a buduje dále na tom, co v nich připravil Jan. Od jednoho místa k druhému ho často doprovází dobrý člověk.

Jednou jsem spatřila čtyři muže, mezi nimi pozdější učedníky, jak v končině mezi Samaří a Nazaretem u zemské cesty na stinném prostranství čekají na Ježíše, který sem přišel doprovázen průvodcem. Šli Pánu vstříc a vyprávěli mu, že byli Janem pokřtěni a jak se mluví o Mesiášově blízkosti. Vyprávěli mu také, že Jan mluvil drsně s vojáky a jak jen některé z nich pokřtil. Mezi jiným jim také řekl, že by právě tak mohl vzít kameny z Jordánu a pokřtít je. Putovali potom s Ježíšem dále.

Pak Ježíš zamířil vzhůru podél Galilejského jezera severním směrem. Mluvil již zřetelněji o Mesiáši a na mnoha místech za ním pokřikovali posedlí. Vyhnal také satana z jednoho muže a učil ve školách.

Potkalo ho šest mužů, kteří přicházeli od Janova křtu, mezi nimi byl Levi, později zvaný Matouš, a dva synové vdovy z Alžbětina příbuzenstva. Znali Ježíše tak, že s ním byli spřízněni a také z doslechu, ale tušili dobře, že by on mohl být ten, o kterém Jan mluvil, ale nebyli si jisti. Vyprávěli o Janovi, také o Lazarovi, jeho sestřích a o Magdaléně, která musí mít v sobě satana. Magdaléna již bydlela na zámku v Magdalu. Ti mužové putovali s Ježíšem, jehož promluvy obdivovali.

Křtenci, kteří přišli k Janovi z Galileje, jemu stále vyprávěli, co věděli o Ježíšovi a co o něm slyšeli, a ti, kteří přišli z Afonu, místa, kde Jan křtil, k Ježíšovi, vyprávěli mu o Janovi.

Ježíš procházel bez průvodce podél jezera místem, kde přebývali rybáři a které bylo uzavřeno plotem, kde leželo pět lodí. Na břehu bylo více chatrčí, ve kterých se zdržovali rybáři. Petr byl majitelem tohoto rybářství: byl s Ondřejem v chatrčích. Jan, Jakub, jejich otec Zachariáš a více ostatních plulo na loďkách. Na nejprostřednější lodi byl otec manželky Petrovy a jeho tři synové. Zнала jsem jména všech, ale pak jsem je zapomněla. Otec se také jmenoval Zelótes, protože měl jednou s Římany spor o právo plavby na jezeře a také to prokázal, proto dostal toto jméno. Na lodích bylo asi třicet lidí.

Ježíš šel po cestě mezi chýšemi a loděmi po břehu a tato cesta byla oddělena plotem a mluvil s Ondřejem a s ostatními; nevím, zda i s Petrem. Oni ho však ještě neznali. Mluvil o Janovi a o blízkosti Mesiáše. Ondřej byl již pokřtěn a byl Janovým učedníkem. Ježíš jim též řekl, že k nim znovu přijde.

4. Ježíš jde přes Libanon do Sidonu a do Sarepty

Ježíš se odchýlil od jezera a šel potom dále vzhůru směrem k Libanonu a to hlavně pro četné řeči, které se šířily v celé zemi, a pro nejrůznější rozruch. Mnozí pokládali Jana za Mesiáše, jiní mluvili o někom jiném, na kterého Jan poukazoval.

Ježíše doprovázelo šest až dvanáct lidí, jejich počet se během cesty buď zvyšoval, nebo zmenšoval. Měli radost z jeho poučení a střídavě tušení, že on musí být ten, na něhož Jan poukazuje. Ježíš se těsněji k nikomu nepřipojil, byl vlastně sám, avšak přece jenom rozséval a připravoval. Na všech jeho cestách byl rozličný poměr a naplnění k trasám a činům proroků, zvláště Eliáše.

Ježíš putoval se svými průvodci přes jednu výšinu Libanonu směrem k velikému městu Sidonu u moře. S výšiny byl nepopsatelně krásný výhled. Zdálo se, že město leží zcela těsně u moře, když však člověk přišel do města samotného, leželo ještě dobré třičtvrtě hodiny od moře. Bylo značně veliké a plné ruchu a shlížel-li člověk s výšky dolů, bylo to, jako bychom viděli nespočetné množství lodí, neboť na všech těch četných plochých střeších stál les vysokých tyčí a lešení s dlouhými pruhy červených nebo jinak zbarvených nebo nebarvených látek, které na nich byly napjaty a navěšeny a mezi tím bylo vidět hemžení pracujících tam lidí. Viděla jsem mezi domy, jak připravují nejrůznější lesknoucí se nádoby. Krajina kolem města byla plná malých, velmi úrodných míst; na všech stromech viselo ovoce. Před těmito místy a i v nich bylo mnoho velikých stromů, kolem kterých dokola byla sedátka a zase jiné, na které vedla schodiště, takže ve větvích mohla sedět jako ve vzdušných domech celá společnost lidí. Rovina, ve které leží město mezi horou a mořem, nebyla příliš veliká.

V městě byli pohané i Židé, kteří zde společně obchodovali a bylo tam také mnoho modlářství. Pán učil a kázal cestou na místech pod velikými stromy a mluvil o Janovi a o jeho křtu a o pokání.

V městě byl Ježíš přijat dobře. Již jednou tam byl. Ve škole mluvil o blízkosti Mesiáše a o odmítnutí model. Královna Jezábela, která tolik pronásledovala Eliáše, pocházela z tohoto města.

Ježíš zanechal svoje průvodce v Sidonu a šel na místo, které leželo více jižním směrem a bylo stranou od moře. Chce se tam uchýlit stranou, aby se trochu pomodlil. Toto místo je na jedné straně obklopeno lesem, má silné zdi a kolem jsou pahorky s vinicemi. Je to Sarepta, kde Eliáše nasýtila vdova. Židé však potom propadli pohanské pověře a pohané také; dovolili, aby v těchto zdech okolo města bydlely vždy zbožné vdovy a domnívali se, že jsou potom zcela uchráněni přede vším nebezpečím a že pak mohou také ve městě bezpečně provozovat všechny nectnosti. Nyní tam přebývají staří muži.

Ježíš přebýval v domě ve zdi, kde žila zmíněná vdova, u jednoho starého muže. Tito staří lidé jsou jistí poustevníci, kteří tam žijí podle starobylého zvyku z úcty k Eliášovi a zaobírají se rozjímáním, vykládáním proroctví a modlitbou o Mesiáše. Ježíš je poučoval o Mesiáši a o Janovu křtu. Jsou zbožní, ale mají také mnoho zvrácených představ, jako například, že Mesiáš musí přijít se světskou nádherou. Ježíš často odchází do lesa u Sarepty a sám se tam modlí. Učí v synagóze a obírá se tím, že učí děti. I v místech v okolí, kde bylo mnoho pohanů, napomínal Ježíš lidi, aby se s nimi neslučovali. Byli to zde lidé zčásti dobří, dílem velmi špatní. Ježíš nemá žádné průvodce, než sem tam lidi z tamější končiny. Často ho vidím, že před muži a ženami na volném prostranství učí na nízkých pahorcích a pod stromy.

Roční doba je zde taková, až se domnívám, že máme právě květen, protože v Zaslíbené zemi obilí pro druhou žatvu je právě takové, jako u nás v květnu. Obilí zde neřežou tak těsně nad zemí, uchopí je rukou nahoře pod klasy a odřezávají ho asi jeden loket dlouhé. Oni ho nemlátí. Malé snopky stojí vzpříma a přetahují přes ně mezi dvěma voly válec. To obilí je mnohem sušší, nežli zde u nás a zrno velmi snadno vypadává. Toto vše vykonávají pod širým nebem, nebo také pod stodolou, která je dokola otevřena a opatřena jenom střechem ze slámy.

Ze Sarepty odešel Ježíš severovýchodně směrem do jistého území, které se nacházelo nedaleko místa bitvy, na kterém Ezechiel ve vytržení ducha měl vidění, jak se na jednom velikém poli údy mrtvých spojovaly, získávaly tepny a maso a jak přišel

vánek a vdechl jim ducha a život. Dostala jsem vysvětlení, že toto spojování se údů a jejich přiodění se masem bude naplněno křtem a učením Janovým, avšak onen vdechnutý duch a život se naplní Ježíšovým vykoupením a sesláním Ducha svatého. Zde Ježíš přítomné utěšoval, Tito lidé byli velmi zpustlí a zbití a vysvětlil jim také Ezechielovo vidění.

Potom se vydal ještě dále na sever až do končiny, kam Jan přišel nejdříve, když vyšel z pustiny. Byla to malá obec pastýřů, v níž se kdysi delší čas zdržovala Noemi se svojí dcerou Ruth. Měla tak dobrou pověst, že mezi těmito lidmi se ještě teď o ní mluvilo. Potom žila u Betléma. Pán zde učil velmi horlivě. Blíží se doba, kdy se vydá směrem na jih a pak ke svému křtu projde Samařskem. Zde nahoře měl své pole také Jakub. Touto obcí pastýřů protéká říčka, za kterou velmi daleko nahoře ležel pramen v poušti, kterého užíval Jan. U tohoto pramene spadala cesta velmi příkře dolů k místu Ezechielovy bitvy, vede tak hluboko dolů, jako tam, kudy byli vypuzeni z ráje Adam s Evou. Stromy na jejich cestě byly stále menší a křivější; potom přišli do končiny, kde rostlo houští a vše kolem nich bylo pusté a neuspořádané. Ráj stál tak vysoko jako slunce a zdálo se, že je zakrýván kopcem, který se jevil, že vystupuje vzhůru.

Spasitel putoval stejnou cestou, kterou šel i Eliáš, když se ubíral od potoka Karit do Sarepty. Rovněž tam jde Ježíš opět na zpáteční cestě z obce pastýřů. Na své cestě učí tu i tam a přechází kolem Sidonu. Ze Sarepty půjde nyní brzy směrem na jih ke křtu. Ale Ježíš ještě tam slaví sabat.

Po sabatu šel Ježíš cestou k Nazaretu. Učil tu i tam, často byl doprovázen a zase šel opět sám a bosý. Svoje opánky měl při sobě, ale navlékal si je jenom tehdy, když přišel do nějaké obce. Pohyboval se v údolích táhnoucích se ke Karmelu a jednou byl zcela blízko cesty, která z této končiny vedla do Egypta, obrátil se však a putoval směrem k východu.

Matka boží, Marie Kleofášova, matka Parmenova a ještě jiné dvě ženy jsou také na cestě k Nazaretu a z Jeruzaléma tam jde Serafie (Veronika), Jana Chuzova a syn Veroniky, který později přešel k učedníkům. Jdou k Marii. Znají se s ní z každoročních cest do Jeruzaléma.

Jsou tu tři místa, kde zbožné rodiny, i Maria a Josef, vykonávali během roku pobožnosti ve chrámě v Jeruzalémě, v Betlé-

mě u terebintového stromu a na hoře Karmelu. Rodina svaté Anny a ostatní zbožní lidé tam putovali obvykle v květnu, když se vraceli z Jeruzaléma. Byl tam pramen a jeskyně Eliášova, která byla upravena jako kaple. Vždy sem přicházeli zbožní židé, kteří úpěnlivě prosili o Mesiáše, v dobu, která nebyla stanovena; bývali zde i židé, žijící jako poustevníci, a později i křesťané.

Na západní straně hory Tábor učil Ježíš ve škole jednoho městečka o Janově křtu. Bylo s ním pět průvodců, mezi nimi i pozdější Ježíšovi učedníci. Jeruzalémské synedrium poslalo po poslechu dopisy do všech hlavních míst Zaslíbené země, kde byly židovské školy s představenými a oznámilo, aby se dával pozor na toho člověka, o kterém Jan prohlásil, že on je ten, který má přijít a že přijde jím se dát pokřtít. Mají tedy dávat pozor na toho člověka a podat zprávu o jeho počínání, neboť jestliže je Mesiáš, pak nepotřebuje Janova křtu. Obzvlášť byli velmi mrzutí, protože slyšeli, že je to tentýž člověk, který jako chlapec učil ve chrámě. Tito poslové šli také do jistého města, které leželo čtyři hodiny cesty od Hebronu u moře v končině, kde Aronovi a Mojžíšovi vyzvědači našli veliké hrozny. Město se jmenuje Gáza. Byla zde zřízena velmi dlouhá řada stanů až k moři, a tam bylo na prodej mnoho nářadí a hedvábí.

Ježíš, doprovázený pěti učedníky, učil tu i tam až do končiny u Jakubova pramene a v okolí se slavil sabat. Když se pak se svými průvodci vracel směrem k Nazaretu, vyšla mu vstříc svatá Panna, když však spatřila, že Ježíš má při sobě doprovod, zůstala v povzdálí a vrátila se zpět do onoho místa, aniž by ho přivítala. Obdivuji její odříkavost. Ježíš zde učil ve škole. Svaté ženy byly při tom přítomny.

Když Ježíš den nato učil s pěti učedníky a asi s dvaceti ze svých druhů z mládí z Nazaretu před četným lidem v synagóze, nebyly svaté ženy přítomny. Posluchači reptali a šuškali: On snad teď chce zaujmout místo, kde Jan křtil a které opustil a tam chce sám křtít a vydávat se za někoho, kdo je mu roven? S ním se to však mělo jinak. Jan býval v poušti, ale Ježíše znají dobře: On je svádět nebude.

5. Ježíš v Betsaidě a Kafarnau

Ježíš opustil Nazaret, aby šel směrem k Betsaidě, kde chtěl některé další svým učením povzbudit. Svaté ženy a ostatní Ježíšovi průvodci zůstali ještě v Nazaretě. Ježíš byl v domě své matky, kde se také shromáždili i další přátelé, a vysvětloval, proč kvůli němu vznikl v Nazaretě neklid a reptání. Proto chce jít do Betsaidy a znovu se vrátit. Byl tu s ním syn Veroniky Amador, syn jedné vdovy ze tří, které byly s Ježíšem spřízněny, jeho jméno znělo jako Sirach a Petrův příbuzný, později známý učedník.

V Betsaidě o sabatu učil Ježíš v synagóze velmi působivě. Řekl, že by nyní měli přijmout poznání, aby odešli ke křtu Janovu a očistili se pokáním. Jinak přijde určitá doba, kdy budou volat: Běda! V synagóze bylo mnoho lidí, ale žádný z pozdějších učedníků, vyjma, jak se domnívám, Filipa. Ostatní apoštolové z Betsaidy a okolí slavili sabat jinde. Zdržovali se v jednom domě nedaleko místa jejich rybaření v blízkosti Kafarna. Když Ježíš učil v Betsaidě, modlila jsem se, aby přece jen lidé šli k Janovu křtu a opravdu se mohli obrátit; nato jsem měla vidění, jako by Jan byl připravovatelem, který s lidí smývá to, co je drsné a hrubé! Viděla jsem ho, jak tak silně a přičinlivě, tak tvrdě a drsně pro to pracuje a jak mu spadává kůže brzy s jednoho, brzy s druhého ramene, musí to ale být jenom obrazné, neboť jsem spatřovala, že od jednotlivých křtěnců odpadalo něco jako šupiny, s jiných vystupovaly a vzdalovaly se temné obláčky páry a na mnohé sestupovaly jasné zářící oblaky.

I v Kafarnau učil Ježíš ve škole. Se všech stran sem přicházely zástupy lidu; i Petr a mnozí jiní, kteří již byli Janem pokřtěni.

Když Ježíš opustil Kafarnaum, spatřila jsem, jak učí dvě hodiny jižně před mnoha lidmi. Zde s ním byli jen oni tři učedníci. Pozdější apoštolové, kteří ho vyslechli v Kafarnau, se znovu vrátili zase zpět k jezeru, aniž by jednotlivě byl s někým Ježíš promluvil. Ježíš učil i zde o Janově křtu a o naplněných příslibech. Potom procházel za stálého učení tu i tam jižním směrem Dolní Galileou ve směru na Samaří a sabat slavil v jedné škole mezi Nazaretem a Seforidou. Byly přítomny i svaté ženy

z Nazareta, také Petrova manželka a ženy některých jiných z pozdějších apoštolů.

Toto místo sestávalo jenom z několika domů a jedné školy; leželo odděleno od někdejšího domu Anny jenom jedním polem. Z pozdějších apoštolů přišel Petr, Ondřej, Jakub Menší, Filip, veskrze Janovi učedníci, aby mu naslouchali. Také Filip pocházel z Betsaidy; byl značně jemný a měl také co dělat s písařením. Ježíš se zde nezdržel; nic nepojedl, jenom učil. Apoštolové pravděpodobně slavili sabat někde v blízkosti; Židé častěji navštěvují jiné místo, aby slavili sabat a když uslyšeli o Ježíšově přítomnosti, prošli tudy. Ježíš s nimi ještě nijak moc nemluvil.

6. Ježíš v Seforidě, Betulii, Kadetu a Jezreeli

Odsud šel Ježíš se třemi učedníky přes horu do Seforidy, čtyři hodiny od Nazareta. Zavítal ke své pratetě, která byla Aninou nejmladší sestrou, k Maraze; ta měla jednu dceru a dva syny, kteří nosili dlouhý bílý šat. Jmenovali se Arastarius a Kocharius a přešli později k učedníkům.

Svatá Panna, Marie Kleofášova a ostatní ženy sem rovněž připutovaly. Ježíši umyly nohy. Byla zde také hostina. Ježíš spal v domě Marahy, který býval obytným domem rodičů svaté Anny. Seforis je veliké město. Jsou tam tři obce farizejské, saducejská, esenů a tři školy. Toto město ve válce mnoho trpělo. Dodnes téměř nic z něho nezůstalo.

Ježíš zde zůstal několik dnů, aby učil a vybízel k Janovu křtu. V tentýž den učil ve dvou synagógách, v jedné vyšší větší a v druhé menší. V oné větší byli farizeové, tito byli rozhořčení a proti Ježíši reptali. Ženy při tomto učení byly přítomny. V menší synagóze esenů nebylo žádné místo pro ženy; zde zacházeli s Ježíšem přátelsky.

Když Ježíš učil v synagóze saduceů, přihodila se obdivuhodná věc. V Seforidě bylo mnoho lidí posedlých démony, slabomyslných, šílených a postižených. Byli vyučováni v jedné škole vedle synagógy, a když byli lidé v synagóze poučováni a modlili se, musili dovnitř i oni. Stáli vzadu za ostatními ve své vlastní dvoraně a museli naslouchat učení. Mezi nimi však stáli dozorcí s důtkami, z nichž každý se staral buď o větší nebo menší počet lidí, podle toho, zda byli více či méně slabomyslní. Tyto jsem viděla dříve, než Ježíš přišel do školy, jak na učení saduceů křiví tváře a dostávají křeče a viděla jsem též, že dozorcí je potom ranami důtek přiváděli ke klidu. Když přišel Ježíš, byli zpočátku zcela klidní; po jisté chvíli však začal tu a tam některý promlouvat: „To je Ježíš z Nazareta, narozený v Betlémě, vyhledaný mudrci z Východu a Maria je jeho matka. Začíná nové učení, to nesmíme strpět.“ Tak vykřikovali tito slabomyslní lidé události celého Ježíšova života; i to, co až dosud se kolem něj událo. Brzy začal ten, brzy onen; rány dozorců důtkami nic nepomáhaly. Brzy křičeli všichni najed-

nou a výtržnosti byly neustálé. Tu řekl Ježíš, aby je k němu dovedli před synagógu a poslal dva učedníky do města, aby přivedli všechny takové lidi, kteří tam ještě přebývají a tak brzy bylo zde veliké množství, dobře asi padesát lidí, kolem něho a kolem těchto zase znovu preveliké množství lidu. Slabomyslní ale stále vždy znovu pokračovali ve svém křiku. Tu Ježíš řekl: „Duch, který toto ve vás mluví, je zezdola a musí tedy dolů zase odtáhnout!“ A tu se všichni uklidnili, byli uzdraveni a viděla jsem, že mnozí z nich se zhroutili k zemi.

Nad tímto uzdravením propukla ve městě veliká vzpoura. Ježíš a jeho průvodci se octli ve velikém nebezpečí. Vzpoura byla tak veliká, že Pán unikl do jednoho domu a v noci město opustili i jeho tři učedníci a Kocharius a Arastarius, synové sestry svaté Anny, svaté ženy se též odebraly z města. Ježíšova matka byla ve velikém soužení a úzkosti, protože zde poprvé viděla, že Ježíše pronásledují s násilím. Určili si místo před městem pod stromy, kde se shromáždí a putovali odsud do Betulie.

Většina těch, co zde byli Ježíšem uzdraveni, odešla k Janovu křtu a byli to hlavně oni, kdo se zde později přidali k Ježíšovi.

Betulie je město, při jehož obležení připravila Judita Holoferna o život. Leží jižním směrem na východ od Seforidy na jednom kopci; z něho můžeme vidět dobře do širého okolí. Odtud to není daleko k Magdaléninu zámku v Magdalu, která tehdy opravdu žila v rozmařilosti. I v Betulii je jeden zámek a místo je bohaté na prameny.

Ježíš a jeho učedníci se před Betulií odebrali do útulku. Zde k němu opět přišla Maria a svaté ženy. Slyšela jsem, že zde matka řekla Ježíšovi, prosila ho, aby přece jen znovu neučil, že je zde tolik naplněna úzkostí, že by mohlo ještě jednou vzniknout povstání. Ježíš jí odpověděl, že ví, co musí naplnit. Maria mu však řekla: „Nemáme jít nyní k Janovu křtu?“ Tu jí Ježíš vážně odpověděl: „Proč my bychom tam vlastně měli jít? Máme to zapotřebí? Já ještě půjdu a budu shromažďovat a řeknu ti, bude-li to nutné, abychom šli ke křtu!“ Maria mlčela jako v Kánně. Viděla jsem však, že svaté ženy byly pokřtěny až po letnicích u rybníka Bethesdy. Svaté ženy se ubytovaly v Betulii. Ježíš o sabatu učil v synagóze. Přišlo mnoho lidí z této končiny, aby mu naslouchali. Také zde v Betulii jsem viděla velmi mnoho slabomyslných a posedlých na cestě před městem a tu i tam na

ulicích, kudy Ježíš procházel kolem, jak jsou při svých záchvatech klidní a jak byli Ježíšem uzdraveni. Lidé všude říkali: „Tento muž musí mít takovou sílu jako staří proroci, že tyto ubožáci, když se objeví, jsou pokojní!“ Tito lidé věřili, že on jim pomůže, i když rukou na ně nesáhl a přibližovali se k němu v útulku, aby mu poděkovali. Ježíš učil, vybízel k Janovu křtu a mluvil velmi přísně, zcela po způsobu svatého Jana.

Lidé v Betulii si velice vážili Ježíše a všech jeho lidí; nechtěli ho nechat bydlet před městem a více se jich přelo, kdo by ho měl mít u sebe v domě, a ti, kteří nezískali Ježíše na nocleh, chtěli mít alespoň jednoho z pěti učedníků, kteří s ním byli. Tito však zůstali u Ježíše a ten lidem slíbil, že u nich bude střídavě přebývat. Jejich veliké úsilí a láska k Ježíšovi však nebyly zcela bez postranního úmyslu a Ježíš jim to také při svém učení v synagóze vytýkal. Měli vedlejší úmysl: chtěli si tímto počínáním vůči novému proroku zajistit určitou úctu, kterou ztratili svým obchodováním nebo splynutím s pohany. Nebyla to tedy žádná pravá láska k pravdě.

Když Ježíš odešel z Betulie, viděla jsem ho, jak učí v jednom údolí pod stromy. Následovalo ho jenom pět učedníků a asi dvacet lidí. Svaté ženy už dříve šly napřed směrem k Nazaretu. Ježíš opustil Betulii, protože byl příliš lidmi tísněn. Sešlo se tam příliš mnoho nemocných a posedlých z celé krajiny a Ježíš nyní ještě nechtěl tak otevřeně vystoupit s uzdravováním. Za zády měl Galilejské moře, když putoval dále. Místo, kde nyní učil, bylo starým známým, kde učili esenové nebo proroci, byla to vyvýšená plocha porostlá trávnickem, obklopená malými náspy pro odpočinek nebo pro naslouchání učení. Kolem Ježíše bylo asi třicet lidí.

Večer jsem viděla, jak Ježíš přišel se svými průvodci hodinu od Nazareta do jistého malého místa a do synagógy, byl zde nedávno, dříve než šel do Seforidy. Lidé ho přivítali velmi přátelsky. Byl přijat ve větším domě s jedním dvorem. Jemu a učedníkům umyli nohy, odebrali jim cestovní šaty a vyčistili je tím způsobem, že všechny vytrásli a vyklepali. Pak jim připravili pokrm. Ježíš učil v synagóze a ženy byly v Nazaretě.

Den nato šel Ježíš dál asi dvě míle do levitského města, pojmenovaného Kedes nebo Kision. Opět ho následovalo asi sedm posedlých, kteří ještě zřetelněji, než ti v Seforidě, vykři-

kovali o jeho povolání a činech. Z města mu vyšli vstříc staří kněží a mladíci v dlouhých, bílých šatech, neboť již před ním přišli sem někteří z jeho doprovodu.

Zde Ježíš posedlé neuzdravil a kněží je uzavřeli v jednom domě, aby nezpůsobili žádný rozruch. Ježíš je uzdravil až později po svém křtu. Byl zde přijat velmi dobře a pohoštěn. Protože tady však chtěl učit, ptali se ho, jaké má k tomu povolání, jaké poslání, když je přece synem Josefa a Marie? Ježíš odpověděl vyhýbavě, kdo ho poslal a čím je Syn. Ten že to oznámí při jeho křtu. Učil ještě mnohemu dalšímu o Janově křtu na jistém pahorku uprostřed, na místě, kde jako u Thebezu na pahorku bylo připraveno místo, kde se mohlo učit; přece ne zcela pod širým nebem, ale pod stanem nebo kůlnou pokrytou sítím. Odtud procházel Ježíš končinou pastýřů, kde po druhých velikonicích uzdravil jednoho malomocného, a učil po různých malých místech. Na oslavu sabatu však přišel se svými průvodci do Jezreelu, místa, které bylo rozděleno do jednotlivých skupin zahradami, starými budovami a věžemi. Tudy prochází vojenská silnice, nazvaná Královskou ulicí. Více jeho průvodců šlo napřed. On sám šel asi se třemi.

V tomto místě přebývali přísnější lidé, kteří zachovávali židovský Zákon, nebyli to žádní esenové, byli nazýváni nazirejci. Dělali sliby na kratší nebo delší dobu a žili v nejrůznější zdrženlivosti. Měli velikou školu a různé domy. Mládenci žili společně v jednom domě, panny právě tak, v jiném; sezdaní také dělali sliby zdrženlivosti na delší čas a manželé přebývali v jednom domě u domu pro mládence, manželky zase v domě pro panny. Tito lidé byli všichni oblečení v šedivé a bílé šaty. Jejich představený měl na sobě dlouhé šedivé roucho, na kterém byly dole bílé střapce; šedivý pás s bílými písmeny a kolem jedné paže měl pak pásku z točené, pevné, šedivé a bíle upletené látky, tak silné jako stočený ubrousek. Dolů pak visel krátký konec s třásněmi. Kolem ramen měli jakýsi límec nebo pláštík, přibližně jako Argos, esen, bylo však také šedivé barvy a otevřené vzadu místo vpředu. Na přední straně byl na tom upevněn lesklý štít a vzadu to bylo jako by sešněrováno nebo spjato šňůrkami. Na ramenou jim visely rozstřižené kusy látky. Všichni měli černé, lesklé čepice, lemované silným prstencem, na straně před čelem byla vtačena slova, nahoře se spojovaly

tři pásky do jednoho knoflíku nebo jablíčka. Tento konec a okraje čepice byly bílé a šedivé. Lidé měli dlouhé, husté, kudrnaté vlasy a vousy. Vzpomněla jsem si, koho mezi apoštoly jsem jim viděla podobného. Připadl mně na mysl konečně Pavel, který měl vlasy i oděv na jejich způsob tehdy, když ještě pronásledoval církev. Také později jsem ho vídala s nazirejci, byl jedním z nich. Ponechávali růst svoje vlasy tak dlouho, dokud jejich slib nebyl u konce, potom je odstříhli a obětovali v ohni, k oběti používali i holuby. Jeden mohl vzít na sebe slib druhého. Ježíš s nimi slavil sabat. Jezreel je oddělen od Nazareta pohořím. Od sud není daleko pramen, kde Saul jednou tábořil se svým vojskem.

O sabatu učil Ježíš o Janově křtu. Řekl také, že jejich zbožnost je krásná, ale přehánění je nebezpečné, cesty ke spáse jsou rozličné a odlišování se od ostatních v obci vedlo snadno k sektářství – člověk by shlížel s pýchou na ubohé bratry, kteří ho nemohou následovat a přece by je měli dostávat více kupředu ti, kteří jsou silnější. Toto poučení zde bylo nutné, neboť na vnějších okrajích tohoto místa žili lidé, kteří se spřiznili s pohany a tito lidé byli bez vedení a bez povzbuzení, protože nazirejci se od nich oddělili. Ježíš navštívil i tyto lidi v jejich příbytcích a svolával je ke svému učení o křtu.

Ježíš byl následujícího dne také na hostině v domě nazirejců. Mluvil poprvé o obřízce ve vztahu ke křtu. Jeho slova však nemohu znovu opakovat. Řekl asi tolik, že zákon obřízky má v sobě jakési opodstatnění, které ustane; (pokud lid Boží nebude více pocházet z kmene Abraháмова tělesným způsobem, ale pouze duchovně křtem Ducha svatého).

Z nazirejců se také mnozí stali křesťany, ale tito tak přísně lpěli na židovství, že četní chtěli smísit židovství a křesťanství a opět upadli do bludu.

7. Ježíš se nachází na místě, kde bydleli celníci

Když Ježíš odešel z Jezreelu, šel určitou dobu východním směrem, zabočil pak kolem hory, která ležela mezi Jezreelem a Nazaretem a šel směrem dál a zdržoval se dvě hodiny od Jezreelu v řadě domů, které ležely po obou stranách vojenské silnice. Přebývali zde pouze celníci a někteří chudí Židé ve stanech, které však byly stranou od cesty. Cesta s příbytky celníků kolem ní byla oddělena mřížovím a u vchodu i východu byla uzavřena. Sídliili zde bohatí celníci, kteří si pronajali mnohé místo v zemi, kde se clo vybíralo a sami je znovu pronajali podřízeným celníkům. Takovým podřízeným celníkem byl i Matouš, ale na jiném místě. Zde přebývala Marie, dcera Alžbětiny sestry, domnívám se, že byla vdova a odešla do Nazareta a potom do Kafarna, tatáž, která byla při Mariině smrti.

Obchodní cesta ze Sýrie, Arábie a Sidonu do Egypta prochází právě tudy. Dostávaly se sem na velbloudech a oslech veliké balíky bílého hedvábí ve svazcích jako len, také jemné, bílé a pestré látky a veliké, tlusté, pletené a dlouhé kusy koberců a koření. Když velbloudi přišli do tohoto okrsku, byl tento uzavřen, lidé museli věci vybalit a vše bylo prohledáno. Pak platili poplatky částečně ve zboží, částečně v penězích. Byly to po nejvíce trojhranné nebo čtyřhranné, žluté, bílé nebo načervenalé kousky, do nichž byla ražena nějaká postava, na jedné straně do hloubky, na druhé vypuklá; byly zde i jiné mince. Na nich jsem viděla také malé věže, nějakou pannu i děťátko v lodičce. Dále malé rostlé tyčinky zlata, jak je obětovali Králové u jesliček. Viděla jsem je jenom u jednotlivých cizinců, kteří přicházeli k Janovu křtu. Celníci byli všichni jakoby spojeni přísahou, a jestliže jeden podvedl více, než ti ostatní, pak si všechno nazýajem rozdělili. Měli blahobyť a žili si dobře. Domy byly obklopeny dvory, zahradami a zdmi; připadali mně jako velcí sedláci u nás doma. Byli zcela pro sebe a nikdo se s nimi nezahazoval.

Ježíše a jeho průvodce také přijali dobře. Viděla jsem, že sem přišlo více žen, domnívám se, že při tom byla i žena Petrova. Jedna z nich mluvila s Ježíšem. Opět odešly. Snad přicházely nebo šly do Nazareta a objednávaly něco pro Ježíšovu Matku.

Ježíš byl střídavě u jednoho nebo u druhého celníka a učil v jejich škole. Poukazoval jim zvláště na to, že často vymáhají od cestujících více, než je povinné clo. Velice se styděli a nemohli pochopit, odkud to Ježíš ví. Byli pokornější a přijali jeho učení lépe než ostatní Židé. Ježíš je nabádal ke křtu.

8. Ježíš v Kisloth – Táboru

Ježíš opustil místo, kde přebývali celníci, po tom, co tam celou noc učil. Mnozí z nich mu chtěli dát dary, ale nic nepřijal. Někteří z těchto lidí šli s ním, chtěli ho následovat ke křtu. V tomto dni přešel kolem blázince krajinou u Dothainu, kde při svém prvním vyjití z Nazareta uklidnil zuřivé a posedlé. Když šel kolem, tito vykřikovali jeho jméno a chtěli se mocí dostat ven. Ježíš poručil dozorcům, aby je pustili ven, on že odpovídá za všechny následky. Tak byli propuštěni a všichni osvobození a klidní šli s ním. K večeru přišel Ježíš do Kislothu, města při hoře Táboru. Byli tam ponejvíce farizeové; slyšeli o něm a hněvali se, že celníci, které pokládali za zločince, a k tomu posedlí a nejružnější lidé přišli s Ježíšem! Ten šel do školy, kde učil o Janově křtu a řekl svým průvodcům, že by si měli ještě nejprve rozvážit, dříve, než ho budou následovat, zda to také chtějí vykonat; nesmí se domnívat, že jeho cesta je pohodlná. Vyprávěl jim také víc podobností o stavění. Když si někdo chce někde postavit dům, musí také promyslet, zda ho také majitel pozemku chce strpět; oni se proto musí napřed usmířit a vykonat pokání. Učil ještě také mnohé, co se farizeům nelíbilo. Oni však mu nenaslouchali a jen zevlovali; viděla jsem, jak se navzájem rozhodují, chtějí mu vystrojit hostinu a přitom dávat pozor na jeho slova.

Připravili mu velikou hostinu ve dvoraně určené pro veřejnost. Vedle sebe stály tři stoly, napravo a nalevo hořely lampy; nad nejprostřednějším stolem, u kterého seděl Ježíš, někteří z jeho učedníků a farizeové, byl obvyklý otvor ve stropě, který byl otevřený, u obou postranních stolů seděli Ježíšovi průvodci. Ani v tomto městě však nepřetržovala dávná spravedlnost, protože platilo, jestliže byla pro nějakého cizince připravena hostina, že bývali pozváni i chudí, z nichž mnozí přebývali ve městě zcela opomíjeni; neboť když Ježíš seděl u stolu, tak se přímo farizeů zeptal, kde jsou chudí a zda to není jejich právo, aby zde měli svůj podíl? Farizeové byli zaraženi a řekli, že se to již dávno nepoužívá. Tu poslal Ježíš své učedníky Arastaria a Kocharia, syny Marahy, Kolaju, syna vdovy Sáby, k chudým do města a poručil, aby je shromáždili. To nyní způsobilo farizeům

veliké pohoršení a udělalo ve městě mnoho rozruchu. Mnozí chudí již leželi a spali. Viděla jsem učedníky, jak vytahují lidi z postelí a spatřila jsem nejrůznější radostné obrazy v chýších a doupatech. Lidé přišli. Ježíš a učedníci je přijali a obsluhovali, a Pán měl velice krásnou a poučnou řeč. Farizeové byli velmi zahořklí, nemohli ale nic dělat, neboť Ježíš toto právo měl a lid se z toho radoval; ve městě byl velký rozruch. Když si lidé poseděli, ještě si něco vzali s sebou domů pro ostatní. Ježíš jim pokrmu požehnal, pomodlil se s nimi a pozval je k Janovu křtu.

Nechtěl však déle zůstat ve městě a v noci se svými odešel pryč. Mnozí však z jeho doprovodu částečně pro jeho napomenutí zůstali ve městě pokleslí na mysli, jiní odešli, aby se připravili na Janův křest.

9. Ježíš v pastýřské osadě Kimki

Ježíš v noci prošel dvěma údolími. Viděla jsem, že často mluví se svými průvodci, jindy zůstává pozadu a vkleče se modlí k Bohu a potom je znovu dostihuje. Následujícího odpoledne jsem viděla, že Ježíš přišel do pastýřské osady, která stála rozptýlena. Byla zde jedna škola, ale žádný kněz, kteří sami museli docházet ze vzdáleného místa. Škola byla zavřená. Ježíš shromáždil pastýře v jedné dvoraně útulku a učil. Bližil se sabat. Večer přišli farizejští kněží a při tom byli také někteří z Nazareta. Ježíš učil o křtu a o blízkosti Mesiáše. Farizeové byli velmi proti němu zaujatí, mluvili o jeho nízkém původu a ponižovali ho. Ježíš zde spal.

O sabatu Ježíš ve svém učení vyprávěl mnohá podobenství. Vyžádal si jedno zrnko. Přinesli mu je. Mluvil o něm rozličně a řekl, že kdyby měli víru tak velikou, jako toto zrnko, pak by mohli tuto hrušku přesadit do moře. Stála zde totiž jedna veliká hrušeň s mnoha plody. Farizeové se vysmívali takové dětské nauce. On to vyložil, ale já jsem to zapomněla. Ježíš vyprávěl také o nespravedlivém správci.

Lid však zde i po celé cestě sem Ježíše obdivoval a lidé říkali, jak od svých předků slýchali o učení a počínání posledních proroků a že zcela na tento způsob je i toto učení, avšak ještě mnohem shovívavější. Tato pastýřská obec se jmenuje Kimki. Bylo možné odsud vidět nazaretské pahorky; mohou být vzdáleny asi dvě hodiny. Město leží rozptýleno, jenom kolem synagógy je několik domů. Ježíš tam bydlel u chudých lidí. Paní domu ležela nemocná, byla vodnatelná. Ježíš s ní měl soucit a uzdravil ji tím, že jí položil ruku na hlavu a na žaludek. Byla úplně zdráva a přisluhovala u stolu. Ježíš jí zakázal o tom mluvit, dokud se sám nenavráť od křtu. Ona se ale ptala, proč by to nemohla všude rozhlašovat? Odpověděl: „Jestliže bys to chtěla někde vyprávět, potom musíš oněmět!“ A tu ona oněměla až do chvíle jeho návratu od křtu. Nyní to může být do té doby ještě čtrnáct dnů, neboť v Betulii nebo Jezreelu mluvil Ježíš o třech týdnech.

Ježíš zde učil v synagóze ještě i třetí den. Farizeové byli proti němu velmi rozezlení. Ježíš mluvil o blízkosti Mesiáše a řekl:

„Očekáváte ho ve světské nádheře, ale on už přišel. Objeví se chudý, ale přinese pravdu. On zakusí více pohany než chvály, neboť chce spravedlnost! Nedejte se však od něho oddělit, abyste nebyli zničeni jako ony děti Noemovy, které se mu posmívaly, když on s námahou stavěl archu, která je měla zachránit před potopou. Všichni, kteří se mu neposmívali, vešli do archy a byli zachráněni!“ – Mluvil pak ke svým učedníkům, obraceje se na ně samotné: „Neodlučujte se ode mne jako Lot od Abraháma, který hledaje lepší pastviny přišel do Sodomy a Gomory, a neohlížejte se po nádheře světa kolem, kterou oheň z nebe stravuje, abyste se potom nestali solnými sloupy! Zůstaňte u mne ve všech nesnázích! Chci Vám vždy pomáhat,“ a tak dále. – Farizeové byli stále více rozhořčeni a říkali: „Co on vám všechno slibuje a sám nemá nic. Nejsi ty z Nazareta syn Josefa a Marie?“ On však řekl neurčitě, čím je syn. Ten že to prohlásí a když řekli: „Jak ty mluvíš o Mesiáši zde a všude, kde jsi učil a jak sis to vše vyzkoumal. Ty snad myslíš, že si máme myslet, že se vydáváš za Mesiáše?“ Ježíš na to řekl: „Na tuto otázku mně nezbývá žádná jiná odpověď nežli: Ano! Vy to myslíte!“ Nato povstala v synagóze revolta, farizeové zhasli lampy a Ježíš a učedníci opustili tuto obec a šli v noci dále po zemské silnici. Viděla jsem je, jak spí pod stromem!

10. Ježíš v pastýřské osadě u Nazareta

Následujícího jitra jsem spatřila, že lidé, kteří tábořili u cesty a čekali na Ježíše, se k němu vrhli. Nezůstali s ním na stejném místě, ale zčásti šli napřed. Viděla jsem, že Ježíš s nimi odbočil z cesty a asi kolem tří hodin odpoledne opět se blížil k jednomu poli pastýřů, které sestávalo jenom z několika lehounkých chatrčí, které pastýři obývali v době pastvy. Ti mu vyšli vstříc. Museli vědět o jeho příchodu od těch, kteří šli napřed. Zatímco jedna část mu šla naproti, druhí zabíjeli ptáky a rozdělali oheň k přípravě hostiny. Toto se odehrávalo v otevřené dvoraně útulku; místo, kde byl oheň, bylo uvnitř uzavřeno stěnou. Dále tam byla kulatá drnová lavice, opěradla byla pletená a porostlá zelení. Tam dovnitř dovedli Ježíše i jeho průvodce, kterých bylo na dvacet, a právě tolik pastýřů. Všem umyli nohy, Ježíši ve zvláštním umyvadle. Ten požadoval, aby jim dali více vody, a přikázal, aby ji nevylévali.

Když se připravili k večeři, zeptal se Ježíš pastýřů, kteří, jak se zdálo, byli v jistém neklidu: co je naplňuje úzkostí a zda někteří z nich nechybí? Tu se mu tito lidé přiznali, že jsou neklidní, protože mají mezi sebou dva, kteří leží nemocni malomocenstvím. A tak se báli, že by to mohlo být nečisté malomocenství a pak by Ježíš k nim proto nepřišel, tak je ukryli. Tu jim ihned poručil, aby tyto lidi přivedli a poslal pro ně svoje učedníky. Tito lidé sem přišli od hlavy k patě zavnutí do roušek, takže jen obtížně mohli jít, každý doprovázen dvěma lidmi. Ježíš je napomenul a řekl jim, že jejich malomocenství pochází z vnitřku, ale že ho získali vnější nákazou a já jsem při tom vnímala duchovní pochopení toho, že oni nezhřešili ze zloby, ale že byli svedeni. Ježíš poručil, aby se opláchli ve vodě, kterou byly umyty jeho nohy. Když se tak stalo, spatřila jsem, že s nich padaly strupy a zůstaly po nich jenom stopy. Voda byla potom nalita do jámy a zakryta zemí. Ježíš přikázal těmto dobrým lidem velmi přísně, aby ničeho neříkali o svém uzdravení, dokud se nenavrátní od svého křtu.

Ježíš potom ještě učil o Janovi a o křtu a blízkosti Mesiáše. Tu se ho ptali zcela prostě, koho potom mají následovat: jej,

Ježíše nebo Jana? Kdo je ten nejvyšší? On jim vyložil: „Nejvyšší je ten, kdo slouží nejhlubším způsobem a v lásce se snižuje, ten je nejvyšší!“ Vybízel je také, aby šli ke křtu. Současně mluvil též o těžkostech následování a propustil všechny ze svého doprovodu kromě oněch pěti učedníků. Ostatním pak odkázal, aby se dostavili na jedno místo v pustině nedaleko Jericha. Myslím, že to bylo v končině u Ofry; Jáchym tam měl v okolí pastviska. Část těchto lidí ho zcela opustila, část odešla přímo k Janovi a zbytek lidí šel nejprve domů, aby se připravili na cestu ke křtu. Ježíš a pět učedníků odešli pozdě směrem k Nazaretu, který byl odsud nanejvýše hodinku. Nevstoupili do města, blížili se od oné strany, kde byla brána, která směrem k východu vedla na cestu ke Galilejskému moři.

Nazaret měl pět bran. Jednu malou čtvrt hodinku před samotným městem zde byla hora, s jejíhož příkrého srázu na straně odvrácené od města často svrhovali lidi a s níž také jednou chtěli svrhnout Ježíše. Na úpatí této hory se nacházely jednotlivé chýše; Ježíš poručil pěti učedníkům, aby v nich hledali přístřeší a sám do jedné vešel, aby se vyspal. Dostali vodu, aby si umyli nohy, kus chleba a místo ke spaní. Pozemky svaté Anny ležely na východ od Nazareta. Pastýři také upekli chléb v popelu. Měli jeden pramen, který byl vykopán v zemi, ale nebyl vyzděný.

11. Ježíš u esena Eliuda

Údolí, kterým Ježíš v noci procházel z Kisloth–Táboru, se jmenovalo Edron, a pole pastýřů se synagógou, kde se farizeové tolik posmívali Ježíšovi, se jmenovalo Kimki. Lidé, k nimž Ježíš a jeho pět učedníků přišli z Nazareta, byli esenové a přátelé svaté Rodiny. Přebývali v klenutých místnostech ve starých rozbořených masách zdiva. Žili zde odděleně a neprovdáni. Muži a několik žen. Měli malé zahrádky, nosili dlouhý bílý šat a ženy měly pláště. Kdysi přebývali v údolí Zabulon u Herodova sídla, ale z přátelství ke svaté Rodině odešli potom na toto místo. Ten člověk, ke kterému Ježíš přišel, se jmenoval Eliud a byl to starý, velmi ctihodný stařec s dlouhým vousem. Byl vdovcem a starala se o něj jeho dcera. Byl synovcem Zachariášovým. Tito lidé zde žili v naprosté tichosti, navštěvovali synagógu v Nazaretě, byli velmi oddaní svaté Rodině a jim právě bývalo svěřováno opatrování Mariina domku, když někam odcestovala.

Ráno se odebralo pět Ježíšových učedníků do Nazareta, aby navštívili svoje příbuzné a známé a také školu. Ježíš však zůstal u Eliuda. Modlil se s ním a mluvili zcela otevřeně. Tomuto prostému zbožnému muži byla známa mnohá tajemství.

V Mariině domku mimo ni byly čtyři ženy: její neteř Marie Kleofášova, sestřenice Anny z chrámu, Johana Chuzova, Simeonova příbuzná Marie, matka Jana Marka a vdova Lea. Veronika zde nebyla, ani manželka Petrova, kterou jsem nedávno viděla u celnice.

Ráno přišla svatá Panna a Marie Kleofášova k Ježíši. Ježíš podal své Matce ruku. Jeho chování k ní bylo plné lásky, ale velmi vážné a klidné. Ona o něj měla starost a prosila ho, aby nechodil do Nazareta, kde bylo vůči němu mnoho hořkosti. Tamní farizeové, kteří ho slyšeli v synagóze v Kimki, vzbudili znovu proti němu nevoli. Ježíš jí řekl, že zde chce očekávat zástup, který s ním půjde k Janovu křtu a potom projde Nazaretem. Tohoto dne s ní ještě mnoho mluvil, protože ona ještě asi dvakrát nebo třikrát k němu přišla. Řekl jí také, že on sám půjde třikrát o velikonocích do Jeruzaléma a při poslední cestě

bude ona sama velmi zarmoucena. Řekl jí ještě více tajemství, já jsem to však zapomněla.

Marie Kleofášova, krásná a pohledná paní, mluvila ráno s Ježíšem o svých pěti synech a prosila ho, aby je vzal k sobě. Jeden je písařem na úrovni smírčího soudce, jmenuje se Šimon, dva jsou rybáři, Jakub Menší a Juda Tadeáš, jsou syny jejího prvního manžela Alfea, který byl vdovec a měl již vlastního syna Matouše, kterého přivedl do tohoto manželství, nad tímto synem velmi plakala, protože je celník. Potom se svým druhým manželem Sabasem měla ještě dalšího syna Josefa Barsabáše, který také pracuje jako rybář. Měla však ještě dalšího syna, chlapce Simeona ze třetího manželství s rybářem Jonášem. Ježíš ji těšil sdělením, že k němu přijdou, potěšil ji i ohledně Matouše, ten u něhož byl při cestě do Sidonu, že i on se stane jedním z nejlepších.

Svatá Panna cestovala s několika spřízněnými přítelkyněmi z Nazareta zpět do svého příbytku u Kafarnaa. Odtamtud totiž přišli služebníci s osly, aby ji dopravili zpět. Vzali s sebou ještě mnoho náradí, které posledně zůstalo v Nazaretě, nejrůznější přikrývky, zbývající balíky i nádoby, všechno to bylo uloženo do košů ze širokých pruhů lýka nebo ze stromové kůry, po obou stranách oslů. Dům Panny Marie v Nazaretě za její nepřítomnosti vyhlížel jako kaple, místo pro oheň mně připadalo jako oltář. Byla na něm postavena truhlice a na ní stál kořenáč se zelenou živou rostlinkou. Nyní po jejím odchodu přebývají v domě esenové.

12. Ježíšovy rozmluvy s esenem Eliudem o tajemství Starého zákona a o Nejsvětějším Vtělení

Po celý den Ježíš důvěrně rozmlouval s Eliudem. Eliud se ho ptal na jeho poslání. Ježíš starci vše vysvětloval. Řekl mu, že on je Mesiáš a mluvil s ním o celém rodokmenu svého lidského původu a o Tajemství Archy úmluvy. Při tom jsem se dozvěděla, že se toto Tajemství před potopou dostalo do Noemovy archy a pak se předávalo od pokolení k pokolení a jak čas od času bylo odnímáno a opět udělováno. Mluvil o tom, že Maria jeho narozením se stala sama Archou úmluvy tohoto Tajemství. A tu Eliud mezi tím často předkládal nejrůznější svitky Písma a upozorňoval na místa v prorocích, která mu Ježíš vysvětloval a také se ptal, proč Ježíš nepřišel dříve. Nato dostal odpověď, jak by se mohl narodit jenom z pouhé ženy, která měla počít tím způsobem, jak by měli být počati lidé, kdyby zde nebyl dědičný hřích a jak od prvního manželského páru nebyl nalezen žádný jiný, který by byl dostatečně čistý k tomuto úkolu, než Anna a Jáchym. Ježíš mu to všechno vysvětloval a ukázal také všechny dřívější překážky, zábrany a veškeré odklady předcházející spásu.

Dozvěděla jsem se z těchto rozhovorů mnohé z historie Archy úmluvy. Když se dostala do rukou nepřátel, bylo kněžími ono Tajemství vyjmuto, jak tomu ostatně bylo v každém nebezpečí a přece ona schránka i nadále zůstala tak svatá, že nepřátelé za její znesvěcení byli potrestáni a museli ji vrátit zase zpět. Viděla jsem také, že pokolení, které Mojžíš ustanovil k bližší ochraně Archy, přetrvalo až do doby Herodovy. Když dal Jeremiáš Archu úmluvy a další důležité předměty při odchodu do babylónského zajetí ukrýt na hoře Sinaji, už nebyla znovu objevena, a svaté Tajemství v ní už nebylo. Po návratu ze zajetí byla Archa úmluvy zhotovena znovu: ale uvnitř nebylo všechno to, co tam bylo dříve: hůl Aronova, dokonce i část Tajemství byla u esenů na Horebu. Svátost požehnání však byla zpět, nevím už prostřednictvím kterého kněze, vrácena zase dovnitř. V pozdějším rybníku Bethesda byl ochraňován i svatý oheň. Viděla jsem velmi mnoho

věcí, které Ježíš Eliudovi vysvětloval, viděla jsem je i v obrazech, částečně jsem ale slyšela i slova, nedovedu to však všechno znovu opakovat.

Ježíš říkal, jak on sám z tohoto požehnání, z jeho zárodku, které Bůh Adamovi odňal před pádem do prvního hříchu, vzal svoje tělo a jak tento zárodek požehnání, aby se celý Izrael zasloužil, musel projít mnoha pokoleními a často byl zase odňat a proto jeho nádoby ztemněly. Viděla jsem to všechno tak skutečné a viděla jsem i všechny Ježíšovy předky a jak patriarchové při své smrti jakýmsi posvátným pořadem toto požehnání skutečně svým prvorozeným předávali a jak kousky jídla a nápojů ze svatých nádob, které Abrahám přijal od anděla, když mu tento přislíbil Izáka, byly předobrazem Nejsvětější svátosti Nového zákona a posílením pro budoucí Tělo a Krev Mesiášovu. Viděla jsem, jak Ježíšovi předkové tuto svátost přijímali a tím přispěli ke vtělení samotného Boha a že Ježíš Tělo a Krev, které předjal od svých předků, znovu povýšil k vyšší svátosti a k tomu, aby člověka sjednotil s Bohem.

Ježíš také mluvil mnoho s Eliudem o svátosti Anny a Jáchyma i o nadpřirozeném početí Panny Marie pod Zlatou branou. Řekl mu, že nebyl počat z Josefa, ale že tělem byl počat z Marie, a to z onoho čistého požehnání v ní, které bylo Adamovi odňato před pádem do hříchu a skrze Abraháma přešlo na Josefa v Egyptě a od toho do Archy úmluvy a dostalo se až k Jáchymovi a Anně.

Ježíš řekl, že proto, aby lidi vykoupil, byl poslán, aby na sebe vzal celou slabost lidského bytí, cítí a vnímá všechno jako kterýkoli člověk a že bude povýšen jako had Mojžíšův na poušti on na vrcholu Kalvárie, kde leží tělo prvního člověka. Řekl, jak smutná to bude pro něho cesta a jak lidé budou krajně nevděční.

Eliud se stále ptal zcela prostě a srdečně, ale sám vnímal všechno lépe než zpočátku apoštolové, chápal vše více v Duchu božím; přece však nemohl dost dobře pochopit, jak se to má nyní stát. Ptal se Ježíše, kde potom bude jeho království, zda v Jeruzalémě, v Jerichu nebo v Engadi. Ježíš odpověděl, že tam, kde je on, tam bude i jeho království.

Slyšela jsem také mnohé zmínky o místech Písma, kde řeč nevystihuje jeho vnitřní smysl a kde místa z proroctví, která jsou příliš konkrétně vyjádřena, jsou tak i vyložena.

Stařec mluvil s Ježíšem tak přirozeně a prostě a vyprávěl mu mnohé věci o jeho matce, jako kdyby to ten nevěděl a ten tomu všemu velmi vlídně naslouchal. Vyprávěl mu o Jáchymovi a Anně a mluvil o jejím životě i smrti. Ježíš řekl, že nebylo čistší ženy nad Annu a ta se po Jáchymově smrti ještě dvakrát provdala a že se tak stalo na Boží příkaz. Musel být totiž dovršen určitý počet členů tohoto rodu.

Eliud vyprávěl o konci svaté Anny a viděla jsem obraz její smrti. Spatřila jsem Annu stejným způsobem jako Marii v jedné části budovy, v zadní místnosti jejich vnitřního domu, jak leží na trochu vyvýšeném loži: viděla jsem, že byla nesmírně živá a mluvná a vůbec nevypadala na to, že umírá. Viděla jsem, že žehná své malé dcerušce a i ostatním domácím a že tito byli potom v přední místnosti. Viděla jsem, že Maria stojí u hlavy lože a její syn pak u nohou. Ježíš tehdy již byl urostlý muž a už se mu objevoval vous. Viděla jsem ji, jak ještě mluví plná radosti. Tu vzhlédla, zbělela jako sníh a viděla jsem, jak jí na čele vyvstaly krůpěje potu jako perly. Vtom jsem zvolala: „Ona umírá, ach, ona umírá!“ A ve své horlivosti jsem ji chtěla uchopit do náručí: náhle to bylo, jako by přišla ke mně a spočívala v mé náruči; a já, když jsem procitla, domnívala jsem se, že ji ještě držím.

Eliud vyprávěl také ještě mnohé o Mariiných ctnostech ve chrámě. To všechno jsem viděla také v obrazech. Spatřila jsem, že její učitelka Noemi byla spřízněna s Lazarem a že tato asi padesátiletá paní i všechny ostatní ženy, sloužící při chrámu, pocházely z esenů. Viděla jsem, že se Maria u ní učila plést a že již jako dítě s ní chodívala, když Noemi čistila nádobí a nářadí potřísněné obětní krví a přijímala, rozdělovala a připravovala určité části obětního masa jako pokrm pro chrámové služebnice i pro kněze; neboť tito všichni přijímali z těchto obětí svou částečnou obživu. Později jsem viděla svatou Pannu, jak jí ve všem tom pomáhá. Viděla jsem také, že Zachariáš, když měl službu, navštěvoval dítě Marii a že i Simeon ji znal. A tak jsem viděla všechno její zbožné a pokorné chování a službu při chrámu, jak o tom Eliud Spasiteli vyprávěl.

Mluvil také o Kristově početí a Eliud vyprávěl o Mariině návštěvě u Alžběty. Tu jsem opět poznala, že Spasitel byl počat o dva měsíce později, než je náš nynější Kristův svátek, jak jsem

to vždy vídala, a viděla jsem také něco o tom, jak došlo k onomu datu našeho svátku, ale to jsem již zapomněla. Vyprávěl také o tom, že Maria tam našla nějaký pramen a i to jsem spatřila.

Viděla jsem, jak svatá Panna s Alžbětou, Zachariášem a Josefem odešli z domu Zachariášova na jeho malý statek, kde ale byl nedostatek vody. Svatá Panna vyšla sama s hůlčičkou v ruce před zahradu a modlila se; když pak do země zabodla tuto hůlečku, vytryskl malý pramínek vody a obklopil malý kopeček země. Zachariáš a Josef přišli na ono místo, odstranili tento kopeček hlíny lopatou a na místě vytryskla voda mocněji a objevil se tak překrásný pramen. Zachariáš bydlel na jih od Jeruzaléma a potom ještě asi pět hodin cesty na západ.

A tak v důvěrném rozhovoru a vzájemné modlitbě kráčel Ježíš s Eliudem, který si vážil Ježíše, ale jednal s ním zcela prostě a přátelsky jako s vyvoleným člověkem. Eliudova dcera nepřebývala v témže domě, ale v oddělené místnosti vytesané ve skále.

Esenů, kteří přebývali zde nahoře, bylo asi dvacet; ženy v počtu asi pěti nebo šesti přebývali odděleně. Tito lidé ctili Eliuda jako svoji hlavu a denně se u něho scházeli k modlitbě. Ježíš s ním o samotě jedl chléb, plody, med a ryby; ale jenom v nepatrném množství. Tito lidé ponejvíce provozovali tkaní a pěstovali zahrady. Hora, na jejímž úpatí esenové přebývali, byla nejvyšším vrcholem horského hřbetu, na kterém byl vybudován Nazaret, ale tato hora byla od města ještě oddělena údolím. S jedné strany města byl příkrý sráz, porostlý zelení a vinnou révou. Dole pod tímto srázem, z něhož chtěli později farizeové svrhnout Ježíše dolů, byla nejrůznější suť, odpadky a kosti. Mariin dům ležel před městem na návrší, takže část jejího domku jako jedna jeho místnost byla vytesána do tohoto pahorku. Přece však horní část domku vyčnívala nad pahorek, na němž z druhé strany byly jiné příbytky.

Maria a ženy přišly, doprovázeny Kolayasem, synem Ley, údolím z Kafarnaa do jejich domku. Přítelkyně z této krajiny jim vyšly naproti. Mariin dům u Kafarnaa náležel jednomu člověku jménem Levi, který nedaleko odtud bydlel ve velikém domě. Tento dům byl rodinou Petrovou od Leviho pronajat a přenechán svaté Rodině, neboť Petr a Ondřej znali svatou Rodi-

nu a to ještě prostřednictvím Jana Křtitele, jehož byli učedníky. Tento dům měl více připojených budov, kde se mohli zdržovat učedníci a příbuzní, a zdálo se, že proto byl tento dům vyvolen. Marie Kleofášova měla svého chlapce Simeona ze svého třetího manželství, které uzavřela před několika roky, u sebe.

K večeru odešel Ježíš s Eliudem z tohoto příbytku do Nazaretu. Před hradbami města, kde měl Josef svoji tesařskou dílnu, přebývalo mnoho dobrých chudých lidí, Josefových známých, mezi nimi byly i děti těchto rodin, druhové Ježíšových dětských her. Eliud zavedl Ježíše k těmto lidem. Hostům předložili kousek chleba a k napití vodu, kterou měli čerstvou. V Nazaretě byla voda obzvláště dobrá. Viděla jsem Ježíše u těchto lidí, jak sedí na zemi a vybízí je, aby odešli a dali se Janem pokřtít. Tito lidé jednají s Ježíšem velmi plaše, neboť ho znali dříve jako člověka jim podobného a nyní ho k nim přivedl s takovou vážností Eliud, kterého si oni vysoce cenili a u něho vždy hledali radu a útěchu, a nyní je vybízeli, aby se dali pokřtít. Oni sice již o Mesiáši slyšeli, nedovedli si však vůbec představit, že by jím mohl být tento člověk.

13. Ježíšovo putování a rozhovory s Eliudem

Den nato putoval Ježíš s Eliudem z Nazareta na jih cestou k Jeruzalému do údolí Esdrelon. Když již byli asi dvě hodiny cesty daleko a přešli potok Eison, přišli na jakési místo, které tvořila jenom jedna synagóga, útulek a několik domů. Je to předměstí blízko ležícího Endoru a nedaleko odtud je proslavený pramen. Ježíš zašel do tohoto místa. Smýšlení zdejších lidí bylo chladné, aniž bylo přímo nepřátelské. Ani Eliuda si nějak zvláště nevážili, neboť oni patřili spíše k farizejské straně. Ježíš řekl představeným, že by chtěl zde učit v synagóze. Ti řekli, že to u cizinců není obvyklé. Ježíš jim však řekl a vysvětlil, že má pro to určení a šel do školy a učil o Mesiáši, jehož království není z tohoto světa a že se nezjeví s vnějším leskem a nádherou, a mluvil o Janově křtu. Kněží, kteří působili při této synagóze, mu nebyli nakloněni. Dal si zde přinést svitky Písma, které otevíral a vysvětloval jim nejrůznější místa proroků.

Zvlášť dojemný byl pro mne další důvěrný rozhovor starického Eliuda s Ježíšem, o jehož poslání a nadpřirozeném původu Eliud věděl a věřil v něj, přece se mně jen zdálo, že neměl ani tušení o tom, že sám Ježíš je Bůh. Eliud vyprávěl také Ježíšovi zcela přirozeně, když tak spolu putovali, nejrozmanitější události z jeho mládí, co mu vyprávěla Anna z chrámu a i to, co ona sama slyšela od Marie po návratu svaté Rodiny z Egypta, když ji jednou v Jeruzalémě navštívila. Ježíš mu rovněž vyprávěl některé události, které Eliud neznal a to všechno bylo spojeno s hlubokým vysvětlováním. Všechno bylo však tak přirozené a prosté, jako když milý starý člověk mluví s milovaným mladým mužem.

Zatímco však Eliud tyto věci vyprávěl, to, co slyšela Anna od Panny Marie a jemu vyprávěla, viděla jsem všechny tyto věci v obrazech a radovala jsem se, že to bylo vždy totéž, co jsem vídala již dříve a nač jsem už částečně zapomněla. Ježíš rozmlouval s Eliudem i o své cestě ke křtu.

Ježíš shromáždil mnoho lidí a pozval je do pustiny u Ofry, řekl však, že půjde sám cestou do Betánie, kde chce mluvit s Lazarem. Nazýval ho jiným jménem, které jsem zapomněla a mlu-

vil o jeho otci, že je ve válce. Řekl, že Lazar a jeho sestry jsou bohatí a že budou vše obětovat, aby to sloužilo dílu spásy. Lazar však měl tři sestry, nejstarší byla Marta, nejmladší Marie Magdaléna a prostřední, která se také jmenovala Marie. Tato poslední žila odloučeně a tiše a byla pokládána za slabomyslnou, nazývali ji jenom tichá Marie. Ježíš o nich řekl Eliudovi, že Marta je dobrá a zbožná a že ho bude se svým bratrem následovat. O tiché Marii pak řekl: „Tato má nemocného ducha i rozum, ale to vše jí bylo odňato pro její spásu. Ona není pro tento svět a nyní zcela zevnitřněla, ale nehřeší. Až s ní budu mluvit, ona bude tajemství dobře rozumět. Už nebude více naživu, až Lazar a jeho sestry mne budou následovat a všechno svoje jmění dají církevní obci. Nejmladší sestra Marie je na scestí, ale vrátí se zase zpět a bude stát výše nežli Marta.“

Eliud také mluvil o Janu Křtiteli, sám ho však dosud neviděl a ještě nebyl pokřtěn. Oba pak přenocovali v útulku u synagogy, odkud následujícího dne brzy zrána putovali podél pohorí Hermon do poněkud zpustlého města Endoru. Již u samotného útulku se tyčily ještě kusy zdiva a po celém úbočí kopce pokračovaly a byly tak široké, že se na ně dalo vyjet i vozem. Endor byl plný rozvalin a byl protkán mnoha zahradami. Na jedné straně stály velké, nádherné budovy jako paláce, na ostatních místech bylo město jakoby zničeno válkou. Zdálo se mně, že zde přebývají lidé, kteří jsou od Židů odděleni a od nich odlišeni.

Nebyla zde žádná synagoga. Ježíš šel s Eliudem na veliké náměstí – prostranství, kde kolem rybníka byly postaveny tři postranní budovy, kolem nichž byl veliký, zelení porostlý prostor. Na tomto rybníku pak pluly čluny pro koupání, u tohoto rybníka stála též pumpa na čerpání vody. Byla to uzdravující koupel, nemocní bydleli v místnostech okolo rybníka. Ježíš vstoupil s Eliudem do jedné takové budovy, omyli mu nohy a pohostili ho. Potom tyto lidi učil na volném prostranství, kde mu postavili vyvýšené sedadlo; ženy, které přebývaly ve vedlejší křídle, se postavily za něho. Tito lidé nebyli žádní čistokrevní Židé, mnohem spíše to byli zapuzení otroci a museli odvádět poplatek z plodů, které vypěstovali. Zůstali ve městě po nějaké válce a domnívám se, že jejich vůdce Sísera byl ne-daleko tohoto města poražen a potom jistou ženou připraven

o život (Soudců 4,2). Tito lidé byli potom rozptýleni po celé zemi, bylo jich zde ještě asi čtyři sta a museli dříve za Davida a Šalamouna lámat kámen pro chrámovou stavbu. Byli vždy používáni na takové práce. Zemřelý král Herodes je použil k tomu, aby budovali vodovod na horu Sion zděli několik hodin cesty. Stáli věrně jeden při druhém a byli dobročinní, nosili dlouhé pláště s pásy a špičaté čepice, které jim zakrývaly uši; vypadali jako staří poustevníci. Se Židy neměli žádné společenství, ale mohli svoje děti posílat do jejich školy; a přesto byli tak utlačovaní a pohrdaní, že to ani nedělali. Ježíš měl s nimi velký soucit a tak poručil, aby si přinesli nemocné. Seděli na jakémsi druhu loží, jako je moje lenoška, myslela jsem na ni; pod pohyblivým opěradlem byly opory a když se tyto opěry sklopily, bylo z lenošky lože.

Když Ježíš učil o křtu a o Mesiáši, vybízel, aby se dali pokřtít, stali se velmi ostýchavými a říkali, že si na křest nemohou dělat žádné nároky, že jsou vydědění společnosti a tu je Ježíš poučoval podobenstvím o nespravedlivém správci. Celý výklad, který bylo možno pochopit a který mne zaměstnával po celý den, jsem zapomněla. Ale zase znovu ho jistě obdržím. I podobenství o synu, kterého posílá otec, aby se ujal držení vinice, vyprávěl Ježíš, jak to vždy činíval u zanedbávaných pohanů. Tito lidé připravili Ježíši hostinu pod širým nebem. On však k této hostině pozval chudé a nemocné a s Eliudem jim u stolu přisluhoval. Byli tím velmi pohnuti. K večeru se Ježíš vrátil zpět s Eliudem k synagóze na předměstí a slavili tam sabat a také tady spali.

Druhého dne odešel Ježíš s Eliudem znovu z tohoto předměstí do Endoru, který byl od útulku vzdálen pouze jednu sobotní cestu dovolenou sabatem. Ježíš zde učil. Lidé zde byli Kananecji a domnívám se, že jsou ze Sichemu, neboť dnes jsem slyšela jednou také jméno Sichemité. Uchovávali ve veliké dvoraně modlu boha, ukrytou pod zemí, která pomocí jakéhosi důmyslného zařízení pouhým stisknutím ihned vystoupila na ozdobený oltář přímo z podlahy a zase se tam vnořila zpět. Tato modla boha, kterou měli z Egypta, se jmenovala Astarté, co jsem včera slyšela jako Ester. Modla měla okrouhlou tvář jako měsíc, s rukama vztaženými před sebe a na těchto rukou jí leželo cosi podlouhlého, zavínutého, vypadalo to jako motýlí larva, uprostřed silnější, na obou koncích zašpičatělé, mohla to

být i ryba. Na zádech modly bylo cosi jako podstavec, na kterém stála vysoká nádoba nebo putna, která přečnívala hlavu modly a v ní bylo něco jako klasy v zelených pouzdrech a ještě i jiné zelené plody a listy. Její nohy i dolní polovina těla stály jakoby v nějakém sudu a kolem stály květináče se živými rostlinami. Svoji modloslužbu slavili skrytě a Ježíš je za ni ve svém učení káral. Před časem obětovali této modle – bohyni i zmrzačené děti. K této bohyni patřil bůh Adonis, který, jak se domnívám, byl jejím manželem.

Tento lid, bydlící zde kolem, byl poražen vůdcem Sísarou a sloužil jako otroci, kteří byli rozděleni po celé zemi. Byli zde velmi utlačováni a bylo jimi velice pohrdáno. Oni však ještě dlouho před Kristem zde u Herodova sídla v Galileji vyvolali nepokoje a potom byli drženi ještě ve větším područí.

Odpoledne se Ježíš s Eliudem znovu vrátil na ukončení sabatu do synagogy.

Židé mu velmi zazlívali jeho návštěvu v Endoru, ale Ježíš jim přísně vytýkal jejich tvrdost vůči těmto opuštěným lidem a vybízel je k vlídnosti vůči nim a napomínal, aby i je vzali s sebou ke křtu, pro který se také i oni sami rozhodli. K večeru se Ježíš vracel zpět s Eliudem směrem k Nazaretu a viděla jsem je na cestě k němu a jako vždy spolu rozmlouvali, často zůstali stát a mluvili. Eliud znovu mnoho vyprávěl o útěku do Egypta a já jsem to vše viděla v obrazech. Ve svém rozhovoru došel Eliud k otázce, kterou Ježíšovi předložil, zda potom jeho království se nebude vztahovat i na dobré lidi v Egyptě, kteří tam byli pohnuti jeho přítomností.

Zde jsem viděla, že Ježíšova cesta po Lazarově vzkříšení pohanským územím Malé Asie až do Egypta, kterou jsem již jednou před tím spatřila, nebyla žádným snem, neboť Ježíš mu říkal, že všude, kde bylo sémě zaseto, tam bude on jednou před svou smrtí shromažďovat jednotlivé klasy.

Eliud věděl i o chlebu a vínu a Melchisedechovi, nemohl si však udělat žádný úsudek a pojem o Ježíšovi, zda on není něco jako Melchisedech. Ježíš řekl: „Ne, on musil moji oběť připravit, já však budu sám touto obětí!“

Slyšela jsem také v tomto rozhovoru, že Noemi, Mariina učitelka ve chrámě, byla Lazarovou tetou, byla to sestra Lazarovy matky. Lazarův otec byl synem jednoho syrského krále, získal

ve válce zásluhy a přijal za to statky. Jeho manželkou byla jedna vznešená Židovka z Aronova kněžského pokolení (skrze Manasseho byla spřízněna s Annou) z Jeruzaléma. Měli tu sídlo, jedno měli v Betánii, druhé u Herodia a třetí v Magdale u Galilejského jezera, nedaleko Tiberiady a Gabary; u Magdaly bylo také v této končině sídlo Herodovo. Mluvili rovněž o pohoršení, které Maria dávala své rodině.

Ježíš se odebral k Eliudovi, kde bylo pět učedníků, ostatní esenové a nejrůznější lidé, kteří chtěli odejít ke křtu. Přišli sem i celníci z Nazareta, kteří také chtěli být pokřtěni, a více zástupů však již odešlo, aby se dali pokřtít.

14. Ježíš v Nazaretě

Ráno učil Ježíš znovu a potom k němu přišli dva farizeové z Nazareta, kteří ho přátelsky pozvali, aby je následoval k nim do školy, oni že tolik slyšeli v kraji o jeho učení. Přece by i jim měl vysvětlit proroky. Ježíš je následoval. Uvedli ho do domu jednoho farizea, kde bylo shromážděno ještě mnoho jiných farizeů. Jeho pět učedníků bylo s ním. Farizeové, kteří mu naslouchali, se k němu chovali přátelsky a on s nimi mluvil v tak překrásných podobenstvích, až se zdálo, že z jeho učení mají velikou radost a zavedli ho do synagógy. Zde bylo shromážděno mnoho lidí a Ježíš mluvil o Mojžíšovi a vykládal jim proctví o Mesiáši. Protože však mluvil takovým způsobem, že vytušili, že by tím vším mohl myslet sám sebe, byli pobouřeni, přesto však mu připravili u jednoho farizea hostinu. Ježíš spal se svými pěti učedníky v útulku blízko školy.

Den nato poučoval Ježíš zástup celníků, kteří se ubírali ke křtu a znovu v synagóze učil o pšeničném zrněčku, které musí být vloženo do země. Tu se na něho farizeové zlobili a začali mluvit o synu tesaře Josefa. Předhazovali mu také jeho stýkání se a rozmluvy s celníky a hříšníky. Ježíš jim odpověděl velmi přísně. Mluvili s ním také o esenech, jako by to byli pokrytci, kteří nežijí podle Zákona. Ježíš jim však vysvětlil, že oni věrněji plní zákon než farizeové a tak výtky o pokrytectví padla opět na ně. Ve své řeči došli až k tomu, že esenové žehnají, neboť je pobuřovalo i to, že Ježíš mnoho žehnal dětem a mluvili o tom, že u esenů bylo žehnání hodně používáno. Neboť zejména, když Ježíš vcházel do synagógy nebo z ní vycházel, přistupovaly k němu mnohé ženy se svými dětmi a prosily ho, aby jim požehnal.

Když zde ještě Ježíš bydlel, měl mnoho co dělat s dětmi, které u něho byly tiché a klidné a on jim žehnal, i když ještě byly vzpurné a plakaly. Matky, pamatující na to, přinášely mu svoje děti a chtěly vidět, zda Ježíš nebude pyšnější. Byly při tom některé děti, které se mocně vzpíraly a silně křičely. A hned po jeho požehnání se však utišily. Viděla jsem to, jak od některých vyšlo něco jako temný dým. Chlapcům pokládal ruku na hlavu

a žehnal je na způsob požehnání patriarchů ve třech liniích od hlavy a obou ramen dolů k srdci, kde se tyto tři linie sbíhaly. Dívám žehnal právě tak, ale bez vložení rukou na hlavu. Těmto však dělal znamení na ústech, myslela jsem přitom na to, že by neměly být tak povídavé, ale mohlo to znamenat také jiné tajemství. Ježíš přenocoval se svými učedníky v domě jednoho farizea.

15. Ježíš odmítá tři bohaté mladíky. Všelijak zahanbuje učence v synagóze v Kafarnau

K pěti Ježíšovým průvodcům přibyli nyní ještě čtyři další, také příbuzní a přátelé svaté Rodiny. Domnívám se, že mezi nimi byl ještě jeden ze tří synů vdovy, a další z Betléma, který objevil, že pochází od Ruth, co se v Betlémě vdala za Booza. Ježíš je podle řádu přijal mezi své učedníky. V Nazaretě však bylo několik bohatých rodin, které měly tři syny, kteří se ve svém dětství stýkali s Ježíšem, tito synové byli jemní a učení. Rodiče, kteří naslouchali Ježíšovu učení a mnoho slyšeli o Ježíšově moudrosti, se uradili, že by jejich synové měli dnes ještě jednou naslouchat vyzkoušené Ježíšově moudrosti a potom že by mu měli nabídnout peníze za to, aby s ním mohli putovat a tak čerpat z jeho moudrosti. Tito lidé si cenili svoje syny příliš vysoko a domnívali se, že by Ježíš měl být jejich vychovatelem. Jejich synové přišli dnes do synagógy na shromáždění uspořádané farizeji a z těchto bohatých lidí přišli všichni, kteří v Nazaretě byli učení. Usmyslili si, že Ježíše nejrůzněji vyzkouší. Zde ve škole byl dále znalec Zákona a lékař – velký, podsaditý, starý muž s dlouhým vousem, pláštěm a jakýmsi znamením na rameni na plášti. Viděla jsem, jak Ježíš při svém vstupu do školy znovu požehnal mnoha dětem, a ty mu matky přinášely a byly mezi nimi i děti malomocné, a ty Ježíš uzdravil. Ve škole při svém učení byl nejrůznějším způsobem učenci přerušován, protože mu předkládali nejrůznější složité otázky. On je však všechny svou moudrostí umlčel.

Slova znalců Zákona zodpověděl Ježíš zcela obdivuhodně ze zákona Mojžíšova a když přišla řeč na manželský rozvod, Ježíš jej zcela zavrhl. Rozloučení být nemohou, když však už muž vůbec nemůže žít se svou ženou, pak ji může propustit, ale přesto zůstávají jedním tělem a nemohou se tedy znovu provdat. Toto se Židům velmi nelíbilo.

Lékař se ho ptal, kdo je sušší a kdo vlhké přirozenosti, za jaké konstelace planet se narodil, a jaké koření se má dávat tomu nebo onomu a jak je utvořeno lidské tělo. I jemu Ježíš odpo-

věděl s velikou moudrostí a mluvil o celkovém stavu některých přítomných a jejich nemocích a prostředcích a dále o lidském těle s takovou moudrostí, jaká onomu lékaři vůbec nebyla známa. Mluvil o přirozenosti duše, jak tato působí na tělo. Mluvil o nemocech, které mohou být vyléčeny jenom modlitbou a polepšením života a pak o těch, kde je nutno použít léků a to všechno mělo tak hluboký smysl a hovořil tak překrásným způsobem, že onen lékař s údivem uznal, že jeho umění bylo překonáno a vyznal, že takové znalosti ani netušil. Domnívám se také, že chce Ježíše následovat. Ježíš popsal lékaři lidské tělo, všechny údy, svaly, cévy, nervy a útroby, jejich význam a stav s takovou přesností a přece s takovým přehledem a s tak hlubokým porozuměním, že se lékař stal velmi pokorným.

Byl zde také astrolog a Ježíš mluvil o běhu hvězd a řekl, jak jedno souhvězdí řídí druhé a že různé hvězdy působí svými vlivy a o kometách a znameních na nebi. Mluvil také o budo-
vách s jedním mužem, šlo o věci hlubokého smyslu. Hovořil také o obchodu a stycích s cizími národy a mluvil velmi přísně proti nejružnějším módám a výstřednostem, které se sem dostaly z Atén. Zmínil se při tom i o různých hrách a kejklářstvích, které odtamtud přišly do země, a tyto novoty se dostaly i do Nazareta a mnoho jiných míst. Ježíš řekl, že zmíněné neřesti jsou neodpuštělné, neboť je lidé nepokládají za nic špatného a nečiní potom za ně žádné pokání, proto jsou tak špatné.

Všichni byli zcela uchváteni jeho moudrostí a lidé na něm požadovali, že by tu měl zůstat bydlet a chtěli mu zde dát dům a i všechno nutné. Ptali se ho také, proč se svou matkou odešel do Kafarna. Ježíš jim řekl, že zde nezůstane. Mluvil o svém poslání, že odešel do Kafarna, protože chce přebývat ve středu země a o jiných věcech. Oni však tomu všemu nerozuměli a pohoršovali se nad tím, že Ježíš mezi nimi nechce přebývat. Domnívali se, že mu nabídli opravdové štěstí a jeho slova o povolání a poslání pokládali za pýchu. A tak k večeru školu opustili.

Tři mladíci, asi dvacetiletí, požadovali, že chtějí mluvit s Ježíšem. On to však nepřipustil, teprve až jeho devět učedníků se shromáždilo kolem něho, a to je zarmoutilo. Ježíš však řekl, že tak činí, aby měl svědky pro to, jak on sám s nimi mluví. Přednesli mu nyní velmi zkroušeně a pokorně přání svoje i rodičů, zda je chce přijmout jako žáky; jejich rodiče mu chtěli dát pení-

ze, tyto mladíci ho mínili doprovázet a v jeho práci mu sloužit a pomáhat. Ježíše jsem viděla, jak i on je zarmoucený, že jejich prosbu musí odmítnout, částečně kvůli nim samým, částečně kvůli svým učedníkům, neboť jim musel sdělit důvody, které oni nyní nemohli pochopit. Řekl jim, že jestliže někdo dává peníze, aby něco za to získal, ten chce mít jenom dočasný užitek ze svých peněz; kdo však chce jít jeho cestou, ten musí všechno pozemské vlastnictví oželeť. Kdo ho následuje, musí také opustit svoje rodiče a své přátele. Jeho učedníci se nesmí ucházet ani o děvče, ani se ženit. Tak jim řekl velmi těžké požadavky a oni byli značně sklíčení a mluvili o esenech, že i tito jsou přece jenom částečně ženatí. Na to jim odpověděl, že to konají docela dobře podle svých zákonů. Jeho učení však musí rozvinout to, co eseni připravili. Propustil je a řekl, že si vše mohou uvážít.

Učedníci byli jeho řečí zděšeni, proč učinil svoje učení tak obtížným a nemohli to pochopit a padla na ně sklíčenost. Ježíš však s nimi odešel ven z Nazareta k Eliudovu domu a cestou jim řekl, že by neměli být skleslí. Nejvážněji příčina, proč jim on toto všechno řekl, leží hlouběji, a oni by ani teď, ani později k němu nepřišli, teď však ho mohou klidně následovat a být bez starostí. Tak přišli k Eliudovu domu. Nedomnívám se, že by znovu šel k Eliudovi, protože mezitím v Nazaretě došlo k velikému rozruchu a řečem. Zlobilo je, že Ježíš zde nechce zůstat; domnívali se, že k tomu přišel na své cestě. Je pravda to, že je Ježíš velmi duchaplný a obdivuhodný člověk, ale na tesařova syna je přeci jen příliš pyšný. Viděla jsem také, jak ti tři synové přicházejí domů. Rodiče všechny jejich těžkosti, které Ježíš naznačil, přijali velmi zle a i jejich synové s nimi souhlasili a všichni mezi sebou se souhlasně ve svých řečech stavěli proti Ježíšovi.

Oni tři mladíci přišli následujícího dne opět k Ježíšovi a prosili ho znovu o přijetí. Slibovali, že ho budou zcela poslouchat a jemu sloužit. Ježíš je i tentokráte odmítl a viděla jsem, jak ho to zarmucovalo, že nemohli pochopit nejhlubší příčinu jeho zdráhání. Mluvil potom se svými devíti učedníky, kteří na jeho rozkaz podnikali ještě několik cest a potom byli připraveni odejít k Janovi.

Řekl jim o odmítnutých mladících, kteří se dožadují a chtějí získat něco, nemají však úmysl, aby z lásky dali něco, ba všech-

no! Oni, učedníci, však nepožadují nic a právě proto obdrží! Mluvil ještě velmi krásně a hluboce o křtu a řekl jim, že by měli jít přes Kafarnaum a říci jeho matce, že jde ke křtu a že se mají s učedníky Janem, Petrem a Ondřejem domluvit v záležitosti Jana Křtitele a rovněž i jemu říci, že Ježíš přichází.

16. Ježíš jde s Eliudem na místo malomocných

Viděla jsem Ježíše, jak v noci putuje s Eliudem z Nazareta směrem na jihozápad. Nešli zcela přímou cestou. Ježíš chtěl jít do Ohimu, místa malomocných. S rozbřeskem dne tam došli a viděla jsem, že Eliud chtěl Ježíše zadržet, aby nešel do tohoto místa, neznečistil by se tím. Kdyby to bylo zjištěno, pak by vůbec nebyl připuštěn ke křtu. Ježíš mu ale namítl, že zná svoje poslání. On do tohoto místa půjde, protože je tam jeden dobrý člověk, který po něm touží. Musí v těchto místech přejít potok Kison. Toto místo leželo u potůčku, který vodu z Kisonu odváděl do malého rybníka, u kterého se malomocní očišťovali. Voda do Kisonu už netekla zpět! Toto místo bylo zcela odděleno, nikdo sem nepřicházel. Malomocní přebývali v roztroušených chýších. Mimo ně tam nikdo nebydlel – pouze lidi, kteří na ně dohlíželi. Eliud se držel v povzdálí a čekal na Pána. Ježíš šel do vzdálenější chýše, kde na zemi ležel ubohý muž, zcela zahaleny do šátků. Ježíš s ním mluvil. Byl to dobrý muž, zapomněla jsem, jak se stal malomocným. Napřímil se a byl nepopsatelně dojat, že Pán k němu přišel. Ježíš mu poručil, aby vstal a položil se do necek s vodou – které stály vedle jeho chýše. On tak učinil a Ježíš držel ruce nad vodou – tu se muž stal úplně pohyblivým a čistým, oblékl si jiné šaty a Ježíš mu poručil, aby o svém uzdravení nemluvil do té doby, než se bude vracet od křtu. Tento muž doprovázel nyní Ježíše i Eliuda kus cesty, až mu Ježíš přikázal, aby se vrátil.

Viděla jsem Ježíše i Eliuda, jak putují celý den údolím Esdrelon opět jižním směrem. Mluvili spolu bezpočtukrát, ale často šli osaměle odděleni od sebe jakoby v modlitbě a rozjímání.

Počasí zde teď není příliš příjemné, nebe je pošmournější a mlha leží v údolí. Ježíš nemá žádnou hůl. Nikdy žádnou nenesil, ostatní hůl měli, často i s malou lopatku na ní. Ježíš měl jenom opánky, ostatní lidé nosili něco na způsob dokonalejší obuvi, nahoře upletené ze silné bavlny. Viděla jsem je také jednou v poledne u pramene, jak odpočívají a jedí chléb.

17. Ježíš se před Eliudem proměňuje

V noci jsem je opět viděla na cestě. Občas šli spolu, jindy od sebe odděleni. Viděla jsem zde jednu obdivuhodnou věc, nevýslovně krásný obraz. Eliud mluvil s Ježíšem, zatímco Ježíš šel před ním ve svém krásně utvářeném a něžném těle. Ježíš ale řekl: „Kdybys toto tělo jen za několik let spatřil znovu, pak bys již nic krásného na něm nespatri, ani nic uspořádaného, tak mě budou tupit a se mnou špatně jednat!“ Eliud tomu nerozuměl a nemohl stále pochopit, proč Ježíš stále mluví o tak krásném čase svého království; vždy se domníval, že to Ježíšovi musí trvat dobře deset let, ano, i dvacet, než založí svoji říši, neboť si to nedovedl vůbec představit, protože stále myslel na pozemskou královskou říši.

Když ještě ušli kus cesty, řekl Ježíš Eliudovi, který šel za ním sám ponořen v myšlenkách, zatímco Ježíš stál tiše, aby se Eliud k němu přiblížil. Ježíš mu chce ukázat, kdo on vlastně je a jaké má tělo a také království. Eliud stál několik kroků před Ježíšem a ten v modlitbě pohlédl k nebi. Kolem sebe vytvořil nad zemí oblak a oba dva je obklopila jakoby bouře. Z vnějšku je nebylo možno vidět, nad nimi se však rozzářilo nebe a snesl se k nim dolů oblak a nahoře jsem spatřila cosi jako město se zářícími hradbami, viděla jsem nebeský Jeruzalém. Celý vnitřek byl prozářen a ohraničen leskem duhy: zřela jsem zřejmě postavu Boha Otce a spatřila jsem Ježíše v jakémsi vzájemném spojení s ním. Ježíš se zjevil ve své podobě zcela prozářen a proniknut světlem a byl průsvitný. Eliud stál zpočátku s pohledem upřeným vzhůru a zcela jako ve vytržení a potom klesl na svou tvář k zemi, dokud se světlo a celý jev nerozplynul. Ježíš pak šel dále a Eliud ho následoval, osamělý a nesmělý ze všeho toho, co se událo. Byl to obraz podobný onomu proměnění na hoře Tábor, ale neviděla jsem, že by Ježíš byl pozdvižen nad zem.

Domnívám se, že Eliud se Kristova ukřižování nedožil. Ježíš s ním jednal s větší důvěrností než s apoštoly, neboť Eliud byl velmi osvícen a zasvěcen do mnoha tajemství jeho rodiny. Ježíš ho přijal také jako přítele a druha a dal mu velikou moc a on

mnoho vykonal pro Ježíšovo společenství. Byl to jeden z esenů, který měl nejvíce vědomostí. V dobách Ježíšových již nepřebývali v takovém množství na horách jako před tím, rozešli se většinou do měst. Toto vidění jsem měla v noci asi kolem dvanácti hodin.

Zrána jsem viděla, jak Eliud a Ježíš přišli na pole pastýřů. Svítalo. Pastýři již byli venku ze svých chýší u stád. Přišli Ježíšovi vstříc, neboť jim byl znám a vrhli se před ním na kolena a dovedli oba do veliké kůlny, kde měli svoje nářadí. Omyli jim nohy, připravili lože a předložili jim chleba a malé pohárky, upekli jim také hrdličky, které měly v jejich chýších svoje hnízda a poletovaly zde kolem ve velikém množství jako kuřata. Nato jsem viděla, jak Ježíš poslal Eliuda zpátky. Požehnal mu, když před ním Eliud poklekl. Pastýři byli při tom. Ježíš mu řekl, že zde chce svoje dny v klidu a tichu ukončit, protože cesta, kterou musí jít, je pro něho obtížná. Ježíš ho přijme do svého společenství, on si však svůj podíl na vinici odpracoval a proto má přijmout svoji odměnu v jeho království. Toto vysvětloval podobenstvím o dělnících na vinici. Eliud byl velmi vážný od prožitého vidění této noci, byl tichý a pohnut. Domnívám se, že ho učedníci pokřtili. Ježíš doprovázel Eliuda ještě kus cesty od místa, kde přebývali pastýři, Pán ho objal a rozloučil se s ním v mužném pohnutí.

Místo, kam šel Ježíš slavit sabat, bylo možno vidět odtud. Kdysi zde bydleli Ježíšovi příbuzní. Místo, kam teď Ježíš sám odešel, se jmenovalo Gur a leželo na kopci. Josefův bratr, který potom odešel do Zabulonů a mnoho se stýkal se svatou Rodinou, zde přebýval. Ježíš, nikým nepozorován, vešel do útulku, kde mu umyli nohy a podali pokrm. Měl zde sám pro sebe komůrku. Dal si přinést ze synagógy svitek Písma a modlil se a četl buď v kleče, nebo ve stoje, také vzhlížel k nebi na zvláštním odděleném místě. Nešel tentokrát do školy. Jednou jsem viděla přicházet lidi, kteří s ním chtěli mluvit, ale Ježíš je dal odvést.

18. Pohled na učedníky, jdoucí ke křtu

Viděla jsem, že učedníci, které Ježíš odeslal, přicházejí do Kafarna, zřejmě jich bylo asi jenom pět nejbližších. Mluvili s Marií, dva odešli do Betsaidy a dovedli Petra a Ondřeje; Jakub Menší, Šimon, Tadeáš, Jan a Jakub Větší byli také přítomni. Učedníci vyprávěli o Ježíšově mírnosti, jemnosti a moudrosti; ostatní mluvili s největším nadšením o Janovi, o jeho přísném způsobu života a učení – k tomu, že nikdy neslyšeli tak krásný výklad proroků a Zákona. Sám Jan mluvil nadšeně o Křtiteli, i když Ježíše již znal, neboť jeho rodiče dříve bydleli jen několik hodin od Nazareta a Ježíš ho miloval již jako dítě. Slavili zde sabat.

Den nato jsem viděla devět učedníků, doprovázených těmi deseti jmenovanými, nahoře na cestě směrem na Tiberiadu, odkud pak šli směrem k Efronu pouští k Jerichu a putovali k Janovi. Petr a Ondřej zvláště horlivě mluvili pro Křtitele: že pochází z předního kněžského pokolení, na poušti ho vyučovali esenové, nestrpí žádný nepořádek a je stejně přísný jako je svatý. Učedníci se zase zmiňovali o Ježíšově mírnosti a o jeho moudrosti, ostatní jim zase namítali a odporovali, že jeho povolností vzešly mnohé nepořádky a uváděli o tom příklady: že i on byl vyučován eseny, když nedávno byl mimo domov. Na této cestě jsem více neslyšela, že by Jan něco říkal. Nešli stále zcela pohromadě, jen občas po několik hodin. Podle tohoto rozhovoru se domnívám, že tehdejší lidé byli stejní, jako my dnes.

19. Ježíš v Gofně

Onen dvůr, kde se Ježíš modlil s učedníky v útulku, nebyl daleko od města Megidda a od jeho pole tohoto jména. Dříve jsem dobře viděla, jak kdyby na tomto poli měla být svedena bitva před koncem světa s Antikristem. S rozbřeskem dne Ježíš vstal, svinul svoje lože a odešel odtud. Obešel více měst a vesnic, s nikým se nesetkal, nikam nevkročil a přešel v blízkosti kolem hory Garizim u Samaří, tato hora mu zůstala po levici. Putoval směrem na jih. Tu i tam pojedl jahody s dalšími plody a načerpal si vodu buď jen holou rukou, nebo stočeným listem.

K večeru přišel do jednoho městečka, ležícího u pohoří, jménem Gofna. Leží na velmi rozeklaném podkladu, ve vyšších i nižších polohách a mezi domy byly četné zahrady a sady. Bydleli zde Jáchymovi příbuzní, kteří však nezachovali hlubší sepětí s rodinou. Ježíš vešel do útulku. Omyli mu nohy a podali malé občerstvení, ale brzy přišli jeho příbuzní a několik vyšších farizeů a odvedli ho do domu. Byl to jeden z nejpohlednějších domů ve městě. Město samo bylo významné a sídlily zde úřady, spravující celý okres. Ježíšův příbuzný zde zastával také jistý úřad a zaměstnával se písařstvím. Město, jak se domnívám, náleželo k Samaří. Ježíše přijali s úctou. Bylo zde ještě více mužů a jídlo požívali buď stojíce, nebo přecházejíce sloupovím, které obklopovalo nádvoří. Tento dvůr sloužil k osvěžení. Ježíš zde zůstal spát.

Z Jeruzaléma až sem to byla jedna denní cesta a v této krajině se nacházela také říčka. Když svatá Panna ztratila dítě Ježíše ve chrámě, došli bez něho až sem. Domnívali se, že mohl jít napřed se zástupem s příbuznými, když ho u Michmas pohřešili. Maria měla obavu, že spadl do vody. Ježíš zde v synagóze požádal o spisy jednoho z proroků a učil o křtu a o Mesiáši. Vykládal jim podle tohoto proroka dobu, že nyní musí Mesiáš přijít, mluvil o událostech, které mu měly předcházet a které se skutečně naplnily, a o jedné události, která se stala před osmi lety, nevím však již více, zda to bylo o válce nebo snad, že bylo odňato žezlo Judovi. A tak mluvil o nejrůznějších svědectvích a přicházejících znameních, která měla předcházet příchod Me-

siáše, uvedl i mnoho sekt a jak také mnohé se stalo bezduchým, bezbožným obřadem. Mluvil potom, jak Mesiáš bude mezi nimi a jak oni ho vůbec nepoznají. Řekl jim také zcela všechno, co se událo mezi ním a Janem, sdělil asi: Jeden na něho poukáže a lidé ho nebudou znát, protože budou chtít vidět vítěze plného lesku, nádhery a vysoce učeného, obklopeného lidmi a nebudou chtít za Mesiáše uznat toho, který bez vážnosti, krásy, bohatství a bez nádhery se objeví a kterého budou doprovázet prostí sedláci a řemeslníci a který se bude stýkat s žebráky, mrzáky, malomocnými a hříšníky.

Tímto způsobem mluvil Ježíš velmi mnoho a vše dokládal z prorocství a všechno předkládal tak, jak to bylo s ním a Janem Křtitelem a přece nikdy neřekl: „Já,“ ale vždy mluvil jako o někom třetím. Toto vyučování trvalo největší část dne a lidé s jeho příbuznými konečně uvěřili, že on je Vyslanec, předchůdce Mesiáše. Když byl opět doma, hledali v jeho přítomnosti v knize, do které zapsali, co se stalo s Ježíšem, synem Marie, v jeho dvanácti letech, ve chrámě, neboť si vzpomínali na podobnost toho, co Ježíš řekl tehdy a nyní a tu, když to všechno četli znovu, byli velmi udiveni.

Pán domu však byl letitý vdovec a dvě vdovy, jeho dcery, ty jsem slyšela spolu mluvit, jak se kdysi zúčastnili svatby Josefa a Marie v Jeruzalémě a jak byla tato svatba nádherná; jak zámožná byla Anna, ale potom vše šlo s touto rodinou s kopce. Mluvili o tom, jak už to tak bývá, s určitým příděchem pohoršení a výsměchu, jako kdyby tato rodina velmi poklesla. Zatímco tak zcela nevhodně pomlouvaly svatbu a svatební šaty Marie, viděla jsem přesný obraz této svatby a zvláště svatební šperky svaté Panny. Zatím se muži bavili o Ježíšovi jako chlapci a o jeho učení ve chrámě, které zde u nich bylo zaznamenáno. Protože ho všude rodiče Ježíše s takovou úzkostí hledali, proto zde byla zpráva o tom, kde a jak ho našli; tehdy vzbudila mnoho rozruchu a to tím více, protože Ježíš byl jejich příbuzný.

Když příbuzní obdivovali podobnost jeho tehdejšího a dnešního učení a ještě více byli pro něho zaujati, vysvětlil jim Ježíš, že se s nimi musí rozloučit a přes jejich prosby se vydal na cestu. Doprovázelo ho více mužů. Museli projít jakousi říčku po zděném mostě, na kterém rostly stromy. Doprovázeli ho cestou několik hodin směrem k rovině, kde byly pastviny a kde

býval patriarcha Josef, když ho Jakub poslal za jeho bratry do Sichemu. V těchto končinách, kam Ježíš dorazil, pobýval také velmi mnoho i Jakub. Ježíš přišel pozdě večer do sídla pastýřů, na této straně říčky bylo toto místo ještě rozlehlejší.

Synagóga byla na této straně. Pán odešel do útulku. Shromáždily se zde dva zástupy lidí, jdoucích ke křtu, které chtěly odtud pustinou projít k Janu Křtiteli a kteří tedy již mluvili o Ježíšově příchodu. Ten ještě večer s nimi mluvil a oni ráno pokračovali ve své cestě. Umyli Ježíši nohy. Přijal něco malého k snědku, potom odešel do ústraní, aby se modlil a odpočinul si.

20. Ježíš mluví proti Herodovu cizoložství. Cesta svatých žen

Ráno odešel Ježíš do školy, kde se shromáždilo mnoho lidí. Učil jako obvykle o křtu, o Mesiášově blízkosti a o tom, že oni ho nepoznají. Poukázal na to, že umíněně lpějí na starých a prázdných zvyklostech, což bylo zvláště chybou těchto lidí. Vcelku byli značně prostí a vše vstřícně přijímali. Ježíš se potom dal ještě dovést představeným synagógy asi k deseti nemocným. Žádného neuzdravil, neboť řekl již Eliudovi a svým pěti učedníkům, že v blízkosti Jeruzaléma to před křtem dělat nebude. Byli to ponejvíce nemocní duševně a vodnatelností, rovněž ženy. Napomenul je a řekl každému zvlášť, co by duchovně měli dělat, protože jejich nemoci byly částečně tresty za hříchy. Jednotlivým poručil, aby se očistili a šli ke křtu.

V útulku byla ještě hostina a na ní byli mnozí muži z tohoto města. Před jídlem mluvili tito lidé o Herodovi, o jeho protizákonném manželství, haněli ho a vyptávali se Ježíše na osobní mínění. Ježíš přísně káral toto jednání. Řekl však také, že když chceme druhé soudit, musíme napřed soudit také sami sebe a mluvil přísně o cizoložství.

V tomto místě bylo také mnoho hříšníků a Ježíš s jednotlivými mluvil zvlášť a vážně jim poukazoval na jejich setrvávání v cizoložství. Mnohým říkal jejich zcela tajné hříchy a to každému odděleně tak, že oni ohromeni slíbili pokání. Odtud odešel směrem na Betánii, kam mohlo být dobře šest hodin cesty a vystoupil opět do hor. Nyní je v krajině zimní počasí, je mnoho mlhy a pošmourno, a v noci často bývá mrazivá jinovatka. Ježíš si zahalil hlavu šátkem. Jde teď zcela východním směrem.

Spatřila jsem svatou Pannu a čtyři svaté ženy na cestě polem u Teberiady a to, jak právě vycházely z domu. Doprovázeli je dva rybářští pomocníci. Jeden šel před nimi a nesl pytel vpředu na hrudi, druhý ho měl vzadu na zádech a na ramenou nesli hůl. Je to Jana Chuzova, Marie Kleofášova, jedna ze tří vdov, a s nimi i Marie Salome. I ony chtěly jít do Betánie, jdou obvyklou cestou kolem Sicharu, který nechaly po pravé straně. Ježíš ho

pak minul z opačné strany. Svaté ženy šly ponejvíce v jedné řadě, jedna za druhou, od sebe vzdáleny několik kroků, což se zdá proto, že nejvíce cest, mimo široké vojenské silnice, byly jen užší stezky pro pěší a často vedly pohořím. Šly hbitě pevnými kroky a nekymácely se tolik, jako lidé tady u nás v kraji, a domnívám se proto, že již od mládí byly zvyklé na dlouhé pěší chůze. Na cestě měly pláště podkasané až do polou lýtek a nohy měly ovinuty pásy až ke kotníkům a šlapaly v silných, vystlaných sandálech, na hlavě měly závoj, který byl připevněn kolem šíje dlouhým úzkým šátkem. Tento šátek mají pak na hrudi zkřížen a pak přes záda přechází k pasu. Ruce mohou mít potom střídavě zasunuté za tento pás. Muž, který kráčel vpředu, připravoval cestu, otevíral branky, odstraňoval z cesty kamení, dělal pěšiny a staral se o to, kam měly přijít, objednával také místa v útulku. Druhý, který šel vzadu, zase vše uváděl do dřívějšího stavu.

21. Ježíš v Betánii

Na cestě do Betánie, která mohla být vzdálena ještě šest hodin cesty, přišel Ježíš opět do kopců. Večer dorazil několik hodin cesty severně od Jeruzaléma do města, které se sestávalo z jedné ulice, dlouhé půl hodiny chůze a vedoucí přes pahorek. Betánie může být odtud dobře ještě tři hodiny cesty. Odsud můžeme vidět krajinu do dálky, protože tato končina leží hlouběji v rovině. Od tohoto pahorku se rozprostírá na severovýchod pustina asi tři hodiny cesty směrem k další u Efronu a mezi těmito dvěma pustinami jsem viděla Marii a její společnost, jak zde nocuje.

Tento pahorek je týž, na kterém Joáb a Abisaj ustali v pronásledování Abnera, protože je oslovil. Tento pahorek se jmenuje Amma a leží severovýchodně od Jeruzaléma. Z města, kde Ježíš byl, je výhled na sever a na východ, domnívám se, že se jmenuje Giach a shlíží na pustinu Gabaon, která u jeho úpatí začíná a dále směřuje k pustině Efron. Byla asi tři hodiny cesty daleko. Ježíš tam přišel k večeru, vstoupil do jednoho domu a požádal o osvěžení. Omyli mu nohy, dali napít a podali malé chlebíčky. Brzy se kolem něho shromáždilo mnoho lidí a ptali se ho, protože pocházeli z Galileje, na onoho učitele z Nazareta, o kterém je možno tolik slyšet a o němž Jan také tolik vypráví; a zda potom je Janův křest dobrý? Ježíš poučoval jako vždy, vybízel je, aby křest přijali, konali pokání a mluvil o proroku z Nazareta a o Mesiáši, že se mezi nimi objeví a oni ho nepoznají, ano, budou ho pronásledovat a špatně s ním jednat, měli by na všechno dát dobrý pozor, protože čas se naplnil. On že se nejeví v nádheře a v triumfu, ale bude chudý chodit mezi prostými lidmi. Tito lidé ho nepoznali, ale dobře přijali a měli k němu velikou úctu. Procházeli tudy pokřtění, kteří mluvili o Ježíšovi. Doprovázeli ho na cestě, potom, co si zde Ježíš asi dvě hodiny odpočinul.

Do Betánie přišel Ježíš v noci. Lazar byl ve svém domě v Jeruzalémě, který se nacházel na západním úpatí hory Sionu; na straně, kde čněl kalvarský pahorek, tam byl ještě před několika dny, ale vrátil se do Betánie, neboť prostřednictvím učedníků

věděl o Ježíšově příchodu. Sídlo v Betánii náleželo vlastně Martě. Lazar zde ale býval raději a tak oba hospodařili společně. Očekávali Ježíše a připravili hostinu. Marta obývala dům ležící na druhé straně dvora. V domě byli hosté. U Marty byla Serafie (Veronika), Marie Markova a ještě jedna starší paní z Jeruzaléma. Bývala s Marií ve chrámě a ten opustila, i když by tam raději zůstala sloužit, ale řízením Božím se musela provdat. U Lazara byl Nikodém, Jan Marek, jeden ze synů Simeonových a jeden starý muž jménem Obéd, bratr nebo synovec Anny z chrámu. Všichni byli tajnými Ježíšovými přáteli, částečně prostřednictvím Jana Křtitele, zčásti rodinným příbuzenstvím a působením proroctví Simeona a Anny ve chrámě.

Nikodém byl hloubavý, přemýšlivý muž, který doufal v Ježíše a byl velmi dychtivý. Všichni přijali křest Janův. Přišli sem potají na Lazarovo pozvání. Nikodém potom sloužil Ježíšovi a jeho věci, ale vždy tajně.

Lazar vyslal sluhy, aby Ježíše dostihli na cestě a tak asi půl hodiny před Betánií se s ním setkal na cestě jeho starý věrný služebník, který se také později stal učedníkem. Vrhł se před Ježíšem na svoji tvář a říkal: „Jsem Lazarův sluha, kéž bych našel milost před tebou, svým pánem, následuj mne do jeho domu.“ Ježíš mu poručil, aby povstal a šel za ním. Choval se k němu přátelsky a přece úměrně ke své vznešenosti a právě to bylo na něm tím, co nejvíce uchvacovalo. Oni milovali člověka a ctili Boha. Služebník dovedl Ježíše do jakési předsíně před vchodem do Lazarova sídla u jistého pramene. Zde bylo vše připraveno: omyl Ježíšovi nohy, obul mu jiné opánky, protože jak sem přišel, měl na nohou zelené, vykládané a vypoštěřované opánky. Zanechal je v této předsíni a obul si zde tvrdé opánky s koženými řemeny, které potom nosil stále. Služebník mu také vyvětral a vyklepal šaty. Když Ježíši umyli nohy, přišel Lazar se svými přáteli. Přinesli mu pohár a něco k snědku. Ježíš objal Lazara a ostatní pozdravil podáním ruky. Všichni mu sloužili s přátelskou pohostinností a doprovázeli ho do domu. Lazar však Ježíše napřed zavedl do Mariina příbytku. Ženy, které zde byly přítomny, vrhly se, zahaleny do závojů, k zemi, Ježíš je za ruku pozvedl a řekl Martě, že jeho Matka sem přijde, aby zde čekala na jeho návrat od křtu. Potom odešli do Lazarova domu a pojedli. Byl připraven pečený beránek a holubi, byl

po ruce i med, malé chleby a plody, i zelenina a pohár. U stolu zde leželi na lehátkách s opěradly, vždy dva a dva, ženy jedly v předsíni. Ježíš se modlil před jídlem a všechna jídla požehnal. Byl velmi vážný a zarmoucený. Řekl jim mezi jídlem, že se blíží zlé časy, on že nastupuje namáhavou cestu, která skončí hořce. Napomínal je, chtějí-li být jeho přáteli, aby vytrvali, že budou s ním mnoho trpět. Mluvil tak dojemně, že plakali, ale přesto mu vůbec nerozuměli, nevěděli, že je Bůh.

Musím se stále divit jejich nechápavosti, protože já mám takové nesmírné přesvědčení o Ježíšově božství a jeho poslání. Stále musím myslet na to, proč přece těmto lidem nebylo také ukázáno to, co jsem tak jasně stále viděla před očima? Patřila jsem, jak byl člověk stvořen Bohem, dále byla z něho vzata Eva a připojena k němu jako jeho žena a jak zhřešili oba, viděla jsem příslibení Mesiáše, rozptýlení lidí po zemi a obdivuhodné vedení a Svátosti boží až k dočkání svaté Panny. Zřela jsem cestu požehnání, kterou se Slovo boží stalo Tělem, jako cestu světla, jak probíhá všemi pokoleními Mariiných předků, viděla jsem konečně andělovo zvěstování Marii a paprsek Božství, který ji pronikl, když se Spasitel stal člověkem. A po všem to pak mně, nehodné, ubohé hříšnici se musí zdát obdivuhodné vidět tyto svaté současníky a přátele Kristovy v jeho blízkosti, jak ho milují a mají k němu úctu a přece všichni věří, že jeho království musí být jen něco pozemského, jak ho sice pokládají za příslibeného Mesiáše, ale přece jen ne za Boha samého! Byl pro ně přece syn Josefův a jeho matkou byla Maria. Že Maria je pannou, netušil nikdo, neboť nic nevěděli o nadpřirozeném a neposkvrněném Početí. Vůbec neměli vědomí o Tajemství Archy úmluvy. Už to bylo mnoho a znamením mimořádné milosti, že ho milovali a uznávali. Farizeové, kteří znali proroctví Simeona a Anny při jeho obětování, kteří naslouchali jeho obdivuhodnému učení ve chrámě v jeho dvanácti letech, byli velmi zatvrzelí, tehdy po těch událostech se dobře vyptali na rodiče tohoto dítěte a později učitele, ale tito lidé byli pro ně příliš nepatrní, chudí a pohrdaní, oni chtěli jiného Mesiáše, plného nádhery. Lazar, Nikodém a mnozí jeho přívrženci věřili neustále s mlčením, že je povolán, aby se se svými učedníky zmocnil Jeruzaléma, Židy osvobodil od římského jha a obnovil království Izraele. Bylo to skutečně stejné jako dnes, kdy by každý chtěl mít Spasitelem

toho, kdo by jeho vlasti zaopatřil její starou milovanou samostatnost a svobodu. Oni ani tehdy nevěděli, že království, které nám má vypomoci, není z tohoto světa. Ano, oni se v jednotlivých okamžicích utěšovali myšlenkou, že nyní již brzy skončí veliká podstata tohoto nebo onoho národního utrpení. Nikdo z nich se však neodvážil o tom s Ježíšem promluvit, neboť všichni stále setrvali ve veliké plachosti, protože nikde necítili ani náznak potvrzení svého očekávání ze žádného rysu v jeho chování, ani v libovolném slově, které promluvil.

Po jídle odešli na místo určené k modlení a Ježíš tam vykonal děkovnou modlitbu, že jeho čas a úděl nastává nyní. Bylo to velmi dojemné a všichni plakali. Ženy byly při tom a stály v pozadí. Modlily se společně ještě všeobecné modlitby. Ježíš jim požehnal a Lazar ho dovedl na místo, kde měl spát. Byly tu také oddělené prostory ve veliké místnosti, kde spali všichni muži, ale tato místnost byla krásnější než v obyčejných domech; lože zde nebylo, jako obvykle bylo svinuto a trochu vyšší než obvykle tam, kde bývá přímo na zemi. Toto lože bylo pevné, vpředu mělo ozdobnou pelest, zhotovenou z mřížoví, bylo ozdobeno přikrývkami a střapci. Na stěnu, před kterou stálo lůžko, byla nahoře svinuta jemná rohož, kterou bylo možno jedním pohybem vytáhnout nahoru nebo spustit na zem před lože, takže tvořila jakousi šikmou stříšku, když zakrývala prázdné lože. Vedle něho stál nízký stoleček na odložení věcí a na stěně v jisté výši bylo umyvadlo, nad nímž byla vysoká nádrž na vodu a malá nádobka na čerpání a vylévání vody. Ze zdi také vyčnívala lampa a na ní visel šátek k osušení. Lazar zažehl lampu a vrhl se před Ježíšem na zemi. Ježíš mu ještě jednou požehnal a rozešli se.

Také Marie, Lazarova slabomyslná sestra, se neukázala; nikdy před lidmi nepromluvila ani slovo. Když ale byla sama ve své jizbě nebo v zahradě, mluvila tiše sama se sebou i se všemi věcmi, které byly okolo ní. Bylo to, jako by věci v její blízkosti byly živé, jen s lidmi nemluvila, před jinými čilá nebyla, hleděla do země a stála jako socha, na pozdrav se přece však uklonila a chovala se zcela přístojně, jenomže mlčela. Když byla o samotě, věnovala se nejružnější činnosti a starala se o svoje šaty a vše dělala pořádně. Byla velmi zbožná, neobjevila se však ve škole, ale modlila se ve svém pokoji. Domnívám se, že měla

vidění a mluvila se zjeveními. Lpěla nevysvětlitelnou láskou ke svým sourozencům, zvláště k Magdaléně. Bylo tomu tak již od samého dětství. Měla svoje opatrovnice, ale byla velmi čistotná a nebylo na ní nic bláznivého.

O Magdaléně se dosud v Ježíšově přítomnosti nemluvalo; žila v Magdalé ve svém největším lesku.

V noci, ve které Ježíš přišel k Lazarovi, viděla jsem svatou Pannu, Janu Chuzovu, Marii Kleofášovu, vdovu Leu a Marii Salome jak nocují v jistém útulku mezi pouští Gibe a pouští Efraim, asi pět hodin cesty od Betánie. Spaly v jakési kůlně, která ze všech stran byla uzavřena lehkými stěnami. Byla rozdělena na dvě místnosti, přední byla uspořádána ve dvě řady míst pro spaní, které nyní zaujaly svaté ženy, zadní prostora byla kuchyně. Před domem stála otevřená chýše, ve které hořel oheň. Mužští průvodci spali na tomto místě nebo zde hlídali, příbytek správce útulku byl v blízkosti.

Následujícího dne Ježíš zde i vedle procházel a učil ve dvoře i zahradách sídla. Mluvil velmi vážně a dojemně a byl tak láskyplný, tak vznešeně se choval a neřekl žádné zbytečné slovo. Všichni ho milovali a chodili za ním, a přesto byli velmi plaší, nejdůvěrnější vůči němu byl Lazar, ostatní muži byli naplněni obdivem a zdrženlivostí.

22. Ježíšovy rozmluvy s tichou Marií a Marií, jeho Matkou

Doprovázen Lazarem odešel Ježíš také k ženám a Marta ho dovedla ke své tiché sestře Marii, se kterou chtěl Ježíš mluvit. Prošli dveřmi v jedné zdi u velikého dvora na dvorek menší, přece však to byl prostranný zahradní dvůr obehnaný zdí, na kterou navazoval příbytek Marie. Ježíš zůstal v zahrádce a Marta odešla, aby zavolala svoji sestru.

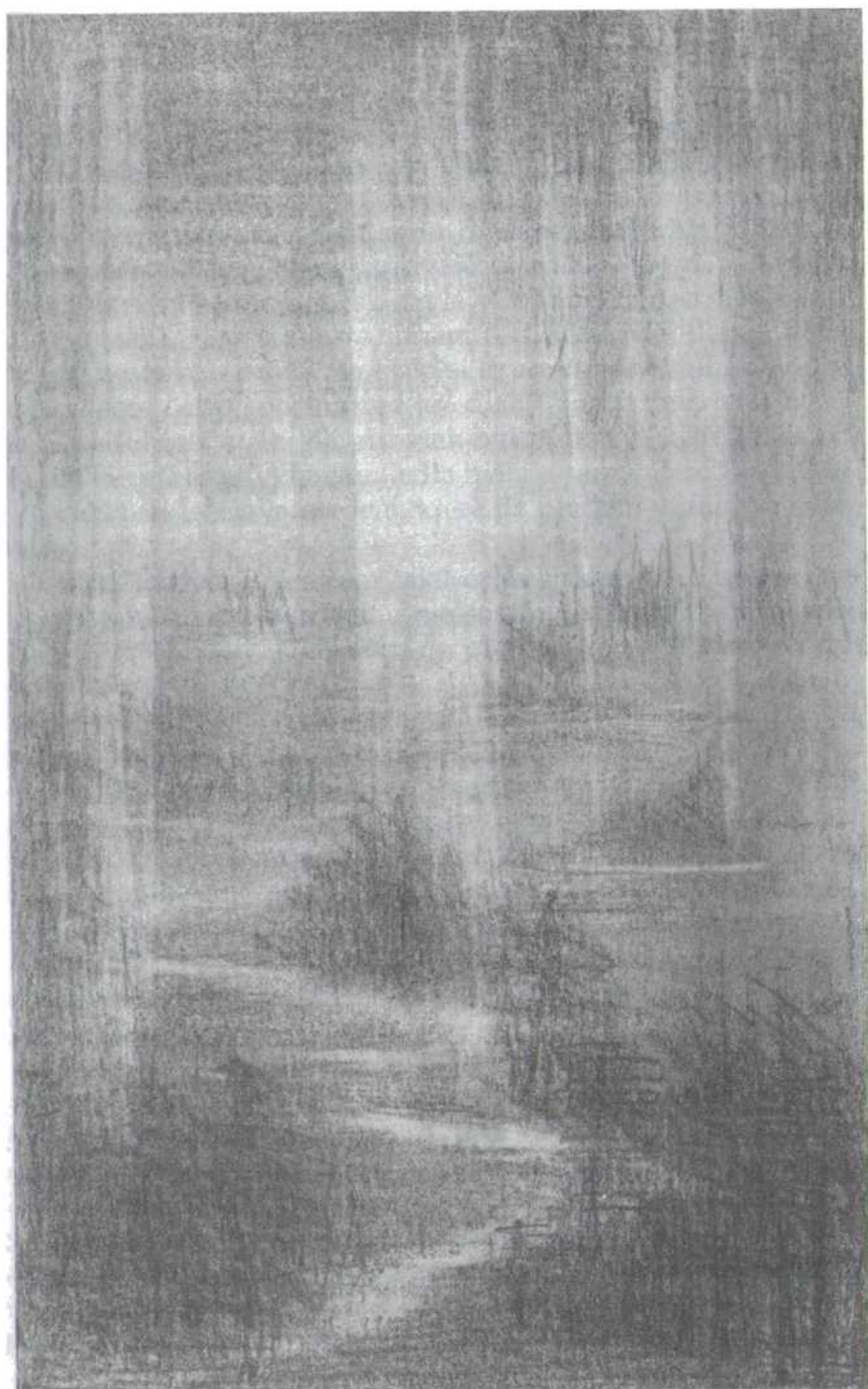
Zahrádka byla velmi ozdobná, uprostřed stál veliký datlovník, mimo to zde rostlo nejrůznější koření a keře. Nacházel se zde také pramen, lemovaný roubením a do středu této nádrže bezpečně přešla tichá Marie po prkně a zde mohla sedět pod střechou ze stanového plátna, která byla napjata nad nádrží uprostřed vodní hladiny. Marta šla k ní a řekla jí, že by měla jít do dvora, tam že ji někdo očekává. Byla zcela poslušná, zahálila se závojem a vstoupila do dvora, aniž by řekla slovo, načež Marta odešla. Byla velmi krásná, urostlá a stará asi třicet roků. Ponejvíce shlížela k nebi a když jednou výjimečně pohlédla na tu stranu, kde přecházel Ježíš, stalo se tak jen zčásti a neurčitě, jako kdyby se dívala do dálky. Nikdy neříkala „já“ ale „ty“, když mluvila o sobě, tak zřejmě sebe viděla jako někoho jiného a sama se oslovovala a nevrhla se před ním na zem. Ježíš ji sám nejprve oslovil a procházeli se po zahradě, vlastně spolu ani nemluvili. Tichá Marie stále vzhlížela vzhůru a přijímala nebeské věci tak, jako by na ně patřila. I Ježíš se vyjadřoval tímto způsobem. Mluvil o nebeském Otci a současně s ním, přičemž Marie se nikdy na Ježíše nepodívala, jen někdy mluvila napůl obrácena k Ježíšovi. Jejich vzájemný rozhovor byl víc než modlitba, chvalozpěv, rozjímání, vyslovování tajemství či jenom pouhá rozmluva. Zdálo se, že Marie neví o tom, že žije, její duše se nalézá v jiném světě a tělo setrvává ještě na zemi.

Z jejich rozhovoru si ještě vzpomínám, že vzhlížejíc mluvila o Kristově vtělení, jako by je spatřovala coby dění ve svaté Trojici... Nedovedu opakovat její dětsky přístupné a přece vážné řeči. Mluvila, jako by to právě zřela, o tom, že Otec řekl Synu: že

má sestoupit dolů k lidem a má být počat Pannou a nyní Marie popsala, jak všichni andělé se nad tím radovali a jak bude vyslán Gabriel k jedné Panně a tak promlouvala o všech kúrech andělů a které všechny s ním sestupovaly dolů, a tak dále, jako by mluvilo dítě o procesí, které prochází kolem a raduje se a chválí zbožnost a horlivost jednotlivých zúčastněných. Potom se dívala do komůrky Panny Marie a přála si, aby přijala andělovo poselství a viděla anděla, jak přichází a zvěstuje Panně Pána a promlouvala o tom všem, jako by tomu přihlížela a nahlas potom pronášela svoje myšlenky. Prodlévala dále zcela bezprostředně při tom, když svatá Panna si vše promyslela, dříve než odpověděla a řekla: „Vždyť tys učinila slib panenství, neboť kdybys bývala zaváhala stát se Matkou Páně, co by se bývalo stalo? Dala by se nalézt Panna, která by byla taková? Ještě dlouho bys musel vzdychat, svatý Izraeli!“ A nyní došla znovu k onomu štěstí, že Panna volila a chválila ji a tak došla k Ježíšovu narození a oslovila Děťátko a řekla: Máslo a med budeš požívat a probírala znovu proroctví Simeonovo a Anny a tak dále, vždy jako by to spatřovala, a mluvila se všemi, jako by byla v každé této chvíli současně přítomna. Tak došla až k přítomnosti a řekla: „Nyní jdeš tam cestou krušnou a těžkou ...“ Přitom byla stále jakoby sama a ačkoliv věděla, že Pán je u ní, bylo to přece tak, jako by Pán jí nebyl blíže než všechna ostatní její vidění, o kterých promlouvala. Ježíš ji přerušoval modlitbou a díkem Bohu a velebením svého Otce a prosil za lidi, všechno na patřičném místě. Celý rozhovor byl nevýslovně dojemný a obdivuhodný.

Ježíš ji opustil a ona byla jako před tím klidná, nepohnutá a odešla zpět do svého příbytku. Když se Ježíš navrátil k Lazarovi a Martě, řekl jim toto: „Ona nepostrádá rozumu, avšak není svou duší na tomto světě a proto ho nevnímá a ani tomuto světu nerozumí, ona je šťastná a nehřeší!“

Tichá Marie ve svém stavu, který je zcela duchovní a proniknut patřením, nevěděla také skutečně vůbec, co se s ní a kolem ní děje a byla vždy taková jakoby duchem mimo. Před nikým tak ještě nemluvila jako před Ježíšem, přede všemi ostatními mlčela, ne proto, že by byla uzavřená nebo pyšná, proto ne, ale protože tyto lidi vnitřně neviděla, nespatořovala je v žádném vztahu k tomu, co ona sama viděla, věci nebeské a vykrou-

pení. Mnohdy na ni promlouvali zbožní a učení přátelé domu, a potom ona řekla mile a hlasitě něco, avšak oni z toho nerozuměli ani slovu, protože to nebylo pokračováním jejich vlastního pohledu, ale bylo to něco z onoho celku, který ona sama viděla, ale to učeným zůstávalo uzavřeno! A tak ji celá rodina pokládala za slabomyslnou, a ona byla osamělá, jak jen sama mohla být a musela, neboť svou duší neprodlévala v denním shonu. Zaměstnávala se opatrování zahrádky a vyšíváním pro chrám, které jí Marta donesla, byla v tomto směru zručná a vše vykonávala v neustálém rozjímání a vidění. Modlila se velmi zbožně a uctivě a prožívala i jakýsi druh utrpení za hříchy druhých, neboť často spočinul na její duši takový tlak, jako by už na ni padal celý svět. Její příbytek byl pohodlně zařízen odpočívadly a veškerou výbavou. Jedla málo a sama. Zemřela bolestí nad velikostí Ježíšova utrpení, které již předem vídala ve svém duchu.

Marta mluvila s Ježíšem také o Magdaléně a o svém velkém zármutku nad ní; Ježíš ji utěšoval, že ona se jistě navrátí a oni skutečně nemají cítit únavu, ale mají se stále za ni modlit a domlouvat jí.

Kolem půl druhé přišla svatá Panna s Marií Chuzovou, Leou, Marií Salome a Marií Kleofášovou. Průvodce, který byl vyslán napřed, oznámil jejich přítomnost a Marta, Serafie, Marie Markova a Zuzana šly s nutnými věcmi a s osvěžením do téže haly na okraji pozemku, patřícího k zámku, aby je přijaly tam, kde včerejšího dne přijal Lazar Pána. Pozdravily se a přítomné ženy omyly přicházejícím nohy, svaté ženy si také oblékly nové šaty a vzaly si jiné závoje. Všechny byly oblečeny v bílé, žlutavé nebo hnědší nebarvené šaty z vlny. Přijaly malé osvěžení a odešly do Martina příbytku.

Ježíš a muži přišli, aby je pozdravili a Ježíš odešel sám se svatou Pannou a mluvil s ní. Řekl jí, – avšak velmi láskyplně a vážně – že nyní začíná jeho životní dráha. Odchází, aby byl Janem pokřtěn, odtud se pak znovu k ní vrátí a bude s ní ještě krátký čas v končině u Samaří, potom však odejde na poušť a tam bude čtyřicet dní. Když Maria slyšela o této poušti, byla velmi zarmoucená a úpěnlivě prosila, že by přece neměl odcházet na toto strašlivé místo, že by neměl zahynout. Ježíš jí také řekl, že od této chvíle se nemá pokoušet svou lidskou starostli-

vostí tomu zabraňovat, že musí konat to, co má uloženo. Začíná svoji těžkou cestu a ti, kdo jsou s ním, musí s ním i trpět. On však teď nastoupil cestu svého poslání a ona nyní musí obětovat všechny pouhé lidské požadavky. Bude ji milovat jako vždycky, ale nyní musí být otevřen pro všechny lidi. Ona má konat to, co on řekne a jeho nebeský Otec ji odmění, neboť právě začíná to, co Simeon prorokoval: meč pronikne její duší. Svatá Panna byla velmi zarmoucená a vážná, ale i pevná a odevzdaná Bohu, neboť Ježíš byl velmi dobrotivý a láskyplný.

Večer ještě byla veliká hostina v Lazarově domě a pozvali Šimona a několik jiných farizeů. Ženy jedly v přilehlé místnosti, oddělené mřížovím, takže mohly naslouchat Ježíšovu učení. Ježíš učil o víře, naději a lásce a o poslušnosti. Ti, kdo ho chtějí následovat, nesmí se rozhlížet kolem sebe, ale dělat to, co on učí, a trpět to, co na ně přijde: on je neopustí. Mluvil také znovu o těžké cestě, na kterou se vydává a jak s ním lidé budou špatně jednat a pronásledovat ho, a jak všichni, kteří jsou jeho přáteli, budou trpět spolu s ním. Všichni mu naslouchali s údivem a dojetím, ale tomu, co Ježíš mluvil o velikém utrpení, dobře nerozuměli a také to tak vůbec nechápali, domnívali se, že je to takový prorocký způsob řeči a že se nesmí chápat doslova. Farizeům nepřipadala jeho řeč pohoršlivá, ačkoliv už byli zaujatější než ostatní, avšak Ježíš tentokráte ještě učil zcela umírněně.

23. Ježíš putuje s Lazarem na místo křtu

Po hostině a krátkém odpočinku odešel Ježíš sám s Lazarem směrem k Jerichu ke křtu. Doprovázel je jeden Lazarův služebník – šel napřed s pochodní. Byla noc. Asi po půl hodině došli k útulku, náležel Lazarovi a později se zde často zdržovali učedníci. Nejedná se však o ten útulek, který je vzdálen opodál na druhou stranu a byl rovněž učedníky používán, a o kterém jsem často vyprávěla. Avšak dvorana, kde Syn s Matkou byli přijati Lazarem, byla ta, při které Ježíš prodléval a učil před Lazarovým vzkříšením, když mu šla vstříc Magdaléna. Když došli k útulku, sezul si Ježíš svoje opánky a šel naboso. Lazar ze soucitu, protože cesta byla divoká a kamenitá, prosil Pána, aby to přece nedělal, ale ten řekl vážně: „Nech, ať se tak stane! Já vím, co mám dělat!“ A tak šli dále divočinou. Tato krajina se rozprostírala pět hodin cesty, a to úzkými, kamenitými soutěskami směrem k Jerichu, přece je toto místo protkáno pustými, divokými místy. Odtud jsou to ještě dvě hodiny na místo, kde křtí Jan. Ježíš šel mnohem rychleji než Lazar a často byl až hodinu napřed.

Zástup, mezi nimi i celníci, které Ježíš poslal z Galileje ke křtu, vracel se od něj zpět a putoval cestou, která ležela stranou a vedla potom směrem na Betánii. Ježíš nikam nezašel. Jericho mu zůstalo ležet po levé straně. A také i několik míst minul ve směru své cesty. Ježíš okolo nich jenom přešel.

Lazarovi přátelé, Nikodém, Simeonův syn, Jan Marek mluvili s Ježíšem málo, ale při rozhovoru mezi sebou byli plni neustálého obdivu nad jeho bytostí, moudrostí a lidskými, ale často i tělesnými vlastnostmi, a když byl Ježíš nepřítomen, nebo když za ním někde putovali, říkali k sobě navzájem: „Jaký je to člověk! Takový nebyl nikdo! A takový již nikdo více nepříjde! Jak je vážný, jak je jasný, moudrý, jak všechno proniká, jak je prostý, ale já mu vůbec nerozumím a musím přece věřit všemu, co on říká. Člověk se mu nemůže podívat do tváře, je to, jako by četl každou myšlenku! Jaká postava! Jaká vznešená bytost, jaká hbitost a přece žádný spěch. Kdo tak umí putovat jako on? Jak rychle koná svoji cestu! Bez únavy přichází a putuje

dále znovu ve svou hodinu! Jakým se on stal mužem!" Potom rozmlouvali o jeho dětství a o tom, jak učil ve chrámě a také co slyšeli o nebezpečích, které Ježíš přestál na své první cestě po Mrtvém moři a jak pomohl lodníkům. Nikdo ale nevěřil, že mluví o Synu božím. Shledali, že je dokonalejší než všichni ostatní lidé, ctili ho a byli před ním ostýchaví, ale pokládali ho za jakéhosi obdivuhodného člověka. Obéd z Jeruzaléma byl podsaditý muž a letitý synovec staré prorokyně Anny z chrámu; byl jedním z takzvaných starších při chrámu, v synedriu, muž zbožný a jeden z tajných učedníků Ježíšových; poskytoval křesťanské obci pomoc, pokud byl živ.

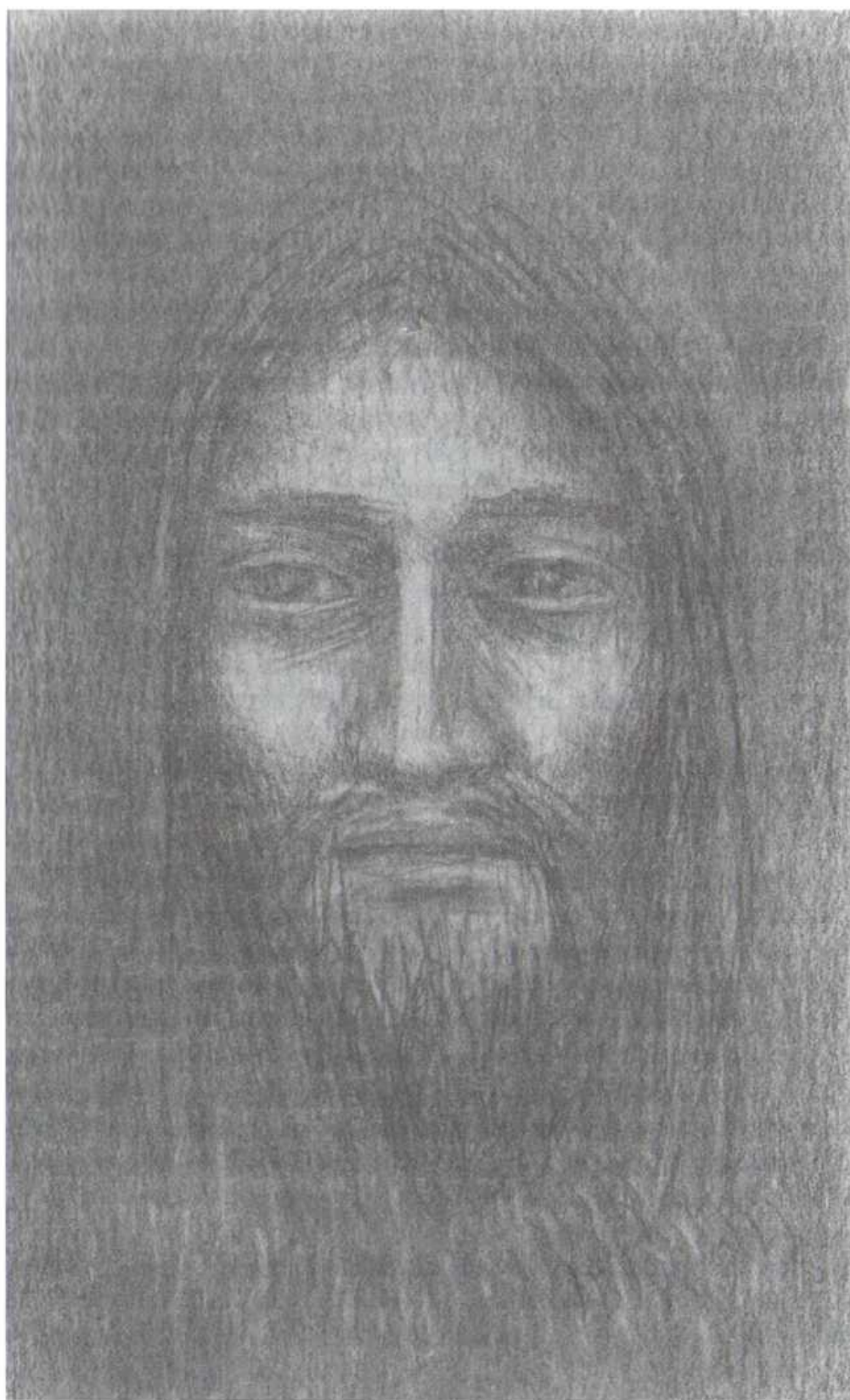
Jan hlásá pokání a křtí

1. Jan opouští poušť

Jan přijal zjevení o křtu a to způsobilo, že krátce před svým odchodem z pouště a již v blízkosti obydlené země vybudoval pramen. Viděla jsem ho na západní straně jedné skalní stěny. Po jeho levici tekł potok, snad to byl jeden z pramenů Jordánu, který vyvěrá na Libanonu mezi dvěma kopci v jakési jeskyni (nemůžeme ho spatřit dříve, až když jsme velmi blízko); po jeho pravici se rozprostírá volné místo obklopené divokou krajinou, na tomto místě měl vykopat pramen. Jan klečel na jednom kolenně, na druhém měl dlouhý svitek lýka, na který psal rákosem. Slunce na něho žhavě svítilo. Díval se směrem k Libanonu, který od něho ležel směrem na západ. Zatím, co tak psal, vypadalo to, jako by byl strnulý. Viděla jsem, že je ve vytržení a jak u něho stojí muž, který, zatímco trvalo vytržení, velmi mnoho na svitek psal a kreslil. Když Jan opět přišel k sobě, četł to, co bylo napsáno na svitku a nato započal s velkým úsilím práci kolem pramene. Při své práci položil svitek na zem a zatížil ho dvěma kameny, aby se nesvinoval a často do něho nahlížel, poněvadž, jak se zdálo, bylo v něm zaznamenáno všechno, jak co měl dělat.

Ve vztahu k tomu prameni jsem viděla ze života Eliášova, jak on ztrativ odvahu pro spáchanou vinu, seděl na poušti a spal. Zdálo se mu, že do něho píchá chlapec jakousi hůlkou a jako by byl vedle něho pramen, ale on se bál, že do něho spadne, neboť po onom nárazu se kutáleł kousek cesty dál. Nato ho anděl probudil, který mu dal napít. Toto se stalo na témže místě, kde nyní Jan vykopával pramen.

Poznala jsem význam oné vrstvy země, kterou Jan při úpravě pramene prokopával a i všech jednotlivých prací až do jeho dokončení. Všechno mělo vztah k tvrdosti a jiným vlastnostem lidských myslí, které on musí překonat, aby v nich mohla působit milost Páně. Tato jeho práce, jako všechno jeho konání a život, byla obrazem a předobrazem a tím byl nejen poučován Duchem svatým, co má dělat, ale tím také skutečně dělal to, co tyto práce znamenaly, a Bůh v tom přijal dobrý úmysl, který Jan s tím spojil. K tomu všemu ho, jako ostatní proroky, vedł Duch svatý.

Jan nejprve odkopal zem a ve slínovém podkladu vybudoval kruhovitou prostornou jámu velmi pečlivě a vše obložil různými kameny až na střed, kde bylo nejhlubší místo, kde se dokopal až na malý vodní pramen. Z vyházené hlíny udělal kolem prohlubně val, který na pěti místech prokopal. Proti čtyřem z těchto zářezů zasadil ve stejné vzdálenosti čtyři stromčky, nahoře krásně zelené, dokola kolem prohlubně. Byly to čtyři rozdílné druhy. Skrývaly určitý význam. Uprostřed prohlubně zasadil Jan jeden zvláštní stromek s uzounkými lístky a pyramidovými hrozny květů, které byly obklopeny pichlavými plodovými semeníky. Tento stromek stával po určitou dobu poněkud zvadlý před jeho jeskyní. Ony čtyři stromky v kruhu, jak se zdálo, vypadaly jako štíhlé keře, které měly bobule. Jan navršil na kořeny stromků ochrannou vrstvu hlíny.

Když Jan při výkopu prohlubně se dostal až k prameni, kde potom zasadil prostřední strom, vyhloubil příkop z potoku nedaleko své jeskyně až do oné prohlubně a viděla jsem ho, jak v pustině sbírá roury, zasazuje jednu po druhé a tak přivádí vodu potoka do nádrže a toto potrubí, které se dalo uzavírat, zakrývá hlínou.

Zřídil také jednu stezku vedoucí houštinou až k zářezu v okraji nádrže, který se nacházel naproti ní. Tato stezka vedla také okolo nádrže mezi jejím okrajem a oněmi čtyřmi stromky, které zasadil naproti čtyřem zářezům v okraji nádrže. U zářezu, který tvořil vstup, nestál žádný strom. Z této strany byl pramen volný a na ostatních stranách byl oddělen od křovisek a skal pouze touto stezkou, která ho obíhala. Jan na kopečcích přikrytých drny, které chránily kořeny čtyř stromků, pěstoval jednu bylinu, která mně nebyla neznámá. Jako dítě jsem ji mívala vždy ráda a když jsem ji našla, přesazovala jsem ji do blízkosti našeho domu. Má vysoký, tučný stvol, nese hnědočervenou kouli květů a je velmi léčivá, pomáhá při vředech a bolestech v krku, což jsem poznala dnes. Kolem zasadil ještě nejrozumnější květiny a malé stromčky.

Nahlížel při všech těchto pracích do svitku z lýka, který ležel před ním a odměřoval všechno, ano i stromy, které zasadil, také ty jsou tam namalovány. Vzpomínám si, že jsem tam spatřila obraz prostředního stromku.

Jan zde pracoval po několik týdnů a když byl hotov, bylo ještě málo vody na dně této prohlubně. Prostřední stromek, jehož listy byly uvadlé a hnědé, se stal svěžím a Jan přinášel v jakési nádobě, která byla z velikého kusu stromového lýka, které bylo spolu spojeno tak, že tvořilo pytel a po stranách byla vysmolena pryskyřicí, vodu z dalšího pramene a tuto vléval do nádrže. Tato voda byla z onoho pramene, který vytryskl ze skály u jednoho z dřívějšího příbytku, když Jan svojí hůlčičkou s křížem bodl do skály. Slyšela jsem také, že na tomto dřívějším místě, kde se zdržoval, nemohl zříditi žádný pramen, protože tam byla jenom skála, a i toto mělo svůj význam. Jan potom napustil do nádrže tolik vody, kolik bylo nutné, a když již v ní bylo příliš mnoho vody, tekla odtokem na okolní plochu a osvěžovala rostliny.

Potom jsem viděla, že Jan sestoupil do vody až po pás, jednou rukou objal prostřední stromek a svojí hůlkou, na kterou upevnil kříž a korouhvičku, udeřil do vody, která vystříkla, až se spojila nad jeho hlavou. Viděla jsem, jak při tom na něho shůry sestoupil oblak světla a nastalo jakési vylití na něho, jako od Ducha svatého, a že se na okraji nádrže objevili dva andělé a něco k němu mluvili. Toto jsem spatřila jako jeho poslední událost na poušti.

Pramen byl užíván ještě po Ježíšově smrti. Když křesťané uprchli, byli tam křtění poutníci a nemocní, také se tam věnovali modlitbě. Tehdy, bylo to za života Petrova, byl pramen obehnán ochrannou zdí.

Brzy po dohotovení pramene za účelem křtu se Jan vrátil opět k lidem. Působil obdivuhodným dojmem. Veliký, posty a umrtvováním těla vyhublý, ale silný a svalnatý je Jan nesmírně ušlechtilý, čistý a prostý, zcela přímý a velitelský. Jeho barva je hnědavá, jeho tvář hubená a vpadlá, vážná a přísná, jeho vlasy jsou rudohnědé a kudrnaté, má krátký vous. Kolem pasu nosí uvázaný šátek, který spadá dolů až ke kolenům. Oděn v drsný hnědý plášť, který, jak se zdá, se skládá ze tří kusů. Vzadu je zcela připoután řemenem k pasu těla. Ruce a hrud' jsou volné a nezakryté. Hrud' je drsná a zarostlá, má stejnou barvu jako plášť. Nosí hůl, která je jako hůl pastýřů zakřivená.

Když přišel z pouště, vystavěl nejprve přes jeden potok malý most. Nesnažil se jenom o nějaký přechod, který byl odsud kus

cesty, ale pracoval nedaleko svého místa tam, kudy chtěl, aby směřovala jeho cesta, po které chodili všichni. Byl u Cidessy a učil lidi zde v jejím okolí, a ti se stali prvními pohany, které pokřtil. Žili zde zcela zanedbaní v chatrčích z hlíny. Byli potomky nejrozumnějších lidí, kteří při posledním zničení chrámu před dobou Ježíšovou se zde usídlili. Jeden z posledních proroků jim řekl, že zde mají zůstat bydlet, až přijde takový člověk jako Jan, který jim řekne, co mají udělat. Později odešli směrem k Nazaretu.

Ničím nerušen Jan přišel právě k těmto lidem a mluvil jenom o jediném: o pokání a o blízkosti Pána. Všichni užasli a stali se vážnými všude, kde Jan vystoupil. Jeho hlas byl ostrý jako meč, hlasitý a přísný, a přece lidebný. Jednal se všemi lidmi jako s dětmi. Všude procházel přímo, nic ho nemohlo zmást, po okolí se nedíval, ničeho nepotřeboval. Tak jsem ho vídala, jak běží lesy i pouštěmi, tu i tam kope, valí kameny, stromy odstraňuje s cesty, připravuje místa pro odpočinek, lidé, kteří nad ním žasli, svolával dohromady, ano, i z chýší je přiváděl, aby společně s ním pracovali. Viděla jsem, jak všichni jsou nad ním v úžasu, obdivují ho, jak se nikde nezdržuje a brzy je zase na jiném místě. Putoval podél Galilejského moře vzhůru, kolem Taricheje u údolí Jordánu dolů, potom u Sálemu směrem k Bethelu skrze pustiny, kolem Jeruzaléma, kde ve svém životě nikdy nebyl a na který se díval se smutkem a bédováním. Vždy zcela naplněn svým určením, vážný, přímý, prostý, nadšený, volal jenom jedno: Pokání, příprava, Spasitel přichází! Potom prošel údolím pastýřů do své domoviny. Jeho rodiče byli mrtvi, bylo však několik mladíků, příbuzných ze Zachariášovy strany, jeho prvními učedníky. Když Jan procházel Betsaidou, Kafarnaem a Nazaretem, nespatřila ho svatá Panna, která od Josefovy smrti málo vycházela z domu, avšak muži z její rodiny slyšeli jeho napomenutí a doprovázeli ho také kus cesty.

Dvakrát procházel Jan před křtem po tři měsíce zemí a ohlašoval toho, který má přijít po něm. Jeho putování se dalo s nesmírnou mocí a s přísným pokračováním rychle, přesto však beze spěchu. Nebylo to žádné klidné putování, jako bylo putování Spasitelovo. Kde neměl co konat, viděla jsem ho, jak běží od pole k poli. Vcházel do domů, do škol, aby učil a shromažďoval lid kolem sebe na náměstích a na ulicích. Viděla jsem,

jak kněží i vrchnost zde i tam se zastavují a vyptávají se ho, avšak s úžasem a s údivem ho zase propouštějí.

Výraz: „Připravuji cestu Pánu!“ nebyl pouze obrazný, neboť jsem viděla Jana, jak začíná svůj úřad s přípravou cesty a prochází všechna místa a cesty, kterými později putoval Ježíš i učedníci. Odklízal z cesty křoví a kameny a dělal tak pěšiny. Přes potoky kladl kameny, čistil jejich dna, kopal nádrže na vodu a prameny, zřizoval sedátka, místa pro odpočinek a přístřešky, poskytující stín na místech, kde později Pán odpočíval, učil nebo něco konal. Při těchto pracích tento vážný muž, jednoduchý a osamělý v nuzném a drsném oděvu, svým vzhledem strhával na sebe pozornost lidí a vzbuzoval údiv v chatrčích, do kterých vstupoval, aby si vypůjčil nářadí pro své práce a dobře také i s tím, aby získal lidi pro spolupráci. Všude byl brzy obklopen a pak statečně a vážně nabádal k pokání a ohlašoval Mesiáše, který přijde po něm, a sebe jako toho, kdo mu připravuje cestu. Často jsem ho vídala, jak ukazuje na končinu, kde právě Ježíš putoval. Přece však jsem je nikdy neviděla pospolu, ačkoliv mnohdy nebyli od sebe vzdáleni ani ne hodinu. Jednou jsem ho viděla, jak vzdálen nejvýše necelou hodinu cesty od Ježíše volá na lidi, že on sám není tím očekávaným, ale jenom ubohý přípravec cesty a že tam putuje Spasitel, na kterého on do dálky ukázal.

Jan spatřil tvář v tvář Spasitele ve svém životě jen třikráte. Poprvé na poušti, když svatá Rodina na svém útěku do Egypta přecházela kolem v jeho blízkosti a Jan, veden Duchem, spěchal na toto místo, aby pozdravil svého Mistra, kterého již v matčině lůně přivítal. Cítil blízkost svého Spasitele a že Ježíš žízní. Tu se chlapec pomodlil a píchl hůlčičkou do země a na to vytryskl bohatý pramen! Jan spěchal v běhu napřed a spatřil Ježíše s Marií a s Josefem, jak putují kolem a zde, kde se pramínek řítí dolů, tančil radostně a kýval svojí korouhvičkou.

Podruhé spatřil Ježíše při křtu, potřetí, když spatřil Ježíše u Jordánu, jak přechází kolem a vydal o něm svědectví. Slyšela jsem Spasitele, jak mluví ke svým apoštolům o velikém Janově sebezapření, že Jan sám se při křtu držel jenom v mezích slavnostní podívané, ačkoliv se jeho srdce z lásky a touhy téměř bortilo. Potom před Ježíšem pokorně ustupoval, než aby se ve své lásce odhodlal a Ježíše vyhledal.

Jan však spatřoval Pána neustále v Duchu, neboť byl nepřetržitě v prorockém povznesení. Díval se na Ježíše jako na naplnění svého poslání, než jen na uskutečnění svého prorockého volání. Ježíš pro něho nebyl jeho současník, nebyl mu bytostí, která spolu s ním žije, byl pro něho Vykupitelem světa, který se zjevil v čase, a on si ani nemohl pomyslit, že by se s ním mohl setkat. Jan sám se také necítil jako ostatní lidé, že žije v čase a ve světě a že je s ním spoután. Již v matčině lůně se ho dotkla věčnost a Duchem svatým byl uveden do styku se svým Vykupitelem, způsobem mimo tento čas. Jako malý chlapec byl vzdálen světu a zůstal, nevěda o ničem, než o svém Spasiteli, v nejhlubší odloučenosti pouště, až z této pouště vychází jako znovunarozený a začíná svůj obdivuhodný úřad, vážně, nadšeně, usilovně a nestará se o nic ve svém okolí. Judsko je mu nyní pouští a jako se zde stýkal s prameny, skalami, stromy a všemi zvířaty, s nimi žil a mluvil, tak mluví a jedná s lidmi a hříšníky, aniž by myslel na sebe samého. On vidí, zná a mluví jen pro Ježíše! Jeho slovo zní: „On přichází! Připravte cesty, čiňte pokání, přijměte křest! Hle, Beránek boží, který snímá hříchy světa!“ Na poušti čistý a nevinný jako dítě v matčině lůně vyšel nyní z pouště jasný a prostý jako dítě na hrudi své matky. On je čistý jako anděl! Slyšela jsem, jak Pán řekl apoštolům: Nikdy nečistě nevstoupilo do jeho úst, ani jakýkoliv hřích a nepravda nevyšla od něj!

Jan křtil na různých místech. Nejprve v Ainonu v končině u Sálemu a potom v Onu naproti Betsaidě na západní straně Jordánu nedaleko Jericha. Třetí místo, kde křtil, bylo východně od Jordánu, několik hodin severněji než to předtím. Potom křtil nakonec zase v Ainonu, kde byl také zajat.

Tok, u kterého Jan křtil, je jedno rameno Jordánu, který na východní straně dělá kličku, asi hodinu cesty dlouhou. Toto rameno Jordánu je na některých místech tak úzké, že se přes ně dá přeskochit, na jiných místech je opět širší. Jeho koryto se tu i tam dá změnit, neboť již tehdy jsem na mnohých místech neviděla žádnou vodu. V onom zákrutu Jordánu se nalézají malé rybníky a prameny, které mají svoji vodu z tohoto ramene Jordánu. Jeden takový rybník, oddělený od tohoto přítoku Jordánu náspem, je oním místem u Ainonu, kde Jan křtí. Pod tímto náspem jsou položeny roury, kterými může voda přitékat i odtékat. Toto místo bylo pro tento účel vybudováno Janem. Byl zde v břehu vy-

hlouben jakýsi záliv a vbíhaly do něho jazyky země. Křtěný stál mezi takovými dvěma výběžky až po pás ve vodě, opřen o zábradlí, které ze všech těchto výběžků vedlo do vody. Na jednom výběžku pevniny stál Jan a naléval vodu miskou na hlavu křtěného, na protějším výběžku pevniny stál již pokřtěný, který položil ruku na rameno křtěného. Na prvního položil ruku samotný Jan. Ti, kdo byli křtěni, neměli horní část těla zcela nepokrytou, byl jim ovinut kolem ramen jakýsi druh bílého šátku, jen ramena vykukovala. Byla zde i jakási chýše, kde se vysvlékali a oblékali. Neviděla jsem, že by zde byly pokřtěny nějaké ženy. Křtitel, kdekoliv křtí, má na sobě dlouhý, bílý šat.

Je to vůbec příjemná a na vodu bohatá končina, kde Jan křtí, a jmenuje se Sálem. Samotné místo Sálem leží po obou stranách jednoho ramene Jordánu; Aionon však leží na druhé straně Jordánu severněji než Sálem, blíže Jordánu a je větší. V této končině se pase dobytek a mnoho oslů na zelených lukách kolem četných vod. Zde u Sálemu a Aiononu byl jakýsi druh svobodné končiny nebo určitý druh starobylé, původní spravedlnosti, odsud nikdo nesměl být zapuzen.

Jan měl svou chýši v Aiononu postavenou na starých základech zdech někdejší velké budovy. Tyto zbytky byly zcela zpustlé a zarostlé a pokryty trávou, tu i tam byly na nich postaveny chýše. Byly to základy jednoho stanového zámku, který zde měl Melchisedech. Spatřila jsem o tomto místě vůbec nejrůznější obrazy z dřívější doby, z toho všeho nyní vím jen to, že zde Abrahám měl svoje vidění a vztyčil tady dva kameny, jeden, na kterém klečel a druhý jako nějaký oltář. Viděla jsem, co mu bylo ukázáno: bylo to Město boží jako nebeský Jeruzalém a z toho proudily dolů proudy vody. Bylo mu také přikázáno, aby se modlil za příchod Města božího. Voda, která proudila dolů z tohoto Města, rozlévala se na všechny strany. Abrahám zde měl toto vidění asi pět let před tím, než zde Melchisedech postavil svůj stanový zámek. Tento zámek byl však více stan s galeriemi a schodišti kolem po vnější straně, na onen způsob jako zámek Mensorův v Arábii. Jen základ byl velmi pevný z kamene; domnívám se, že jsem nyní v Janově době spatřila ještě čtyři nároží, kde stály hlavní pilíře. Na tomto základu, který nyní ještě čněl jako zarostlé opevnění, měl Jan svoji malou chatrč ze sítin. V době Melchisedechově byl tento stanový zámek místem, kde

se zdržovalo mnoho cizích lidí a těch, kteří tudy procházeli, byl to jakýsi druh svobodného, skvostného útulku u příjemné vody. Snad Melchisedech, kterého jsem spatřovala jako jakéhosi rádce a vůdce národů a kmenů, co odtud a sem přicházely, měl tento zámek, aby je zde ubytoval nebo poučoval. Všechno již tehdy mělo jistý vztah ke křtu a bylo pro Melchisedecha místem, odkud vycházel ke svým stavbám do Jeruzaléma, k Abrahámovi a na podobná místa, on zde také shromažďoval a rozdělával rodiny a lidi, kteří se tu i tam usídlili.

I Jakub se svými stády zde u Ainonu žil delší čas. Nádrž pramene, kde se křtilo, již zde tehdy byla a viděla jsem, že ji Jakub obnovil. Zbytky Melchisedechova zámku ležely blíže u vody a místa, kde se křtilo; viděla jsem, že v prvních dobách křesťanského Jeruzaléma stál chrám na místě, kde Jan křtil. Viděla jsem, že tento chrám ještě stojí, když Marie Egypťská tudy kolem tohoto místa procházela odcházejíc na poušť.

Sálem bylo krásné město, avšak zpustošené, jak se domnívám, při zničení chrámu před dobou Ježíšovou. Poslední prorok zde také prodléval.

Jan mohl být proslulý tak několik týdnů svým učením a křtěním, když k němu přišlo několik poslů Herodových z Kallinhrøe. Herodes tam přebýval na jednom zámku na východní straně Mrtvého moře. Je tam mnoho lázní a horké prameny. Herodes chtěl, aby k němu Jan přišel. Ale ten odpověděl jeho poslům, co vše musí vykonat a když Herodes s ním chce mluvit, může on sám k němu přijít. Potom jsem spatřila Heroda na nízkém voze s malými koly, avšak s vysokým sedadlem, kde mohl všechno přehlédnout jako z pokrytého trůnu, obklopeného vojáky, jak jede do jednoho městečka asi pět hodin cesty od Ainonu a Herodes dal Jana na toto místo pozvat. Jan přišel před toto město do chatrče pro cizince a Herodes tam šel k němu bez doprovodu. Vzpomínám si jenom, že mu Herodes řekl, proč přebývá v tak ubohé chatrči v Ainonu, on že mu chce dát vystavět dům; na to Jan odpověděl, že nepotřebuje žádný dům, že má to, co potřebuje a že koná vůli toho, který je větší než on. Jan mluvil vážně a přísně a vrátil se zpět. Stál daleko od Heroda odvrácen od něj a mluvil málo.

Viděla jsem, že synové zemřelého Alfea a Marie Kleofášovy, Šimon, Jakub Menší, Tadeáš a její syn z druhého manželství se

Sabasem a Josef Barnabáš, se dali Janem u Ainonu pokřtít. I Ondřej a Filip byli u něho a byli jím také pokřtění, potom opět odešli za svým povoláním. I ostatní apoštolové a mnoho učedníků bylo právě pokřtěno.

Jednoho dne přišlo mnoho představených a kněží z okolních míst kolem Jeruzaléma k Janovi, aby s ním promluvili: kdo on je, kdo ho poslal, co učí atd. Jan odpověděl s neobyčejnou přísností a statečností, zvěstoval blízkost Mesiáše a obviňoval je z jejich neochoty konat pokání a z pokrytectví.

Nedlouho potom byli vysláni z Nazareta, Jeruzaléma a Hebronu celé zástupy představených a farizeů k Janovi, kteří se ho měli vyptat na jeho poslání. Byla zde také proti němu vznesena stížnost, že užívá tohoto místa pro křest. U Jana bývali mnozí celníci, kteří jím byli pokřtění a kterým on velice mluvil do svědomí. Mezi nimi byl celník Levi, později zvaný Matouš, syn z prvního manželství vdovce Alfea, muž Marie Kleofášovy. Byl velmi zasažen a polepšil se. Rodina jím pohrdala. Jan také mnohé z těchto celníků odeslal pryč.

2. Herodovi vojáci. Vyslanci synedria. Zástupy křtěnců přicházejí k Janovi

V Dothainu, kde Ježíš uklidnil zuřící posedlé, přebývali pohané i Židé společně již od doby babylonského zajetí. Pohané měli v blízkosti na jednom návrší svoje sochy model a místo pro oběti. Židé, povzbuzení nyní řečmi o Mesiášově blízkosti, který má přijít z Galileje, nechtěli již ve své blízkosti pohany více trpět. Tyto zvěsti se tam rozšířily jak Janovým putováním touto krajinou, tak i řečmi, které o něm rozhlašovali ti, kdo byli pokřtěni. Sousední kníže ze Sidonu tam poslal vojáky na ochranu těch, kdo sloužili modlám a i Herodes tam nyní vyslal vojáky, aby lid uklidnil.

Tito vojáci byli nejrůznější sebrankou, viděla jsem, že byli z Kallinhroe u Heroda a řekli mu, že napřed se chtějí dát Janem pokřtít. Byla to však spíše politika, chtěli tím u lidí vzbudit větší dojem. Herodes jim odpověděl, že vlastně není nutné, aby se dali Janem pokřtít, protože on nekoná žádné zázraky, a tak není potřeba uznat jeho posláni. Ostatně by se měli přepat v Jeruzalémě. Byly tu tři různé úřady, kde se ptali, z čehož jsem poznala, že to byly tři sekty. To se stalo v sousedním dvoře, kde Petr zapřel Pána. Sedělo jich tu mnoho, aby soudili a bylo zde i vícero lidu. Kněží jim řekli s výsměchem, že by to mohli učinit nebo tak nechat, že to vyjde nastejno! Potom přišlo asi třicet z těchto vojáků k Janovi, který je prudce vyplínil, že se jim nejedná o žádné polepšení. Proto pokřtil z nich jenom ty, u kterých shledal ještě nějaký dobrý předpoklad, potom co je přísně pokáral za jejich pokrytectví.

Množství lidí, kteří se sešli v Ainonu, je značně veliké. Jan více dní nekřtí, ale učí velmi přísně a prudce. Na pahorcích a náspech táboří pod přístřešky od sebe odděleni Samaritáni, Židé a pohané, částečně ve stínu, částečně ve volné přírodě kolem místa, kde Jan učí a naslouchají. Táboří jich zde mnoho set, přicházejí, aby slyšeli jeho učení a byli pokřtěni a potom zase odcházejí. Jednou jsem spatřila zvláště mnoho pohanů, i lidi z Arábie a ještě dále na východ. Vedou s sebou veliké

osly a ovce. Mají příbuzné zde v zemi. Oni jsou odsud nebo tudy procházejí a tak se dostali k Janovi.

V Jeruzalémě v synedriu byla porada o Janovi. Ze tří úřadů bylo vysláno devět mužů k němu. Annáš poslal Josefa z Arimatie, nejstaršího syna Simeonova, a jednoho kněze, který musel stále dohlížet na oběti. Z rady byli vysláni také tři a tři obyčejní občané. Měli se Jana vyptat, kdo je on a Jan měl přijít do Jeruzaléma. Kdyby jeho poslání bylo oprávněné, potom se měl ohlásit nejprve ve chrámě. Pozastavovali se nad jeho nevhodným oblečením a nad tím, že křtí Židy, když se přece má starat, aby křtil jenom pohany. Někteří také věřili, že on je Eliáš, který se navrátil z onoho světa.

3. Ondřej a Jan Evangelista jsou u Křtitele

Většina pozdějších apoštolů a mnozí učedníci, vyjma Petra, který byl právě pokřtěn, a Jidáš zrádce, který přece již v končině u Betsaidy byl s rybáři a vyptával se na Ježíše a Jana, jsou nyní u něho.

Když vyslaní z Jeruzaléma přišli k Janovi, ten již po tři dny více nekřtil; nyní však začal právě v díle pokračovat. Vyslanci chtěli, aby je Jan vyslechl: on však řekl – ihned jak bude hotov, a potom jim odpověděl tvrdě a krátce. Oni mu vytýkali, že je svévolný, že by se měl ohlásit v Jeruzalémě a neměl by se tak zpustle oblékat. Když se vyslanci opět vzdálili, zůstal Josef z Arimatie a Simeonův syn u Jana a přijali od něho křest. Bylo zde však mnoho lidí, které Jan pokřtít nechtěl, ti to se nyní obrátili na vyslance a obviňovali ho ze stranickosti.

Později apoštolové se znovu vrátili do svých končin, vyprávěli o Janovi a byli upozorněni Janovým učením na Ježíše.

Josef z Arimatie, když se vracel do Jeruzaléma, setkal se s Obédem, příbuzným Serafie (Veroniky), který byl chrámovým služebníkem. Na jeho otázku mu vyprávěl mnohé o Janovi. Obéd se nyní dal Janem také pokřtít. Jako chrámový služebník patřil k tajným učedníkům a přešel k Ježíšovi teprve později.

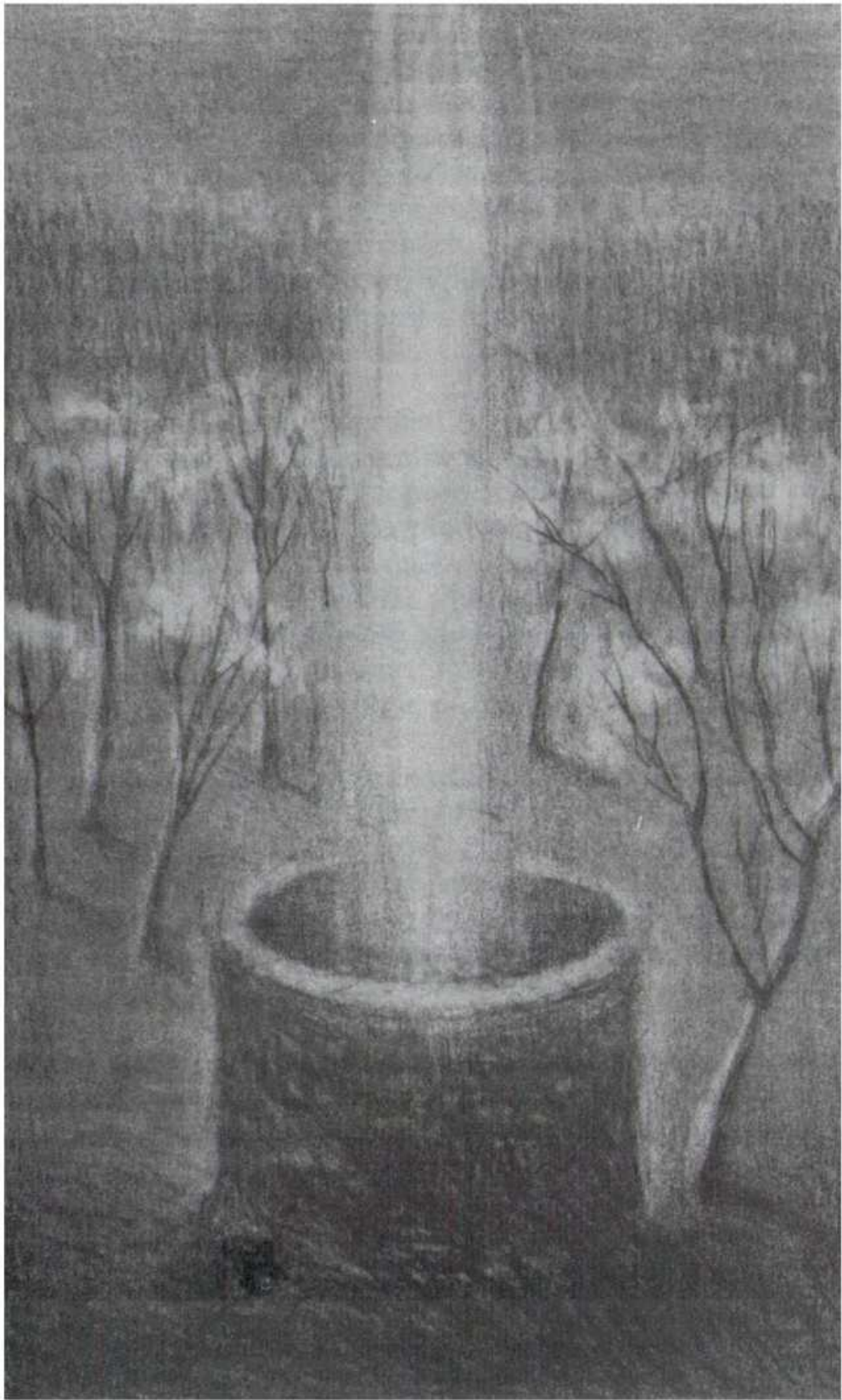
4. Jan přijímá výzvu, aby odešel k Jerichu

Nato jsem viděla, jak Jan jde přes Jordán, aby křtil nemocné. Měl svůj šátek ovinutý kolem beder a s ramenou mu splýval plášť. Na jedné straně měl zavěšenou trubici s vodou pro křest, na druhé straně křestní misku. Na břeh Jordánu bylo doneseno mnoho nemocných na nosítkách a na jakémsi druhu trakařů naproti místu, kde Jan křtil. Nemohli být přepraveni na voru v podobě roštu a poprosili ho, aby k nim zašel. Přišel s několika učedníky. Připravil krásnou nádrž, oddělenou od Jordánu násepem. Toto vykonal Jan sám, neboť měl vždycky u sebe lopatu. Dovnitř napustil vodu připojenou stružkou, kterou mohl uzavřít a přilil k tomu z trubice svoji křestní vodu. Poučoval nemocné a potom je křtil, zatímco byli posazeni na okraj nádrže a on na ně naléval vodu ze své misky. Potom, když Jan nemocné pokřtil, odešel opět na východní stranu Jordánu do Ainonu.

Spatřila jsem zde anděla, jak k němu přistupuje a řekl mu, že má odejít na druhou stranu Jordánu u Jericha, neboť se blíží ten, který má přijít, a on ho má ohlásit.

Nato zbouřal Jan a jeho učedníci na místě křtu u Ainonu stanové chýše, putovali několik hodin cesty dolů po východním břehu Jordánu, přešli potom na západní stranu přes řeku, kde šli opět kus cesty vzhůru. Zde byly lázně jako bílé, vyzděné jámy s jedním kanálem pro otevření a pro uzavření, který přiváděl vodu z Jordánu, zde nebyly žádné ostrovy.

Toto druhé místo pro křest bylo mezi Jerichem a Bethaglou na západní straně Jordánu naproti Betabaře, která ležela poněkud stranou na východním břehu Jordánu. Z tohoto křestního místa je to asi pět mil do Jeruzaléma. Přímalá cesta vede přes Betánii pouští a kolem útulku, který ale leží trochu mimo cestu. Tady to je rozkošná končina mezi Jordánem, Jerichem a Bethaglou. Jordán má krásnou vodu; když je někde klidné místo, je čirá. Na mnohých místech také docela vydává vůni, neboť podél vody rostou četné kvetoucí keře a květy padají do řeky. Častokráte je velmi mělký a tak nepatrný, že můžeme vidět téměř až na dno. Potom vídám ve březích zcela hluboké díry, vyhloubené do skály. Jsem tak ráda ve Svaté zemi, avšak nikdy

nevím, jak je to s časem. Je-li zde u nás zima, tam vše krásně kvete, a když je u nás léto, kvete tam již druhá žeň. Jedno údobí tam také začíná, potom je velmi mlhavo a hojně prší. U Jana je asi sto lidí, mezi nimi jeho učedníci a mnozí pohané. Pracují na úpravě místa a chatrče. Z křestního místa u Ainonu jsou sem ještě přinášeny nejnnutnější věci a všechno je nyní lépe zařízeno. Nemocní jsou přinášeni na lůžkách.

Na tomto místě Jordánu rozdělil Eliáš svým pláštěm vodu a tudy prošel na druhou stranu s Elizeem, který učinil totéž, když se vracel. Elizeus tady také odpočíval. Děti Izraele právě zde přešly řekou.

Z Jeruzaléma byli nyní vysláni k Janovi lidé z chrámu, farizeové a saduceové. Andělovým prostřednictvím se dozvěděl o jejich příchodu. Ti, když přišli proti Jordánu, vyslali sem před sebou běžce a dali k sobě Jana předvolat na jedno blízko ležící místo, on se jimi však nedal rušit a křtil a učil dál. Jan jim po onom běžci zase vzkázal, jestliže s ním chtějí mluvit, tak mohou přijít k němu. Nyní sem přišli sami, ale Jan se s nimi znovu nezdržoval, ale učil a křtil dále, a oni naslouchali jeho učení a zase šli. Tu však když byl hotov, pozval je pod přístřešek, který vybudovali učedníci.

Zde k nim přišel doprovázen učedníky a mnoha lidmi, a oni se ptali na nejrůznější věci, zda je tím nebo oním a vždy jsem ho viděla, jak odpovídá záporně. Ptali se také, kdo je potom onen člověk, o kterém on mluví. Jsou zde přece staré pověsti a nyní se mezi lidem mluví, jako by Mesiáš už přišel. Jan říkal, že mezi nimi povstal jeden, kterého oni nepoznali. Ten ho nikdy nespatriil a dřív než se narodil, poručil Janovi, aby jemu připravil cesty a aby ho pokřtil. Oni pak všichni mají přijít v jistém čase, potom zde bude na svém křtu. Jan mluvil ještě dále velmi přísně a řekl: Oni nepřišli ke křtu, ale přišli zvédat. Ti mu však odvětili, že nyní vědí, kdo je on, že křtí, aniž by byl poslán, a že je pokrytec, nosí drsný oděv a podobně, s čímž odešli.

Brzy potom přišli podruhé vyslanci synedria, v počtu dvaceti, z Jeruzaléma. Byli to lidé ze všech stavů, také kněží s čepicemi, širokými pásy a dlouhými páskami, které jim splývaly s paží, které na konci byli drsné jako z kožešiny. Řekli mu velmi důtklivě, že jsou vysláni celým synedriem, on že se má před toto synedrium dostavit a prokázat svoje povolání a poslání.

Tím, že neprokazuje synedriu poslušnost, se naplňuje důkaz, že nebyl poslán. Slyšela jsem, že Jan se zřetelně vyslovil proti nim; oni mají vyčkat – brzy k němu přijde ten, který ho poslal. Charakterizoval Ježíše zřetelně, že se narodil v Betlémě, byl vychován v Nazaretě, uprchl do Egypta a nikdy ho nespáčil. Předhazovali mu, že spolupůsobí v souladu s ním a že si navzájem posílají k sobě posly. Jan odpověděl, že posly, které si poslali, nemůže jejich slepým očím ukázat, ti jsou jim neviditelní. Vyslanci ho opustili v nevůli.

Ze všech končin přicházely veliké zástupy židů i pohanů. Také Herodes posílá často lidi, aby Janovi naslouchali, kteří mu pak musí vyprávět to, co učil.

Nyní je také všechno mnohem krásněji upraveno na tomto místě pro křest. Jan také postavil se svými učedníky veliký stan, kde byli občerstvováni nemocní a unavení a kde se také učilo. Zpívali písně; slyšela jsem, jak zpívají jeden žalm o přejití dětí Izraele Rudým mořem.

Poznenáhlu tam vyrostlo malé město chatrčí a stanů, které jsou pokryty zčásti kůžemi, zčásti vodní sítinou. Je tam veliký zástup cizinců z nejzazší končiny, kde přebývali svatí Tři králové. Mají u sebe mnoho velbloudů, oslů a veselých koníčků. Putují tak do Egypta vždycky. Všichni se utábořili kolem místa, kde Jan křtil, naslouchají mu, jak učí o Mesiášovi a přijímají křest.

Odtud potom putují v zástupech do Betléma. Nedaleko jeskyně Jesliček, směrem k poli pastýřů, byl Abrahámův pramen. Se Sárrou přebýval v této končině a při jedné nemoci dostal úpornou touhu po vodě z tohoto pramene, a když mu tato voda byla v trubici donesena, ke cti Boží se překonal a odřekl se tohoto nápoje a jako odměnu přijal uzdravení. Pro velikou hloubku pramene bylo vynášení vody obtížné. Při prameni stojí velký strom a je blízko jeskyně, kde Maraha, Abraháмова kojna, leží pochována. Marahu vozil s sebou, když byla velmi stará, na velbloudu. Toto je poutní místo zbožných Židů jako hora Karmel a Horeb. Svatí Tři králové se zde také modlili.

Galilejců ještě nebylo tolik u Jana, vyjímaje pozdější učedníky Ježíšovy. Více lidu přišlo z končiny u Hebronu a velmi mnoho pohanů. Proto Ježíš také horlivě vybízel ve svých rozhovorech na cestě Galilejí, aby putovali pro křest k Janovi.

5. Herodes u Jana.

Oslava svátku u místa, kde se učí

Místo, kde Jan učil, bylo asi hodinu daleko od místa, kde chtěl Jan křtít. Bylo to pro Židy svaté a památné místo. Bylo obklopeno zdí jako zahrada. Uvnitř byly u zdí chatrče pokryté rákosím, uprostřed ležel kámen na místě, kde poprvé složily děti Izraele, když přešly Jordánem, Archu úmluvy a slavily děkovnou slavnost. Nad tímto kamenem vystavěl Jan svoji chatrč tam, kde učil: velký stan se zelenými stěnami, pokrytý rákosím. U paty tohoto kamene byl Janův stolec, kde učil. Zde vyučoval přede všemi svými učedníky, když sem Herodes přišel a Jan se jím nedal rušit.

Herodes se sešel v Jeruzalémě se ženou svého bratra, která tam byla se svou šestnáctiletou dcerou Salome. Herodes měl choutku se s ní oženit a marně tam předložil synedriu otázku o dovolenosti tohoto manželství a proto se se synedriem dostal do sporu. Obával se veřejného hlasu lidu a chtěl tento hlas uchlácholit výrokem proroka Jana. Domníval se, že tento se jistě bude snažit, aby získal jeho přízeň tím, že potvrdí jeho postup.

Viděla jsem Heroda se Salome, Herodiadinou dcerou, s jejími dvorními dámami a asi třicet průvodců, jak putují v dlouhém průvodu směrem k Jordánu. On a ženy seděli na jednom voze! Poslal k Janovi jednoho posla. Jan ho však nechtěl na místě, kde křtí, jako člověka, který by se svým zástupem žen a doprovodem znesvětil toto svaté místo. Proto křtít přestal a odebral se svými učedníky na místo, kde učil a tam přednášel o věci, kterou Herodes chtěl znát, zcela rázně. Řekl, že musí čekat na toho, který přijde po něm: on sám zde nebude již dlouho křtít, musí ustoupit tomu, jehož je předchůdcem.

Tak mluvil proti Herodovi a ten dobře poznal, že zná jeho záměr. Herodes mu však dal předat veliký svitek, který obsahoval jeho spor. Tento svitek byl položen před Jana na zem, protože Jan nechtěl poskvřnit svoji ruku, která křtila, tím, že by se ho jen dotkl. Nato jsem viděla, jak Herodes v nevůli se svým doprovodem místo opouští. Tehdy ještě pobýval v lázních v Ka-

llinhroe, několik hodin cesty od místa, kde Jan křtil. Zanechal několik lidí ze svého doprovodu zde se svítkem na psaní, aby ho Jan použil k potvrzení jeho věci, ale marně. Jan se vrátil na místo, kde křtil. Ženy byly oděny nádherně, ale značně nemravně. Magdaléna byla ve svém lesku fantastičtější.

Nyní je slavena třídenní slavnost na kameni, na kterém spočívala Archa úmluvy; kde je Janův stan, kde se učí. Nemohu více určit, zda to bylo na památku přejití Izraele přes Jordán nebo pro jinou událost. Janovi učedníci vyzdobili místo větvemi, věnci a květinami. Je při tom Petr, Ondřej, Filip, Jakub Menší, Šimon, Tadeáš a mnoho pozdějších Ježíšových učedníků. Toto místo bylo pro zbožné Židy ještě vždy velmi svaté, avšak vcelku poněkud zpustlo. Jan ho znovu pozvedl. Jan a několik z jeho učedníků byli oděni v kněžská roucha. Křtitel měl na sobě na spodním šedivém rouchu bílý, dlouhý široký šat kolem těla přepásaný žlutě a bíle kostkovaným pásem a na konci, který splýval dolů, visely střapce. Na obou ramenou měl upevněny jakoby dva zakřivené drahokamy a na každém z nich stálo vyryto šest jmen izraelských kmenů. Na hrudi měl připevněn čtyřhranný žlutý a bílý štít, na jehož čtyřech rozích byly čtyři zlaté řetízky. Na tomto štítě stála vyryta na dvanácti rozdílných drahokamech jména dvanácti kmenů. Přes plece mu visel dlouhý šátek žlutě a bíle kostkovaný se střapci na konci. Dole na plášti visely žluté a bílé uzlíky. S hlavou obnaženou, ale pod šaty měl kolem krku úzký pruh látky, který mohl jako kapuci přetáhnout přes hlavu a který končil zašpičatěním až dolů k čelu.

Malý oltář stál před kamenem, na kterém spočívala Archa úmluvy, nebyl docela čtyřhranný, uprostřed vyhloubený, pokrytý roštem, dole pod ním byla prohlubeň pro popel a na čtyřech stranách byly duté roury jako rohy. Bylo zde přítomno více učedníků v bílých šatech a se širokými pásy oblečených na způsob apoštolů při jejich prvních bohoslužebných shromážděních. Přisluhovali při oběti. Bylo zapalováno kadidlo a Jan páčil různé byliny, koření a domnívám se, i větévky na oltáři pro zápalné oběti, který se dal přenášet sem i tam. Všechno bylo ozdobeno věnci s květinami a větvíčkami. Bylo zde nespočetně mnoho křtěnců.

Kněžská roucha a ozdoby Janovy byly připraveny na nynějším místě, kde Jan křtil. Přebývaly zde v tyto dny ženy u Jordánu,

ale odděleně, křtěny nebyly, zhotovovaly zde nejrůznější nářadí a duchovní roucha pro Křtitele.

Ve všech věcech tomu bylo, jako kdyby Jan začínal znovu budovat církev. Zde už také nekonal takové ruční práce, když křtil a měl na sobě dlouhé bílé roucho. Místo, kde byl pokřtěn Ježíš, připravoval sám ještě zcela svou vlastní rukou a učedníci mu vše přinášeli.

Viděla jsem Jana, jak na tomto slavnostním místě učí vzhledně a velmi živě. Stál nahoře nad stanem ve svém kněžském rouchu. Stan měl kolem galerie tak, jak byly postaveny i stany Tří králů v Arábii. U zdi, která do kruhu obklopovala toto místo, byla vybudována sedadla na zvyšujících se stupních, kde stáli lidé, jichž zde bylo přítomno nespočetné množství. Jan učil o Spasiteli, který ho vyslal a kterého on nikdy nespasil a o projití řekou Jordánem. Znovu byla také konána ve stanu zápalná kadidlová oběť a byly páleny byliny.

Od Maspy až nahoru do Galileje bylo zvěstováno, že Jan bude mít velikou řeč a tak sem přišlo velmi mnoho lidí. Esenové byli téměř všichni přítomni. Většina lidí měla na sobě dlouhá bílá roucha. Viděla jsem přicházet muže i ženy. Ženy seděly na oslech mezi koši s holuby, muži vedli osly. Muži obětovali chleby a ženy holuby. Jan stál přitom za jednou mříží a přijímal chleby; byly na dlouhém stole zakrytém mříží očištěny od mouky, která na nich ulpěla, a vršeny na talíře. Jan je potom požehnal a pozvedl do výše jako k oběti. Potom byly tyto chleby rozřezány na kousky a rozděleny. Lidé, kteří sem přišli z největší dáli, obdrželi z toho většinu, protože to nejnutněji potřebovali. Mouka, která byla setřena s chlebů a to, co při rozřezávání odpadlo, padalo skrze mříž na stůl do jakési nádrže a bylo potom na oltáři spáleno. Holuby, které donesly ženy, také rozdělili. To trvalo dobře půl dne.

Celá slavnost, počítaje v to i sabat, trvala tři dny. Potom jsem viděla Jana, jak je znovu zaměstnán na místě, kde se křtí.

6. Ostrov, na kterém má být Ježíš pokřtěn, vystupuje z Jordánu.

Jan učí své učedníky u Jordánu v blízkosti místa křtu Me-siášova. Řekl, že on ho nikdy nespatriil, říkal však: Chci vám jako znamení ukázat místo jeho křtu. Pohleďte, vody Jordánu se rozdělí a vznikne ostrov! Viděla jsem, jak v témže okamžiku se rozdělují vlny řeky a ve stejné výši jako hladina vystupuje z vody malý, bílý a vejčitý ostrov. Toto bylo místo, kudy táhly děti Izraele přes Jordán za Archou úmluvy a zde také Eliáš rozdělil svým pláštěm Jordán.

Mezi přítomnými došlo k velikému vzrušení, modlili se, zpí-vali chvalozpěvy, avšak Jan a učedníci kladli do vody velké ka-meny a na to stromy a větve a udělali jakýsi most až k ostrovu a nasypali na most malé bílé kaménky. Když byl most hotov, moh-la vespod protékat voda. Jan a jeho učedníci vypěstovali dvanáct stromků kolem ostrova a nahoře je spojili v loubí, které bylo dovnitř otevřené. Mezi tyto stromky zasadili ještě menší živé plo-ty a keře, které hojně tu i tam rostly u Jordánu. Tyto keře měly bílé a rudé květy a žluté plody s jakousi korunkou jako mišpule. Vy-padalo to velmi pěkně, neboť některé kvetly, jiné byly plné plodů.

Ostrov, který se vynořil, bylo místo, kde stála Archa úmluvy při tom, když lid procházel Jordánem, bylo to místo skalnaté a koryto řeky bylo více vyhloubeno než v dobách Jozuových, zdá-lo se však, že hladina vody byla mnohem níže, takže nevím, či ustoupila voda, nebo zda ostrov vystoupil, když ho Jan vyvolal, aby vyvstal vzhůru.

Nalevo od mostu, ne uprostřed ale blíže k okraji ostrova byla vyhloubena prohlubeň, ve které stoupala čistá voda, dolů vedlo několik stupňů a těsně u vodní hladiny ležel trojhranný, hladký rudý kámen, na kterém měl stát Ježíš při křtu. Po pravé straně tohoto kamene rostl jemný, zelený stromek s plody, který Ježíš při křtu objímal svojí paží. Okraj nádrže byl ozdobně vyložen a vše bylo velmi krásně upraveno.

Když Jozue vedl Izraelity Jordánem, viděla jsem, že jeho tok byl velmi rozvodněn. Archa byla donesena k Jordánu daleko

před lidem. Mezi dvanácti, kteří Archu doprovázeli a nesli, byl i Jozue, Kaleb a jedno jméno, které znělo jako Enoi. U Jordánu vzal sám jediný z nich přední část Archy, kterou jinak nesli dva, vzadu ji za ním převzali ostatní a když tento člověk spustil opory Archy do vody, v témže okamžiku zůstala přitékající voda tiše stát, vzedmula se a vypadala jako rosol a narůstáním přibývala tak vysoko, že ji bylo možno vidět zdáli až od města Zart-hánu. Voda na straně k Mrtvému moři odtekla a člověk mohl suchou nohou přejít řečištěm. A tak také se mohli ostatní Izraelité vzdálení od Archy dostat přes řeku.

Levitě zanesli Archu úmluvy dále do koryta řeky až na ono místo, kde ležely uspořádané čtyři čtverhranné kameny. Tyto kameny byly rudé jako krev a na každé straně ležely dvě řady šesti trojúhelníkových, hladkých, jakoby opracovaných kamenů, tedy na každé straně dvanáct. Dvanáct levitů postavilo Archu úmluvy na ony čtyři vnitřní kameny a sestavili se po šesti na pravou a levou stranu, na ony blíže ležící kameny, kterých bylo dvanáct a špičatou hranou byly vetknuty do země.

Dvanáct ostatních, které ležely dále a právě tak byly trojhranné, velmi veliké a silné, tyto pestré barevné a rozdílné kameny a mnohé jiné byly ozdobeny nejrůznějšími postavami a květinami. Jozue dal vybrat dvanáct mužů z dvanácti kmenů, kteří tyto kameny vynesli na šíji na břeh a na jednom poměrně vzdáleném místě, v jehož blízkosti později vzniklo nějaké město, museli tito lidé kameny na památku položit do dvou řad. Jména dvanácti kmenů a i mužů byla na ně vytesána. Kameny, na kterých stáli levité, byly přece větší a když levité koryto řeky opustili, byly tyto kameny vztyčeny tak, že jejich hrot nyní směřoval do výše. Kameny, které byly vyneseny na břeh, nebylo už možno za časů Janových vidět. Zda byly jen zakryty zemí a nebo za války zničeny, to nyní nevím. Později tam byl postaven kostel, domnívám se však, že se tak stalo skrze Helenu.

Místo, na kterém stála Archa úmluvy v Jordáně, je právě místem, kde byl křestní pramen pro křest Ježíšův, na ostrově, který skrze vody se objevil nad hladinou.

Když Izraelité a Archa úmluvy přešli a bylo vztyčeno oněch dvanáct kamenů, dal se proud Jordánu znovu do pohybu.

Vodní hladina křestního pramene ležela na onom ostrůvku tak hluboko, že při pohledu s břehu bylo možno spatřit toho,

kdo byl křtěn, jen do výše prsou. Prohlubenina mírně klesala a osmihranná nádrž na vodu, která měla v průměru asi pět stop, byla obehnána okrajem, který měl pět zářezů a na kterém bylo místo pro lidi.

Dvanáct trojúhelníkových kamenů, na kterých stáli levité, vyčnívalo ze země po obou stranách pramene, kde byl Ježíš pokřtěn, a to svými špičkami vzhůru. V samotném křestním prameni ležely pod vodní hladinou ony čtverhranné rudé kameny, na kterých spočinula Archa úmluvy. Tyto kameny v dějinných dobách, když byl nižší stav vody v řece, svými špičkami z řeky vyčnívaly.

Těsně u okraje pramene ležel trojhranný, pyramidový kámen založený svým hrotem do země, na němž stál Ježíš při křtu, když na něho sestoupil Duch svatý. Po jeho pravé straně těsně u okraje pramene stál jemný palmový stromek, který Ježíš při křtu objal, po levé straně stál Křtitel. Tento trojhranný kámen, na kterém stál Kristus, nebyl z oněch dvanácti kamenů, které pramen obklopovaly, domnívám se, že ho Jan přinesl se břehu. Bylo s ním spjata také nějaké tajemství, byl prorostlý nejrůznějšími květy a žilkami. Dvanáct ostatních kamenů bylo nejrůznějších barev a také rozmanitě žilkováno a prorostlé květy. Tyto kameny byly větší než ty, které byly doneseny na břeh a připadá mi, jako by ony kameny byly drahokamy, a jako by je byl kdysi pěstoval Melchisedech, protože Jordán tehdy ještě přes ně neproudil. On na nejrůznějších místech tímto způsobem něco založil a budoval a později to bylo dlouho zakryto bahnem a půdou a vzešlo na světlo a stalo se svatým místem, kde se potom něco událo.

Domnívám se také, že z těchto dvanácti kamenů nebo oněch, které byly doneseny na břeh, pocházely ony drahokamy, které se nalézaly na štítě, který měl Jan na své hrudi při nynější slavnosti.

7. Nové poselstvo z Jeruzaléma.

Herodes znovu u Jana

Když byl Jan znovu zaměstnán na místě, kde se křtilo, viděla jsem, jak se k němu znovu blíží vyslanci v počtu asi dvaceti osob ze všech jeruzalémských úřadů, aby ho zavolali k odpovědnosti. Čekali na tom místě, kde byla slavnost a povolali Jana k sobě. On však nepřišel. Den nato jsem je viděla asi půl hodiny od místa, kde se křtilo. Jan nedopustil, aby ani jeden vstoupil do okruhu mnoha kolem ležících příbytků. Tento okruh byl oddělen. Viděla jsem, jak Jan po své činnosti, drže se v povzdálí, s nimi mluví. Mluvili s ním jako vždy, nepřijal všechny jejich otázky a odvolával se na toho, který brzy přijde k jeho křtu a jenž je větší než on a kterého Jan nikdy nespáčil.

Nato jsem spatřila Heroda, jak sedí na mezku v jakémsi druhu bedny, i ženu jeho bratra, se kterou on žil, pyšně a drze vyšňořenou, oblečenou v široká řasnatá roucha, právě tak i ona seděla na mezku: přišli v doprovodu několika sluhů až do blízkosti místa, kde křtil. Žena zůstala na místě v určité vzdálenosti na mezku; Herodes však sestoupil a více se přiblížil a Jan se s ním dal v jisté vzdálenosti do hovoru. Herodes se domlouval s Janem, neboť ten nad ním vyslovil klatbu potom, co mu Herodes znovu předložil dopis na obranu svého nedovoleného spojení! Jan ho vyloučil z každého podílu na křtu a na spáse Mesiáše, jestliže neustoupí od tohoto hanebného stavu. Herodes se zeptal Jana, zda zná nějakého Ježíše z Nazareta, o kterém jde nyní zvěst v zemi; zda-li on od něho přijme posly a pak, je to ten, kterého Jan vždy zvěstuje? On by mu to mohl říci, neboť by se chtěl se svou věcí naň obrátit. Jan odpověděl, že ho tak málo Ježíš vyslyší, jako on sám. Herodes je a zůstane cizoložníkem a může svoji záležitost přednášet, kde chce, ale stále to zůstane cizoložstvím. Když se ho Herodes zeptal, proč Jan k němu nepřistoupí blíže a vždy na něho křičí jenom zdálky, řekl Jan: „Ty jsi byl slepoucí, a svým cizoložstvím jsi se stal ještě více nevidoucím, a čím blíže já k tobě přijdu, tím více budeš nevidoucím. Kdybych já byl ve tvé síle, učinil bys, co by tě přivedlo k lítosti!

Spočívalo v tom proroctví o jeho smrti. Herodes a žena nyní opustili Jana velmi zatrpklí.

Blíží se doba, kdy ke křtu přijde Ježíš. Jana jsem viděla velmi zarmouceného. Bylo to, jako by již nyní jeho doba brzy končila, neboť ve svém jednání už tak statečně kolem sebe nezasahuje. Je úporně tísněn. Přichází lidé střídavě brzy z Jeruzaléma a brzy od Heroda, aby ho vypudili z tohoto křestního místa, kde jeho přívrženci zaujali veliký pruh kolem křestního místa jako nějaký tábor. Požadují nyní od Jana, aby odešel z tohoto místa a šel za řeku Jordán. Herodovi vojáci vylámali až na určitý kus oplotení kolem těch, kteří zde tábořili, a odháněli lidi pryč! Až k Janovu stanu mezi dvanácti kameny přece jenom nepřišli. Jan mluvil o tom velmi zarmouceně a sklíčeně se svými učedníky. Velmi toužil, aby Ježíš přišel ke křtu, potom on chce se stáhnout z tohoto břehu na druhý a nebude již více mezi nimi. Jeho učedníci byli nad tím velmi zarmoucení a nechtěli, aby je opustil.

Když Jan přijal zprávu o tom, že se Ježíš přiblížil, pozvedl se znovu s odvahou ke křtu. Přicházely zástupy těch, které vyzval ke křtu Ježíš, mezi nimi byli celníci a Parmenas se svými rodiči z Nazareta.

Když Jan učil o Mesiáši a jak on sám před ním ustoupí, pokoroval se před ním tak, že se jeho učedníci řádně nad tím zarmoutili. Přišli k němu také učedníci, které Ježíš propustil v Nazaretě. Viděla jsem je, jak v jeho stanu s Janem mluví o Ježíšovi. Jan byl naplněn takovou horlivostí lásky k Ježíšovi, až byl téměř netrpělivý z toho, že se Ježíš zřetelněji a určitěji neprohlásil jako Mesiáš. Když je Jan pokřtil, získal jistotu o Ježíšově blízkosti. Spatřil, jak již přichází světlý oblak a měl vidění o Ježíšovi a všech jeho učednících, kteří byli okolo něho. Od této chvíle je Jan nepopsatelně radostný, plný touhy a stále pohlíží do dálky, zda se Pán již neblíží.

Ostrov s křestním pramenem je nyní krásně zelený. Nikdo na něj nevstupuje, jen někdy Jan. Cesta přes most na tento ostrov je zpravidla uzavřena.

8. Ježíš je Janem pokřtěn

Ježíš, který putoval rychleji než Lazar, přišel o dvě hodiny dřív na křestní místo Janovo. Ještě byl soumrak, když Ježíš přibyl do blízkosti tohoto místa na cestě k zástupu lidí, kteří také šli ke křtu. Tito lidé Ježíše neznali a on pokračoval v další cestě mezi nimi, asi se však přece po něm dívali, neboť jim byl Ježíš nápadný. Když došli, bylo již ráno. Bylo shromážděno nesmírné množství lidí a Jan učil s velikou vroucností o blízkosti Mesiáše a o pokání a jak on sám nyní ustoupí. Ježíš stál uprostřed množství návalu posluchačů. Jan vycítil jeho blízkost a díval se na něho a byl neobvykle radostný a horlivý; ale svoji promluvu nepřerušil a začal nato křtít.

Pokřtil již velmi mnohé a bylo asi kolem deseti hodin, když Ježíš v řadě křtěnců sestoupil dolů na místo u křestního pramene. Tu se Jan před ním sklonil a řekl: „Já mám být pokřtěn od tebe a ty přicházíš ke mně?“ Ježíš mu odpověděl: „Jen nech! Neboť tak se sluší, abychom naplnili všechnu spravedlnost! Abys ty mě křtil a já abych byl pokřtěn tebou!“ Řekl mu také: „Ty máš přijmout křest Ducha svatého a krve!“ Tu mu řekl Jan, aby ho Ježíš následoval na ostrov. Ten odvětil, že to chce učinit, ale potom že má onu vodu, ve které všichni byli pokřtěni, vpustit do oné nádrže, a všichni, kteří jsou zde nyní s ním, mají tam také býti pokřtěni a strom, kterého se Ježíš držel, že má být potom přesazen na obvyklé křestní místo, aby se ho všichni drželi.

Spasitel se nyní odebral s Janem a jeho dvěma učedníky, Ondřejem a Saturninem. Ondřej následoval učedníky a průvodce Pána, kterých bylo, výše řečeno, z Kafarnaá až sem přes most na ostrov a šel do jednoho malého stanu, který byl postaven těsně na východní straně u křestního pramene k vysvlékání a oblékání křtěnců. Učedníci ho následovali na ostrov; až na konci mostu stáli však lidé a na břehu jich bylo veliké množství. Na mostě mohli vedle sebe stát asi tři lidé, jedním z nejpřednějších byl Lazar.

Křestní pramen se nacházel v osmihranné prohlubni, která se mírně svažovala dolů, na jejím dnu byl osmihranný okraj, který objímal pramen, který s Jordánem spojovalo pět podzem-

ních kanálů. Celý obvod pramene obtékala voda a naplňovala pramen zářezy v tomto okraji. Tři z těchto zářezů v okraji byly viditelné na severním místě pramene, kudy voda vtékala, a dva, kterými voda odtékala, na jižní straně pramene byly zakryty; neboť zde bylo místo onoho jednání a přívod, proto zde také nebylo vidět vodu, která okraj pramene obklopovala. Na této jižní straně vedly také drnové stupně po šikmém srázu prohlubně, která byla hluboká asi polovinu výšky muže, dolů až k okraji pramene.

Na jihovýchodním okraji vodní hladiny byl nejprve do okraje pramene vsazen trojhranný, rudě se lesknoucí kámen, jedna strana se nalézala proti vodě a jeden vrchol směřoval proti pevné zemi. Tato strana okraje pramene, ke které vedly dolů stupně, byla poněkud vyšší než ona severní, ve které byly ony tři zářezy pro přítok vody. Od jižní strany okraje pramene vedl jeden stupeň dolů ke zbývající části okraje, která ležela hlouběji a jedině s této se vcházelo na tento okraj. V prameni samotném, před trojhranným kamenem, stál zelenající se stromek se štíhlým kmenem.

Ostrov nebyl zcela rovný, ale uprostřed trochu vyšší, částečně s povrchem skály, občas také s měkkými místy. Ostrov byl pokryt drny. V jeho středu stál strom s větvemi, které se daleko rozprostíraly, a dvanáct stromů, které byly zasazeny kolem okraje ostrova, bylo za svoje vrcholky připoutáno k prostřednímu stromu k jeho větvím a mezi těmito dvanácti stromy bylo houští mnoha malých keřů.

Devět Ježíšových učedníků, kteří v poslední době byli stále s ním, sestoupilo dolů k prameni a stáli na jeho okraji. Ježíš ve stanu odložil svůj plášť, potom pás a vlněnou žlutou suknici, která byla otevřená, spjatá poutky, poté i onen úzký vlněný pruh látky kolem šíje a na prsou zkřížený, který v noci a v zimě si ovíjel kolem hlavy. Nyní měl Ježíš ještě na holém těle hnědavý tkaný šat, ve kterém vyšel ven a sestoupil dolů ke kraji pramene, kde ho přes hlavu svlékl. Kolem pasu těla měl jenom roušku, byla ovinuta okolo obou nohou až do jejich poloviny. Všechny jeho šaty přijal Saturnin a podal je Lazarovi, stojícímu na okraji pramene, aby je podržel.

Nyní Ježíš sestoupil dolů do pramene, ve kterém stál ponořen do vody až ke hrudi. Levou rukou objímal strom a pravici

držel před hrudí, bílá tělní rouška plynula s uvolněnými okraji po vodě. Jan stál na jižním okraji roubení pramene, měl miskou se širokým okrajem, kterým probíhaly tři zářezy. Sklonil se, nabral vodu a nalil ji tak, že ve třech praménkách stékala na hlavu Pána. Jeden proud vody mířil na zadní část hlavy, jeden do jejího středu a třetí na přední část hlavy a na obličej.

Slova, která Jan při křtu pronesl, neznám již zcela přesně, ale bylo to asi: „Jahve nechť na tebe vyleje skrze cheruby a serafy svoje požehnání s moudrostí, rozumem a silou!“ Nevím správně, zda to byla právě tato tři poslední slova; ale byly to tři dary pro ducha, duši a tělo, a bylo v tom také obsaženo to, co každý potřeboval, aby obnoven zase znovu Pánu přinesl ducha, duši i tělo.

Zatím, co Ježíš nyní vystupoval z prohlubně křestního pramene, zahalili ho do plátna Ondřej a Saturnin, kteří stáli po pravici Křtitele. Ježíš se tímto plátnem osušil a oni na něho vložili dlouhé bílé křestní roucho (jinak byl na pokřtěného vložen jenom menší bílý šátek, od křtu Ježíšova však byl užíván větší) a když teď Ježíš vystoupil na trojhranný rudý kámen, který ležel na pravé straně, položili mu ruku na ramena a Jan na hlavu.

Když toto bylo skončeno, měli právě v úmyslu, že sestoupí po stupních, když nad Ježíšem zazněl boží Hlas. Ježíš, který byl sám a stál v modlitbě na kameni, když tu z nebe se ozvalo veliké hučení jako hrom a všichni přítomní se chvěli a vzhlíželi vzhůru. Dolů se snesl bílý, světelný oblak a spatřila jsem nad Ježíšem okřídlenou postavu ze světla, která jako by ho zalévala proudem. Viděla jsem také, jako by se nebe otevřelo a spatřila zjevení nebeského Otce v obvyklé podobě a slyšela jsem slova: „Toto je můj milovaný Syn, ve kterém jsem našel zalíbení!“ A to jsem slyšela ve zvuku hromu.

Ježíš byl však zcela prozářen světlem a nebylo ho téměř vůbec vidět. Jeho postava byla zcela průhledná. Spatřila jsem kolem něho i anděly. Zřela jsem však v jisté vzdálenosti na vodě Jordánu satana, černou, temnou postavu jako mrak a viděla jsem v tomto oblaku spleteninu strašlivých černých červů a havěti, jak se tlačí kolem něho; bylo to, jako by se stalo viditelným všechno zlo, všecken hřích, všecken jed z celé této krajiny, když se na Ježíše vylil Duch svatý a jako by se to všechno uteklo do této temné postavy jako do svého původního prazdroje. Bylo

to strašlivé, ale zvyšovalo nepopsatelný lesk a radost a jas, které se rozlily nad Pánem a nad ostrovem. Svatý křestní pramen zářil až do svého základu a vše bylo zjasněno. Tu jsem mohla spatřit ony čtyři kameny, na kterých stála Archa úmluvy, jak září působivě v základu pramene a na dvanácti kamenech kolem pramene, kde stáli levité, zdálo se, že stojí klanějící se andělé, neboť Duch boží přede všemi lidmi vydal svědectví živoucímu a základnímu Kameni, vyvoleném nárožním cenném Kvádru Církve, kolem něhož my všichni jsme vybudováni jako živoucí stavba, duchovní dům a svaté kněžství, abychom Bohu mohli přinést líbeznou duchovní oběť skrz jeho milovaného Syna, ve kterém má on zalíbení.

Nato však Ježíš vystoupil po stupních a odebral se do stanu u křestního pramene a Saturnin tam zanesl dovnitř jeho šaty, které držel Lazar a Ježíš si je oblékl. Když byl hotov, vystoupil ze stanu a obklopen učedníky šel na volné prostranství ostrova na straně prostředního stromu. Jan však mluvil k lidu s velikou radostí a vydal svědectví o Ježíši, že on je Syn boží a zaslíbený Mesiáš. Uvedl všechna příslibení patriarchů a proroků, která se nyní naplnila a promluvil o tom, co spatřil a o hlasu Božím, který oni všichni slyšeli a že on brzy odtud odejde, jakmile se Ježíš vrátí. Mluvil také o tom místě, že zde stála Archa úmluvy, když Izrael přijal Zaslíbenou zemi, že zde nyní vydal svědectví o naplniteli úmluvy sám jeho Otec, všemohoucí Bůh. Poslal také všechny k němu a blahoslavili den naplněné touhy Izraele.

Zatím přišlo ještě mnoho lidí a také přátelé Ježíšovi. Nikodéma, Obéda, Josefa z Arimatie, Jana Marka a ostatní jsem viděla mezi množstvím přítomných. Jan také řekl Ondřejovi, aby rozhlásil v Galileji křest Mesiášův. I Ježíš jednou potvrdil, že Jan pronesl pravdu, řekl také, že se na krátký čas vzdálí; potom k němu mají přijít všichni nemocní a zarmoucení. On je chce utěšit a pomoci jim, oni by se měli až do té doby připravit pokáním a dobrými skutky. Sám se vzdálí a potom přijde království, které mu daroval jeho nebeský Otec. Ježíš to říkal v jakémsi druhu podobenství, jako o jednom královském synu, který se vzdálí dříve, než se ujme svého trůnu a vyprosí si pomoc svého otce a usebere se...

Mezi mnoha přítomnými bylo také mnoho farizeů, kteří tato slova vykládali zcela posměšně. Říkali: „On snad přece jen není

tesařův syn, ale podstrčené dítě nějakého krále a nyní tam půjde a shromáždí svoje lidi a vtrhne do Jeruzaléma!" Přišlo jim to velmi zvláštní a neuvážené.

Jan ale pokračoval, aby pokřtil všechny přítomné na ostrově v křestním Ježíšově prameni ještě toho dne. Byli to ponejvíce lidé, kteří později přešli k Ježíšově obci. Vstoupili do vody, která obepínala okraj pramene a Jan, když je křtil, stál také na tomto okraji.

Ježíš však se svými deseti učedníky a několika dalšími, kteří zde k němu přišli, opustil místo křtu. Následoval ho Lazar, Ondřej a Saturnin. Na jeho příkaz naplnili trubici vodou z křestního pramene Ježíšova a vzali ji s sebou. Přítomní se před Ježíšem vrhli na zem a prosili ho, aby u nich zůstal. Ježíš jim však slíbil, že se znovu vrátí a odešel odtud.

9. Ježíš jde přes Lúz a Ensembles na místa, kam se uchýlila svatá Rodina na svém útěku

Téhož dne se ubíral Ježíš se svými průvodci ještě několik hodin ve směru k Jeruzalému k malému nepatrnému městu, jehož jméno znělo jako Bethel. Totéž bylo jakýmsi druhem nemocnice, kde leželo mnoho nemocných a kam Ježíš vstoupil. Přijal tam se svými průvodci pokrm. Přišlo za nimi ještě více starých lidí. Pozdravili ho velmi slavnostně jako nějakého proroka, neboť prostřednictvím pokřtěných již věděli, co Jan o něm učil. Ježíš zde vstoupil se svými učedníky do místnosti všech nemocných, všechny je utěšoval a řekl jim, že chce znovu k nim přijít a uzdravit je tak, jak oni v něho věří. Jednoho nemocného ve třetí místnosti však Ježíš uzdravil. Byl velmi vyhublý a měl na hlavně vředy a poklekl před ním.

Bylo zde také pokřtěno více lidí Ondřejem a Saturninem. Ježíš dal postavit v jedné prostore domu na jakousi stoličku velikou nádobu plnou vody, ve které mohlo ležet dítě a viděl jsem, že Ježíš tuto vodu požehnal a postříkal jí něco jednou větévkou, domnívám se, že to bylo z oné vody křestního pramene, kterou s sebou přinesli ve zmíněné trubici. Ti, kteří se dávali pokřtít, se obnažovali až po hrud' a skláněli hlavu nad onu nádobu a Saturnin je křtil. Domnívám se, že používal jiných slov než Jan, která on řekl nad Ježíšem, přesto si na ně zřetelně nevzpomínám. Ježíš slavil také v tomto místě sabat, po kterém Ondřej odešel do Galileje.

Ježíš se však odebral do jednoho města, které se jmenovalo Lúz. Zde šel do synagógy a měl dlouhou řeč, ve které vykládal velmi mnoho starých tajemných předobrazů z Písma. Vzpomínám si, že Ježíš mluvil o dětech Izraele: poté když prošly Rudým mořem, bloudily dlouho pouští pro svoje viny, potom prošly Jordánem a přijaly Zaslíbenou zemi. Nyní je doba, že se to teď opravdu uskutečnilo ve křtu v Jordáně. Tehdy to byl jenom předobraz, nyní mají zůstat věrnými a zachovávat Boží přikázání a mají tak přijmout Zaslíbenou zemi a Město boží. Ježíš to chápal duchovně o nebeském Jeruzalému. Oni stále

mysleli na nějaké pozemské království a osvobození od Římanů. Mluvil o Arše úmluvy a o přísnosti Starého zákona. Kdo se přiblížil k Arše úmluvy, aby se jí dotkl, měl být usmrčen. Nyní je však Zákon naplněn a Milost přišla v Synu člověka. Říkal také, že nyní je doba, kdy anděl zavede zpět Tobiáše do Zaslíbené země, toho, který tak dlouho věren Zákonu a božím přikázáním strádal v zajetí. Mluvil také o vdově Juditě, která odřízla opilému Asyřanovi Holofernovi hlavu a osvobodila stísněný Bethel, nyní obdobně bude vyrůstat Panna, která byla od věčnosti a stane se velikou a padnou mnohé pyšné hlavy, které Bethel utiskují. Ježíš to sděloval o Církvi a o jejím vítězství nad knížaty světa.

Ježíš proslovil ještě mnoho takových přirovnání, která se nyní všechna naplnila. Přece Ježíš nikdy neřekl: „Já to jsem!“ Ale vždy mluvil jako by o nějaké třetí osobě. Hovořil také o následování a jak má člověk všechno opustit a nemá mít žádnou nadměrnou starost o živobytí, neboť je něčím větším narodit se znovu, než to, aby člověk našel obživu, ti však, kteří se znovu narodí z vody Ducha svatého, ty bude sytit také ten, který jim nový život daroval. Mluvil rovněž, že ti, kteří ho následují, musí všechny svoje vlastní opustit a vzdalovat se od žen, neboť není žádná doba rozsévání, ale doba shromažďování. Mluvil také o nebeském chlebu. Všichni lidé byli naplněni obdivem a pokorní, ale všechno jeho učení si vykládali pozemsky a hmotně.

Lazar odsud odešel, ostatní přátelé z Jeruzaléma již také od Jordánu odešli. Svaté ženy, které byly v Jeruzalémě u Zuzany, také odcestovaly pouští pryč.

Ježíš z Lúzu putoval se svými učedníky jižním směrem a přešli pouští napříč. Na další cestě, když Ježíš a učedníci procházeli dále mezi řadou datlovníků, se učedníci styděli na zem spadané plody sbírat a jíst je a vyjádřil se, že nadále nemají již být tak úzkostliví, mají svoji čistotu hledat ve vlastnostech duše a ve svých řečech a ne v tom, co vchází do úst.

Viděla jsem Ježíše, jak cestou navštívil v jedné řadě domů ležících jednotlivě asi deset nemocných a utěšoval je a i částečně uzdravil. Více z nich ho následovalo.

Ježíš potom přišel do jednoho malého místa, které se jmenovalo Enses. I zde mu přišli vstříc lidé. Již se rozhlásilo, že se blíží nový prorok. Přišlo mnoho lidí s dětmi na rukou, pozdra-

vili ho slavnostně a vrhli se před ním na zem. Ježíš je přátelsky odmítl. Byli to vznešení lidé tohoto místa, kteří ho vzali do svého domu. Farizeové ho však odsud odvedli ke škole. Byli dobrého smýšlení a měli radost, že mají u sebe proroka. Avšak pro zprávu učedníků, že Ježíš je synem Josefa z Nazareta, nacházeli na něm nejrůznější věci, aby ho ve svých srdcích haněli. Pokládali ho za jiného proroka. Ježíš mluvil o křtu a tu se ho ptali, aby na něm vyzvídali, který křest je lepší: jeho nebo Janův? Ježíš opakoval, co Jan pravil o svém křtu a křtu Mesiášově, řekl však také, že kdo pohrdá předchůdcem, nebude také mít v účtě ani křest Mesiášův. Neřekl přece nikdy: „Já to jsem!“, ale vždy mluvil ve třetí osobě, jako později v evangeliu o „Synu člověka“. V domě, kam vstoupil, přijal ještě pokrm a modlil se společně s učedníky před tím, než se odebrali na lože.

Z Ensesu putoval Ježíš se svými průvodci přes potok Cedron do Judska. Šel ponejvíce postranními cestami a procházel údolími, ve kterých svatá Panna s Josefem, když putovali oklikami do Betléma, našli útulek. Nyní je tam mlha a značně chladno. Mnohde leží v hlubokých údolích sníh nebo jinovatka, avšak na sluneční straně je všechno zelené a krásné. Všude také ještě visí plody. Cestou z nich jedí Pán i učedníci. Nevchází nyní do větších míst, protože již všude bylo mnoho řečí o jeho křtu, o událostech při něm a také o Janových výrocích. I v Jeruzalémě byl také z toho již veliký rozruch. Ježíš teprve po svém návratu z pouště chce vystoupit a vyjít z Galileje a zde nyní obchází kolem jenom proto, aby z lásky ještě pozval jednotlivé lidi ke křtu. Nejde vždy se všemi učedníky pohromadě, často jsou s ním pouze dva. Rozcházejí se do jednotlivých příbytků pastýřů, které leží dále od cesty a smýšlení těchto lidí dávají do pořádku, neboť všichni jsou tak Janem zaujati, až se domnívají, že Ježíš je jenom nějakým jeho pomocníkem. Vždyť ho tak také jenom nazývají. Učedníci jim vysvětlují zjevení Ducha svatého a slova, která byla slyšet při křtu, a říkají jim, co Jan pronesl a jak on je pouze připravovatelem cesty Pána a proto také tak usilovný a bouřlivý! On otevírá cestu. A tak potom přicházejí pastýři a tkalci, z nichž mnozí zde přebývají v okolí v údolích, sem k Ježíšovi a naslouchají pod stromy a přístřešky jeho krátkému poučení a vrhají se před ním na zem! Ježíš jim žehná a napomíná je.

Ježíš také cestou vysvětloval učedníkům, kteří při křtu zaslechli slova: „Toto je můj milovaný Syn!“ že by to řekl jeho nebeský Otec o všech, kteří by bez hříchu přijali křest Ducha svatého.

Toto je ta končina, kterou putoval Josef a Maria do Betléma. Josef se v této krajině vyznal, neboť jeho otec zde v okolí míval pastviny. Josef putoval stranou od Jeruzaléma dobře asi půl hodiny cesty trvající oklikou, vyhnul se všem městům a raději prošel tudy, když jeho denní cesty byly krátké a trvaly jen několik hodin, protože zde se nalézaly pastýřské usedlosti hustě vedle sebe, neboť pro svatou Pannu ono sezení na příčném sedle na oslíku a i chůze na větší vzdálenost byla velmi obtížná.

Hlavní místa, ke kterým se Ježíš vydal, byly dva domy pastýřů, jimiž byli kdysi jeho rodiče odmítnuti. Nejprve přišel Ježíš k domu, kde byla Maria špatně přijata. Pánem domu byl hrubý starý muž, nechtěl také ani Ježíše přijmout a měl takovou povahu, jakou mají sedláci dodnes, kteří říkají: „Na co potřebuji to nebo ono? Platím svoje dávky, chodím do kostela,“ a jinak žijí, jak oni sami chtějí. Tak řekli také lidé tohoto domu: „Na co by to potřebovali? Oni mají svůj Zákon již od Mojžíše a ten jim dal samotný Bůh a více už nepotřebují!“ Tu mluvil Ježíš o pohostinství a milosrdenství, které prokazovali všichni svatí patriarchové, neboť, kde by bylo požehnání a Zákon, kdyby tak Abrahám od sebe zapudil anděly, kteří mu požehnání přinesli? Pán jim také řekl v podobenstvích: Kdo odmítl Matku s dítětem pod srdcem a unavenou cestou a vysmál se muži, který hledal přátelské přístřeší, ten odmítá také Syna a spásu od sebe, kterou on přináší. Ježíš to řekl tak jasně, že jsem spatřila, jak to tomu člověku vniká do srdce jako hromový klín, neboť zde to byl ten dům, kde nepřijali Marii a Josefa na jejich cestě do Betléma a s hanebným posměchem je odmítli. Znovu jsem ten dům dobře poznala. Starší z těchto lidí, kteří tehdy byli přítom, upadli do nejvyššího ohromení, neboť aniž by Ježíš jmenoval sebe a svoji Matku a Josefa, řekl v jednom podobenství všechno, co tehdy učinili.

Tu se ten člověk vrhl před Ježíšem na zem a prosil ho, aby přece k němu vstoupil a přijal pokrm, neboť on je jistě prorok, když zná všechno, co se stalo před třiceti léty. Ježíš však od něho nepřijal nic. Poučoval ještě shromážděné pastýře a mluvil

o tom, že všechno jednání je předobrazem a jádrem budoucího konání a že lítost ničí staré kořeny a když člověk změní svoje smýšlení ve křtu Ducha svatého a znovu se narodí, přinese ovoce života věčného.

Odsud putoval dále údolími a učil tu i tam. Křičeli za ním posedlí, ti však na jeho příkaz umlkli.

Ježíš potom přišel k druhému pastýřskému domu, který se nalézal na návrší a byl také místem útulku pro svatou Pannu. Pán domu měl mnoho stád a pod sebou hojně dobytka. Pastýři i tkalci stanů přebývali v řadách domů podél údolí. Měli pod širým nebem napjaté pruhy látek a pracovali jeden druhému do ruky. V těchto končinách bylo velmi mnoho stád ovcí a také značné množství divoké zvěře. Hejna holubů se pohybovala kolem jako kuřata a také i nějaký jiný druh velikých ptáků s dlouhým ocasem. V divočině běhalo mnoho zvířat jako srnci s malými parůžky; nebyli plaší a míchali se mezi stáda. Zde byl Ježíš přijat velmi přátelsky. Lidé z domů, sousedé a děti mu vyšli přátelsky vstříc a vrhli se před ním na zem. V tomto domě byli přijati a ubytováni svatá Panna a Josef velmi láskyplně. V domě byl pár mladých lidí, dětí otce domu, který ještě žil, byl to malý, shrbený mužíček s malou pastýřskou holí. Zde Ježíš pokrm přijal, také plody a něco zeleného, co bylo namáčeno do omáčky a menší chleby pečené v popelu. Tito lidé byli velmi zbožní a osvědčení.

Zavedli Ježíše do místnosti, kde přenocovala svatá Panna. Již odedávna ji změnili na místo pro modlitbu. Kdysi to býval pouhý výklenek v obytném prostoru, ale potom ho oddělili a vybudovali vlastní chodbu. Čtyři rohy tohoto prostoru odstranili a učinili z něho osmihran a nahoře umístili strop, který byl zakončen tupým vrcholem. Uprostřed dolů visela lampa. Ve stropě byl také otvor, který se dal otevírat. Před lampou stál úzký stolek, jako je u nás mřížka k přijímání, o který se mohli opírat při modlitbě. Tato místnost byla velmi krásná a čistá jako kaple. Stařec uvedl Ježíše dovnitř a ukázal mu, kde odpočívala svatá Panna a kde spala jeho babička Anna, která sem také jednou přišla, když šla navštívit svatou Pannu v Betlémě.

Tito lidé věděli o Ježíšově narození a klanění Králů a o proctví Simeona a Anny po obětování, o útěku do Egypta a obdivovaném učení Ježíšově ve chrámě. Oni také slavili více z těchto

dní ve své modlitebně modlitbou a od počátku věrně věřili, doufali a milovali. Ježíše se ptali zcela prostě, jak to na venkově bývá zvykem, co má nyní nastat. V Jeruzalémě mezi mocnými lidmi jde jedna řeč, že nový Mesiáš obnoví jako král Židů království a že je osvobodí ode jha Římanů, zda se to skutečně tak stane? Ježíš jim všechno vysvětlil v jednom podobenství o královském synu, kterého vyslal jeho otec, aby nastoupil na svůj trůn, obnovil svatyni a osvobodil svoje bratry od jha, oni však jeho syna nepoznají, budou ho pronásledovat a špatně s ním jednat. On však přesto bude povýšen a všechny lidi k sobě přitáhne do království svého nebeského otce, ty, kteří budou zachovávat jeho příkazy.

Mnoho lidí vešlo s Ježíšem na toto místo modlitby a on je učil témuž. Ježíš zde také uzdravoval. Starý pastýř ho dovedl k jedné sousedce, která již po dlouhá léta byla upoutána na lůžko pro revma. Ježíš ji vzal za ruku a poručil jí, aby vstala a ona tak učinila ihned a v kleče děkovala Pánu a doprovázela ho až do dveří. Chodila tak zkrivena a shrbená jako Petrova tchyně.

Ježíš se potom dal dovést těmito lidmi do jednoho hlubokého údolí, kde bylo mnoho nemocných. Tam mnohé uzdravil a potěšil všechny. Vyléčil dobře na deset lidí.

Jan křtí stále, ještě i nyní přichází velmi mnoho lidí. Strom z křestního pramene Ježíšova je přesazen do velikého rybníka, na místo křtu a je velmi krásně zelený. Tento rybník, kde se křtí, má schody dolů do břehu a vbíhá do něho od břehu více pruhů země, na které lidi vstupují jeden po druhém. Na jedné straně vcházejí a druhou potom odcházejí.

Když Ježíš opustil dům pastýřů, doprovázeli ho lidé. Patřili k těm pastýřům, kteří vyhledali Ježíše v jesličkách, proto také měli takové dobré smýšlení.

Pán a učedníci prošli mnoha zákruty a tak se tu i tam shromažďovaly zástupy pastýřů a dělníků kolem něho, které on poučoval v podobenstvích, vyňatých z jejich povolání. Ještě stále je vybízel ke křtu a k pokání a mluvil o blízkosti Mesiáše a o době spásy.

Na svahu hory v jisté dobré poloze na této Ježíšově cestě jsem viděla mnoho lidí, zaměstnaných nejrozličnějšími pracemi na polích a na vinicích. Viděla jsem také, jak svážejí zrna, navršená do hromad a orají, sejí a pěstují. Země zde byla velmi

úrodná, ačkoliv na odvrácené straně ležela v údolích jinovatka a sníh. Obilí nebylo ve snopech, ale bylo odřezáno asi půl stopy pod klasem a dva svazky klasů byly uprostřed tak svázány, že na obou koncích vyčnívaly klasy. Tyto svazky ležely společně na hromadách. Lidé nasnášely tyto svazky klasů, jako kdyby byly právě žně; ty byly mnohem dříve, avšak svazky klasů zde byly nashromážděny ve velmi vysokých, širokých hromadách jako pahorcích. Nyní, když nastalo údobí dešťů, oni znovu obdělávali pole pokryté slámou. Klasy byly odřezávány zakřiveným nožem, sláma byla potom vytrhána a naházena na hromady. Viděla jsem snášení slámy na nosítkách, které nesli asi čtyři muži. Sláma také ležela v řadách a byla shrnována do pruhů a věřím, že ke spálení. Na jiných místech orali. Pluh neměl žádná kolečka a tahali ho lidé. Ten, který jsem viděla, byl jako sáňky se třemi orajícími běžci; pluh byl zatížen, mezi tím bylo jakési spojení. Zpravidla vzadu nebyl vůbec řízen a byl tažen lidmi nebo osly. Orali po délce a napříč. Jejich brány byly trojhranné, širší část byla vpředu. Šlo to docela dobře. Kde byla skála, nahrnuli na ni trochu hlíny a obilí. Rostlo i zde. Rozsévачi měli pytel vzadu i vpředu, také i přes šíji, oba konce na hrudi. Rostliny, které jsem viděla sázet, byl česnek a jakási rostlina s velikými listy, domnívám se, že to byla zeleninová příloha: jedna z nich se jmenuje durrha.

Učedníci shromažďovali tyto lidi u cesty a Ježíš je poučoval v podobenstvích o orání, setbě a žních. Mluvil s učedníky o setbě, kterou oni mají rozsévat skrze křest. Určil některé, mezi nimi i Saturnina, kteří po jistou dobu měli u Jordánu křtít. Řekl jim: toto je setba a jako tito lidé zde, i oni budou mít do dvou měsíců žně. Mluvil také o slámě, která bude vržena na oheň.

Zatím co Ježíš učil, přišel sem cestou zástup dělníků ze Sicharu, měli lopaty, háky a dlouhé tyče. Byli to asi otroci a vraceli se z jedné veřejné stavby nebo budování silnice zpět domů. Zůstali stát zcela hloupě v jisté vzdálenosti a neodvažovali se přistoupit blíže k Židům a naslouchali Ježíši. Ten je k sobě zavolal a řekl, že jeho nebeský Otec všechny skrze něho povolá k sobě a mluvil o rovnosti všech, kteří činí pokání a dají se pokřtít. Tito lidé byli tak dotknuti jeho mírností, že ho vkleče na kolenu prosili, aby přece také i k nim do Samaří přišel a jim právě tak pomohl. Ježíš odpověděl, že k nim přijde, nyní že se však

musí ještě uchýlit do ústraní, aby se připravil na ono království, k jehož započetí ho jeho nebeský Otec vyslal.

Pastýři vedli ještě Ježíše po nejrůznějších cestách, po kterých putovala jeho Matka. Ježíš znal však tato místa lépe než jeho průvodci, takže ti plni údivu volali: „Pane, ty jsi prorok a zbožný syn, že znáš všechny stopy své blahoslavené Matky a jimi putuješ!“

Když Ježíš poučil zástupy a napomenul je, odešel do městečka Betabary. Bylo odpoledne, když Ježíš se svými učedníky jím procházel na jedno veliké volné prostranství a vstoupil na kamenný učitelský stolec pod stromy. Shromažďovalo se kolem něho mnoho posluchačů, které Ježíš učil. Byli to dobře smýšlející lidé.

10. Ježíš v údolí pastýřů u Betléma

Ježíš doprovázen mnoha posluchači opustil toto místo a šel směrem k údolí pastýřů, které odsud bylo vzdáleno asi tři a půl hodiny. Jednou jsem ho viděla s učedníky pod jedním otevřeným přístřeškem, kde jedli rudé bobule a klasy, které si nasbírali. Učedníci se rozešli různými cestami a Ježíš jim určil místo, kde se s ním opět mají sejít. Podávali lidem zprávu o Ježíši a vybízeli je ke křtu a k pokání, jestliže ještě pokřtěni nebyli a tito lidé s nimi zčásti přišli na ono místo, které bylo určeno k učení. I Ježíš chodil velikými oklikami a často jsem ho vídala, jak se celou polovinu noci modlí o samotě na kopcích, takže čas této cesty byl zcela vyplněn.

Slyšela jsem, jak učedníci domlouvají Ježíši pro jeho tvrdý život, dále proto, že chodí bos, že se postí a v noci bdí v takovém chladu a v této vlhké roční době, on že by přece jen neměl svoje tělo tak záhy zničit. Ten je ale mírně odmítl a dělal si své vážně i nadále.

Za ranního rozbřesku jsem viděla Ježíše s učedníky, jak sestupují do údolí pastýřů po horském srázu. Pastýři, kteří v okolí přebývali, věděli již o jeho příchodu a blízkosti.

Všichni již byli Janem pokřtěni a jednotlivci z nich měli také sny a vidění o tom, že Pán Ježíš se blíží. Proto někteří hlídali a stále se dívali po oné končině, kudy Ježíš musil sestupovat dolů.

Oni však spatřili Ježíše zářícího a obestřeného leskem, jak sestupuje dolů do údolí, neboť mnozí z těchto prostých lidí byli omilostněni. Hned zatroubili na roh, aby vzbudili a přivolali i ty, kdo bydleli ve větší vzdálenosti. Měli tento zvyk při každé zvláštní události. Všichni nyní spěchali vstříc Pánu a vrhli se před ním na kolena s hlavami pokorně vztaženými vpřed, svoje dlouhé hole svírali pažemi. Mnozí se vrhli na své tváře, ležíce na zemi. Měli krátké kazajky, ponejvíce z ovčích koží, někteří rozevřené na hrudi, druzí zcela upnuté, sahaly jim až ke kolenům. Na ramenou měli napříč pytle. Ježíše pozdravili slovy žalmů, která vyjadřovala příchod spásy a dík Izraele za naplnění příslibení. Ježíš byl k nim velmi láskyplný a mluvil o jejich šťastném stavu. Učil zde i tam v chatrčích, které se nalézaly kol dokola

v širokém lučinatém údolí, mluvil v podobenstvích o stavu pastýřů.

Nato s nimi putoval dále údolím směrem k betlémské věži pastýřů. Tato věž byla postavena na pahorku uprostřed polí, na základně z velkých kamenů, které se nalézaly na poli. Sestávala se z velmi vysoké trámové konstrukce a byla také podepřena zelenajícími živými stromy. Byla ověšena rohožemi. Měla schodiště na vnější straně a galerie a tu i tam malé kryté stánoviště jako strážní budky, z dálky se podobala vysoké lodi s napjatými plachtami a byla zde podobnost s věžemi, se kterých lidé v zemi králů pozorovali hvězdy. Na ní mohli přehlédnout celou končinu, vidět i Jeruzalém a také horu, na které byl Ježíš pokoušen nepřítelem.

Pastýři používali této věže, aby sledovali, kudy jdou stáda a mohli je za hrozícího nebezpečí varovat. Jednotliví pastýři se svými rodinami přebývali v okruhu pěti hodin kolem věže na svých polích a zahradách. U věže bylo všeobecné shromaždiště: zde měli svoje náradí a odsud také přijímali svůj pokrm ti, kteří hlídali. Podél pahorku s věží byly chatrče a od nich oddělen veliký stan, ve kterém přebývaly ženy těch, kteří hlídali a připravovaly jim jídlo. Tyto ženy nepřišly s pastýři vstříc Ježíšovi a jeho učedníkům. Byly však poučeny Pánem později. Přebývalo zde asi dvacet pastýřů, které Ježíš poučoval o jejich šťastném stavu a že on je nyní navštíví, protože oni ho na jeho cestě pozdravili a prokázali jeho rodičům lásku. Učil také v podobenstvích o pastýři a stádech a že i on je Pastýř, který jiné pastýře bude mít pod sebou a shromáždřovat stáda, bude je uzdravovat a vést až do konce dnů.

Pastýři vyprávěli o zvěsti andělů, o svaté Rodině a o Dítěti. I oni spatřili ve hvězdě nad jeskyní Jesliček obraz Dítěte. Vyprávěli o králích, kteří toto spatřili ve hvězdách, i věž pastýřů a o mnohých darech, které králové zanechali. Mnohé z nich použili také zde u věže a v chatrčích, to, co zbylo, jako hrubší stanové látky. Bylo zde několik starých mužů, kteří jako mladí lidé byli u jesliček. Ježíši vyprávěli znovu všechno, co se tehdy událo.

Den nato byl Ježíš a učedníci dovedeni pastýři blíže k Betlému, k příbytku synů tří zemřelých starších mezi pastýři, kterým se nejdříve zjevili andělé při Kristově narození a kteří jako první

ho uctili. Leželi pohřbeni nedaleko příbytku, který byl vzdálen asi hodinu od jeskyně Jesliček. Tři již letití synové oněch starých pastýřů ještě žili a byli mezi ostatními velmi vážení. Tato pastýřská rodina byla na úrovni představených nad ostatními, jako tři Králové mezi svými doma. Ježíše přijali velmi pokorně a s radostí a vzali ho ke hrobu svých otců. Byl to jakýsi pahorek, na kterém rostlo víno. Ležel o samotě, dole byl kolem dokola obehnán jakýmsi přístřeškem, pod kterým se vcházelo do sklepů a do jeskyní. Když se pak stoupalo výš po pahorku, byla zde hrobová jeskyně oněch starých pastýřů. Dovnitř vcházelo světlo se shora. Hroby byl v podlaze v těchto směrech I-I. Byly zakryty příklopy. Pastýři pro Ježíše hroby otevřeli a já jsem spatřila zahalené mrtvoly s hnědou tváří. Prostor kolem hrobů byl vyplněný malými kaménky. Ve hrobech ležely jejich pastýřské hole.

Pastýři ukázali Ježíši také poklad, který jim ještě zůstal z darů svatých Tří králů a který byl zde v jeskyni ukryt. Sestával z hůlek z ryzího zlata a z kusů velmi drahocenné, zlatem protkávané látky. Ptali se Ježíše, zda to mají darovat chrámu. Ježíš jim řekl, že to mají ochraňovat pro jeho obec, která se stane novým chrámem a sdělil jim také, že nad tímto hrobem bude jednou vybudován chrám to se stalo prostřednictvím svaté Heleny. Tento pahorek byl součástí hory s vinicemi, která se táhla směrem ke Gáze a byla starým pohřebním místem pastýřů.

Odsud zavedli Pána k místu jeho narození v jeskyni Jesliček, asi hodinu cesty odtud. Cesta pokračovala nesmírně krásným údolím s loukami, kudy vedly tři pěšiny mezi řadami zastřižených stromů s plody. Cestou vyprávěli o Gloria andělů a já jsem znovu spatřila všechny tyto obrazy. Andělé se zjevili na třech místech: nejprve oněm třem pastýřům, následující noci se zjevili u věže a potom u pramene na místě, kde byl včera Ježíš přijat pastýři. U věže pastýřů se zjevili ve větším počtu. Měli veliké postavy a neměli křídla. Pastýři zavedli také Pána do hrobové jeskyně Marahy, Abrahámovy chůvy, u velikého terebintu.

11. Jeskyně Jesliček jako místo úcty a zbožnosti pastýřů

Cesta k jeskyni Jesliček vedla od východní strany, z které nebyl Betlém dost přístupný, odsud tam nebyla žádná přímá cesta. Město z této strany nebylo možno vůbec vidět, od údolí pastýřů bylo odděleno rozpadlými náspy a velikými zbytky zdí, mezi kterými byly hluboké cesty. Vlastní nejbližší vchod do města byla brána na jižní straně, která vedla do Hebronu. Když se vycházelo z této brány, museli lidé na jih obejít město, když někdo chtěl jít do končiny jesliček, která navazovala na údolí pastýřů a ze které, aniž bychom vstoupili do Betléma, vcházelo se do této končiny.

Jeskyně Jesliček a vedle ní ležící jeskyně náležely pastýřům a tito je odedávna používali k ustájení dobytka a pro náradí a nikdo z Betléma sem neměl vlastní přístup nebo cestu či pěšinu. Josef, jehož otcovský dům ležel na jižní straně, se již jako chlapec často stýkal s pastýři a ukrýval se před svými bratry a také zde trávil čas v modlitbě.

Když nyní pastýři přišli s Ježíšem k jeslím, byly tyto již velmi změněny. Oni z této jeskyně jako svatého místa udělali svoji modlitebnu. Nikdo však sám nesměl na tuto svatou půdu vstoupit; proto zbudovali kolem jeskyně chodbu do této prostory jesliček a oddělili mříží – tím jeskyni rozšířili. Z této chodby ústily do skály cely jako v nějakém kláštře. Stěny i podlahy byly pokryty příkrývkami od králů, poněkud v nich byly ve-
tkány pyramidy (pravděpodobně různobarevné trojúhelníky, obvyklé židovské vzory pro výzdobu stěn, o kterých jsem se často zmiňovala např. v Mariině modlitební komůrce). Z této chodby, která prostor ohraničovala, vybudovali dvě schodiště nad jeskyní Jesliček a nad stropem, ve kterém byly šikmé otvory pro vpouštění světla, zcela odstranili a vystavěli nad tím klenu-
tím jakousi kopuli, kterou nyní světlo seshora vpadalo dovnitř. Po jednom schodišti mohli vystoupit na pahorek a tak odshora přijít do Betléma. Všechny tyto změny vykonali s prostředky, které jim zanechali králové.

Začínal sabat, když sem Ježíše dovedli. V jeskyni Jesliček zažehli lampy. Jesličky samotné stály ještě tam, kde byly tehdy. Ježíš jim ukázal, co nevěděli: místo, kde se narodil. Učil je zde a oni slavili sabat. Řekl jim, jak jeho nebeský Otec toto místo již napřed určil, když Maria počala a já jsem přijala také poznání o nejrůznějších předobrazných událostech Starého zákona o tomto místě. Abrahám zde také býval, i Jakub. Set, dítě příslibení, byl zde po sedmiletém pokání porozen Evou. Zde řekl Evě jeden anděl, že toto semeno jí Bůh daroval místo Abela. Zde zůstal Set dlouho ukrytý a také v jeskyni, kde se pak nacházel hrob chůvy Marahy, byl ukryt a kojen, neboť jeho bratři mu strojili úklady jako Jakubovi synové Josefovi.

Pastýři dovedli Ježíše do sousední jeskyně, ve které po jistou dobu přebývala svatá Rodina. Pramen, který tam vytryskl při Kristově narození, krásně obroubili a používali ho při nemocích. Ježíš poručil, aby z tohoto pramene vzali do nádoby s sebou. Potom šel jednotlivě ke všem příbytkům pastýřů.

Saturnin pokřtil více starců, kteří již nebyli schopni odejít ke křtu Janovu. Přilili z vody, kterou byl pokřtěn Kristus z Janova křestního pramene na ostrově do vody, kterou vzali z oné jeskyně vedle jeskyně Jesliček. Při Janově křtu bylo všeobecné vyznání viny. U Ježíšova křtu však lidé vyznávali svoje hříchy jednotlivě, litovali jich a přijali odpuštění. Staří lidé klečeli, jejich těla byla obnažena až ke hrudi. Před nimi stála veliká mísa, nad kterou nakláněli svoji hlavu a byli křtěni. Při tomto křtu jako při formuli, kterou užil Jan při Ježíšovi, bylo zmíněno slovo Jehova a jména darů tří vlastností, avšak i slov ve jménu Poslaného.

Ježíš navštěvuje jednotlivá místa, kde svatá Rodina na útěku do Egypta odpočívala.

Ježíš trávil noci sám v modlitbě. Když opustil pastýře, mluvil k učedníkům, že on chce nyní o samotě vykonat cestu k lidem, kteří jej a prchající rodiče láskyplně přijali, že tam chce uzdravovat nemocné a obrátit jednoho hříšníka. Žádný krok jeho svatých rodičů nezůstane nepožehnán! Všechny, kteří jim tehdy prokázali pohostinství a lásku, znovu vyhledá a dovede ke spáse. Všechna dobrodiní a skutky milosrdenství jsou zde jako i dříve podílem, předpokladem spásy a budou jimi na věčné časy; a tak jako nyní on vyhledá všechny, kteří jemu a jeho domácím tehdy prokázali lásku, tak bude i jeho Otec nebeský

pamětliv všech, kteří by tomu nejmenšímu z jeho bratří prokázali lásku a dobro. Přikázal svým učedníkům, aby se dostavili na jisté místo u města v pohoří Efraimu, kde na něho mají čekat.

Ježíš putoval nyní sám po hranici Herodova území směrem k poušti u Ainonu nebo Enganninu, několik hodin od Mrtvého moře divočinou, a přece však úrodnou končinou. Bylo zde mnoho pasoucích se velbloudů v této krajině, chodili po čtyřiceti a byli uzavřeni v ohradách. Byl zde útulek pro lidi, kteří procházeli do pustiny, kam šel Ježíš. Více chatrčí a přístřešků zde stálo jedna vedle druhé a lidé také měli mnoho velbloudů.

Toto místo bylo posledním místem útulku na území Herodově při útěku do Egypta a lidé, i když něco jako špatná sebranka, která se také zabývala krádežemi, přijala přece svatou Rodinu dobrotivě. Také i v blízko ležícím městě přebývalo mnoho nepořádných lidí, kteří se tam usadili od dob válek.

Ježíš šel do jednoho domu a požadoval přístřešek. Pán domu se jmenoval Ruben, byl stár asi padesát roků a žil již při útěku do Egypta. Když ho Ježíš oslovil a pohlédl na něho, vystřelilo něco jako paprsek od jeho hrudi. Ježíšova slova a pozdrav byla jako požehnání a muž řekl otřesen: „Pane, je mně, jako bys s tebou přicházela do mého domu Zaslíbená země.“ Ježíš mu řekl, že kdyby věřil zaslíbení a nezapudil od sebe naplnění, pak by také se stal účastníkem Zaslíbené země. Ježíš potom mluvil o dobrých skutcích a jejich důsledcích a že nyní on k němu přichází, aby mu zvěstoval spásu, protože před třiceti lety byli dobrotivě přijati v jeho domě na svém útěku jeho Matka a pěstoun. Tak jako toto jednání přináší i každé konání svoje plody, jak ono dobré, tak i zlé. Tu se ten muž zcela otřesen vrhl na zem a řekl: „Pane, jak se to může stát mně ubohému a opovrženému člověku, že ty vstupuješ do mého příbytku?“ Ježíš mu vysvětlil, že přišel, aby přivedl zpět hříšníky a očistil je. Muž mluvil ještě stále o své podlosti a jak oni všichni zde jsou nehodným ztraceným pokolením. Mluvil také, jak jeho vnuci jsou nemocní a ubozí, a Ježíš mu řekl, jestliže on v něho uvěří a chce se dát pokřtít, pak hodlá Ježíš jeho vnukům znovu darovat zdraví. On však umyl Ježíši nohy a dal mu, co měl pro osvěžení. A když sem přišli i sousedé, řekl jim, kdo je Ježíš a co mu přislíbil. Byl při tom jeden příbuzný, který se jmenoval Izachar.

Dovedl také Ježíše ke svým nemocným vnukům, kteří částečně byli malomocní, částečně ochrnulí a zcela spolu srostlí. Ježíš šel i k ženám, které byly nemocné a trpěly krvácením. Tak poručil nemocným, aby vstali a tito byli zdraví. Ježíš přikázal, aby připravili lázeň. Postavili velikou nádobu s vodou do jednoho rohu a Ježíš do ní nalil z nádoby, které nosil dvě po jedné straně pod pláštěm, který byl převázán řemenem, trochu vody z křestní vody z Jordánu a vodu požehnal. Lidé se v tom museli umýt a vyšli ven všichni opět uzdraveni a děkovali Pánu. Ježíš sám je nepokřtí, avšak toto obmytí bylo křtem z nouze a Ježíš je vybídl, aby požádali o křest u Jordánu.

Protože se ho ptali, zda snad Jordán má takovou zvláštní moc, řekl jim Ježíš: tok Jordánu byl vyměřen a ustanoven a všechna svatá místa této země jsou určena dříve, než zde byli lidé, ano, dříve, než byla tato země a sám Jordán, jeho nebeským Otcem. Řekl o tom velmi obdivuhodné věci. Ježíš také mluvil se ženami o manželství a doporučil jim dobré mravy a zdrženlivost a představil jim úpadek zdejších lidí a bídu dětí jako důsledek nezákonných spojení v této končině: mluvil o podílu rodičů na úpadku dětí, o překonání zla pokáním a zadostiučněním a o opětném zrození ve křtu.

Potom Ježíš mluvil o všem, co oni prokázali svaté Rodině na jejím útěku, a učil na místech, kde přijali pokrm a odpočívali. Na útěku měli s sebou jednoho oslíka a jednu oslici. Ukázal jim všechno tehdejší jednání jako předobraz jejich nynějších kroků ze hříchů ke spáse. Připravili Pánu hostinu, jak nejlepší mohli: byl to hustý druh mléka, k tomu bílý sýr, med, malé chleby pečené v popelu, také holubi a ptáci.

Doprovázen několika z těchto mužů, vracel se Ježíš z Ainonu zpět jinou cestou a došel k večeru k jednomu místu, které leželo na dvou svazích jistého pohoří a mezi tím bylo divoké údolí s hlubokými stržemi. Místo a pohoří neslo jméno Efraim nebo Efron. Viděla jsem, že pohoří směřovalo přímo směrem na Gázu, Ježíš přišel končinou od Hebronu. Daleko v dáli od jeho cesty leželo odsud viditelně jakési rozpadlé město s věží, jehož jméno znělo jako Malaga, (pravděpodobně Molada, které jmenuje Josef Flavius 18.7.2. – Malatha). Zde v okruhu asi hodiny ležel háj Memor, kde anděl přinesl Abrahámovi zaslíbení Izáka. I dvojnásobná dvoudílná jeskyně, kterou Abrahám zakoupil od Hetity

Efrona a kde byl jeho hrob, podobně i bitevní pole Davidovo, kde se utkal s Goliášem, vše nebylo příliš daleko.

Ježíš, kterého jeho průvodci opět opustili, obešel jednu stranu města, které leželo na dvou svazích a jeho učedníci, kterým přikázal a určil tuto končinu, se s ním setkali na divoké cestě v údolí. Když vyšel z této průrvy, zavedl je do jedné jeskyně, která byla zcela divoká a dosti nepřístupná, ale velmi prostorná. Zde strávili noc. Zde to bylo šesté místo, kde přebývala svatá Rodina na útěku do Egypta.

Ježíš to vyprávěl učedníkům, kteří rozdělali oheň tím, že rychle otáčeli kouskem dřeva ve druhém. Učil je o svatosti tohoto místa. Často se zde zdržoval také jeden prorok, domnívám se, že to byl Samuel. David zde rovněž hlídal ovce svého otce, modlíval se v této jeskyni a přijímal příkazy prostřednictvím božího anděla, zde také při modlitbě přijal výzvu, aby usmrtil Goliáše.

Svatá Rodina na svém útěku zde byla velice vyčerpána a na toto místo přišli těžkomyslní; svatá Panna plakala a byla velmi smutná. Trpěli nouzí ve všem, neboť prchali postranními cestami a oklikami a vyhýbali se všem velkým městům a obecným útulkům. Přihodilo se více milostných událostí proto, aby byli osvěženi; v jeskyni vytryskl pramen a přišla sem i jedna divoká koza a dala se podojit.

Ježíš k učedníkům mluvil o velkých strastech, které vyvstanou před nimi i přede všemi, kteří ho následují a o obtížích, které jeho svatá Matka a on zde vytrpí, o milosrdenství jeho nebeského Otce a o svatosti tohoto místa. Řekl jim také, že zde bude také jednou vystavěn kostel a sám jeskyni požehnal, jako by ji zasvěcoval. Pojedli zde několik plodů a malých chlebů, které učedníci měli u sebe.

12. Ježíš putuje směrem na Masfu k jednomu Josefovu příbuznému

Když Ježíš a učedníci opustili jeskyni, putovali směrem k Betlému a vstoupili na oné straně od Efronu do útulku u samostatně stojících domů, kde se osvěžili a umyli si nohy. Lidé byli dobří a zvědaví. Ježíš učil o pokání a o blízkosti spásy a o následování. Ptali se ho, proč tedy jeho Matka podnikala dalekou cestu z Nazareta do Betléma, když to vše tak dobře mohla mít i doma? Ježíš mluvil o zaslíbení a že on se měl narodit v chudobě v Betlémě mezi ostatními jako pastýř, který má shromáždit stádo a proto on nyní prochází nejprve těmito pastýřskými končinami potom, co jeho nebeský Otec o něm vydal svoje svědectví.

Odtud odešel Ježíš na jižní stranu Betléma, která byla vzdálena pár hodin, prošel kus údolím pastýřů, obešel západní stranu Betléma a nechal ležet dům Josefových rodičů po pravici. K večeru přišel do města Masfy, které je nyní malé a je vzdáleno několik hodin od Betléma.

Masfu bylo možno vidět z dálky. Kolem města na zemských cestách hořely ohně v železných koších. Město mělo hradby a věže a procházelo jím zde více silnic. Toto město bylo dlouho hlavním městem modlitby. Juda Makabejský (13 Mak. 3,46 a další) zde vykonal velikou modlitbu před bitvou a přednášel Bohu nejružnější posměšné výroky nepřátel o jeho přislíbení, před lidem také vysvětlil kněžská roucha. Poté se jim skutečně před městem zjevilo pět andělů, kteří přislíbili vítězství. Zde se také shromáždil Izrael, aby bojoval proti kmeni Benjamin pro špatné zacházení a usmrcení ženy jednoho putujícího levity. Tento ohavný skutek se udál u určitého stromu, místo bylo ještě obehnáno zdí a nikdo se mu nepřiblížil. I Samuel zde v Masfě soudil; a zde býval i klášter esenů, ve kterém přebýval Manahem, který prorokoval Herodovi jako chlapci jeho království. Vybudoval ho jeden esen jménem Chariot. Žil asi sto let před Kristem, byl to ženatý muž z končiny u Jericha, odloučil se však od své ženy a oba dva založili – on pro muže, ona pro ženy – více společenství esenů. On také založil ještě jiný klášter neda-

leko Betléma, kde také zemřel. Byl to tak svatý muž, že při Kristově smrti jako první vyšel z hrobu a zjevil se.

Zde v Masfě bylo mnoho útulků a lidé hned věděli, jestliže sem přišel nějaký cizinec. Ježíš jen došel do útulku a již tady bylo kolem něho mnoho lidí. Byl také doveden k synagóze a vykládal Zákon. Byli zde zevlouni, kteří neměli pravý zájem. Tito ho chtěli vyprovokovat, protože slyšeli, že Ježíš chce také i pohany dovést do božího království a jak on také mluvil k pastýřům o Třech králich. Ježíš však učil velmi přísně a řekl: Čas zaslíbení se naplnil, všichni, kteří se narodí skrze křest a budou věřit v toho, kterého vyslal Otec a budou zachovávat jeho příkazy, budou dědici jeho království; však od Židů, kteří neuvěří, se zaslíbení odvrátí a přejde k pohanům.

Neumím se dobře vyjádřit, Ježíš však řekl: On ví, že oni nyní jenom zevlují, měli by se odebrat do Jeruzaléma a toto jeho učení tam oznámit.

Ježíš také mluvil o Judovi Makabejském a ostatních událostech, které se zde odehrály a oni mluvili o nádheře chrámu a o přednosti Židů před pohany. Ježíš jim však vyložil, že smysl vyvoleného lidu a jeho chrámu je již naplněn, neboť on, kterého Pán přislíbil prostřednictvím proroků, právě přišel, aby vybudoval království a chrám nebeského Otce.

Po tomto učení opustil Ježíš Masfu a odešel asi hodinu východněji. Nejprve prošel řadou domů, potom přišel k jednomu o samotě ležícímu dvoru k Josefovu příbuznému.

Zeť, kterého si přivedla jedna vdova, kterou si vzal Josefův otec, se zde oženil a jeho potomci tady bydleli. Měli děti, byli pokřtěni a Ježíše přijali přátelsky a pokorně. Přišlo sem více sousedů. Ježíš učil a přijal od nich pohoštění. Po hostině odešel Ježíš s dvěma muži sám, jmenovali se Aminadab a Manasses. Ptali se ho, zda zná jejich poměry a jestli ho nyní mají ihned následovat. Ježíš řekl: Ne, oni teď mají být jeho tajnými učedníky; oba poklekli a Ježíš jim požehnal. Oni však přece před jeho smrtí přešli k veřejným učedníkům. Ježíš zde přenocoval.

13. Ježíš v předposledním Mariině útulku v adventní době

Odsud odešel Ježíš se svými učedníky několik hodin cesty dále směrem k jednomu dvoru, který byl předposledním místem útulku Marie před Betlémem, který odtud mohl být vzdálen asi čtyři hodiny. Z tohoto domu mu vyšli vstříc muži a vrhli se před ním na cestě na zem, aby ho pozvali. Zde byl Ježíš velmi přátelsky přijat. Tito lidé chodili denně k Janovu učení a znali zázrak při jeho křtu. Byla mu připravena hostina a také lázeň, která byla horká, uchystali mu také krásné lože. Ježíš zde učil.

Ježíš poučoval onu ženu, která před třiceti roky poskytla přístřeší svaté Rodině. Bydlela sama v hlavní budově a posílali jí pokrmy. Když se Ježíš umyl, šel také k této ženě. Byla slepá a již po více let zcela pokřivená. Ježíš k ní mluvil o milosrdenství a pohostinství, o nedokonalých skutcích a o vlastním prospěchu a představil jí tak její nynější bídu jako odplatu. Ženy se to velmi dotklo, přiznala svoji vinu a Ježíš ji uzdravil. Přikázal jí, aby se položila do vody, ve které se on umyl. Tu znovu nabyla světla očí a napřímila se a byla zdráva. Poručil jí však, aby o tom nic neříkala.

Lidé se ho zde znovu ptali zcela prostě: Kdo je tedy větší, on nebo Jan? Ježíš odpověděl: „Ten, kterému Jan vydává svědectví!“ Mluvili také o Janově síle, horlivosti a o krásné a mocné postavě Ježíšově. Ježíš jim řekl, že během třech a půl roku nespátí na něm již více žádnou podobu a znovu ho více nepoznají, tak bude jeho tělo zohaveno. Mluvil o síle a nadšení Janově jako někdo, kdo klepe na dům spícího před příchodem Pána, jako někdo, kdo připravuje cestu pustinou, aby potom král mohl vtáhnout, jako o prudkém proudu, který vyčistí koryto řeky.

14. Hle, Beránek Boží!

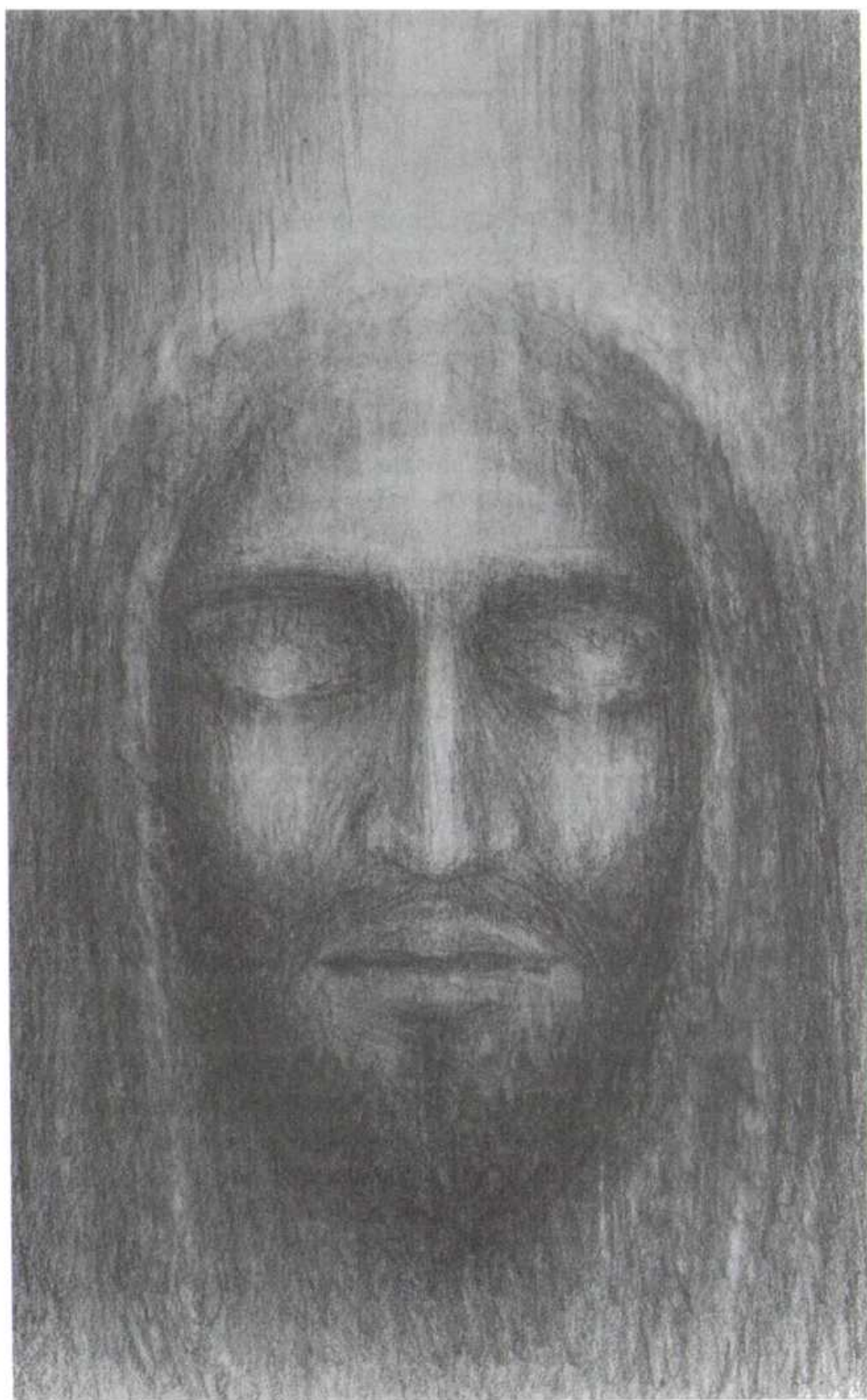
Ráno za rozbřesku dne odešel Ježíš se svými učedníky a jedním zástupcem, který se ubíral za nimi a který se zde k Ježíšovi přiřadil, směrem k Jordánu, který odtud mohl být tři hodiny, ne-li více, vzdálen. Jordán teče v širokém údolí, které po obou stranách dobře půl hodiny stoupá. Kámen, na kterém stála Archa úmluvy v uzavřeném prostoru, kde posledně byla slavnost, leží od křestního místa Janova asi jednu hodinu cesty, jdem-li přímo směrem od Jeruzaléma. Janova chýše leží u dvanácti kamenů ve směru od Betabary, poněkud více směrem severním než kámen, na kterém stála Archa úmluvy. Dvanáct kamenů se nachází půl hodiny od tohoto místa křtu ve směru ke Gilgalu. Gilgal leží na západní straně planiny, kde se toto návrší znovu trochu sklání.

Od křestního místa Janova byl krásný pohled na oba břehy vzhůru po toku Jordánu. Tyto břehy byly velmi plodné. Vlastní pruh byl opravdu příjemný, plný ovoce a bohatství u Galilejského moře, zde však a kolem Betléma více obdělávali pole a pěstovali durruhu, česnek, okurky a byly zde louky.

Ježíš již minul ono místo s kamenem, na kterém stávala Archa úmluvy a procházel asi čtvrt hodiny daleko od Janovy chýše, kde stál Jan a učil, putoval místem, kde se údolí otevíralo jen na velmi malý kousek, odkud bylo možno z dálky spatřit Jana, jak učí, jenom ne víc než několik minut. Avšak Jan, uchvácen Duchem, poukázal na Ježíše a zvolal: „Hle, Beránek boží, který snímá hříchy světa!“ Ježíš putoval kolem, jeho učedníci rozptýleni ve skupinách před ním i za ním. Zástup, který se přidal nakonec, byl poslední. Bylo to časně zrána, velmi mnoho lidí přibíhalo sem na Janova slova. Avšak Ježíš již přešel. Tito lidé volali slova slávy za ním, ale jeho již neoslovili.

Když se lidé vrátili zpátky, řekli Janovi: Tolik lidí jde s Ježíšem. Již se též dozvěděli, že jeho učedníci už také křtili, co má být? Jan jim ještě jednou opakoval, že on toto místo před Ježíšem brzo opustí, neboť je jenom předchůdcem a sluhou. Toto jeho učedníkům nepřipadalo správné, byli proto na Ježíšovy učedníky poněkud žárliví.

Ježíš se nyní ubíral svojí cestou severovýchodním směrem, Jericho zanechal po pravici a šel do Gilgalu, který ležel asi dvě hodiny cesty od Jericha. Ježíš se zastavoval na této cestě na mnoha místech, kde ho částečně doprovázely děti a zpívaly chvály, částečně vbíhaly do domů a přiváděly mu rodiče.

15. Ježíš v Gilgalu, Dibonu, Sukkothu, Arumě a v Betánii.

Celé území ležící výše nad hlubším řečištěm Jordánu se jmenovalo Gilgal. Bylo ohraničeno v okruhu pěti hodin cesty potoky, které proudily k Jordánu. Město Gilgal, kterému se Ježíš před večerem blížil, rozprostírá se rozptýleno a protkáno mnoha zahradami dobře celou hodinu cesty směrem ke končině, kde se zdržoval Křtitel.

Ježíš šel nejprve před městem do uzavřeného okrsku, kam uváděli proroky a veliké učitele. Toto bylo ono místo, kde Jozue sdělil dětem Izraele něco, co jemu a Eliezerovi odhalil před svou smrtí Mojžíš. Bylo to šest kleteb a šest požehnání. Pahorek obřezání Izraelitů byl blízko tohoto místa, obehnán vlastní zdí.

Při této příležitosti jsem spatřila Mojžíšovu smrt. Zemřel na malém příkrém pahorku, který se nacházel v klínu pohoří nebo mezi Arábií a Moabskem. Tábor Izraelitů se rozprostíral do dáli okolo; jen několik výběžků vbíhalo dále do údolí, které pahorek obklopovalo. Tento pahorek byl zcela porostlý jakýmsi porostem jako břečťan, který zde roste s krátkými kudrnatými keři jako jalovec. Mojžíš se musil při výstupu zachycovat tohoto porostu. Jozue a Eliezer byli při něm. Mojžíš přijal vidění o Bohu, které oni dva nespátřili. Jozuemu předal jeden svitek, na kterém bylo šest kleteb a šest požehnání, které měly být oznámeny lidu v Zaslíbené zemi. Potom jim přikázal, aby odešli a aby se neohlíželi potom, co je objal. Nato s rozpjatýma pažema poklekl a klesl mrtvý na stranu. Spatřila jsem však, jako by se země pod ním otevřela a obklopila ho v jakémsi krásném hrobě. Když se Mojžíš zjevil při Ježíšově proměnění na hoře Tábor, spatřila jsem, jak se tma blíží z této strany. Šest požehnání a šest kleteb přečetl Jozue lidu.

V Gilgalu očekávalo Ježíše mnoho přátel: Lazar, Josef z Arimatie, Obéd, jeden syn vdovy z Nazareta a ostatní. Byl zde jejich útulek. Omyli Pánu nohy i jeho průvodcům a podali jim občerstvení.

Avšak Ježíš pronesl učení před početným shromážděným lidem, mezi nimiž byli lidé, kteří chtěli odejít k Janovu křtu, na místě, které sloužilo koupelím a očišťování a které se nacházelo na okraji ramene řeky ve vysokém, terasovitě upraveném břehu. Místo bylo zakryto stanovou střechou a kolem dokola byla místa pro zábavu se stromy, keři a trávničky. Saturnin a ještě dva jiní učedníci, kteří byli doprovázeni Janem, křtili zde potom, co Ježíš mluvil o Duchu svatém. Dále učil o jeho rozmanitých vlastnostech a jak se ukáže, zda ho člověk již přijal.

Janovu křtu nyní předchází všeobecné napomenutí k pokání a vysvětlení lítosti a příslib polepšení; při Ježíšově křtu však nebylo jenom ono všeobecné vyznávání vin, nýbrž každý se vyjadřoval také jednotlivě a vyznával svůj hlavní hřích. Ježíš je napomínal a často řekl těm, kteří byli uzavřeni z pýchy nebo ze studu, jejich hříchy do tváře, aby je zkrušil.

Ježíš zde také učil o přechodu přes Jordán a o obřízce, která se zde odehrála, proto i křest nyní se zde také odehrával a že oni právě tímto křtem od nynějška mají být obřezáni ve svých srdcích, dále o naplnění Zákona.

Ti, kteří byli křtěni, zde zcela nevstupovali do vody, nakláněli nad ni pouze hlavu, nepřijali také žádný úplný křestní oděv, ale byl jim jen na ramena položen bílý šátek. Učedníci neměli žádnou misku se třemi zářezy jako Jan, ale nabírali třikrát rukou vodu z mísy, kterou drželi před nimi; Ježíš vodu požehnal a přilil z vody, kterou byl sám pokřtěn. Když ti, kteří byli křtěni a kterých bylo dobře na třicet, vystoupili, byli velmi radostní a dotčení a říkali, že nyní dobře cítí přijetí Ducha svatého.

Potom odešel Ježíš s četným doprovodem za chvalozpěvu do Gilgalu, aby v synagóze slavil sabat. Tato synagóga se nalézala na východním konci města a byla velmi veliká a stará. Byla to čtyřhranná budova, podlouhlá s tupými rohy a nacházely se v ní ve třech poschodích tři školy, jedna nad druhou. Kolem každého poschodí vedla dokola na vnější straně budovy cesta a schodiště v jednom celku mířilo vzhůru po zdech na vnější straně. Nahoře v oněch tupých rozích budovy byly výklenky, ve kterých se dalo stát a odtud se mohlo rozhlédnout daleko do okolí. Synagóga byla po dvou stranách volná a při straně měla oddělené zahrádky. Před vchodem byl vstupní sál a

učitelský stolec jako v Jeruzalémě ve chrámu a ještě předsíň s oltářem pod širým nebem, kde právě byla přinášena oběť. Byla zde také krytá místa pro ženy a děti. Bylo vidět stopy celého zařízení jako ve chrámě a i to že zde kdysi stávala Archa úmluvy a byly zde přinášeny oběti.

Ve spodnější škole, která byla zvlášť krásně zařízena, stál na jednom konci, kde ve chrámě byla velesvatyně, osmihranný sloup, na kterém kolem dokola byly přihrádky, ve kterých ležely svitky. Dole se rozprostíral kolem sloupu stůl a pod ním bylo sklepení, kde kdysi stávala Archa úmluvy. Tento sloup byl velmi krásný, vysekán z bílého hlazeného kamene.

Ježíš učil ve spodní škole před lidem, kněžími a před učenici. Řekl také mezi jiným, že zde byla nejprve zbudována zaslíbená říše a potom až bylo provozováno hanebné modlářství, takže tady nebylo nalezeno téměř ani sedm spravedlivých. Ninive je pětkrát větší a přece tam bylo pět spravedlivých. Gilgal Bůh ušetřil; oni však nyní nemají zapudit zaslíbeného Poslaného, mají konat pokání a znovu se narodit ve křtu. Vyhledával při tom svitky, rozvínoval je před sloupem a četl z nich a vykládal to.

Nato učil Ježíš ve druhém poschodí mladé lidi a potom v nejvyšším poschodí chlapce. Když Ježíš sestoupil dolů, učil ještě na volném prostranství v jedné hale ženy a potom panny. Učil zde o cudnosti a mravech, o ukázněnosti a žádostivosti a oblékání odpovídající mravům, zahalování vlasů a zakrývání hlavy ve chrámě a ve škole. Mluvil o Boží přítomnosti a o přítomnosti andělů na svatých místech a že i andělé zakrývají svoje tváře. Řekl, že mnoho andělů je kolem lidí ve chrámě a ve škole a proč ženy musí zakrývat hlavu a vlasy. S dětmi jednal velmi přátelsky. Žehnal jim a pozvedal je a ony byly k němu velmi přítulné. Vůbec zde byla veliká radost a jásot nad ním a když Ježíš školu opustil, volal všude lid na něj a jemu vstříc asi taková slova jako: „Zaslíbení se naplňuje! Zůstane při nás! Neodejde od nás!“

Potom, když Ježíš skončil učení, chtěli mu lidé přinést nemocné, avšak Ježíš je odmítl, že zde není vhodné místo a žádoucí stav k tomu; nyní musí odejít, je povolán jinam. Lazar a přátelé z Jeruzaléma se vrátili zpět a Ježíš dal vyříditi svatě Panně, kde může k ní přijít, dříve než odejde do pouště.

Synedrium v Jeruzalémě uspořádalo znovu dlouhou poradou o Ježíši. Všude měli nastražené lidi, kteří jim podávali zprávy. Synedrium se skládalo z jednadvaceti kněží a učenců, ale byl vytvořen výběr ze dvanácti, ze kterých skupina po pěti členech společně rozvažovala a diskutovala. Hledali v rodových seznamech a nemohli pochopit, že Josef i Maria pocházejí z kmene Davidova a že matka Mariina je z pokolení Aronova, a že rodiny zcela zchudly a Ježíš se potuluje kolem jenom se samou chátrou. On se poskvřuje s celníky a pohany a snaží se zalíbit otrokům. Slyšeli, že v poslední době Ježíš v končině u Betléma tak důvěrně jednal se Sichemskými, kteří se z práce vraceli domů a domnívali se, že může pomýšlet zcela dobře na spojení s nejrůznější chátrou a i na povstání. Někteří také tvrdili, že on snad musí být nějaké podstrčené dítě, že se jednou bude vydávat za jakéhosi královského syna. Asi musí být nějak tajně vyučen, domnívali se, že satanem, neboť Ježíš se od ostatních často oddělí a odchází v noci do pouště nebo na pahorek. Všechno to již důkladně prozkoumali. Mezi těmito dvaceti byli jednotlivci, kteří Ježíše a jeho domácí lépe znali a byli jím velmi pohnuti a přímo jeho tajnými přáteli. Oni však ostatním neodporovali, aby mohli sloužit Ježíši a jeho učedníkům, kterým také stále posílali zprávy. Konečně těmito dvaceti byl v Jeruzalémě rozšířen veliký výnos – tak jejich mínění bývalo zveřejňováno – že Ježíš byl vyučován satanem.

O tom, že se v Gilgalu znovu křtilo, byla podána zpráva Janovi jeho učedníky a to dáno mu na srozuměnou jako zásah do jeho práva. On však znovu jako vždy v nejhlubším pokorování prohlásil, že brzy toto místo opustí, aby udělal místo svému Pánu, jehož je předchůdcem a jemuž připravuje cestu. Učedníci tomu dobře nerozuměli.

Ježíš asi s dvaceti průvodci opustili Gilgal a putoval k Jordánu, který přepluli na druhou stranu na voru z trámů. Na voru byla kolem dokola lavice na trámech; uprostřed byl umístěn pár velkých koryt, ve kterých umísťovali velbloudy, protože by jinak mohli mezi trámy šlápnout do vody. Dovnitř se dali umístit tři velbloudi; teď však na tomto voru nebyli žádní. Pán a učedníci byli sami. Byl večer a na voru bylo pohodlí. Ježíš učil podobností o rozsévání, které ještě následujícího dne rozvedl. Cesta přes vodu trvala dobře čtvrt hodinu, neboť zde byl proud velmi silný, museli vyjet kus cesty vzhůru po proudu a pak se musili

dát opatrně dolů. Místo na druhé straně, kam pluli, neleželo přímo naproti. Jordán je obdivuhodná řeka; na mnohých místech se člověk nemůže dostat přes řeku a na strmých březích není žádná cesta. Někde se vine ve velmi krátkých zákrutech a zdá se, jako by se na jednom místě sléval, když se kolem tohoto místa otáčí. Často je jeho řečiště zcela kamenité a rozervané, má také četné ostrovy, místy je zakalený, jinde čirý, podle toho, jaké je dno, kterým protéká. Má tu i tam vodopády, jeho voda je vlažná.

Přistáli u domu celníků. Ústí sem jedna zemská silnice shůry od končiny u Kedaru, kam také směřuje dané údolí. Ježíš zašel k celníkům, kteří již přijali křest Janův. Většina z jeho průvodců byla nad jeho důvěrností s těmito pohrdanými lidmi překvapena a plaše se drželi zpátky. Ježíš a učedníci zde spali a byli s velikou pokorou celníky pohoštěni. Jejich domy ležely při cestě údolím v těsné blízkosti Jordánu; poněkud dále byly útulky pro obchodníky a velbloudy. Velbloudů zde bylo mnoho, neboť leželi tiše, protože pro slavnost „Pod zelenou“, která den nato začínala, nesměli tahat. Byli to ponejvíce pohané, avšak i ti museli ve sváteční dny odpočívat.

Celníci se ptali Ježíše, kam mají odevzdat nespravedlivě nabytý majetek. Ježíš řekl, že má být zanesen do chrámu, zatímco toto Ježíš myslel duchovně a chápal pod tím svoje společenství – Církev. Má být za to zakoupeno pole pro chudé vdovy v Jeruzalémě. Vyložil jim také, proč právě pole, a toto souviselo opět s rozvedením podobenství o rozsévači.

Následujícího dne obcházel s nimi Ježíš ještě také po břehu Jordánu v okolní končině a opět učil o rozsévači a o příští žni. Toto všechno bylo pro nadcházející slavnost Pod zelenou, která je také dožínkovou slavností za plody a víno. Z tohoto místa celníků pokračoval Ježíš dále cestou údolím. Po obou stranách údolí na kopcích i níže se nacházely dobře po dobu půl hodiny domy, kde všude byla pořádána slavnost Pod zelenou. Cesta vedla do Dibonu, a zdálo se, že tyto domy jsou jeho předměstím. Po stranách domů byly zelené chýše vybudované z větví, ozdobené keři, šňůrami z plodů a hroznů. Na jedné straně cesty byly oddělené chatrče z větví a menší chýše žen, na druhé straně chatrče, kde se zabíjelo. Všechno jídlo nosili přes cestu. Cestou také chodily zástupy dětí, od jednoho loubí ke druhému.

Hrály na nástroje a zpívaly. Byly ozdobeny věnci a měly trojhranné nástroje s kruhy, na které zvonily, měly také trojhrany s napjatými strunami a nástroj, na který troubily a ze kterého vyčnívaly zahnuté roury.

Ježíš prodléval tu i tam a učil. Jemu i učedníkům bylo také doneseno jídlo, např. hrozny na tyčích, které nesli dva lidé. Na konci této řady domů vešel Ježíš do jednoho útulku, nedaleko od veliké a krásné synagógy v Dibonu, která se nacházela mezi ním a těmito domy na širokém prostranství uprostřed cesty a byla obklopena stromy.

Den nato učil Ježíš znovu v synagóze podobenství o rozsévání a také o křtu a o blízkosti božího království, mluvil o slavnosti Pod zelenou a o této slavnosti zde, při čemž lidem připomněl, že oni k tomu přimísili pohanské prvky k této službě, neboť zde byli i Moábité a lidé se s nimi spřiznili. Když Ježíš vycházel ze synagógy, našel na tomto prostranství velmi mnoho nemocných, kteří sem byli doneseni na nosítkách. Volali na něho: „Pane, ty jsi prorok! Ty jsi poslán od Boha! Ty nám můžeš pomoci! Pomož nám, Pane!“ Ježíš mnohé uzdravil. Večer přichystali Ježíši a jeho učedníkům velikou hostinu v útulku. V blízkosti byli mnozí z pohanských obchodníků, kteří naslouchali, když Ježíš mluvil o povolání pohanů a o hvězdě, která se ukázala v zemi králů a jak Tři králové přišli, aby navštívili Dítě. V noci Ježíš opustil sám toto místo a modlil se o samotě na jednom kopci. Svoje učedníky povolal následujícího rána na cestu na druhém konci Dibonu. Dibon je vzdálen šest hodin od Gilgalu, je bohatý na prameny a louky a má mnoho zahrad a teras; neboť leží v údolí a je po obou stranách vystavěn do výšky na svazích.

Potom Ježíš odešel do Sukkotu. Když sem večer došel, shromáždilo se kolem něho obdivuhodné množství lidí, také mnoho nemocných. Učil v synagóze a přikázal, aby Saturnin a ještě čtyři ostatní učedníci křtili. Křest byl udělován u pramene jedné skalní jeskyně, která se otevírala na západ směrem k Jordánu; přece však řeku vidět nebylo, protože v cestě ležel jeden pahorek. Voda pramene však pocházela z Jordánu, tak hluboko byl pramen. Světlo vpadalo dovnitř shora otvory, před jeskyní s pramenem bylo místo pro osvěžení, prostorné, krásně položené, opatřené stromky, keři, rodícími koření a trávničky. Byl

zde starý pamětní kámen, který měl vztah k jednomu zjevení Melchisedecha Abrahámovi.

Ježíš zde učil o Janově křtu, který je křtem pokání, a ten nyní brzy přestane a na jehož místo nastoupí křest Ducha svatého a odpuštění hříchů. Ježíš od nich přijal všeobecné vyznání vin a potom oni jednotlivě vyznávali svoje hlavní hříchy a provinění. Tu Ježíš otřásl mnohými, když jim řekl jejich hříchy. Vkládal na ně ruce jako rozhřešení. Nebyli ponořováni do vody, na pamětním kameni Abrahámově stála veliká mísa, nad kterou se skláněli ti, kdo byli křtěni, s obnaženými plecemi. Ten, kdo křtil, nalil třikrát vodu rukou na jejich hlavu. Mnozí zde byli pokřtěni.

V Sukkotu přebýval také Abrahám se svojí chůvou Marahou. Také zde měl na třech místech pole. Tady již došlo k rozloučení s Lotem. Melchisedech zde přišel poprvé k Abrahámovi způsobem, jak andělé častěji k němu přicházeli. Poručil mu, aby přinesl trojnásobnou oběť, holuby, ptáky s dlouhými zobáky a jiná zvířata. Řekl mu také, jak k němu později přijde, aby obětoval chléb a víno a nejrůznější věci, o co má prosit, i budoucí věci o Sodomě a o Lotovi. Melchisedech tehdy již více na zemi nesídlil v Sálemu. Zde měl svoje chýše také Jakub.

Ze Sukkotu nastoupil Ježíš cestu do Velkého Chorazimu, kam také dal pozvat svoji Matku a svaté ženy do jednoho blízkého útulku. Na cestě tam prošel Gerasou, kde slavil sabat. Po sabatu odešel do dalšího útulku v poušti, několik hodin cesty od Galilejského jezera. Lidé, kteří měli na starosti útulek, bydleli v blízkosti. Útulek byl vyzdoben jako chýše z loubí. Ženy jej pronajaly již před několika dny a všechno upravily, pokrmů nechaly přinést z Gerasy. Zde u nich byla také žena Petrova a všechny ostatní ženy, dokonce i Zuzana z Jeruzaléma, Veronika zde nebyla. Ježíš mluvil o samotě se svou Matkou, že nyní půjde do Betánie a na poušť. Maria byla vážná a zarmoucená a prosila ho, aby neodcházel do Jeruzaléma, protože slyšela o tamní poradě o něm.

Později zde Ježíš učil na jednom pahorku, na němž bylo kamenné sedadlo, na kterém se také dříve učívalo. Bylo tu mnoho lidí z této končiny a dobře na třicet žen. Tyto stály pohromadě odděleny od ostatních. Po učení řekl Ježíš svým průvodcům, že se od nich po nějaký čas odloučí; a potom i oni se mají rozejít

a podobně také ženy, dokud on se znovu nevrátí. Mluvil rovněž o Janově křtu, který brzy přestane a o těžkých pronásledovácích, která stojí před ním a přede všemi jeho věrnými.

Ježíš opustil útulek asi se dvaceti učedníky a průvodci a šel bez přerušení dvanáct hodin západním směrem do města Aruny, před kterým byl nastálo pronajatý útulek pro něho a pro jeho průvodce. Marta, jejímž prvním stykem se svatými ženami byla cesta do Gerasy, připravila útulek po této cestě. Lidé, kteří o útulek pečovali, bydleli v blízkosti. Výlohy hradili přátelé v Jeruzalémě. Ženy to oznámily Ježíšovi při jeho odchodu. Město leží asi devět hodin od Jeruzaléma a šest až osm hodin od Jericha.

U útulku měli také svoje sídlo esenové, přišli k Ježíšovi, mluvili a jedli s ním. Ježíš šel také do synagógy a učil o Janově křtu, že je to křest pokání, první drsnější očistění, přípravné jednání, jako jsou i v Zákoně taková ustanovení. Tento křest je odlišný od křtu toho, který zvěstuje Jan. Neviděla jsem, že by byl znovu křtěn člověk, který byl již dříve pokřtěn Janem, až teprve po Ježíšově smrti a po seslání svatého Ducha u rybníka Bethesdy. Zdejší farizeové se ho ptali také na znamení, podle kterých je možno poznat Mesiáše a Ježíš jim je řekl. Ježíš mluvil proti smíšeným manželstvím se Samaritány a s pohany.

Jidáš Iškariotský, pozdější apoštol, zde vyslechl Ježíšovo učení. Přišel sám a ne s učedníky. Po tom, co dva dny naslouchal Ježíšovi, odešel do jednoho blízkého, trochu opovrhovaného místa a tam se vychloubal nad Ježíšovým učením nejrůznějšími věcmi před tamním zbožným mužem. Tento muž si nyní dal Ježíše pozvat k sobě. Jidáš se obíral všude kolem obchodem, písařením a nejrůznějšími službami.

Když do tohoto města, které bylo nové a nebylo příliš ve vážnosti pro své obyvatele pochybné pověsti, Ježíš se svými učedníky přišel, nebyl Jidáš při tom. V blízkosti měl Herodes svůj zámek. Tady v okolí se muselo něco odehrát, co mělo vztah k potomkům Benjaminovým, neboť v blízkosti byl strom obehnáný zdí, ke kterému se nikdo nepřiblížil. Zde to také bylo, kde jednou obětoval Abrahám i Jakub, a sem uprchl Ezau, když se nepohodl kvůli požehnání s Jakubem. Izák tehdy přebýval u Sicharu.

Muž, ke kterému zde šel Ježíš, se jmenoval Jairus, byl to jeden z esenů, kteří se oženili. Měl manželku a více dětí. Jeho dva syno-

vě se jmenovali Amon a Kaleb. Měl také jednu dceru, kterou Ježíš později uzdravil, on sám však nebyl oním Jairem z evangelia. Byl to potomek esena Chariota, který založil kláštery v Betlémě a Mispě a věděl mnohé o příbuzných i Ježíšově dětství. Vyšel Ježíšovi vstříc se svými syny a přijal ho velmi pokorně. Byl oblíbeným představeným tohoto opovrženého místa. Staral se o chudé, učil děti a nevědomé v pevně stanovené dny, neboť zde nebyla žádná škola ani kněží. Staral se i o nemocné. Ježíš zde učil jako obvykle o Janově křtu jako přípravném křtu pokání a o blízkosti božího království. Šel s Jairem k nemocným a utěšoval je, uzdravovat je však nechtěl. Slíbil, že během čtyř měsíců zase opět přijde a potom je uzdraví. Ve svém učení se dotýkal událostí, které se zde staly a také toho, jak se Ezau v hněvu odvrátil od svého bratra a vtahoval onu událost na ono jednání, které mělo jako následek opovrhování tímto místem. Mluvil o milosrdenství nebeského Otce, protože příslibení mají být naplněna pro všechny, kteří věří v toho, kterého on poslal, dají se pokřtít a budou činit pokání; a za pokání ruší následky zlého jednání. K večeru odešel Ježíš doprovázen Jairem a jeho syny s učedníky směrem k Betánii, první s ním šli asi polovinu cesty.

V jednom útulku v blízkosti Betánie učil Ježíš dlouho učedníky a mluvil o nebezpečích, které očekávají jej a všechny, kteří ho budou doprovázet na jeho budoucím putování. Řekl také, že by ho nyní měli opustit a vážně si promyslit, zda v budoucnosti s ním chtějí setrvat.

Lazar mu zde přišel v ústřety a když se nyní učedníci odloučili, aby šli domů, šel s ním ještě Aram a Themeni do Betánie, kde Ježíše očekávali mnozí přátelé z Jeruzaléma, také svaté ženy a Veronika byly přítomny. Aram a Themeni byli synovci Josefa z Arimatie z matčiny strany. Byli Janovými učedníky, přešli však k Ježíšovi a následovali ho, když Ježíš přešel kolem na cestě do Gilgalu u Janova křestního místa.

Ježíš učil v Lazarově domě o křtu Janově a Mesiášově, o Zákonu a naplnění a o sektách Židů a jejich způsobu. Přátelé donesli z Jeruzaléma svitky, ze kterých jim Ježíš vykládal místa z proroků, která se vztahovala na Mesiáše. Všichni nebyli při tom výkladu, jen Lazar a několik důvěrných přátel.

Ježíš s nimi také mluvil o svém budoucím pobytu. Radili mu, aby se neukazoval v Jeruzalémě a sdělili mu, co všechno

se tam o něm mluví. Navrhli mu jako místo pobytu Sále, protože je tam jen málo farizeů. Ježíš mluvil o všech těchto místech a o Melchisedechovi, jehož kněžský úřad musí být naplněn. Tento vyměřil všechny cesty a založil ona místa, kde to chtěl jeho nebeský Otec, kudy má Syn člověka putovat. Řekl jim také, že on bude ponejvíce prodlévat u Genezaretského jezera. Tato rozmluva se konala na odděleném místě, v komnatách u zahrad, kde byly lázně.

Ježíš také mluvil se ženami v někdejších komnatách Magdalény, které měly výhled na silnici do Jeruzaléma. Lazar přivedl na Ježíšovo přání tichou sestru Marii sem k němu a opustil ho; ostatní ženy zatím odešly do předsíně.

Tentokrát bylo chování tiché Marie vůči Ježíši poněkud jiné. Vrhla se před ním na zem a políbila mu nohy. Ježíš to dopustil a pozvedl ji za ruku. Mluvila, znovu vzhlížejíc vzhůru, hlubokomyslné a obdivuhodné věci a to zcela prostým a přirozeným způsobem. Mluvila o Bohu jeho Synu a jeho království, jako mluvila selská děvečka o otci svého pána a jeho dědictví. Její celá řeč bylo jediné proroctví, ve kterém všechno, co proslovila, spatřovala před sebou. Mluvila o velkých dluzích a o špatném hospodaření, které připravili zlí služebníci a děvečky. Nyní vyslal Otec svého Syna, aby on všechno dobře vykonal a zaplatil; jak oni ho ale přijmou a on bude proto muset zemřít ve velkých bolestech a svou krví vykoupit svoje království a vyhladit dluhy sluhů, aby se opět stali dětmi jeho Otce. Povídala to opravdu krásně a tak přirozeným způsobem, jako kdyby mluvila o něčem, co se vedle ní odehrává a radovala se z toho a zase byla smutná, že i ona je neužitečnou služebnicí a nad těžkou prací Syna milosrdného Otce a Pána. Naříkala také, že ti služebníci nechtějí pochopit, že to je přece tak přirozené a přece to takto musí být. Mluvila také o vzkříšení, že Syn jde také k oněm služebníkům, kteří leží v podzemních žalářích a je utěší a osvobodí, když je sám osvobozuje a že on se potom s nimi vrátí zpět k nebeskému Otci, a že všichni, kteří nepřiznají jeho zadosťučnění a budou pokračovat ve své zlé práci, až on přijde znovu, aby soudil, že budou uvrženi do ohně. Mluvila také o Lazarově smrti a vzkříšení: „On odchází z této země a dívá se na všechno, a oni kolem něho pláčou, jako by se neměl vrátit znovu, avšak Syn ho zavolá zpět a zas pracuje na vinici.“ Mluvi-

la také o Magdaléně a řekla: „Služebnice je ve strašlivé prostoře, kde byly děti Izraele, na zlém místě, kde je tak temno a nikdy zde nebyla noha člověka; ona však vyjde a všechno v jisté další pustině napraví.“

O sobě samé mluvila tichá Marie jako o nějaké zajatkyni. Její tělo jí připadalo jako vězení. Nevěděla, že je to tento život; velmi toužebně si přála vrátit se domů. Zde je všechno tak úzké a všichni ji nechápou, jsou jako slepí. Ona však chce také ráda zůstat, ona to vše klidně vydrží, nezasluhuje si ještě nic lepšího. Ježíš s ní mluvil velmi láskyplně, utěšoval ji a řekl: „Ty, až se sem po velikonocích vrátím, odejdeš do vlasti!“ Také jí požehnal, klečela před ním.

Tichá Marie byla bytost velmi svatá, nikdo ji neznal a nerozuměl jí, žila zcela ve světě vidění o díle vykoupení, nikdo to netušil, ona to vše zcela dětsky chápala. Byla lidmi pokládána za slabomyslnou. Když jí Ježíš oznámil dobu její smrti, potom že se má odebrat domů ze svého zajetí a pomazal její tělo jako přípravu k smrti. Z toho můžeme seznat, že to má v sobě něco více ohledně těla, než jak si myslí lidé. Ježíš se smíloval nad tichou Marií, ačkoliv ji neočekávalo jako podceňovanou slabomyslnou žádné balzamování. Její svatost však byla tajemstvím. Ježíš teď propustil tichou Marii a ona se vrátila do svého příbytku.

Potom Ježíš ještě rozmlouval s muži o Janově křtu a o křtu Ducha svatého. Nevzpomínám si na žádný velmi veliký rozdíl mezi křtem Janovým a prvním křtem, který udělovali Ježíšovi učedníci; tento jenom stál blíž odpuštění hříchů. Neviděla jsem také, že by někdo z těch, kteří byli pokřtěni Janem, byl znovu křtěn před sesláním Ducha svatého.

Ještě před sabatem se vrátili jeruzalémští přátelé zpět do města, Aram a Themeni šli s Josefem z Arimatie. Ježíš jim řekl, že on se chce na nějaký čas uchýlit do ústraní, aby se připravil na svůj těžký učitelský úřad. Neřekl jim, že se chce postit.

**Ježíš na poušti.
Svatba v Káně.
První velikonoce
v Jeruzalémě**

1. Ježíšův čtyřicetidenní půst

Ježíš, doprovázen Lazarem, odešel před sabatem do Lazareva útulku na poušti. Sám také jemu řekl, že po čtyřiceti dnech opět přijde. Z útulku šel svou cestou dále již sám a bosý. Zpočátku nešel ve směru od Jericha, ale víc k jihu, jako by chtěl jít směrem k Betlému, jako by chtěl projít mezi místy, kde přebývali příbuzní Anny a místem u Mistry, kde byli příbuzní Josefovi, potom se obrátil a šel směrem k Jordánu, obešel všechna osídlená místa po pěšinách a prošel těsně kolem koutu, kde kdysi stála Archa úmluvy a kde Jan slavil svoji slavnost.

Asi hodinu od Jericha vystoupil Ježíš na pohoří a odebral se do prostorné jeskyně. Toto pohoří se táhne od Jericha jihovýchodním směrem přes Jordán na druhý břeh proti Madianu.

Zde u Jericha zahájil Ježíš svůj půst, pokračoval v něm na rozličných částech této pouště na druhé straně Jordánu a tady jej také ukončil, sem ho dovedl satan na onu horu. S vrcholku této hory je výhled do veliké dálky. Částečně je porostlá křovinami, částečně je opuštěná a holá. Nenachází se vlastně tak vysoko jako Jeruzalém samotný, avšak leží na nižší úrovni a na tomto místě se zvedá do výše osamoceně. Na jeruzalémském návrší leží pahorek Kalvárie, který se zvedá nejvýše, takže s návrším, na kterém stojí chrámová stavba, je stejně vysoký. Se strany od Betléma a na jihu je Jeruzalém zcela nebezpečně příkrý, na této straně také není žádný vstup a vše je zastavěno paláci.

Ježíš vystoupil v noci na příkrou, divokou horu v poušti, kterou nyní nazývají Quarantania. Na této hoře jsou tři hřbety a tři jeskyně, jedna nad druhou. Za nejhořejší jeskyní, do které Ježíš vešel, bylo možno spatřit příkrou temnou propast, celá hora byla plná strašlivých, nebezpečných trhlin. V této jeskyni přebýval před čtyřmi sty léty prorok, jeho jméno jsem zapomněla. I Eliáš zde jednou žil v úkrytu delší dobu, on tuto jeskyni rozšířil. Aniž by kdo věděl odkud, sestupoval zde často dolů mezi lid, prorokoval a zaséval pokoj. Před sto padesáti léty zde mělo svoje příbytky asi dvacet esenů. Na úpatí této hory stával tábor Izraelitů, když s Archou úmluvy a s pozouny chodili

kolem Jericha. Pramen, jehož vodu Elizeus proměnil ve vodu sladkou, je také v této končině. Svatá Helena dala tyto jeskyně upravit v kaple. Spatřila jsem v jedné z těchto jeskyní na stěně obraz pokušení Páně. Později zde nahoře také býval klášter. Nikdy si nemohu pomyslit, jak sem nahoru mohli vycházet dělníci. Svatá Helena vyzdobila kostely a velmi mnoho svatých míst. Vystavěla také onen kostel nad místem, kde se narodila matka Anna, dvě hodiny před Seforidou. V Seforidě samotné měli také rodiče Anny jeden dům. Jak je to smutné, že většina těchto svatých míst, až na památku na ně, byla zničena. Když jsem jako mladé děvče ráno před rozbřeskem v zimě procházela sněhem v Koesfeldu, spatřovala jsem všechna tato svatá místa tak zřetelně a viděla jsem často, jak dobří lidé, aby je zachránili před zničením, se vrhali před vojáky na zem jim do cesty, když je tito chtěli zničit.

Slova v Písmě: „Byl vypuzen od Ducha na poušť!“ znamená, že Duch svatý, který na něho ve křtu sestoupil, jak dalece Ježíš dovolí, aby všechno božství podle jeho člověčenství se na něm odehrálo, ho pohnul, aby odešel do pouště a připravoval se jako člověk před svým nebeským Otcem na utrpení svého povolání.

Ježíš se modlil v jeskyni s rozpjatýma rukama vkleče ke svému nebeskému Otci o sílu a útěchu ve všech utrpeních, která stála před ním. Již napřed spatřil všechna svá muka a úpěnlivě prosil o potřebné milosti v každém jednotlivém případě. Měla jsem vidění o vší té úzkosti a všech utrpeních a viděla jsem, jak Ježíš za každé přijímá útěchu a zásluhu. Jakýsi bílý oblak světla, veliký jako kostel, sestoupil na něj dolů a po jednotlivých modlitbách přibližovaly se k němu duchovní postavy, které v jeho blízkosti přijímaly lidské tvary, vzdávaly mu úctu a přinášely mu různou útěchu a příslibení. Poznala jsem, že zde na poušti Ježíš pro nás získal velikou útěchu, všechnu posilu, všelikou pomoc, všechno vítězství v pokušení, vykoupil pro nás všechnu zásluhu v boji o vítězství, připravil nám všechny hodnoty umrtvování a postu, a že zde Ježíš již napřed obětoval všechnu práci, která ho čekala, i utrpení Bohu Otci, aby dal skutečnou hodnotu námahám ducha i modlitby těch, kdo v něho uvěří. Poznala jsem poklad, který tím Ježíš založil pro svoji Církev a který ona otvírá v této době čtyřicetidenního postu. Ježíš se potil při této své modlitbě krví.

psána různá muka a práce utrpení. Barvy poukazovaly na různé stupně a způsoby temnoty, kterou toto vše mělo prosvětlit a odstranit utrpením. Černé bylo to, co zahynulo; hnědé, co bylo zakalené, vyschlé, zmatené, špinavé; rudé ono těžké, přízemní, smyslné; žluté ono změkčilé, to, co se bálo utrpení. Byly zde i pruhy nažloutlé, načervenalé, obojí muselo být zběleno. Potom v něm bylo také jisté množství zcela bílých pruhů, které byly jako mléčné, a u nich písmo jako zářící; bylo možno skrze ně vidět. Tyto znamenaly to, co bylo vyzískáno, dokončeno.

Všechny tyto barevné svazky byly jako výčet druhů bolesti a těžkostí, které Ježíš podstoupí ve svém putování a trápení s učedníky a ostatními lidmi.

Ježíši byli také představeni všichni ti lidé, kteří mu způsobí ponejvíce skryté utrpení: potměšilost farizeů, zrada Jidášova, Židé bez soucitu při jeho potupné a hořké smrti.

Všechno pořádali a rozvíjeli andělé před Spasitelem s nevyslovitelnou úctou a v kněžském pořádku, když celé jeho utrpení bylo před ním odhaleno a vysloveno, patřila jsem, jak andělé a Ježíš pláčí.

Viděla jsem také jednoho dne, který později následoval, že andělé Ježíši ukázali v obrazech nevděk lidí, pochybnosti, výsměch, potupu, zradu, zapření přátel a nepřátel až do jeho smrti a i po ní, a všechno, co z jeho prací a muk vyjde naprázdno. K jeho útěše mu však také ukázali ještě všechno, co bylo získáno. Ukazovali mu rukama tyto obrazy.

Ve všech těchto vyobrazeních Ježíšova utrpení jsem spatřila Ježíšův kříž jako vždy z pěti kusů dřeva se vsazenými rameny, pod každým ramenem jeden klín, podpěru pod nohama. Kus kmene nad hlavou, na kterém byl nápis, viděla jsem vztyčený osamoceně, neboť tento kmen byl zpočátku nízký, aby bylo možno umístit nápis nad hlavu. Byl zasazen jako víčko na krabičce.

2. Ježíš je rozmanitě pokoušen satanem

Satan neznal Ježíšovo božství. Pokládal ho za proroka. Vídal jeho svatost již od mládí a také svatost jeho Matky, která satanovi nevěnovala žádnou pozornost. Neměla nic společného s žádným jeho pokušením. Nebylo v ní nic, na co by satan mohl navázat. Byla to nejkrásnější Panna a Žena: nikdy vědomě nejednala dle vlastní vůle, vyjma při svatém životním údělu ve chrámě s ratoletmi, když měla být provdána. Že Ježíš neužíval jisté farizejské přísnosti ve svých zvycích v podružných věcech vůči svým učedníkům, uvádělo to zlého nepřítele ve zmatek, pokládal ho za člověka, protože lečjaký nedostatek řádu u učedníků Židy pohoršoval. Protože satan často viděl Ježíše horlivého, chtěl ho brzy pokořit jako kohosi z jeho učedníků, který ho sem následoval, a protože viděl, že je milosrdný, chtěl ho brzy dojmout jako slabý stařec nebo i jako esen s ním rozmlouval. Tak jsem jednou viděla satana u vchodu do jeskyně v podobě syna jedné ze tří vdov, kterého Ježíš zvláště miloval. Udělal rozruch a domníval se, že by se Ježíš měl rozhněvat, poněvadž ho učedník následuje i přes jeho zákaz. Ježíš se ani jednou na něho neohlédl. Satan se díval do jeskyně a donášel nejrůznější pomluvy o Janu Křtiteli, který jistě na něho musí být velmi zlý, protože se dozvěděl, že Ježíš tu i tam poroučí křtít, což přece není jeho právo.

Potom satan vyslal postupně nahoru jedno zjevení po druhém sedmi nebo deseti z jeho učedníků. Vcházeli jednotlivě do jeskyně a říkali, že Eustach jim řekl, že Ježíš je zde, oni že ho úzkostlivě hledali. On se zde nahoře nemá úplně zničit a je opouštět, tolik se o něm mluví. On si přece na sobě nemá nechat toto i ono, Ježíš však neřekl nic než: „Satane, odejdi ode mne, není na to přece doba!“ Tu oni všichni zmizeli.

Opět jednou se přiblížil satan v podobě stářím zesláblého a ctihodně vyhlízejícího esena, který namáhavě vyšplhal nahoru na příkrý kopec. Bylo mu tak těžko, že i já jsem pocítila soucit se starým člověkem. Blížil se k jesyni a zhroutil se před vchodem bezmocně k zemi s hlasitým sténáním. Ježíš se však po něm vůbec neohlédl. Tu se stařec znovu napřímil a řekl, že je esen z hory Karmel, že o něm slyšel a ač téměř umírá, násle-

doval ho až sem. Ježíš by se přece měl k němu trochu posadit a promluvit s ním o svatých věcech. Ví také, co je to půst a modlitba; kdyby byli spolu dva spojeni v Bohu, potom by jejich vzdělávání bylo lepší. Ježíš promluvil jenom několik slov ve smyslu: „Odstup, satane, nyní není ta doba!“ Tu jsem spatřila, že to byl satan, neboť zatím, co se odvrátil a zmizel, spatřovala jsem, jak se naplňuje temnotou a zlobou. Pripadalo mně velice směšné, že se zde vrhl na zem a sám znovu musil povstat.

Když satan chtěl znovu Ježíše pokoušet, přišel v podobě staříčkého Eliuda. Musel vědět, že andělé Ježíši ukázali kříž, neboť řekl: Měl jsem jakési zjevení, jak těžké boje byly Ježíšovi ukázány a že dobře cítil, že Ježíš v nich neobstojí. Čtyřicet dní se postit, to Ježíš také nebude v stavu překonat; proto on z lásky k němu se sem také vydal, aby ho ještě jednou uviděl a poprosil, aby se o tuto samotu s ním mohl podělit. Ježíš však vůbec nedbal na pokušitele, pozdvihl svoje ruce k nebi a pravil: „Můj Otče, přijmi ode mne toto pokušení!“ načež satan s hněvem zmizel.

Nato Ježíš klečel a modlil se a po jisté době jsem spatřila, jak se blíží tři učedníci, kteří s ním byli, když poprvé opustil Nazaret a potom ho opustili. Tito učedníci se blížili s bázní, vrhli se před Ježíšem na zem a naříkali, jak nemohou najít žádný vnitřní klid, dokud on jim neodpustí. On by se měl nad nimi slitovat, znovu je přijmout a dovolit, aby jako pokání se s ním postili. Oni se chtějí jistě stát jeho nejvěrnějšími učedníky. Vystupovali s velkým nářkem a chodili v prostorné jeskyni kolem něho s nejrůznějším hlukem. Ježíš povstal, pozvedl ruce, vroucně vzhlédl k Bohu a oni zmizeli.

Když Ježíš jednoho dne, které potom přišly, se modlil vkleče v jeskyni, spatřila jsem satana, jak se vznáší v zářivém světle, jako by byl nesen vzduchem podél příkré skály. Tato zcela příkrá strana, kde nebyl žádný vchod, ale byly zde otvory do jeskyně – byla východní stranou skály. Ježíš se neohlédl po satanovi, který se chtěl představit v podobě anděla, jeho světlo v tomto zjevení nebylo však nikdy průsvitné, ale jako by trochu ušpiněné, a jeho roucho činilo ztrnulý dojem, zatím co roucho andělů se jeví jako lehounké a průhledné. Vznášel se a vplul do vchodu do jeskyně a řekl: „Jsem vyslán tvým otcem, abych tě utěšil!“ Ježíš se po něm nepodíval. Potom se ukázal znovu

u jednoho otvoru jeskyně na straně, která byla zcela nepřístupná a řekl Ježíšovi, že se má podívat, zda je skutečně anděl a že sem může vzlétnout na tuto skálu. Ježíš se však na něho nepodíval. Tu byl satan zcela zachvácen zlobou a učinil, jako by ho chtěl uchopit svými pazoury skrze tyto otvory a jeho celá postava byla strašlivá a rázem zmizel. Ježíš však na něho ani nepohlédl.

Viděla jsem také satana, jak k Ježíšovi přichází do jeskyně v podobě jednoho starého a zcela zpustle vyhlížejícího poustevníka z hory Sinaje. Namáhavě šplhal po strmém vrchu vzhůru, měl na sobě jenom kožešinu kolem těla, dlouhý vous, avšak ve špičaté tváři měl něco jízlivého a lstivého. Řekl, že u něho byl jeden esen z hory Karmel a že mu říkal o jeho křtu, o jeho moudrosti, jeho zázracích a nyní také o jeho přísném postu. A tu on se vydal ve svém stáří na tuto dalekou cestu sem k němu, aby nyní s ním promluvil, protože má důvěrné zkušenosti v umrtvování; to už stačí, nyní se lze jen spokojit s tím, že on převezme část z toho trýznění na sebe. Mluvil o tom velmi mnoho zbytečných řečí. Ježíš pohlédl stranou a řekl: „Odstup ode mne, satane!“ Tu jsem spatřila, jak satan ztemněl a kutálel se jako černá koule s rachotem s hory dolů.

Tu jsem se ve svém nitru zeptala, jak to, že je satanovi zcela skryto, že Kristus je Bůh? A přijala jsem o tom poučení a poznala zcela jasně nepochopitelný význam pro lidi, že satan a oni sami toto nevěděli, vždyť se tomu všemu musili teprve naučit! Jeden výrok mně řekl Pán a ten jsem si zapamatovala jmenovitě: „Člověk nevěděl, že had, který ho svedl, je ďábel, proto také satan nesmí vědět, že Ježíš je Bůh, který vykupuje lidské pokolení.“ Viděla jsem rovněž, že satan dříve nepoznal božství Kristovo, dokud Ježíš nevysvobodil duše z předpekli.

Jednoho z následujících dní spatřila jsem satana v podobě jistého vznešeného muže z Jeruzaléma, jak přicházel před jeskyni, kde se modlil Ježíš. Řekl, že přichází pro velikou spolúčast s Ježíšem, neboť ví dobře, že Ježíš je povolán, aby obnovil svobodu Židů. Vyprávěl potom o všem, co se v Jeruzalémě o Ježíšovi mluvilo, o čem se jednalo a řekl, že nyní přichází k němu, aby podporoval jeho věc, že je Herodovým úředníkem, Ježíš by s ním mohl jít do Jeruzaléma a ukrýt se v paláci Herodově, shromáždit tam kolem sebe svoje učedníky, aby prosadil své úmysly. Nyní

má ihned s ním odejít. Toto všechno Ježíšovi obšírně vyložil, Ježíš se po něm nepodíval, ale modlil se usilovně a spatřila jsem sata-
na, jak ustupuje pryč a jeho postava se stala šedivou a z jeho
nozder mu vystupoval oheň a dým, načež zmizel.

Když tu Ježíš začal cítit hlad a zvláště žízeň, přišel sem satan
v podobě zbožného poustevníka a řekl, mám takový hlad! Pro-
sím tě, dej mně přece z plodů, které jsou zde na hoře před jesky-
ní, neboť já nechci žádný z plodů vzít, aniž bych se zeptal ma-
jitele (stavěl se, že pokládá Ježíše za majitele), potom dopřej,
abychom si sedli spolu a mluvili o dobrých věcech. Tyto plody
nebyly však u vchodu, ale na druhé straně směrem k východu
od jeskyně v určité vzdálenosti: byly to fíky a jakýsi druh plodů,
asi ořechy, přece však měly poddajné misky, jako mají mišpule,
též bobule. Ježíš řekl: „Odstup ode mne! Ty jsi lhář od počátku,
a nezanechej na plodech žádnou škodu!“ Tu jsem spatřila pous-
tevníka v malé temné postavě, jak v oblaku nad horou odsud
spěchá pryč a kolem sebe chrlí černý dým.

Satan přišel také v podobě jakéhosi poustevníka k Ježíšovi,
optal se ho, zda by mohl pojíst z krásných hroznů zde v blíz-
kosti, že jsou dobré na žízeň. Ježíš neodpověděl nic, ale vůbec
se na něho ani nepodíval.

Den nato pokoušel ho právě tak s jedním pramenem.

3. Satan Ježíše pokouší optickými klamy

Satan přišel k Ježíši do jeskyně jako herec a znalec světa a řekl, že k němu přichází jako k moudrému člověku a chce mu ukázat, že on také něco zmůže. Má se zde na vše podívat. Tu mu ukázal kaleidoskopem, podobným kouli, který visel na jeho ruce, přece však to bylo více podobné koši na ptáky. Ježíš se na něho nepodíval, obrátil se k němu zády a šel z jeskyně ven. V oné skřínce pro podívanou, kterou nesl satan, bylo vidět velikou nádheru přírody, roztomilý, rozpustilý park zábavy plný stinných loubí, chladivých pramenů, stromy bohatě obtížené plody a to nádherné hory. Všecko bylo zcela blízko, že se to dalo uchopit a ve stále krásnější lákavé proměně. Když však Ježíš ukázal satanovi záda, ten uprchl.

Toto bylo novým pokušením, aby narušil Ježíšův půst, protože ten teď začal cítit veliký hlad a žízeň. Satan vůbec neví, co s ním má dělat. Zná sice proroctví o něm a také cítí, že Ježíš je Bůh, ale neví ani to, že on je ve svém konání nezranitelný Mesiáš, protože ho vidí, jak se postí, trpí pokušením, hladoví; protože ho vidí tak chudého a v mnohém tolik trpícího, tak zcela lidského. Satan je tím částečně zcela zaslepen – jako fari-zeové: však ho pokládá za jakéhosi svatého člověka, kterého na každý pád může pokoušet a dovést k pádu.

4. Satan pokouší Ježíše. Má učinit z kamení chléb

Ježíš trpí hladem a žízní. Viděla jsem ho vícekrát před jeskyní. K večeru přišel satan jako veliký, silný muž a vystupoval vzhůru na horu. Dole zvedl dva kameny velikosti malých chlebů, avšak hranaté, kterým však za výstupu na horu ve svých rukou dal naprostou podobnost s chleby. Měl v sobě něco nesmírně vzteklého, když vstupoval do jeskyně k Ježíšovi. V každé ruce měl jeden z kamenů a řekl k němu asi toto: Děláš dobře, že nejíš žádné plody, ony jen povzbuzují chtivost po jídle. Jsi-li však boží milovaný Syn, na kterého sestoupil při křtu Duch svatý, hleď! Udělal jsem, že tyto kameny vyhlízejí jako chleby; ty pak z nich učiň chléb! Ježíš se na satana nepodíval; slyšela jsem ho jen, jak řekl: „Člověk nežije jenom chlebem!“ Pouze tato slova jsem si zřetelně zapamatovala. Nyní se satan naplnil vztekem, napřáhl svoje pařáty směrem k Ježíšovi, přitom jsem spatřila, jak oba kameny leží na jeho pažích, a odletěl. Musela jsem se smát, že musel svoje kameny odnést s sebou.

5. Satan odnáší Ježíše na cimbuří chrámu; potom na horu Quarantarii. Andělé Ježíše osvěžují

K večeru následujícího dne jsem spatřila satana v podobě mocného anděla, jak se sem vznáší k Ježíši s velkým šumem. Jeho oděv byl na způsob válečné výzbroje, jak spatřuji, že se objevuje svatý Michal; vždy přece můžeme spatřit, jak jeho nejvyšším leskem prosvítá něco temného a rušivého. Vychloubal se proti Ježíšovi a řekl asi toto: „Chci ti ukázat, kdo já jsem, co zmohu a jak mne nosí andělé na rukách. Pohleď, tam je Jeruzalém! Pohleď, chrám! Chci tě postavit na nejvyšší špičku střechy; tam ukaž, co ty zmůžeš a zda tebe andělé snesou dolů!“ Zatím, co tam tak ukazoval, bylo to jako bych spatřovala Jeruzalém a chrám těsně ležící pod horou; domnívám se však, že to byla jenom představa. Ježíš mu nedal žádnou odpověď. Satan ho uchopil za ramena a nesl vzduchem, ale vznášel se nízko nad zemí směrem k Jeruzalému a postavil ho na špičku jedné věže, které stály na čtyřech rozích chrámového okrsku, kterých jsem si jinak nevšimla. Tato věž stála na západní straně proti Sionu, naproti hradu Antonia. Chrátová hora zde spadala velmi příkře dolů. Tyto věže sloužily jako vězení, v jedné z těchto věží byla střežena vzácná, cenná roucha velekněze. Byly nahoře rovné, že se po nich dalo chodit. Uprostřed této plochy se však ještě zvedal dutý kužel, který nahoře končil velikou koulí, na které bylo dobře tolik místa, že zde mohli stát dva muži. Odtud bylo možno přehlédnout celý chrám dole.

Na tento nejvyšší bod věže postavil satan Ježíše, který nic neřekl. Satan však slétl dolů na zem a řekl: „Jsi-li Syn boží, pak ukaž svoji moc a spusť se dolů také, neboť stojí psáno: On poručí svým andělům, aby ho snesli na svých rukou, aby nenarazil na kámen.“ Tu řekl Ježíš: „Stojí také psáno: Nebudeš pokoušet Pána!“ Tu satan zase naplněn vztekem k němu přistoupil a Ježíš řekl: „Použij svoji moc, která ti byla dána!“

Tu ho zase satan velmi vztekle uchopil za ramena a odletěl s ním přes poušť směrem k Jerichu. Na věži jsem spatřila zá-

padním směrem soumrak na nebi. Zdálo se mně, že tentokrát satan letěl pomaleji. Viděla jsem ho ve hněvu a zlobě, jak se vznáší s Ježíšem hned vysoko, tu zase nízko a kolísá jako někdo, kdo chce dát místo vzteku a není schopen ovládnout svůj předmět. Ježíše nesl na tutéž horu, snad hodinu od Jeruzaléma, na které on začínal svůj půst.

Spatřila jsem, že ho odnášel těsně nad jedním starým terebintem, který byl veliký a mocný a stál v někdejší zahradě jednoho z esenů, kteří zde před časem přebývali; i Eliáš se zde zdržoval. Tento strom stál za jeskyní nedaleko příkrého srázu. Takové stromy byly třikrát do roka naříznuty a vydávají po každé malou trošku balzámu.

Satan postavil Pána na nejvyšší vrcholek hory na přečnívající, nepřístupné skalisko, mnohem výše, než byla jeskyně. Byla noc: avšak zatím, co satan ukazoval kolem sebe, rozjasnilo se a člověk mohl spatřit obdivuhodné končiny na všechny směry světa. Satan řekl Ježíšovi asi: „Vím, ty jsi veliký učitel a chceš nyní povolat žáky a rozšířit svoje učení. Pohleď, zde tyto všechny nádherné země, tyto mocné národy! A pohleď zde naproti tomu tato malá Judea! Tam jdi! Chci ti tyto všechny země předat! Když poklekneš a budeš se mně klanět! Tímto projevem úcty myslel satan ono ponížení, které bylo tehdy zvykem často mezi Židy a zvláště mezi farizeji vůči vznešeným osobnostem a králům, chtěli-li něčeho od nich dosáhnout. Satan měl v úmyslu zde něco podobného, jenom trochu rozšířené pokušením, jako tehdy, když k Ježíši přišel v podobě Herodova úředníka z Jeruzaléma do zámku, aby ho tam podpořil v jeho věci. Když tak satan ukazoval kolem, člověk viděl veliké země a moře, potom jejich města, pak jejich krále v nádheře a v triumfu a jak obklopeni četným ozbrojeným lidem a slavnostním průvodem sem přicházejí. Toto všechno bylo tak zřetelně vidět, jako bychom byli při tom, ba ještě zřetelněji, člověk byl skutečně při tom všude a každý obraz, každý národ byl rozdílný ve svém lesku a nádheře, mravech a zvycích.

Satan z toho vybíral jednotlivé přednosti národů a poukazoval zvláště na jednu zemi, kde byli lidé velmi velcí a nádherní, urostlí téměř jako obři, domnívám se, že to byla Persie; radil mu především, aby tam odešel a učil. Palestinu mu ukázal zcela malou a bezvýznamnou. Toto byl zcela obdivuhodný ob-

raz. Bylo možno vidět tak mnoho a naprosto jasně! A všechno bylo tak skvělé a nádherné!

Ježíš neřekl nic než slova: „Bohu, svému Pánu, se budeš kla-
nět a jemu jedinému sloužit. Odejdi ode mne, satane!“ Tu jsem
spatřila satana, jak v nepopsatelně příšerné podobě se odpou-
tává od skály a řítí se do hlubiny a zuří, jako by ho pohltila
země.

Hned nato jsem spatřila zástup andělů, jak se blíží k Ježíši,
sklání se před ním a na rukou se s ním snášejí jemně dolů na
skálu a nesou do jeskyně, ve které Ježíš zahájil čtyřicetidenní
půst. Bylo to dvanáct andělů a služebních zástupů, které také
měly určitý počet. Nevím již zcela jistě, zda sedmdesát dva; av-
šak jsem nakloněna tomu věřit, neboť po dobu celého obrazu
jsem si vzpomínala na apoštoly a učedníky. V jeskyni slavili hos-
tinou slavnost díkučinění a vítězství. Viděla jsem jeskyni, jak ji
andělé uvnitř pokrývají vinným loubím, ze kterého se nad Ježí-
šem vznášela dolů vítězná koruna z révoví. Všechno toto se dalo
v obdivuhodném pořádku a slavnostnosti a bylo v sobě před-
obrazné, zářilo a bylo brzy dokonáno; neboť to, co bylo do jistého
úmyslu vsazeno nebo vneseno, následovalo ihned tento úmysl,
jako by to bylo skutečné a odehrálo se to tak, jak to bylo určeno!

Andělé zpočátku donesli také malou tabuli, pokrytou ne-
beskými pokrmý, která se začala rychle zvětšovat a přibývala.
Jídla a nádoby byly takové, jaké je vždy vidím na nebeských
stolech a spatřila jsem Ježíše a dvanáct andělů a i ony ostatní,
jak mají podíl na této hostině. Neboť to nebylo žádné požívání
ústý a přece to bylo přijímání a podoby plodů jako by vstu-
povaly do těch, kdo jedli, a přinášely také nejen osvěžení, ale
i skutečnou účast. Bylo to, jako by vnitřní smysl pokrmu nyní
přecházel do toho, kdo ho požíval. Nedá se to více vyslovit.

Na konci tabule stál veliký zářící kalich a okolo něho stejné
malé číšky, jako při ustanovení poslední večeře, jen to bylo du-
chovní a větší, a také zde byl jeden talíř s tenkými plackami
chleba. Viděla jsem, že Ježíš z velikého kalichu nalil do číšek a
ponořil do nich sousta chleba a že andělé přijali tyto číšky a
odnesli je pryč. V tomto jednání tento obraz skončil; Ježíš opu-
stil jeskyni a sestupoval směrem k Jordánu.

Andělé, kteří Ježíši sloužili, zjevovali se v různých podobách
a pořádku; ti, kteří nakonec zmizeli s vínem a chlebem, byli

oblečení v kněžská roucha. V témže okamžiku jsem však spatřila nejrůznější obdivuhodnou útěchu, jak sestupuje na současné a pozdější přátele Ježíšovy. Spatřila jsem, jak se ve vidění zjevil svatý Panně v Káni a ji osvěžil. Spatřila jsem, že Lazar a Marta jsou dojati a naplněni láskou k Ježíši. Spatřila jsem i tichou Marii, jak je skutečně nasycena jedním andělem darem od stolu Pána. Spatřila jsem u ní anděla a ona to přijala zcela dětsky. Současně s Ježíšem spatřila všechna jeho utrpení a pokušení a zcela žila v tomto nazírání a spoluúčasti v utrpení a nedivila se nic. Spatřila jsem, že i Magdaléna je obdivuhodně pohnuta. Obírala se právě tím, aby se vyzdobila k nějaké slavnosti, když ji popadla okamžitá úzkost nad jejím životem a vnitřní touha po záchraně, takže odhodila svoji ozdobu a stržila za to od svého okolí posměch. Spatřila jsem, jak mnozí pozdější apoštolové jsou také osvěženi a plni touhy. Natanaela jsem spatřila, jak ve svém příbytku myslí na vše to, co slyšel o Ježíši a jak je jím tolik dojat, ale to vše zase pustil se zřetele. Petra, Ondřeje a učedníky, všechny ostatní jsem viděla, jak jsou posilněni a dojati. Toto byl velmi obdivuhodný obraz.

V této době Ježíšova postu žila Maria zpočátku v domě u Kafarna. Zde musela naslouchat nejrůznějším názorům lidí, kteří Ježíši předhazovali, že se toulá po kraji a nikdo neví kde; že on ji zanedbává, když by přece mělo být jeho povinností, aby započal řádné zaměstnání po smrti Josefově, aby mohl pečovat o svoji Matku atd. Vůbec se v celé zemi nyní o něm velmi mluvilo, když se právě tak v řeči spojoval dohromady zázrak při jeho křtu, Janovo svědectví a vyprávění jeho rozptýlených učedníků. Jenom ještě jednou při Lazarově vzkříšení a před Ježíšovým utrpením bylo právě tolik řečí. Svatá Panna byla velmi vážná a do sebe uzavřená; ona nikdy nebyla bez vnitřního pohnutí, nazírání a spoluúčasti s Ježíšem.

Ke konci oněch čtyřiceti dnů byla Maria v Káni v Galileji u rodičů ženicha z Kány. Jsou to vážení lidé a jako představení města mají téměř uprostřed města krásný dům, který je velmi útulný a čistě vystavěn. Středem města prochází ulice, domnívám se, že z Ptolemaid, silnici je možno spatřit, jak sestupuje s návrší. Město není stavěno ani neuspořádaně a nesouměrně. Ženich se sem do domu přiženil. Mají ještě druhý dům ve městě, který zcela zařízený věnovali dceři. Nyní v něm přebý-

vá svatá Panna. Ženich je téměř právě tak starý jako Ježíš a stojí v čele domu své matky a vede jí celou domácnost. Tito dobří lidé berou k poradě svatou Pannu při zařizování svých dětí a všechno jí ukazují.

V této době byl Jan neustále zaměstnán tím, že křtil. Herodes usiloval o to, aby k němu přišel: poslal také k němu, aby od něho dostal zprávu o Ježíši. Jan s ním vždy jednal s pohrdáním a opakoval svoje staré svědectví o Ježíšovi. I vyslanci z Jeruzaléma byli znovu u něho, aby s ním mluvili o Ježíšovi a o něm samém. Jan jim odpověděl jako vždy; on ho sám dříve nespáčil, je však poslán, aby připravil jeho cestu.

Od Ježíšova křtu učil vždy Jan, že voda byla posvěcena Ježíšovým křtem a Duchem svatým, který na něj sestoupil a že z této vody ustoupilo velmi mnoho zlého. Bylo to jako exorcismus vody. Ježíš se dal pokřtít, a voda tím byla posvěcena. Janův křest byl nyní čistší a světlejší, proto jsem také spatřila, že Ježíš byl pokřtěn ve zvláštním prameni a že z tohoto pramene byla odvedena voda do Jordánu a do všeobecného křestního pramene a že také Ježíš a učedníci vzali z této vody pro další křty.

6. Ježíš jde k Jordánu a dává křtít

Když svítal den, přeplavil se Ježíš na voru na onom úzkém místě přes Jordán tam, kde se před čtyřiceti dny přes něj přepravil. Ležely tam trámy, které Ježíš použil. Nebylo to místo pro přívoz, kudy vedla zemská silnice, ale bylo to trochu vedle. Ježíš šel nyní po východním břehu Jordánu dolů až naproti křestnímu místu Janovu. Tento učil a křtil, ukázal však ihned na druhý břeh a zvolal: „Hle, Beránek boží, který snímá hříchy světa!“ Ježíš nyní odešel na břeh zpět k Betsaidě.

Avšak Ondřej a Saturnin, kteří stáli při Janovi, spěchali přes Jordán; šli stejnou cestou, kterou tam přešel i Ježíš. Následoval je i jeden ze synovců Josefa z Arimatie a dva jiní Janovi učedníci. Spěchali za Ježíšem, který se obrátil, šel jim vstříc a zeptal se, co hledají. Tu se zeptal Ondřej v radosti, že ho znovu našli, kde Ježíš přebývá. Ježíš řekl, že by ho měli následovat a vzal je do jednoho útulku, který ležel před Betabarou proti vodě, kde se posadili. Ježíš toho dne zůstal s pěti učedníky v Betabare a pojedl s nimi. Mluvil o začátku svého učitelského působení a že asi kolem sebe shromáždí učedníky. Ondřej se mu zmínil o mnohých ze svých známých a vychvaloval je pro tento účel. Zmínil se o Petrovi, Filipovi a o Natanaelovi. Ježíš mluvil také o křtu zde u Jordánu a že někteří z nich by tady měli křtít. Tu mu oni odpověděli, že zde není žádné příjemné místo pro křest, jenom ono, kde křtí Jan; a přece není dobré, kdyby tento měl být zapuzen. Ježíš však mluvil o Janově určení a poslání a o jeho blízkém dokonání vůbec, potvrdil tak všechna Janova slova, která pronesl o sobě a o Mesiáši.

Ježíš také mluvil o přípravě na poušti na svůj učitelský úřad a o průpravě, která je nutná ke každému dílu. Byl tak vroucný a důvěrný vůči učedníkům; tito však byli plašší a pokorní.

Následujícího rána šel Ježíš s učedníky z Betabary u Jordánu k domům u přívozu a učil v jednom shromáždění. Později šel Ježíš přes Jordán a mluvil v jiném malém městě, kde stálo asi dvacet domů, bylo to hodinu před Jerichem. Pokřtění a Janovi učedníci přicházeli i odcházeli, aby mu naslouchali a aby o něm vyprávěli Křtiteli. Bylo kolem poledne, když zde Ježíš učil.

Ježíš pověřil více učedníků, aby po sabatu na druhé straně Jordánu, jednu hodinu vzhůru po proudu nad Betabarou, znovu upravili křestní pramen, kde Jan křtil, když sestoupil do Aionu, dříve než křtil na západní straně Jordánu naproti Betabaře.

Ježíši zde chtěli připravit hostinu; on však toto místo opustil a vrátil se zpět před sabatem za Jordán do Betabary, kde slavil sabat a učil v synagóze. Jedl u představeného školy a spal v jeho domě.

Křestní místo, kterého Jan krátký čas užíval před oním místem u Jericha, bylo Ježíšovými učedníky znovuzřízeno. Zdejší křestní pramen vůbec nebyl tak veliký jako onen Janův tam u Jericha. Měl vyvýšený okraj s výběžkem, který do něho vbíhal a na kterém stál ten, kdo křtil a byl obehnán malým příkopem, z něhož mohla být voda vpouštěna skrze okraj do nádrže.

Nyní jsou zde dole tři křestní prameny, tento pod Betabarou, potom křestní pramen Ježíšův na ostrově v Jordánu, který se vynořil z vody a všeobecné místo Janovo pro křest.

Když sem Ježíš přišel, vlil křestní vodu z onoho pramene na ostrově, ve kterém byl sám pokřtěn a kterou s sebou přinesl Ondřej v jedné nádobě do tohoto křestního pramene a požehnal jej. Také všichni, kteří byli pokřtěni, cítili zcela obdivuhodné pohnutí a byli dojati. Ondřej a Saturnin křtili. Nebylo to úplné ponoření. Lidé vstupovali do vody vedle okraje, byly jim položeny ruce na plece a ten, kdo křtil, nabral třikrát rukou vodu na ně a pokřtil je ve jménu Otce, Syna a Ducha svatého. Jan toto nedělal, ale měl na vodu nádobku, ze které proudily tři stružky vody. Dalo se pokřtít velmi mnoho lidí, zvláště z Pereje.

Ježíš učil na malém travnatém pahorku v blízkosti – stál při tom – o pokání, o křtu a o Duchu svatém. Řekl: „Můj Otec seslal dolů Ducha svatého, když jsem byl já pokřtěn a řekl: ‚Toto je můj milovaný Syn, ve kterém jsem našel zalíbení.‘ To však říká ke každému, kdo miluje svého nebeského Otce a lituje svých hříchů. A na všechny, kdo budou pokřtěni ve jménu Otce, Syna a Ducha svatého, sešle svého svatého Ducha a všichni jsou potom jeho syny, ve kterých má zalíbení, neboť on je Otec všech, kteří přijmou jeho křest a pro něho se tímto křtem narodí!“

Vždy se divím tomu, jak toto všechno je v evangeliu řečeno tak krátce a jak Ježíš ihned tehdy, když ho následoval Ondřej

po svědectví, které vydal Jan, se schází s Petrem, který zde přece ještě vůbec nebyl, neboť byl v Galileji. Ještě obdivuhodnější mně však stále připadá, jak po Květné neděli a vjezdu do Jeruzaléma tak rychle následuje poslední večeře a utrpení, kde mezi tím slyším tolik Ježíšova poučování a vidím tolik dní. Tak se domnívám, že zde Ježíš bude prodlévat dobře ještě čtrnáct dní, dříve, než půjde do Galileje.

Ondřej však vlastně ještě nebyl přijat za učedníka. Ježíš ho nepovolal, on přišel sám a nabídl se, že chce rád u Ježíše zůstat. Ondřej snažně dychtěl sloužit a více se nabízel než Petr, který si nad to myslel, že je příliš nepatrný, že je to nad jeho síly a při tom se věnoval svému povolání! I Saturnin a oba synovci Josefa z Arimatie, Aram a Themi, se také tak přidružili k Ježíšovi.

Ještě více ostatních učedníků Janových by bylo přešlo k Ježíšovi, Janovo křestní místo bylo stále prázdnější, kdyby někteří svéhlaví Janovi učedníci, kterým to připadalo zlé, je nebyli od toho zdrželi. Tito učedníci si na to Janovi stěžovali a domnívali se, že je to od Ježíše nespravedlivé, aby zde křtil, že to není jeho určení; a Jan měl dosti práce s tím, aby je poučil o jejich krátkozrakosti. Řekl jim, že by si měli připomenout jeho slova, jak to vždy předpovídal, že on jenom připravuje cestu a že nyní brzy zcela tento způsob života opustí, až cesty budou připraveny. Oni však Jana velmi milovali a toto jim vůbec nechtělo jít do hlavy. U místa, kde se dal Ježíš křtít, bylo už tak plno, že Ježíš řekl svým učedníkům, že ráno půjdou dále.

Ježíš doprovázen asi dvaceti průvodci, mezi nimiž byl Ondřej, Saturnin, Aram a Themi z Betabary, překročil na obvyklém, snadném místě pro přívoz Jordán a putoval, zanechávaje Gilgal po pravici, do velmi zastrčeného místa Ofry, které leželo v jednom nízkém horském údolí. Tudy vždy procházeli lidé z končiny za Sodomou a Gomorou, kteří putovali na velbloudech se zbožím na východní stranu Jordánu a dávali se Janem pokřtít. Byla zde vedlejší cesta z Judska do končiny za Jordánem. Místo bylo velmi zapomenuto, asi tři až čtyři hodiny od Janova křestního místa, ne zcela tak daleko od Jericha a od Jeruzaléma asi sedm hodin. Jeho poloha je chladná a nemá tolik slunce; bylo však pěkně vystavěno. Lidem se dařilo dobře, živili se drobným obchodem, byli zde celníci a pašeráci. Bylo to, jako

by měli svůj výdělek z těch, co tudy procházeli, nebyli zlí, ale byli čímsi, čím bývali drobní obchodníci a hostinští, kteří mají svůj dobrý zisk. Tito lidé se příliš nestarali o Janův křest. Nehladověli po spáse, vše zde bylo jako na takovém místě, o kterém se říká, že má dobrou polohu.

Když se blížili k tomuto místu, vyslal Ježíš napřed synovce Josefa z Arimatie, aby vyžádal klíče od synagógy a svolali lid k učení. Těchto učedníků vždy používal k takému poslání, neboť byli velmi milí a vynalézaví. Při vstupu do města pobíhali kolem Ježíše pomatení a šílení a křičeli z dálky: „Tu přichází prorok, Syn boží, Ježíš Kristus, náš nepřítel! On nás zapudí.“ Ježíš jim poručil, aby mlčeli a uklidnili se. Všichni tak učinili a následovali ho do synagógy, do které Ježíš musel jít téměř až na druhý konec města. Zde učil až do večera a jen jednou vyšel, aby přijal nějaké občerstvení. Učil o blízkosti božího království, o nutnosti křtu a přísně vybízel obyvatele, aby procitli ze své lenosti a pocitu bezpečí, pak že si na ně soud nepřijde. Mluvil také mocně proti jejich lichvaření, proti jejich podloudnictví a těžkým hříchům, jako jsou hříchy celníků a obchodníků. Lidé neodporovali, nebyli však také sami schopni to přijmout, neboť byli velmi zaujati svými obchody. Někteří byli jeho učením velmi pohnuti a proměněni. Více z přítomných a prostších lidí přišlo večer k němu do útulku a byli pevně rozhodnuti, že se dají pokřtít. Odešli také v následující dny k Janovi.

Z Ofry se vrátil Ježíš ráno zpět se svými učedníky směrem na Betabarú. Cestou se rozdělili. S největší skupinou byl na cestu napřed vyslán Ondřej, cestou, kterou sem přišli. Ježíš se Saturninem a synovcem Josefa z Arimatie však šel cestou blíže k Janovu křestnímu místu, touže cestou, kde Jan po jeho křtu nejprve vydal svědectví o něm. Cestou vstoupil do několika domů a učil a vybízel lidi, aby se dali pokřtít. Odpoledne přišli znovu do Betabary a Ježíš ještě téhož dne učil u křestního místa a Ondřej se Saturninem křtili. Zde, protože ke křtu přicházely vždy nové zástupy, bylo Ježíšovo učení poněkud stále shodné, že jeho nebeský Otec řekl ke všem, kdo konají pokání a dali se pokřtít: „Toto je můj milovaný Syn!“ čímž oni všichni se stanou božími dětmi.

Většina křtěnců byla z území tetrarchy Filipa, který byl dobrý muž. Lidé byli poměrně šťastni a proto jen málo pomýšleli na to, aby se dali pokřtít.

Z Betabary šel Ježíš s třemi učedníky vzhůru údolím směrem k Dibonu, kde byl posledně o slavnosti Pod zelenou. Učil v jednotlivých domech a také v synagóze, která vzdálená od města ležela na cestě v údolí. V Dibonu samotném Ježíš nebyl. Přenocoval v jednom útulku, který ležel poněkud dále nebo v nějaké chýši, kde dělníci z této končiny pracující na polích, dostávali ubytování a stravu. Nyní seli na sluneční straně obilí, které dozraje kolem velikonoce. Překopávali zde také zemi, protože hned je zde půda, hned kámen, hned písek a oni nemohou použít náradí, kterým jinak rozrývají zemi. Jednu část sklizně, která dosud zůstala stát, teprve nyní sklízeli. Obyvatelé tohoto údolí, které se táhlo v délce tří hodin, byli dobří, prostě žijící lidé a s Ježíšem dobře smýšleli.

V synagóze a u těch, kdo pracovali na poli, vyprávěl Ježíš podobenství o rozsévači a vykládal je. Podobenství vždy vykládal. Před farizeji je často vypravoval bez výkladu.

Ondřej a Saturnin odešli s ostatními učedníky ještě jednou do Ofry, aby ještě více posilnili ty lidi, kteří byli Ježíšovým učedníkem vždy povzbuzeni.

Když Ježíš z útulku u Dibonu šel dále, pokračoval cestou, která vedla dvě hodiny jižněji od Jordánu než byla ta, kterou sem přišel z Betabary do Eleale, které je od Dibonu vzdáleno asi čtyři hodiny. Přišel tam asi se sedmi učedníky a zavítal k představenému synagógy. Když začal sabat, učil Ježíš v synagóze jedno podobenství o kymácejících se větvích stromů, které setřásají květy a nenesou žádné plody. Ježíš chtěl tím obyvatelům poukázat na to, že oni z valné části se Janovým křtem nepolepšili a dopustili, že každý vítr s nich setřásl květy pokání, aniž by přinesli ovoce. Byli zde takoví. Ježíš však zvolil právě toto podobenství, protože oni zde měli ponejvíce blízko k pěstování ovocných stromů. Dopravovali je daleko odsud, neboť se nacházeli na vzdáleném místě a nebyla zde žádná zemská silnice. Zhotovovali také ve velkém množství přikrývky a hrubé tkaniny.

Až dosud zde Ježíš nenarazil na žádný odpor. Lidé v Dibonu a všude v okolí Ježíše velmi milovali a vždy říkali, že nikdy neslyšeli podobného učitele a starci ho vždy srovnávali s proroky, o jejichž učení slyšali od svých prarodičů.

Po sabatu šel Ježíš asi tři hodiny západním směrem do Bethjesimothu, který ležel na východní sluneční straně jedné hory

asi hodinu od Jordánu. Na cestě tam přišli k němu znovu Ondřej a Saturnin s ještě jinými Janovými učedníky. Promlouval k nim o dětech Izraele, kteří zde tábořili a jak s nimi mluvili Jozue a Mojžíš. Ježíš vztáhl tuto událost na přítomnou dobu a svoje učení. Bethjesimoth není velký, ale velmi úrodný, zvláště co se týká vína.

Když sem Ježíš přišel, lidé právě vyvedli ven démonem posedlé, zhroucené lidi z jednoho domu, do něhož byli uzavřeni. Tito začali zuřit a křičet: „Tu přichází on, prorok. Chce nás zapudit!“ Ježíš se k nim obrátil, přikázal jim, aby umlkli, pak jejich pouta spadla a pak ho následovali do synagógy. Ta pouta vskutku zázrakem spadla; Tito lidé byli zcela klidní, vrhli se před Ježíše na zem, děkovali a následovali ho do synagógy. Ježíš učil v podobenstvích o plodnosti a o pěstování vína. Potom Ježíš navštívil mnohé nemocné v domech a uzdravil je. Místo neleží na žádné silnici, lidé sami musí dopravovat svoje plody na trh.

Ježíš zde poprvé od té doby, co opustil poušť, uzdravoval, proto ho obyvatelé velmi prosili, aby zde zůstal. Ježíš však šel s Ondřejem, Saturninem, synovci Josefa z Arimatie a ostatními, vcelku asi s dvanácti průvodci, napříč směrem na sever až k veřejnému přívozu, k němuž vedla vojenská silnice z Dibonu a po které o slavnosti Pod zelenou putoval z Gilgalu směrem k Dibonu. Přívóz zde trval značně dlouho, protože pro příkrost břehu, u kterého se přistávalo, neležela tato místa naproti sobě. Odtud putovali ještě asi hodinu cesty směrem do Samaří přes úpatí jedné hory do malého místa, které tvořila jedna řada domů beze školy.

Toto malé místo bylo obýváno veskrze pastevci a dobromyslnými lidmi, kteří byli oblečeni téměř jako pastýři u jesliček. Ježíš učil na vyvýšeném místě, kde byl postaven kamenný stolec pro učení pod širým nebem. Zdejší lidé také přijali Janův křest.

7. Ježíš v Sílo, Kibzaimu a Thebezu

Potom jsem viděla Ježíše v Sílo, které leželo na návrší mírně se zvedajícího pohoří kolem vysoké příkré skály a které bylo značně rozlehlé. Na této ploše, nejvyšším území pohoří, stál v brzké době po vyjití z Egypta do pouště stánek s Archou úmluvy. Byl zde veliký prostor, který byl obehnan zdí, částečně již rozpadlou, ve kterém ještě sem tam ležely zbytky oné menší prostory, která byla vybudována nad Archou úmluvy. Na místě, kde stávala Archa úmluvy, byl pod střechou, která spočívala na otevřeném oblouku jako v Gilgalu a pod tím sloupem byl také jako tam určitý druh hrobky ve skalnatém podloží. Nedaleko od tohoto místa postavení Archy úmluvy bylo místo pro oběti a zakrytá prohlubeň pro odpadky, vznikající při zabíjení, neboť zde směli ještě třikrát nebo čtyřikrát v roce obětovat. Na tomto zdí obehnaném místě byla také synagóga, od které byl mimořádný výhled dodaleka na návrší u Jeruzaléma, na Galilejské moře a na četné kopce.

Sílo samo bylo město poněkud upadlé, ne příliš lidnaté, s jednou školou pro farizeje a druhou pro saduceje. Zdejší lidé nebyli dobří, ale pyšní, plní ješitnosti a klamné jistoty. V malé vzdálenosti před městskou branou se zničenými věžemi se nacházel rozpadlý klášter esenů a blíže k městu stál ještě dům, ve kterém Benjaminovci uvěznilí panny, polapené při slavnosti Pod zelenou v Sílo (Kniha soudců 21, 19 – 24).

Ježíš se svými dvanácti průvodci vstoupil do domu, kam měli právo vstoupit putující učitelé a proroci. Tento dům souvisí se školami a příbytky farizeů, saduceů a znalců Písma, kteří zde měli něco na způsob semináře. Těchto asi dvacet se shromáždilo kolem Ježíše v jejich dlouhých oděvech s pásy a drsnými pletenci, které jim splývaly dlouze s rukávů dolů. Stavěli se, že nic o Ježíšovi nevědí a vedli s ním ty nejpichlavější řeči: „Jaké je to teď? Byly by přece dva křty, jeden Janův a potom ještě další udělovaný Ježíšem, synem tesaře Josefa z Galileje, který je tedy potom ten pravý křest? Je možno také slyšet, že se i jiné ženy přidaly k matce tohoto syna tesařova, např. jedna vdova se dvěma svými syny a také ona obchází kolem a získává svému synu přívržence. Oni však takové novoty nepotřebují, mají pře-

ce příslibení a svůj Zákon.“ Tyto řeči nevedli přímo a drze, aby je vmetli do tváře, ale pronášeli je proti Ježíšovi s jedovatou pošklebující se laskavostí. Ježíš odpovídal na jejich jízlivé řeči, že je ten, o kterém se mluví. A teď, když mluví o onom hlasu při jeho křtu, poučil je, že to byl hlas jeho nebeského Otce, který je Otcem každého, kdo lituje svých hříchů a ze křtu se znovu narodí.

Když oni jej a jeho učedníky nechtěli pustit na ono místo Archy úmluvy, jako na místo velmi svaté, tak Ježíš tam přešel a vytkl jim, že právě zde zlobou přišli o Archu úmluvy a právě nyní pokračují stejným způsobem u tohoto prázdného místa, přestoupili Zákon tehdy a stále jej přestupují; a jejich Archa úmluvy se od nich vzdálila, tak i teď také její naplnění! Zákon se proto od nich vzdálí. Když s ním nyní chtěli diskutovat o věcech ze Zákona, rozestavil je Ježíš po dvojicích a vyptával se jich jako dětí, přednášel jim nejrůznější hluboké otázky ze Zákona a oni je nedokázali zodpovědět. Znalci byli zahanbeni a plni hněvu, strkali do sebe, reptali a počali odcházet. Ježíš je také dovedl k zakryté prohlubni, kam byly vhazovány odpadky od obětí, poručil, aby ji odkryli a řekl o nich v jednom podobenství, že oni jsou jako tato prohlubeň, uvnitř plno nečistoty a rozkladu, nezpůsobilí pro oběť, na vnějšek čistě zakrytí a to zde na onom místě, odkud pro hříchy jejich prarodičů svatyně pokračovala dál. Všichni odešli naplnění hněvem pryč z tohoto místa.

V synagóze učil Ježíš zvláště mnoho o úctě ke stáří a o lásce k rodičům. Učil o tom velmi přísně, neboť lidé z Sílo měli jeden zlý zvyk ve svém městě od dávné doby, a to že rodiči, když již byli velmi staří, tak jimi pohrdali, nevážili si jich a zapuzovali je.

Z Bethelu, který leží jižním směrem, vede sem cesta. Lebona leží v blízkosti. Odsud to může být asi osm až devět hodin cesty do Samaří. V Sílo leží pohřben Jonáš.

Když Ježíš opustil Sílo na druhé straně města na severozápadě, odloučili se od něho Ondřej, Saturnin a synovci Josefa z Arimarie a odešli napřed do Galileje. Ježíš však přišel s ostatními Janovými učedníky, kteří byli u něho, před sabatem do Kibzaimu. Toto město leží v údolí mezi výběžky pohoří, které probíhá zemí v jejím středu a které zde vytváří jakoby vlčí pařáty.

Zdejší lidé byli dobří a přátelští a spravedliví, zaujatí pro Ježíše; čekali na něho. Bylo to město levitů. Ježíš se ubytoval u jednoho představeného vedle školy.

Přišel sem také Lazar s Martou a svým starým služebníkem, dále Jana Chuzova a Simeonův syn, který pracoval při chrámě, aby Ježíše pozdravili. Vydali se na svatbu do Kány a dozvěděli se skrze posly, že se zde setkají s Ježíšem. Ježíš vždy při přijetí vyznamenával Lazara jako zvláště milého přítele; přece jsem ho nikdy neslyšela, že by se vyptával: „Co dělá tento nebo onen z tvých příbuzných nebo známých?“

Kibzaim leží osamoceno a uzavřeno v horském zákoutí. Obyvatelé se živili pěstováním ovoce, zhotovují také stany a koberce a je zde mnoho výrobců opánek. Ježíš zde slaví sabat a pouhým příkazem uzdravil několik nemocných. Byli zde vodnatelní a slabomyslní, kteří k němu byli doneseni na malých ložích před školu. Hostina byla u jednoho vznešeného levity. Po sabatu šel Ježíš ještě až k Sichemu, kam přišel pozdě a přenočoval v útulku. Lazar a jeho společnost odešla z Kibzaimu přímo do Galileje.

Následujícího rána záhy odešel Ježíš ze Sichemu na severovýchod směrem k Thebezu. V Sichemu nemohl Ježíš učit. Nebyli zde žádní Židé, nýbrž Samaritáni a ještě jiný druh lidí, kteří sem přišli za doby babylónského zajetí nebo za jisté války; chodí do chrámu v Jeruzalémě, neobětují však společně. U Sichemu je krásné pole, které koupil Jakub pro svého bratra Josefa. Část z toho již náleží galilejskému Herodovi. Údolím prochází hranice s náspem ze země, se stezkou a sloupy.

Thebezem, který je dost velkým městem, prochází zemská silnice. Daří se zde obchodu. Procházejí tudy velbloudi, obtíženi vysokým nákladem. Je zcela obdivuhodné pozorovat, když tato zvířata s velkým nákladem na hřbetě jako malé věže zvolna stoupají přes horu a hlava na dlouhém krku před vysokým břemenem kolísá sem a tam. Obchodují zde také se surovým hedvábím. Lidé v Thebezu nebyli zlí a Ježíši neodporovali; nebyli však také prostí a dětští, byli to leniví a v blahobytu žijící obchodníci. Kněží a znalci Zákona byli trochu sebejistí a neutrální. Když Ježíš přišel do tohoto místa, začínali posedlí a šílení svůj pokřik: „Tu přichází prorok z Galileje! On má moc nad námi a zapudí nás!“ Jevíš jim poručil, aby byli klidní a oni se ukonejšili.

Zde se ubytoval u synagógy; a když lidé šli za ním a přinášeli mu své nemocné, tak mnohé uzdravil! Večer učil ve škole a slavil s nimi společně slavnost posvěcení chrámu, která zrovna začínala. Ve škole a ve všech domech bylo zažehnuto sedm světel; i venku na poli a na cestách u příbytku pastýřů byly zapáleny malé svazky na tyčích. Thebez leží opravdu obdivuhodně na výšině a v jisté vzdálenosti můžeme spatřit, jak jím prochází horská silnice a naložení velbloudi tudy po návrší sestupují dolů; v blízkosti toto však není možno vidět.

Ondřej, Saturnin a Josefovi synovci odešli již ze Síla do Galileje. Ondřej se zdržoval u svých v Betsaidě a řekl Petrovi, že opět našel Mesiáše, který teď sem putuje vzhůru do Galileje, a že chce k němu Petra dovést. Tito všichni putovali do Arbely, která se také nazývá Berharbel k Natanaelovi Chasedu, který tam měl svoje obchody a pohnuli ho, aby s nimi šel do Gennabrisu a tam slavili svátek, neboť tam měl tehdy Chased svoje sídlo v jednom vysokém domě, který s několika ostatními domy se nacházel o samotě před městem. Mluvili mnohé o Ježíšovi a byli tam vlastně dovedeni ke slavnosti Ondřejem, protože tento mnoho držel na Natanaela, jako oni všichni. Chtěli slyšet jeho mínění, on sám se však k celé věci nechtěl příliš vyjadřovat.

Lazar dovedl Martu a Janu Chuzovu k Marii do Kafarna, kam opět putoval z Kány, a odešel nyní znovu dolů do Tiberiady se Simeonovým synem, kde se oni chtěli setkat s Ježíšem; i ženich z Kány se tam odebral vstříc Pánu. Tento ženich byl synem dcery Sobesy, Anniny sestry, jmenoval se také Natanael a nebyl z Kány, ale přiženil se tam. Město Gennabris bylo lidnaté, prochází jím jedna zemská silnice a v něm je mnoho obchodů a řemesel, i obchod s hedvábím. Město leží několik hodin cesty od Tiberiady směrem do vnitrozemí, odděleno je od něho pohořím, takže se musí jít trochu jižněji a mezi Emauzy a Tiberiadou se znovu obrátit směrem k ní. Arbel leží mezi Seforis a Tiberiadou.

8. První formální povolání Petra, Filipa a Natanaela

Přede dnem odešel Ježíš z Thebezu a putoval s učedníky nejprve východním směrem, potom se obrátil k severu na úpatí hor v údolí Jordánu směrem na Tiberiadu. Prošel Abel-Mehulou, krásným městem, kde se pohoří stáčí více severním směrem, bylo to rodné místo Eliezerovo. Město se rozprostírá na horském hřebenu a poznávám velký rozdíl v úrodnosti na straně přivrácené ke slunci a na severní straně. Lidé zde byli dost dobří. Slyšeli o Ježíšových zázracích v Kibzaimu a Thebezu. Zastavovali ho na cestě a přáli si, aby zde zůstal a uzdravoval. Byl to téměř sběh lidu. Ježíš zde neprodléval dlouho. Toto místo bylo asi čtyři hodiny od Thebezu. Ježíš prošel kolem Skythopole a kolem Jordánu.

Když putoval dále z Abel-Mehuly, přišli mu vstříc, zatím co ostatní přátelé již byli v Gennabrisu – Ondřej a Petr s Janem u městečka, asi šest hodin cesty před Tiberiadou. Petr se s Janem v této končině zdržovali pro své zaměstnání – rybářství. I oni chtěli do Gennabrisu, Ondřej je však přemluvil, aby šli nejprve vstříc Pánu a nyní přivedl svého bratra k Ježíšovi a Ježíš mezi jinými slovy k němu řekl: „Ty jsi Šimon, syn Janův, budeš se jmenovat Kefas!“ Toto se nyní přihodilo jenom krátce při tomto oslovení. Janovi řekl Ježíš něco o nejbližším brzkém shledání. Nato odešel Petr a Jan do Gennabrisu. Ondřej však zůstal u Ježíše, který odsud putoval do okolní krajiny kolem Taricheje.

Jan Křtitel nyní opustil svoje křestní místo na této straně Jordánu a přešel přes řeku a tam zase pokračoval dále v tom, že křtil, asi jednu hodinu za Betabarou, kde v poslední době Ježíš přikázal křtít, a kde dříve křtil sám Jan. Učinil to, protože mnoho lidí z území tetrarchy Filipa, který byl mužem dobrého smýšlení, se chtělo dát pokřtít, ale neradi přecházeli přes Jordán, zvláště protože zde bylo mezi nimi mnoho pohanů a také proto, že Ježíšovou přítomností v poslední době v této končině se mnozí lidé dali pohnout ke křtu. A tak ukázal, že není odlišný od Ježíše, proto nyní Jan křtil na témže místě.

Když Ježíš přišel s Ondřejem do blízkosti Taricheje, vstoupil do jednoho domu, který souvisel s Petrovým rybářským řemeslem, bylo to v blízkosti jezera, kde už Ondřej objednal ubytování. Do města Ježíš nevešel, obyvatelé měli v sobě něco temného, vzpurného a byli oddáni lichvě a zisku. Simon, který zde zastával úřad, byl s Tadeášem a s Jakubem Menším a se svými bratry na slavnosti v Gennabrisu, kde také byl Jakub Větší, Jan, Lazar; Saturnin a Simeonův syn zde přišli k Ježíšovi a také ženich z Kány. Tento pozval Ježíše a průvodce na svoji svatbu.

Hlavním důvodem, pro který Ježíš prodléval několik dní v okolí Taricheje, bylo, že chtěl poskytnout budoucím apoštolům a učedníkům čas k tomu, aby si navzájem sdělili to, o čem se mluví a co jim vyprávěl Ondřej; zatímco Ježíš putoval po této končině, jakousi rourkou psal dopisy na pruhy lýka a co bylo napsáno, bylo možno zasunout pomocí rozpůleného dřívka zpět a navinout. Do domu často přicházeli mužové a mladíci, kteří hledali práci, a tak jich Ondřej užíval jako poslů. Tyto dopisy poslal Filipovi a jeho nevlastnímu bratrovi Jonatanovi, Petrovi a ostatním, oznamoval jim, že Ježíš na sabat půjde do Kafarnaa a povolal je tam. Z Kafarnaa však přišla Ondřejovi zpráva, aby Ježíše snažně poprosil, aby přišel, že tam již několik dní na něho čeká posel z Kádesu, který ho chce prosit o pomoc.

Nato odešel Ježíš s Ondřejem, Saturninem, Obédem a několika Janovými učedníky z rybářského domu u Taricheje, která neležela těsně u moře, ale na návrší a na jižní straně hory, což na západní straně jezera vytváří údolí, kterým se Jordán vlévá do jezera. Ježíš a jeho průvodci putovali rozdělení do skupin. Na cestě se Ondřej sešel se svým nevlastním bratrem Jonatanem a s Filipem, kteří po jeho zprávě jim vyšli vstříc; s Ježíšem se však nesetkali. Ondřej s nimi mluvil živě, vyprávěl jim všechno, co u Ježíše viděl a ujišťoval je, že on je vskutku Mesiáš. Kdyby ho chtěli následovat, pak o to vůbec nemusí žádat, jenom mají dávat pozor a jestliže po tom budou upřímně toužit, on sám je vyzve svým pokynutím nebo jediným slovem.

Maria a svaté ženy samy v Kafarnau nebyly, ale v Mariině příbytku v údolí před Kafarnaem naproti jezeru a tam slavili slavnost. Synové Marie Kleofášovy a Jakub Větší a jeho bratr Jan a Petr však tam již z Gennabrisu dorazili, jako i ostatní budoucí učedníci; Chased (Natanael), Tomáš, Bartoloměj a Ma-

touš tam nebyli, avšak bylo přítomno jinak mnoho ostatních příbuzných a přátel svaté Rodiny, kteří byli pozváni do Kány na svatbu a slavili zde sabat, protože slyšeli o Ježíšovi.

Ježíš přebýval s Ondřejem, Saturninem, několika Janovými úředníky, Lazarem a s Obédem v jednom domě, který náležel ženichu Natanaelovi, jehož rodiče, kteří mu nechali větší dědictví, již nežili.

Budoucí učedníci, kteří sem přišli z Gennabrisu, drželi se ještě v jisté vzdálenosti v povzdálí, neboť zatím kolísali částečně mezi autoritou, kterou u nich měl soud Natanaela Chase-da a mezi velikými událostmi, které jim o Ježíšovi vyprávěli Ondřej a ostatní Janovi učedníci; částečně je zdržovala nerozhodnost a Ondřej, který jim řekl, že nic nemají uspěchávat, mají jenom poslouchat jeho učení a přitom že jím budou sami pohnuti.

Dva dny zde čekal muž z Kádesu na Ježíše. Nyní se k němu přiblížil, vrhl se k jeho nohám a řekl, že je sluhou jednoho muže z tamního města. Jeho pán prosí jej, Ježíše, aby s ním přišel a aby uzdravil jeho synáčka, který trpí malomocenstvím a má němého zlého ducha. Tento muž byl velmi věrným sluhou a přednesl žal svého pána s velikou spoluúčastí. Ježíš mu však řekl, že se s ním nemůže vydat na cestu, dítěti však přece má být pomozeno, neboť to byl nevinný chlapec. Řekl služebníkov, že jeho pán se musí na svého syna položit s rozpjatýma rukama a něco určitého se pomodlit, potom malomocenství chlapce opustí, nato pak má se on, služebník, na chlapce položit a na něho dýchat, až od něj vyjde modravá pára, a tím bude uzdraven i ze své nemoty. Měla jsem vidění, jak otec i služebník tímto způsobem chlapce uzdravili.

Při tomto příkazu, aby se otec i služebník položili na nemocné dítě, byly jisté tajemné příčiny. Služebník byl vlastním otcem dítěte, což však jeho pán nevěděl. Ježíši to však bylo známo. Oba dva museli onu vinu s dítěte sejmout.

Město Kádes leželo asi šest hodin od Kafarnaa na hranicích proti Tyru, na západ od Paneas, bylo to někdejší hlavní město Kananejských a nyní svobodné město, kam se utíkali ti, kdo byli pronásledováni soudem. Hraničilo s končinou, co se nazývá Chabul a kterou daroval král Šalamoun fénickému králi. Tento kus země vidím stále tmavý, temný a nebezpečný a také to, že

Ježíš se mu vždy vyhnul, kdykoliv šel do Tyru a Sidonu. Domnívám se, že tam docházelo k vraždám a lupičství.

Když Ježíš učil o sabatu v synagóze, kde bylo shromážděno nesmírné množství lidí a všichni přátelé a příbuzní Ježíšovi. Jeho učení bylo pro lidi zcela nové až strhující a Ježíš mluvil o blízkosti božího království, o Světle, které nesmíme stavět pod nádobu, o rozsévači a o víře, podobající se jednomu hořčičnému zrnku. Toto vše nebyla pouze ona podobenství, ale těchto jakési zcela jiné rozvedení. Podobenství zazněla jenom jako kratičké příklady a přirovnání, které Ježíš pronášel a z nich rozváděl dále svoje učení. V jeho učení jsem slyšela mnohem více podobenství, než která se vyskytují v evangeliu, avšak byla to tatáž podobenství, která Ježíš často opakoval, přec je však znovu rozváděl jiným způsobem.

Po ukončení sabatu vešel Ježíš vedle synagógy se svými učedníky do menšího údolí, které vypadalo jako místo pro procházky nebo odpočinek, před vchodem a v údolí stály stromy. Synové Marie Kleofášovy, synové Zabedeovi a ostatní učedníci šli s ním, Filip však, který byl plachý a pokorný, váhal, zůstáváje pozadu a nevěděl, zda on vůbec může s nimi jít do tohoto údolí. Tu se obrátil Ježíš, který tam vcházel před ním a otáčejíc k němu hlavu řekl: „Pojď za mnou!“ a Filip šel nyní radostně s ostatními. Bylo jich asi dvanáct.

Ježíš na tomto místě učil pod jedním stromem o následování a o svém poslání. Ondřej, který byl nesmírně horlivý a nadšený, že i ostatní jsou tak přesvědčeni jako on o mesiášské důstojnosti Ježíšově a který se radoval, že Ježíšovo učení o sabatu tak všechny uchvátilo, měl srdce do té míry přeplněné, že kde se hodilo, tak ostatním ještě připomínal všechno, co spatřil na křtu Ježíšovu i při ostatních zázracích.

Slyšela jsem také, že Ježíš bral nebe za svědka pro tvrzení, že oni ještě větší věci spatří a při tom mluvil o svém poslání s nebeským Otcem.

Hovořil také o jejich následování: mají být připraveni a on je povolá, pak mají všechno opustit! On se chce o ně všechny starat a nebudou proto trpět žádným nedostatkem. Mohou ještě stále vykonávat svoje povolání, neboť o velikonocích, které se blíží, bude nejprve konat jiné věci; až on je ale povolá, potom ho mají bezstarostně následovat. Takové vysvětlení podával Je-

žíš na upřímné otázky přítomných, jak se oni mají zachovat ve vlastních záležitostech. Tak například: Petr se zmínil, že nemůže ihned opustit svého staříckého tchána (strýce Filipova). Přece Ježíš odstranil všechny tyto starosti již vysvětlením, že nezačne před velikonoční slavností, že oni by se měli odpoutat ihned od svého povolání jen natolik, jak na tom visí jejich srdce; navenek je však mohou vykonávat, dokud je nepovolá, prozatím mohou připravovat předání svých živností a záležitostí kolem zaměstnání. Potom s nimi šel po protilehlém konci údolí ven k příbytku své matky, který byl v jedné řadě domů mezi Kafarnaem a Betsaidou. Bližší příbuzní ho tam následovali, jejich matky tam byly také.

Den nato šel Ježíš s učedníky a příbuznými velmi záhy ke Káně. Maria a ostatní ženy šly samy přímo kratší cestou, byla to jenom úzká stezka a vedla nejvíce přes pohoří. Ženy chodily spíše po takových pěšinách, protože tudy putovaly osamoceny; nepotřebovaly také žádnou širokou stezku, protože chodily pravidelně v jedné řadě jedna za druhou. Opodál za nimi šel v jisté vzdálenosti jeden vůdce. Jejich cesta probíhala asi sedm hodin od Kafarnaa jihozápadním směrem.

Ježíš se svými průvodci učinil okliku přes Gennabris, tato cesta byla užívaná a vhodnější pro putování, při kterém Ježíš učil; často tiše stál a něco vykládal a vysvětloval. Cesta, po které šel Ježíš, probíhala jižněji než cesta Mariina; trvala z Kafarnaa do Gennabrisu asi šest hodin a odtamtud směřovala západním směrem asi tři hodiny cesty až do Kány.

Gennabris bylo krásné město. Stála tam jedna škola a synagóga, také jedna řečnická škola a bylo tam mnoho možností k obchodování. Natanael měl svůj písařský úřad před městem v jednom vysokém domě, kolem něj bylo ještě několik dalších domů. Natanael nepřišel k městu, ačkoliv ho jeho přátelé a učedníci k tomu zvali. Ježíš zde učil v synagóze a přijal s částí učedníků něco k jídlu u jednoho bohatého farizeje. Zbytek učedníků šel již napřed. Filipovi Ježíš řekl, že by měl jít k Natanaelovi a přivést ho na cestu k němu.

S Ježíšem jednali v Gennabrisu s velikou úctou. Lidé si přáli, aby u nich zůstal a smiloval se nad nemocnými. On je přece také jejich krajanem. Ježíš však brzy odešel pryč směrem ke Káně.

Mezitím byl Filip u Natanaela v jeho písařském domě. Bylo tam více písařů, on sám seděl nahoře ve své místnosti. Filip nikdy před tím s Natanaelem o Ježíšovi nemluvil, protože tento nikdy nebyl s ostatními přítomen v Gennabrisu. Dobře se s ním znal a mluvil velmi nadšeně a radostně o Ježíšovi. On je Mesiáš, o kterém mluví proroctví. Oni ho nyní našli, Ježíše z Nazareta, Josefova syna!

Natanael byl veselejší, čilejší, přece však pevný a na svém přesvědčení pevně stojící muž, přitom však byl velmi bohatý a upřímný. Řekl Filipovi: „Co může zvlášť dobrého přijít z Nazareta?“, neboť dobře znal pověst Nazaretských, že je zde duch odporu a není tam ve škole příliš moudrosti. Domnívám se, že muž, který tam získal svoje vzdělání, může uspokojit nanejvýše svoje dobromyslné a prosté přátele, ne však jej a jeho nároky na učenost. Filip mu však řekl, aby šel s ním a podíval se, kde je on: že Ježíš hned tudy bude procházet na cestě do Kány. Nyní šel Natanael a Filip dolů na krátkou cestu, při které stranou od zemské silnice ležel jeho dům a na místě, kde tato cesta ústí na zemskou silnici, stál v tichu Ježíš s několika učedníky. Filip byl naplněn velikou radostí a důvěrný od té doby, co ho Ježíš povolal; jak býval dříve plachý, tak řekl hlasitě, zatímco se s Natanaelem blížil k Ježíši: „Mistře, zde ti přivádím toho, který se ptal, co dobrého může vzejít z Nazareta!“ Ježíš však řekl učedníkům, kteří při něm stáli, zatímco Natanael k němu přicházel: „Hleďte, pravý Izraelita, ve kterém není lsti.“ Ježíš to řekl zcela přátelsky a láskyplně a Natanael řekl: „Odkud ty mne znáš?“ Chtěl tím říci: Odkud ty víš, že jsem pravdivý a beze lsti, když jsme spolu nikdy nemluvili? Tu mu Ježíš řekl: „Dříve než tě Filip zavolal, viděl jsem tě, když jsi stál pod fíkovníkem!“ A při těchto slovech Ježíš na něho pohleděl zcela dojímavým a obzvláštním způsobem.

Pod tímto pohledem se ihned v Natanaelovi vynořila vzpomínka, že Ježíš je oním člověkem, který přecházel kolem, jehož zářivý a mocný pohled ho zasáhl s obdivuhodnou silou, když pod jedním fíkovým stromem na hřišti u teplých lázní zápasil s pokušením pohlížet po krásných ženách, které na jiné straně louky hrály o plody. Síla onoho pohledu a vítězství, za které Natanael byl jemu povinen díkem, se mu vynořila jako přítomná a podoba onoho muže snad ani ne, nebo ihned znovu poznal

Ježíše, vždyť si přece nemohl myslit, že ono pohlédnutí bylo jeho záměrem! Nyní však, když se Ježíš na toto odvolal a znovu na něho pronikavě pohlédl, byl velmi otřesen a dotknut; cítil, že Ježíš, když tehdy přecházel kolem, poznal jasně jeho myšlenky a stal se mu strážným andělem, neboť on měl tak čisté srdce, že již nečistá myšlenka ho velmi trápila. Viděl tedy okamžitě v Ježíšovi svého Záchrance a Spasitele a to, že Ježíš poznal jeho rozvažování, stačilo jeho spravedlivému, rychlému a vděčnému srdci, aby okamžitě radostně přede všemi učedníky Ježíše vyznal. Pokořil se ihned při oněch slovech před Ježíšem a řekl: „Rabbi, ty jsi boží Syn, ty jsi král Izraele!“ Tu Ježíš řekl: „Nyní věříš, když jsem ti řekl, že jsem tě viděl pod fíkovníkem? Vpravdě, uvidíš větší věci než toto!“ a potom Ježíš řekl všem ještě s ujištěním: „Vpravdě, vpravdě, uvidíte nebe otevřené a anděly boží jak na Syna Boha vystupují a sestupují!“ Ostatní učedníci však nerozuměli vlastnímu smyslu Ježíšových slov o fíkovníku, nevěděli, proč Natanael Chased tak rychle změnil svoje smýšlení.

Příčina také zůstala všem skryta jako věc svědomí, mimo Jana, kterému ji Natanael na svatbě v Káni svěřil. Natanael se ptal Ježíše, zda má ihned všechno opustit a jej následovat, že má jednoho bratra, kterému chce svůj úřad předat. Ježíš mu řekl to, co pravil včera večer ostatním a pozval ho, aby za ním přišel do Kány na svatbu.

Potom pokračoval Ježíš s učedníky v cestě do Kány; Natanael Chased se však vrátil domů, aby se připravil na svatbu, kam odešel následujícího dne.

9. Svatba v Káně

Kána, ležící na západní straně jednoho pahorku, je příjemné a bohaté místo, menší než Kafarnaum. Je tam jedna synagóga s třemi kněžími. V blízkosti synagógy je veřejný dvůr pro slavnosti, který má nádvoří a je obklopen loubím, kde bude také slavena svatba. Od tohoto domu až k synagóze je umístěno loubí a mnohé brány – oblouky, které jsou ověšeny věnci a plody. Jako slavnostní místnost domu slouží prostor, který vede od předsíně až k ohništi. Toto ohniště, vysoká a stupňovitá zeď, která je teď vyzdobena jako nějaký oltář nádobami, květinami a dary pro snoubence, má za sebou ještě třetinu prostoru, kde odděleně sedí ženy při svatební hostině. Nad tímto prostorem je vidět trámy domu ozdobené věnci, k těmto trámům je možno vystoupit, aby se daly zažehnout lampy na ně upevněné.

Když Ježíš s učedníky došel před Kánu, byli velmi uctivě přijati Marií, rodiči snoubenců, ženichem a ostatními, kteří jim vyšli vstříc. Ježíš přebýval se svými důvěrnými učedníky a zejména s pozdějšími apoštoly v jednom osamoceném domě, který patřil ženichově tetě, matčině sestře, která rovněž byla dcerou Sobe, Aniny sestry. Tato zaujímala při celé slavnosti místo matky při ženichovi. Otec nevěsty se jmenoval Izrael a pocházel od Rut z Betléma. Byl to majetný muž, který vlastnil veliký podnik pro přepravu, domy, kde se balilo zboží, velké nocležny a místa pro zásobování karavan podél vojenské silnice a měl mnoho vojenských úředníků. Celý blahobyť tohoto místa byl rozdělen mezi Izraele a několik jiných; většina obyvatel žila z výtěžku práce, kterou vykonávali u něj. Matka nevěsty byla trochu chromá, kulhala na jednu stranu a proto ji museli vodit.

Z Galileje se v Káni shromáždili všichni příbuzní sv. Anny a Jáchyma, vcelku přes sto lidí. Z Jeruzaléma přišla Marie Markova, Jan Marek, Obéd a Veronika. Ježíš sám přivedl z učedníků dobře na pětadvacet hostů.

Asi již ve svém dvanáctém roce řekl Ježíš, když děti spolu jedly v domě svaté Anny a on se vracel z chrámu, budoucímu ženichovi po několika tajemných řečech plných tajemství o chlebu a vínu, že on se jednou objeví na jeho svatbě; sama jeho

nynější účast na této svatbě měla přece jako každá jiná událost jeho pozemského putování mimo vyšší tajemné příčiny také svoje vnější, zdánlivě obyčejné podněty. Již vícekrát požádala Maria Ježíše prostřednictvím poslů, aby přišel na tuto svatbu. Podle lidského způsobu se mezi příbuznými a známými svaté Anny mluvilo: Maria, jeho matka, je opuštěná vdova, on putuje zemí, nestará se o ni, ani o svoji rodinu. Ježíš proto chtěl přijít se svými přáteli a vzdát jí čest. Tak se ujal svatby jako své vlastní záležitosti a vzal na sebe jednu část výlohy za celou slavnost, proto zde Maria byla tak záhy a pomáhala vše připravovat. Ježíš převzal povinnost, že dodá na svatbu všechno víno, a proto Maria tak plna starostí řekla, že se ho nedostává. Ježíš do Kány také povolal Lazara a Martu, kteří Marii pomáhali při zařizování; a byl to Lazar, který převzal onen díl výdajů, což bylo známo pouze Ježíšovi a Marii. Ježíš k němu měl velikou důvěru. Rád od něho všechno přijímal a tento byl blažený, že může cokoli dát. Lazar také byl až do konce pokladníkem obce. Po celou dobu slavnosti bylo s Lazarem nakládáno jako se zvláště vznešeným pánem, s poskytováním předností se strany manžela otce, který sám se snažil osobně o jeho obsluhu. Lazar měl velmi jemné mravy, byl vážný, klidný a s přátelskou zdrženlivostí ve svém chování; mluvil málo a stále dával s vroucností na Ježíše pozor.

Mimo víno převzal Ježíš také jednu část hostiny, totiž zvláště vybraná jídla, plody, zeleninu a nejrůznější ptáky. O toto všechno se starala Veronika, která s sebou z Jeruzaléma vzala jeden koš obdivuhodných květín a umělecky vyrobených cukrovinek. Ježíš byl jako pán svatby, vedl všechny zábavy a obohacoval je svým učením. On také uspořádal celý pořádek slavnosti a řekl, že všichni se v tyto dny dle zvyků a mravů obveselí, ale mají také ze všeho ve své radosti načerpat i moudrost. Mezi jiným řekl Ježíš, že denně dvakrát opustí dům, aby se ve volné přírodě pobavili.

Tak jsem spatřila svatební hosty, odděleně muže a ženy, jak se baví v zahradě pro osvěžení vzájemným rozhovorem a hrou. Muži leželi v kruhu na zemi, v jejich středu byly nejrůznější plody, které dle určitých pravidel si přehazovali s tím, že měly padat do určených prohlubní, kruhů, ale druzí se tomu měli snažit zabránit. Viděla jsem Ježíše, jak tuto hru s plody spo-

lečně s nimi hraje s přátelskou vážností. Ježíš často řekl s úsměvem moudré slovo, které všichni obdivovali nebo dotčení ho v tichosti přijímali, také jednotlivá napomenutí a dali si je od moudřejších vysvětlit. Ježíš uspořádal vnitřní kruhy pro hru i výhry a rozděloval je s krásnými, často zcela obdivuhodnými poznámkami. Mladší, kteří byli přítomni, běhali a skákali přes zelené závěsy loubí a plody. Ženy seděly o samotě a také hrály s plody, nevěsta seděla vždy mezi Marií a ženichovou tetou.

Provozovali i jakýsi druh tance. Děti hrály na hudební nástroje a mezi tím zpívaly sbory písně. Všichni tančící měli v rukou šátky, jimiž se muži a panny dotýkaly, když tančili v řadách nebo v uzavřených kruzích. Bez těchto šátků se nedotýkali. Nevěsta a ženich měli tyto šátky černé, ostatní žluté. Ženich a nevěsta tančili nejprve sami, potom tančili všichni společně. Panny byly zahaleny závojem, přesto byl závoj na tváři poněkud poodhalen, jejich šaty byly vzadu dlouhé a vpředu poněkud podkásány šňůrkami. Tanec nebylo žádné hopsání a skákání, jak je tomu u nás, byl to pohyb v nejrůznějších řadách a při tom se často pohybovali podle hudby rukama, hlavou i tělem. Připomínali mně pohyby farizejských Židů při modlitbě, ale toto bylo veskrze půvabné a počestné. Z pozdějších apoštolů s nimi netančil nikdo, jenom Natanael Chased, Obéd, Jonatan a ostatní učedníci. Tanečnicemi byly jenom panny; všechno bylo nesmírně uspořádané a plné klidné radosti.

S těmi učedníky, kteří se později stali jeho apoštoly, mluvil Ježíš mnoho v tyto dny o samotě, ostatní učedníci byli však přítomni. Ježíš putoval však také se všemi učedníky a hosty i v této krajině kolem a učil, a později apoštolové vykládali znovu ostatním učení, které již dříve slyšeli. Toto putování hostů sloužilo k tomu, aby mohly být vykonány tím nerušeněji přípravy ke slavnosti, přece však často bývalo více učedníků a také Ježíš v domě a při přípravách, aby to i ono zařídili, protože mezi nimi bylo více těch, kteří měli každý svůj úkol při svatebním průvodu.

Ježíš se při této slavnosti chtěl dát poznat všem svým přátelům a příbuzným a přál si, aby všichni, které si až dosud vyvolil, se seznámili mezi sebou navzájem a s jeho blízkými co nejlépe.

I v synagóze, kde byli shromážděni všichni hosté, učil Ježíš o radosti dobrého občerstvení, o jejím významu, její míře, vážnosti a moudrosti, potom také o manželství, o muži a ženě,

zdrženlivosti, cudnosti a o duchovním manželství. Na konci učení předstoupil před Ježíše novomanželský pár a Ježíš je obdobně poučil.

10. Svatba. Hra žen. Deska výher mužů

Třetího dne po Ježíšově příchodu byla zrána kolem deváté hodiny svatba. Nevěsta byla pannami, které se účastnily slavnosti, vystrojena; její šat byl na způsob, jakým byla odděna Matka boží při své svatbě a právě tak i její koruna, která byla jen bohatěji ozdobena. Sítka na jejích vlasech nebyla tak jemně propletena v jednotlivých liniích, ale více v silnějších pruzích. Když bylo její oblečení hotovo, byla ukázána svaté Panně a ostatním ženám.

Ze synagógy dovedli ženicha a nevěstu do domu pro slavnosti a odsud zase zpět do synagógy. Šlo šest chlapců a šest malých děvčátek, kteří nesli věnce v průvodu, potom šest dospělých chlapců a děvčat s píšťalkami a jinými nástroji. Na ramenou měli pruhovanou látku jako křídla. Mimo to doprovázelo nevěstu dvanáct panen jako její průvodkyně a ženicha dvanáct mladých mužů. Mezi nimi byl i Obéd, syn Veroniky, synovci Josefa z Arimatie a Natanael Chased, také několik učedníků Janových, avšak žádný z pozdějších apoštolů.

Svatbu vykonal kněz před synagógou. Prsteny, které vyměnili, dostal ženich od Marie jako dar a Ježíš je u své Matky požehnal. Pozoruhodné mně při této svatbě připadalo, co jsem nepozorovala při svatbě Josefa a Marie – že kněz zranil ženicha a nevěstu ostrým nástrojem na místě levého prsteníku, kde byl prsten, když si ho nasadili na ruku, pak nechal skanout ženichovi dvě a nevěstinu jednu krůpěj do poháru vína, který oni společně vypili a pohár odložili.

Po tom byl darován chudým, kteří se účastnili, darovány byly i mnohé jiné věci, šátky a kousky oděvu; když byli ženich a nevěsta dovedeni zpět do domu pro slavnosti, přijal je tam Ježíš.

Před svatební hostinou jsem je viděla všechny shromážděny v zahradě pro obveselení. Ženy a panny seděly pod jedním přístřeškem z loubí na příkrývkách a hrály o plody; střídavě měly na klíně trojhrannou tabulku, která byla na okraji popsána písmeny. Točily jednou ručičkou na tabuli a podle toho, kde se tato zastavila, získaly určitou výhru.

Viděla jsem však, že pro muže Ježíš sám připravil obdivuhodnou hru v domě pro obveselení. Uprostřed domu byla okrouhlá tabule, na které bylo umístěno právě tolik hromádek různých květín, bylin a plodů na okraji, kolik zde bylo těch, kteří byli přítomni. Tyto plody Ježíš napřed zcela sám uspořádal podle nejrozumnějších významů s hlubokým smyslem. Nad touto tabulí se nacházela jiná pohyblivá okrouhlá deska s jedním otvorem; když se tato deska roztočila, zastavil se tento otvor nad jednou z oněch hromádek plodů a tyto získal ten, kdo kotouč roztočil, jako svoji výhru. Uprostřed desky stála vinná réva plná hroznů, která přečnívala nad svazek pšeničných klasů, který ji obklopoval, a čím dále se otáčelo deskou, tím výše stoupala vinná réva a svazek obilí. Pozdější apoštolové a také Lazar se hry neúčastnili. I o tom jsem přijala nějaké poučení; kdo se už poučil, že má svoje poslání, třeba učit nebo kdo věděl něco více než ostatní, ten se neměl hry zúčastňovat, ale jen dál pozorovat události hry a kořenit je moudře a poučně a tak vyzvednout vážné věci veselým způsobem.

V této hře, kterou uspořádal Ježíš, bylo něco zcela obdivuhodného a více než náhodného, neboť výhra, která připadala každému, kdo se hry zúčastnil, byla přesně taková, že poukázala na jeho vlastnosti, chyby a ctnosti a Ježíš vyložil každému jeho výhru podle toho, jaké je tvořily plody. Každá výhra byla podobenstvím pro toho, kdo ji získal a já jsem cítila, že oni skutečně vnitřně něco s těmito plody přijímali. Tak mohli být všichni nyní jednotlivě dotknuti a probuzeni Ježíšovými slovy a snad také i požitím plodů, zatímco jejich význam nyní v působivosti od nich přešel, tak přece bylo to, co řekl Ježíš nad každou výhrou, i pro všechny ostatní, kterých se to netýkalo, zcela nepostřehnutelný a jen jako víno, které obveselí a je plné významu. Každý jednotlivec však cítil hluboký pohled Pána do svého vlastního nitra; bylo to naprosto stejné, jako když mluvil s Natanaelem, že ho spatřil pod fíkovníkem, což ho hluboce zasáhlo a ostatním přítom zůstalo skryto.

Vzpomínám si ještě, že mezi bylinami byla také rezedá a že Ježíš, když vyhrál Natanael Chased, pravil: „Nyní dobře vidíš, že jsem právem řekl: Ty jsi pravý Izraelita beze lsti.“

Viděla jsem však, jak jedna výhra působila zcela obdivuhodně. Ženich Natanael získal pozoruhodný plod. Byly to dva

plody na jedné stopce; jeden se více podobal fíku, druhý však více vroubkovanému jablku a byl dutý. Na povrchu červený, uvnitř bílý a rudě pruhovaný, takové jsem spatřila v ráji.

Vím, že všechny přivádělo v úžas, když ženich získal tento plod a že Ježíš mluvil o manželství, cudnosti a o jejím stonásobném ovoci a že toto všechno bylo proneseno přece tak, aby se to nedotklo židovských představ o manželství; někteří učedníci, např. Jakub Menší, kteří byli eseny, ještě hlouběji to pochopili.

Viděla jsem, že přítomní se nad tou výhrou divili ještě více než nad těmi ostatními, a že Ježíš řekl přibližně, že by tyto výhry mohly být ještě většími plody, než se obdivuhodně jeví jejich význam. Když ženich přijal tuto výhru pro sebe a svou nevěstu a když oba dva z toho požili, spatřila jsem, že byl velmi pohnut, zbledl a neurčitý temný stín z něho odstoupil, takže mně připadal mnohem jasnější a čistší, ano, jako průhledný ve srovnání s dřívějším stavem. I nevěsta, která vzdálena seděla mezi ženami, stala se po požití vybraného plodu jakoby bezvládná, zatímco i z ní se uvolnil jemný stín. Plod, který oba přijali, měl vztah k čistotě.

S jednotlivými výhrami byla spojena také určitá zadostiučinění. Tak si vzpomínám, že nevěsta i ženich cosi přinesli ze synagógy a měli se pomodlit určité modlitby. Byliny, které získal Natanael Chased, byl keříček krásného šťovíku.

I u všech ostatních učedníků, kteří získali výhry a pojedli z nich, probudily se skryté vášně, poněkud se vzepřely a zmizely od nich, nebo tím byli v boji proti nim posilněni. Je jakési jisté nadpřirozené tajemství ve všech plodech a bylinách, které po pádu člověka a přírody s ním se staly přirozeným tajemstvím, z jehož dřívějšího obsahu zůstal ještě jakýsi pojem v jejím významu, vzhledu, chuti a působení těchto tvorů. Ve viděních a na nebeských stolech objevují se tyto plody podle svého významu před pádem; přece také ne vždy zcela jasně, nyní je všechno tak zmateno naším rozumem a obvyklým životním používáním tohoto rozumu.

Když se nevěsta stala bezvládnou, odňali jí více obtížných slavnostních kusů jejího oděvu a prstenů s prstů, jichž měla mnoho. Mezi jiným jí sňali zlatou trychtýřovitou špičku s prostředního prstu, která na něm seděla jako náprstek a také i řetízky a náramky s paží a hrudi, aby jí ulevili. Z ozdob na sobě

nepodržela ničeho než snubní prsten na levém prsteníku, který jí věnovala svatá Panna a kolem krku jeden zlatý přívěšek, který byl uspořádán příčně jako napjatý oblouk. Na velké ploše byla určitá hnědavá hmota, jako ta, která byla umístěna na snubním prstenu Marie a Josefa a na té byla zobrazena ležící postava, která před sebou držela poupě květu a na něj se dívala.

Po hře na zahradě následovala svatební hostina. Prostor domu pro slavnosti před ozdobeným ohništěm byl rozdělen dvěma nízkými, látkovými stěnami tak, že hosté, kteří leželi u stolů, se mohli vidět, do tří částí a v každé z nich byla jedna úzká dlouhá tabule. Ježíš ležel v prostředním prostoru u tabule s nohama směrem k ozdobnému ohništi. U tohoto stolu stoloval Izrael, otec nevěsty, mužští příbuzní Ježíše a nevěsty a také Lazar. U postranních tabulí seděli ostatní svatební hosté a učedníci. Ženy seděly v prostoru za ohništěm. Mohly však slyšet všechna slova Páně. Ženich přisluhoval při stole. Byl zde však také správce svatby, pečující o pokrmy, se zástěrou a několik služebníků. U žen přisluhovala nevěsta a několik dívek.

Když byly přineseny pokrmy, byl také postaven upečený beránek před Ježíšem. Měl nožičky křížem a svázané. Když teď ženich přinesl Ježíšovi skříňku, ve které ležely nože na rozdělení beránka, řekl Ježíš k němu samotnému, aby si vzpomenu na onu hostinu v dětství po velikonoční slavnosti, kdy on mu vyprávěl jedno podobenství o svatbě a řekl mu, že přijde na jeho svatbu. Ženich se potom stal velmi vážným; neboť již zcela na onu událost zapomněl. Ježíš byl při celé hostině, tak jako během celé svatby, velmi veselý a současně oplýval moudrostmi. Doprovázel každé jednání při hostině výkladem jejího duchovního významu. Mluvil také o radosti a slavnostním rozveselením se, že luk nesmí být stále napjatý a pole musí být osvěženo deštěm. Říkal o tom podobenství. Když Ježíš rozděloval beránka, vyprávěl zvláště podivuhodné věci. Mluvil o oddělování beránka od stáda, o tom, co je to být vyvolen, ne pro zábavu, ale proto, aby zemřel; potom o pečení, o odkládání hrubosti prostřednictvím ohně očišťování, pak o rozdělávání jednotlivých částí; tak musí i ti, kteří chtějí Beránka následovat, se také oddělit od těch, s nimiž jsou tělesně co nejúžeji spojeni příbuzenským svazkem. A když kolem podával jednotlivé kousky a všichni beránka jedli, tehdy promlouval o tom, že beránek, který byl

od svých odloučen a rozdělen, je nyní pro ně všechny pokrmem, který je společně spojuje a tak že musí učinit i ten, kdo následuje beránka – musí se zřít pastviny, odumřít svým vášním, odloučit se od členů své rodiny a jeho stravou a pokrmem sjednocení bude toto skrze Beránka a v jeho nebeském Otci. Každý host měl před sebou jeden talíř nebo chlebovou placku. Ježíš také předložil tmavohnědý podnos se žlutým okrajem, který si podávali dokola kolem tabule. Často jsem ho viděla, jak drží v ruce keříček bylinky a učí o tom.

Ježíš na sebe vzal starost o druhou část svatební hostiny a také obstarání vína, ač o to všechno dbala jeho Matka s Martou. A když byly nyní přineseny na postranní stůl potřeby pro druhou část hostiny, kterou tvořily ptáci, ryby, pokrmy připravené z medu, plody a jakýsi druh pečiva, které s sebou donesla Veronika, přistoupil ke všemu Ježíš a každý pokrm nakrojil a potom se opět přemístil ke stolu. Pokrmy byly přineseny na stůl, ale už se nedostávalo vína. Ježíš zatím učil. Když nyní svatá Panna, která měla na starost tuto část hostiny, spatřila, že nevybývá vína, šla k Ježíšovi a připomněla mu, co jí řekl – že on sám se postará o nápoj. Ježíš, který učil o svém nebeském Otci, jí odpověděl: „Ženo, nestarej se, nedělej sobě ani mně žádné potíže! Moje hodina ještě nepřišla!“ Toto nebylo projevem žádné tvrdosti vůči svaté Panně. Řekl jí „Ženo“ a ne „Matko“, protože on v této chvíli chtěl vykonat jako Mesiáš a Syn boží tento tajuplný skutek před svými učedníky a přede všemi příbuznými a být zde přítomen ve své božské moci.

V takových okamžicích, když Ježíš jednal jako vtělené Slovo boží, je jeden každý tím, kým je nazván, jako takový, čím je a tak je poctěn více ve svatosti takového konání už do jisté míry tím, že je vysloveno jeho jméno, jako v jisté hodnosti je poučen každý určitým způsobem. Maria byla „Žena“, která porodila toho, který zde jako její Stvořitel je napomenut pro svoje tvory, jimž chce ukázat, že on je Syn boží a ne že je synem Mariiným. Když umíral na kříži a Maria plakala, řekl jí také: „Ženo, hle, to je tvůj syn!“ označujíc Jana. Když jí Ježíš řekl, že se on o víno postará, vystupuje zde Maria ve své vznešenosti jako prostřednice a přímělkyně a přednáší mu, čeho je nedostatek. Avšak víno, které chtěl dát on, bylo více vínem než v obvyklém slova smyslu, vztahovalo se to na tajemství vína, které on chce jednou

proměnit ve svou Krev. Proto řekl: Moje hodina ještě nepřišla; za prvé, že já dám slíbené víno, za druhé, že já proměním vodu ve víno, za třetí, že já proměním víno ve svou Krev. Maria již teď více neměla starost o hosty novomanželů. Ona svého Syna poprosila a proto řekla služebníkům: „Učiňte vše, co on vám přikáže!“

Je to totéž, jako když nevěsta Ježíšova, Církev, ho prosí: „Pane, tvoji synové nemají vína, a Ježíš by jí řekl: „Ne ‚Nevěsto‘, ale ‚Církvi‘, nestarej se, nezneklidňuj se! Moje hodina ještě nepřišla!“ Nebo jako by Církev řekla kněžím: „Sledujte a dávejte pozor na všechny jeho skutky a příkazy, neboť on vám pomůže!“

Maria tedy řekla služebníkům, aby čekali na Ježíšovy příkazy a splnili je. Po jisté době přikázal Ježíš služebníkům, aby před něho donesli prázdné džbány a je obrátili. Donesli tedy džbány k němu a ukázali, že jsou prázdné tím, že je drželi obrácené nad jakousi nádobou. Tři byli na vodu a tři na víno.

Maria pronesla svoje upozornění tiše, ale Ježíšova odpověď byla hlasitá, právě tak i jeho příkaz, aby načerpali vodu. Když však všech šest džbánů bylo naplněno vodou, byly postaveny u stolu, kde se nacházely pokrmy a nápoje; Ježíš tam odešel, džbány požehnal a když opět ulehl u stolu, řekl: „Načerpejte nápoj a doneste ho správci svatby!“ Protože tento právě víno ochutnal, šel k ženichovi a řekl mu: „Že se obvykle dává nejprve dobré víno a když jsou hosté podnapilí, tak se dává to horší. Zde však to výtečné víno se dává až nakonec.“ Nevěděl, že starost o toto víno převzal na sebe Ježíš, tak i o celou tuto část hostiny, což bylo známo jenom svaté Rodině a rodině snoubenců. Tu se napil i ženich a otec nevěsty a to s velikým údivem a služebníci dosvědčovali, že načerpali vodu a jí naplnili nádoby a číše na stolech. Nyní pili všichni. Nebyl však rozruch nad tímto zázrakem, bylo ticho a bázeň v celé společnosti a Ježíš hojně učil o tomto zázraku. Řekl mezi jiným: svět podává nejprve silné víno a podvádí podnapilého horším nápojem, tak tomu ale není v království, které jemu dal jeho nebeský Otec: čistá voda se stává výborným vínem, jako podobně i vlažnost se musí proměnit v ducha a mocnou horlivost. Mluvil také o hostině, kterou slavil on ve svých dvanácti letech po návratu ze slavnosti ve chrámě s mnoha lidmi, kteří tehdy ještě byli

chlapci a co jsou zde přítomni, a jak on tehdy vyprávěl jedno podobenství o svatbě, kde voda vlažnosti bude proměněna ve víno nadšení a jak se nyní toto právě naplnilo. Potom také řekl, že oni zažijí ještě větší zázraky. On bude slavit několikere velikonoce a o těch posledních bude proměněno víno v Krev a chléb v Tělo, a on s nimi zůstane a bude je těšit a posilovat až do konce; po této hostině uvidí, jak se s ním odehrají události, které by teď nechápali tak, jak by jim je sdělil. Toto všechno jim neříkal tak přímo, ale vše bylo zahaleno podobenstvími, která jsem již zapomněla, ale toto byl jejich smysl. Naslouchali všemu s plachostí a obdivem. Všichni však byli jako by proměněni jeho vínem a viděla jsem, že nejenom tímto zázrakem samým, nýbrž i požitím samotného vína, jako předtím prostřednictvím plodů, přijali vnitřně podstatnou posilu a byli proměněni. Všichni jeho učedníci, přítomní příbuzní a účastníci svatby byli nyní přesvědčeni o jeho moci, důstojnosti a poslání; všichni v něho věřili a ve všech stejně se rozšířila tato víra; a tak se stali lepšími a byli zajedno a stali se vnitřněji; všichni ti, kdo se napili vína. Tak zde bylo poprvé projevono společenství víry a šlo o první znamení, které Ježíš v témž vůči tomuto společenství pro svoje potvrzení stran jejich víry vykonal, proto se také o této události vypráví v jeho historii jako o prvním zázraku, podobně jako poslední večeře, kde oni již věřili.

Na konci hostiny přišel ještě k Ježíšovi ženich sám a mluvil s ním velmi pokorně a prohlásil, jak pocituje, že odumřel veškeré žádostivosti a že by rád žil se svou nevěstou ve zdrženlivosti, pokud ona mu to dovolí; a k Ježíšovi přišla taktéž o samotě i nevěsta a řekla mu totéž a Ježíš je oba dva zavolal a společně s nimi mluvil o manželství a o čistotě, která se líbí Bohu a o stonásobném ovoci ducha. Mluvil o četných proročích a svatých lidech, kteří žili čistě a obětovali nebeskému Otci svoje tělo a jak získali v lidech, kteří zabloudili a které zase oni přivedli k dobru, obdobně duchovní děti a jak je tedy jejich potomstvo veliké a svaté. Toto všechno mluvil ve smyslu jako o rozptylování a shromažďování, a oni učinili slib zdrženlivosti, že budou žít jako bratr a sestra po dobu tří let. Klečeli před Ježíšem a on jim požehnal.

Večer čtvrtého dne svatby byla nevěsta a ženich uvedeni do svého domu ve slavnostním průvodu. Byla při tom nesena sví-

tilna s planoucími světly, která vytvářela jedno písmeno; před průvodem šly děti a nesly na nosítkách svědectví dvě koruny z květů, jednu otevřenou a druhou uzavřenou. Tyto koruny roztrhaly před domem novomanželů a rozsypaly je kolem. Ježíš byl v domě a požehnal jim. Kněží byli přítomni; ode chvíle Ježíšova zázraku při hostině byli zcela pokorní a dovolili mu, aby vše vykonal sám.

O sabatu učil Ježíš dvakrát v synagóze v Káni. Mluvil také o svatbě, o poslušnosti a zbožnosti smýšlení novomanželů. Když pak opustil synagógu, obklopili ho lidé, kteří se před ním vrhali na zem, aby prosili o pomoc pro nemocné.

Vykonal zde dvě zázračná uzdravení. Jeden muž se zřítíl s věže a všechny jeho údy byly polámané. Ježíš k němu přistoupil, dal ho do pořádku dotýkáním zlomenin a poručil mu, aby vstal a šel domů, což on učinil potom, co Ježíšovi poděkoval; měl ženu a děti. Ježíš byl také doveden k jednomu posedlému, který byl připoután ke kameni a tam ho osvobodil. Uzdravil také vodnatelné a jednu ženu, trpící krvácením, která byla hříšnice. Bylo to sedm lidí, které Ježíš uzdravil. Lidé nesměli přicházet během slavnosti; tu se však rozneslo, že Ježíš po sabatu odejde, a již se nedali zadržet. Kněží mu dovolili po onom zázraku na svatbě, aby vše konal a tyto zázraky se udály toliko v jejich přítomnosti; učedníci při tom nebyli.

11. Ježíš v Kafarnau a u Genezaretského jezera

Po sabatu odešel Ježíš se svými učedníky v noci do Kafarna. Ženich, jeho otec a více jiných lidí doprovázelo Ježíše kus cesty. Chudí dostali velmi mnoho při této svatební hostině, neboť nic na stůl nepřišlo dvakrát, všechno bylo ihned rozdáno.

Viděla jsem již před sabatem, jak se vařilo napřed pro tyto dva slavnostní dny, které potom následovaly. Každý oheň byl uhašen a přebytečná okna uzavřena. Majetní měli na krbu místa, kde pod žhavým popelem zůstalo vše teplé. Tyto svátky slavil Ježíš v Kafarnau, kde také v synagóze učil. Dvakrát během dne byli k němu doneseni nemocní, které uzdravil. Učedníci z Betabary odešli domů a z části přišli znovu. Ježíš obcházel také v okolní krajině a učil; v době odpočinku byl u Panny Marie.

Ondřej, Saturnin, Aram, Themeni a Eustach byli vysláni Ježíšem na velké místo Janova křtu u Jordánu, které Jan opustil, a které se nalézá na této straně řeky co Jericho, a kde nyní oni budou křtít. Ježíš je kus cesty doprovázel a odešel potom do Betulie, kde uzdravoval a učil. Nato putoval sedm až osm hodin zpět do končiny severozápadně od Kafarna proti Hanatonu, v jehož blízkosti je hora, určená pro učení. Na návrší této hory, když se pomalu stoupalo, cesta trvala dobrou hodinu. Na hoře bylo dobře upravené místo pro učení. Kamenný, vyvýšený stolec, kde se učilo, obklopený sloupy, mohl být zakryt velikou střechou z látky na ochranu proti slunci a dešti. Prostor pod touto střechou pojal velmi mnoho lidí. Toto vše po každém učení bylo opět sneseno dolů. Na horském hřbetu jsou ještě tři pahorky, mezi nimi i hora blahoslavenství. Tam, kde Ježíš učil, je nádherný výhled; lze zřít pod tímto pahorkem Galilejské moře a je vidět i daleko kolem, až do končiny u Nazareta. Hora je na mnoha místech pokryta porostem a jsou zde i stavby, avšak vrcholek, kde Ježíš učil, ne! Obvod tohoto vrcholku je obklopen základy již zničeného zdiva, kde je také možno vidět zbytky věže. V okolí hory leží místa: Hanaton, Betanat a Nejel, které působí dojmem, jako kdyby kdysi byly jediným souvislým, velmi velikým městem.

Ježíš měl u sebe tři učedníky, jednoho syna tety ženicha z Kány, dále syna druhé vdovy a Petrova nevlastního bratra Jonatana. Tito zvali lid na horu učení, Ježíš zde učil o rozdílnosti charakteru lidí, každého místa, ano i jednotlivých rodin a o duchu, kterého přijímají křtem, jímž se stávají navzájem mezi sebou sjednocenými pokáním, zadostiučiněním a spříznění i s nebeským Otcem. Řekl jim také, podle čeho mohou poznat, v jakém stupni přijali při křtu Ducha svatého. Učil také o modlitbě i o jednotlivých prosbách a divila jsem se, že Ježíš už učil o jednotlivých prosbách Otčenáše, přestože zatím ještě tuto modlitbu nevyslovil. Toto učení trvalo od poledne až do večera, kdy odešel dolů do Betanatu, kde přenocoval. Noc před tím byl v Hanatonu.

Následujícího dne šel Ježíš z Betanatu ve směru k jezeru. V Betanatu k němu přišlo ještě pět Janových učedníků, kteří pocházeli z končiny u Středozemního moře, severně od Afeka, rodného města svatého Tomáše. Ti dlouho pobývali u Jana a nyní se přimkli k Ježíšovi.

Kolem poledne jsem viděla Ježíše s učedníky na jednom pahorku mezi místem, kde vtéká Jordán, a Betsaidou, asi půl hodiny od jezera. Měli výhled na jezero a viděli Petra, Jana a Jakuba na jejich lodích na jezeře. Petr měl velikou loď, na které byli jeho čeledínové; on sám byl na jedné malé lodi, kterou řídil. Jan a Jakub s jejich otcem měli také jednu velikou loď a loď menší. Viděla jsem také loď Ondřejovu – byla malá a plula při lodích Zebedeových. On sám však byl nyní u Jordánu. Když učedníci uviděli svoje přátele na jezeře, chtěli sejít dolů, aby je zavolali. Ježíš jim ale přikázal, aby zůstali. Slyšela jsem také, že říkali: „Jak mohou tito mužové ještě jezdit sem tam a lovit ryby, potom co spatřili, co tys učinil a když slyšeli tvoje učení?“ Tu jim Ježíš řekl: „Já jsem je ještě nepovolal; oni mají velikou živnost a zvláště Petr a to dává obživu mnoha lidem. Řekl jsem jim, aby takto jednali a připravovali se, až je povolám. Až do té chvíle ještě mnoho vykonám a půjdu také ještě o velikonocích do Jeruzaléma.“

Na západní straně pahorku stálo asi šestadvacet příbytků, ponejvíce obývaných rybáři a venkovany. Když tam Ježíš šel, běžel za ním jeden posedlý a volal: „Tu on přichází! Tu přichází prorok, před kterým my musíme prchnout!“ Vtom ho obklopili

ještě mnozí jiní posedlí a křičeli a zuřili a také za nimi šli lidé, kteří je provázeli. Ježíš jim poručil, aby se uklidnili a následovali ho a šel na pahorek a učil. Kolem něho bylo s posedlými dobře na sto lidí. Učil také o zlých andělech a jak je třeba jim odporovat a také učil o polepšení života. Posedlí se stali osvobozenými, byli velmi tiší, plakali, děkovali a říkali, že nevěděli, jak jim bylo před tím. Tito nešťastníci, z nichž někteří museli být připoutáni, byli sem dopraveni z různých míst této krajiny, protože lidé zaslechli, že sem přijde prorok, který je tak svatý jako Mojžíš. Byli by Ježíše minuli, kdyby jeden z nich neunikl a nebyl za nimi volal.

Odsud šel Ježíš ke své Matce, která prodlévala mezi Kafarnaem a Betsaidou. Toto první místo leželo nedaleko od tohoto pahorku poněkud severněji. Večer, protože začal sabat, učil Ježíš v synagóze v Kafarnau. Tam slavili ještě zvláštní slavnost, která se vztahovala na Tobiáše, který přebýval v této krajině a učinil zde mnoho dobrého. Zanechal také svůj majetek školám a synagógám. Ježíš učil o vděčnosti.

Po sabatu odešel Ježíš znovu ke své Matce, se kterou sám o samotě rozmlouval, dokonce po celou část noci. Mluvil o svém budoucím putování, jak nyní půjde k Jordánu, o velikonocích pak do Jeruzaléma, jak potom povolá apoštoly a zcela veřejně vystoupí; jak ho budou v Nazaretě pronásledovat a mluvil o své budoucí životní cestě, a jakým způsobem ona a ostatní ženy na tom budou mít účast. Tehdy byla v Mariině domě jedna, již velmi letitá paní, tatáž chudá spřízněná vdova, která k ní byla jako děvečka svaté Anny poslána do jeskyně Jesliček. Byla již tak staříčká, že Maria posluhovala více jí, než ona Marii.

S osmi učedníky nastoupil nyní Ježíš cestu k Jordánu na místo, kde se křtilo. Na svoji cestu se vydali před rozbřeskem dne po východní straně jezera a šli opět přes onen pahorek, s něhož spatřili lodě apoštolů. Přes Jordán, který zde teče v hlubokém korytě, přešli po vysokém, příkrém mostě – asi půl hodiny před místem, kde se vlévá do jezera. Na druhé straně tohoto mostu, v zákoutí proti jezeru, leží malá rybářská vesnička, obklopená mnoha rozprostřenými sítěmi, jmenuje se Malý Chorazim. Malou hodinku cesty severně od jezera leží Betsaida-Julia. Velký Chorazim leží několik hodin východně od jezera. Zde byl celníkem Matouš.

Ježíš putoval dolů po východním břehu jezera a na noc zůstal v Hipposu. Příštího rána přešel kolem Gadary, v blízkosti tohoto města uzdravil jednoho posedlého, který byl za ním přiveden na provazech, utrl se však a strašlivě křičel: „Ježíši! Synu Davidův! Ježíši! Co vůbec chceš dělat? Ty nás chceš zapudit!“ Tu zůstal Ježíš tiše stát a poručil satanovi, aby mlčel, poté opustil člověka a vzdálil se.

Několik hodin od Gadary šel Ježíš podél Jordánu, přeplavil se přes něj a putoval západním směrem, ponechávaje Skythopis po své levici. Šel přes horu Hermon do Jezreele, města, na jehož západní straně se rozprostírala rovina Esdrelon. Ježíš zde veřejně uzdravil před synagógou velmi mnoho lidí, zde v Jezreeli se však zdržel jenom několik hodin, takže Magdaléna, která na prosby své sestry Marty se nacházela s ní na cestě sem, aby uviděla Ježíše, ho při svém příchodu již více nenalezla. Slyšela pouze o jeho zázracích z úst těch, kdo byli uzdraveni. Sestry se zde od sebe odloučily a Magdaléna se vrátila zpět do Magdala.

Potom jsem viděla Ježíše v městě Hay, nedaleko Bethelu, vzdáleného od místa, kde se uděloval křest, asi devět hodin. Město bylo v dřívější době jednou zničeno, ale i znovu vybudováno, bylo ale menší než prve; leží poněkud skryto. Ježíš zde uzdravoval a učil.

Mezi farizeji tohoto města se nacházeli i ti, kteří byli při tom, když Ježíš ve dvanácti letech učil jako chlapec ve chrámě. Mluvíli o tom a vykládali to jako pokrytectví, že on se tehdy v synagóze učenců posadil na zem mezi žáky, s nimi rozmlouval a potom se ptal učitelů, jako by chtěl získat oporu pro slova svých protivníků, například: „Co míníte o tom? Poučte nás! Kdy přijde Mesiáš?“ A tak je lákal k nejrůznějším projevům a přitom chtěl on sám vše vědět lépe! Zda to není právě on! – ptali se ho.

12. Ježíš dává u Jordánu křtít

Z Hay šel Ježíš na místo u Jordánu, kde Jan křtil, tři hodiny cesty od Jericha. Vstříc asi hodinu dopředu mu vyšel Ondřej a mnoho učedníků. Bylo zde ještě více Janových učedníků a někteří z Nazareta. Jednotlivci z učedníků odešli potom do jednoho malého města a rozhlašovali, že zde bude Ježíš slavit sabat a že hodlá uzdravovat. Mluvili o tom, že Ježíš pokračuje v učení a díle Janově a že ještě jasněji a mocněji dokonává vše, pro což dal podnět sám Jan. Pod Onou měl Ježíš svůj oblíbený útulek, vzdálený asi půl hodiny od místa, kde se křtilo. Pro Ježíše ho zakoupil Lazar a ustanovil tam služebníka, který připravoval studené jídlo. Tento útulek sloužil jako místo, kde se zdržoval, když prodléval v této končině a odsud pak vycházel na různá místa v okolí, aby učil a křtil. Když přišel o sabatu do Ony, učil v synagóze a uzdravil mnoho nemocných, kteří sem byli dopraveni, mezi jinými jednu zcela vyhublou ženu, která trpěla krvácením.

V poslední době se u Jana často objevoval Herodes, ale ten s ním jednal vždycky s opovržením, jako s cizoložníkem. Herodes vnitřně cítil Janovo právo; ale jeho žena byla vždy vůči Janovi naplněna zlobou. Jan nyní stále učil o Ježíšovi, ale již více nekřtil, nýbrž posílal všechny na druhou stranu Jordánu k Ježíšovu křtu.

Učedníci, kteří byli vysláni z Kány napřed na křestní místo na Ježíšův příkaz, mnohé změnili a vůbec vše bylo nyní slavnostnější a ve větším řádu než za Jana. Proto byl nyní přívoz, kde se shromažďovalo větší množství lidí, posunut výše po proudu, veliký okrsek Janův kolem rybníka pod širým nebem byl odstraněn. Místo, kde na Ježíšův příkaz nyní křtil Ondřej, Saturnin a střídavě i další učedníci, zatímco Ježíš křtěnce učil a připravoval, bylo připravováno na malém ostrůvku, kde byl pokřtěn Ježíš, pod velikým stanovým plátnem. Ježíšův křestní pramen na tomto ostrůvku byl značně pozměněn. Pět zakrytých přítoků z řeky Jordánu, které ústily do tohoto pramene, bylo odkryto a čtyři kameny z tohoto pramene byly vyjmuty a také i veliký, trojhranný, rudě žilkovaný na okraji, na němž stál Ježíš,

když na něj sestoupil Duch svatý. Tyto všechny kameny byly doneseny na nové místo, kde se křtilo.

Toto místo, kde byl Ježíš pokřtěn, bylo tím místem, kde stála Archa úmluvy; že kameny v křestním prameni byli těmi, na nichž stála Archa v korytě Jordánu, bylo známo jenom Janovi a Ježíšovi, aniž by o tom mluvili. Tak to nyní věděl jenom Pán sám, že to jsou tyto kameny, které nyní tvořily podklad plochy, na které byl udělován křest. Židé již dávno zapomněli na tyto kameny, na nichž spočívala Archa, a nyní ani učedníkům o tom nebylo nic známo. Ondřej vytesal do tohoto trojhranného kamene kulatou prohlubeň a tento kámen spočíval na dalších čtyřech, které byly podloženy v této prohlubni naplněné vodou a která tento kámen obklopovala jako jakýsi hrob, do kterého byla donesena voda z křestního kamene Ježíšova. I voda v tomto trojhranném kameni byla také odtamtud a Ježíš jí požehnal. Jestliže křtenci sestoupili do prohlubně, která byla kolem tohoto trojhranného kamene, sahala jim voda až ke hrudi.

Vedle tohoto křestního místa bylo něco na způsob oltáře, na němž ležela bílá křestní roucha. Dva učedníci položili křtencům ruce na ramena a Ondřej nebo Saturnin či někdo jiný je křtil tím, že třikrát nabral dlaní vodu z oné prohlubně a nalil ji na hlavu ve jménu Otce, Syna a Ducha svatého. Ti, kdo křtili a ti, co vkládali ruce, měli na sobě bílá, dlouhá roucha s pásy a s ramenou dolů jim visely dlouhé, bílé pruhy látky jako široké štóly. Jan používal ke křtu miskou, ze které třemi zářezy vytékaly tři proudy vody a říkal jiná slova k Jahvovi a o jeho „Vyvoleném“. Nebyl zde znovu pokřtěn nikdo, koho dříve pokřtil Jan. Domnívám se však, že po seslání Ducha svatého při křtu u rybníka Bethesdy byli pokřtěni znovu; ani zde nebyla ještě pokřtěna žádná žena. Zavedení křtu trojnásobným ponořením jsem spatřila poprvé až u zmiňovaného rybníka Bethesdy.

Ježíš učil venku na vyvýšeném učilišti, nad kterým v době vedra byla napjata plachta, učil o křtu, o pokání, o blízkosti království a o Mesiáši, kde ho mají hledat: ne mezi vznešenými, ale mezi nepatrnými a chudými. Nazýval tento křest obmytím, křest Janův křtem ku pokání; mluvil také o křtu ohněm skrze Ducha, který ještě teprve přijde.

Stromy a keře, které Jan upravil do tvaru loubí kolem ostrůvku, kde byl pokřtěn Ježíš, byly nahoře krásně spolu spjaty a z nich přečníval vzhůru onen strom, který stál v křestním prameni. Viděla jsem, jak na jeho vrcholku vyčnívá do výše postava jakoby dělátko, které s rozpřaženými pažemi vyrůstalo z vinné révy a rozdělovalo jednou rukou žlutá jablíčka a druhou růže. Byla to součást slavnostní výzdoby k oslavě zahájení křtu Ježíšova.

Ježíš s většinou učedníků odešel od křestního pramene jižním směrem západně od Mrtvého moře do končin, kde se kdysi zdržoval Melchisedech, když vyměřoval Jordán a hory. On tam dávno před Abrahámem dovedl jeho předky, jejichž město však zaniklo současně se Sodomou a Gomorou. Nyní zde bylo možno spatřit jenom temnou, pustou končinu plnou černých rozeklaných skal a velkých jeskyní, která se asi půl hodiny od Mrtvého moře rozprostírala směrem do vnitrozemí, bylo zde vidět i nejrůznější rozbořené zdi a poloviny věží zpusťšeného města Hazeron Thamaru. Zde, kde je teď Mrtvé moře, se nacházel před zánikem oněch bezbožných měst jenom Jordán. Byl široký asi jednu čtvrt hodinu cesty. Lidé, kteří se usadili více ve vnitrozemí v jeskyních a nejrůznějších zříceninách, nejsou žádnými pravými Židy, ale jsou to otroci pocházející z národů, které tudy táhly, kteří pro ně museli pracovat a konat polní práce. Jsou chudí, pokorní a velmi zanedbaní. Oceňovali Ježíšův příchod jako nepochopitelnou milost a přijali ho velmi láskyplně. Ježíš mnohé uzdravil.

V nynější době je ona končina lepší než za Ježíšových dob, ale původně byla nepopsatelně krásná a úrodná. V Abrahámově době se stala vznikem Mrtvého moře z nejkrásnější končiny pustina. Množství měst a městeček se rozprostíralo na březích Jordánu, vybudovaných z kamenných hranolů a mezi nimi byly krásné hory a kopce. Vše bylo porostlé háji datlovníků, vinnými, plodonosnými stromy a obilím. Tuto nádheru nebylo možno popsat. Jordán se rozděloval, dříve než vzniklo Mrtvé moře, v dolní polovině své veliké šíře mezi zatopenými městy ve dvě ramena, jedno se stáčelo k východu a přijímalo nejrůznější přítoky a druhé teklo k pustině, kterou vedla cesta útěku do Egypta a teklo až ke končině u Mary, kde Mojžíš učinil sladkým hořký pramen a kde bývali i předkové svaté Anny. Mezi

městy byla místa, kde se těžila sůl, voda však slaná nebyla, bylo tam mnoho zřidel. Ještě daleko v místech pozdější pustiny lidé pili a uctívali vody Jordánu.

Předkové Abrahámovi, které Melchisedech záhy přivedl do Hazeronu, měli velmi upadlé mravy a Abraháma druhé slito-vání Boží zavedlo do Zaslíbené země. Býval zde Melchisedech, když zde ještě ani Jordán vůbec nebyl, všecko zde odměřil a určil. Hojně sem přicházel či procházel a často u sebe míval několik lidí jako otroky.

Potom putoval Ježíš se svými učedníky směrem k Bethalemu částí údolí pastýřů do Betaraby, tři hodiny cesty od místa, kde byl udělován křest. Byl zde již jednou, když po křtu navštívil pastýře. Město čerpá obživu z karavan, které tudy procházejí a leží asi čtyři hodiny od Betánie. Leží na hranicích území kmene Juda a Benjamim.

Bylo zde mnoho posedlých, kteří před městem pobíhali sem tam a křičeli, když se Ježíš blížil. Poručil jim, aby se zakryli a oni v několika minutách si zhotovili z listí zástěry. Ježíš je uzdravil a poslal z města lidi, kteří dovedli svoje děti. Byli při tom i takoví, kteří byli ihned velmi vyplašení.

Ondřej a pět jiných učedníků sem odešlo napřed od místa, kde byl udělován křest a oznámili, že Ježíš zde bude slavit sa-bat. Ježíš s učedníky přebýval sám v jednom útulku, jako tehdy bývaly vždy takové prázdné útulky po městech pro putující učitele a rabíny. I Lazar, Josef z Arimatie a jiní z Jeruzaléma sem také přišli.

Ježíš učil v synagóze a na jednom kamenném učitelském stolci na volném prostranství a na všech nárožích a cestách, neboť zde bylo velmi mnoho lidí, které všechny škola pojmout nemohla. Ježíš uzdravil značné množství nemocných nejružněj-šího druhu. Učedníci je sem přiváděli a dělali pro ně v onom návalu místo. Lazar a Josef z Arimatie stáli opodál.

Na konci sabatu odešel Pán s učedníky ještě zpět do Ony. Prošel malým městem Bethaglou, kam také přišly děti Izraele, když přešly Jordán, neboť oni nepřecházely na jediném místě, ale přešly přes suché koryto řeky veliké šířky. Když sem učední-ci došli, upravili si svoje oděvy a podkasané spustili. Ježíš přešel také kolem kamenů, na kterých spočívala Archa úmluvy, kde Jan slavil tuto slavnost.

Lazar a Josef z Arimatie se vrátili do Jeruzaléma. Nikodém nepřišel, neboť kvůli svému úřadu byl více zdrženlivý; sloužil však Ježíšovi potají, později potom ohlašoval vždy obci každé nebezpečí.

Den nato byl první sváteční z novoluní a já jsem viděla, že v Jeruzalémě pracující vrstva a učedníci měli volný den bez práce, bylo to jako jistý svátek radosti, odpočinku a ani křest nebyl udělován.

Na střeších synagógy o slavnosti novoluní byly vyvěšeny na dlouhých tyčích vlajky; byly to kusy látek místy nadržnuté uzly, na nichž byly záhyby, které se ve větru vzdouvaly. Počtem uzlů ukazovaly lidem do dále, kolikátý měsíc má nastat. Takové vlajky byly vyvěšovány také ve válce jako znamení vítězství nebo nebezpečí.

Ježíš svým učením po celý následující den připravoval na křest mnoho lidí, kteří se tam shromáždili již minulého dne a v okolí tábořili. Křest nebyl také dnešního dne udělován, protože se konala slavnost, připomínající smrt jednoho zlého krále (Alexandra Jamnea). Místo, kde je udělován křest, je velmi krásně upraveno a ozdobeno. Den nato začal Ondřej a ostatní učedníci časně ráno křtít ty, které Ježíš den před tím připravil.

Ježíš však odešel s Lazarem, který včera večer znovu přišel s Obédem, synem Simeonovým, a s tímto brzy ráno od místa, kde byl udělován křest, šel do končiny u Betléma mezi Bethaglou a Ofrou, která ležela více na západ. Ježíš šel touto cestou, protože Lazar mu chtěl vyprávět, co se o něm v Jeruzalémě mluví a protože Ježíš jej a jeho prostřednictvím i přátele chtěl poučit, jak by se oni při tom měli chovat. Přišli na cestu, kterou putoval Josef a Maria do Betléma asi tři hodiny cesty daleko až k jedné řadě chudých pastýřských příbytků v opuštěné končině. Lazar vyprávěl Ježíšovi to, co se mluví v Jeruzalémě, jak lidé mluví dílem trpce, částečně s posměchem, vlastně zvědavě o něm a jak tito lidé říkají, že chtějí vidět, zda on o velikonocích přijde na slavnost, zda bude také tak odvážně konat svoje zázraky i v tomto velikém městě, tak jako mezi nevědomým lidem a v Galileji, a Ježíšovi také vypravoval, jaké zprávy o něm podali farizeové z nejrůznějších míst a o jejich slídivosti. Ježíš ho ze všeho pochybného uklidnil a poukázal mu na nejrůznější místa z proroků, kde toto vše již bylo naznačeno. Řekl mu také, že

ještě asi osm dní zůstane u Jordánu a potom opět poputuje do Galileje, že o velikonocích přijde do Jeruzaléma a až potom povolá svoje učedníky. Utěšoval i ohledně Magdalény, o které řekl, že do ní zapadla jakási jiskra spásy, která ji zcela zapálí.

Po celý den prodléval u příbytků pastýřů, kde byli pohoštěni chlebem, medem a plody. Přebývalo zde jenom asi dvacet žen pastýřů, vdovy, z nich některé měly u sebe dospělé syny, kteří jim byli v jejich starobě nápomocni. Za příbytek jim sloužily místnosti, poněkud oddělené a částečně zhotovené z proutí, které bylo ještě živé. Mezi těmito ženami byly některé, které se mu byly poklonit při jeho narození v jesličkách a daly mu svoje oběti. Ježíš zde učil a vcházel do jednotlivých chýší a několik žen uzdravil. Jedna byla velmi stará a vyhublá; přebývala v malé chatrči a ležela na loži z větví. Ježíš ji za ruku vyvedl ven. Tyto ženy měly společné místo, kde jedly a kde se modlily.

Lazar a Obéd se vrátili zpět do Jeruzaléma. Ježíš navštívil a uzdravil ještě několik nemocných v této končině a kolem tří hodin odpoledne jsem ho opět viděla na místě, kde byl udělován křest.

13. Ježíš v Adummim a v Nébo

Ježíš s většinou svých učedníků odešel přes Bethaglu do Adummimu. Toto město leží zcela ukryto v jedné strašlivě divoké končině plné samých horských soutěsek, kde úzká cesta často probíhá tak těsně podél skály vzhůru, že tady nemůže projít ani osel. Rozprostírá se asi tři hodiny cesty od Jericha na hranicích mezi Benjaminem a Judou zcela skryto, před tím jsem ho nikdy nespatriila. Toto město je nesmírně příkré, bývalo útočištěm pro zločince a vrahy, kteří zde našli záchranu před trestem smrti. Jsou zde buď střeženi až do svého napravení, nebo potom užíváni jako otroci v kamenolomech či při velikých stavebních pracích. Město se proto nazývalo „Cestou rudých nebo krvavých“. Toto město útočiště zde bývalo již před Davidem, v době po Ježíšovi za prvních pronásledování obce věřících vše skončilo. Později zde byl klášter, vybudovaný jako pevnost prvními řádovými bratry svatého Hrobu (A. K. myslí ono společenství, které ochraňovalo a uctívalo svatý Hrob, které – jak vídala – vzniklo za doby prvních jeruzalémských biskupů). Lidé se zde živili pěstováním vína a ovoce. Byla to strašlivá pustina, sestávající se ponejvíce z holých skal; keře vinné révy se často zřítily dolů se skalami.

Vlastní cesta z Jericha do Jeruzaléma nevede přes Adummim, ale západně od tohoto města, odkud není vůbec možný přístup do města, cesta z Bethagly sem do Adummimu kříží však jednu silnici, která vede z údolí pastýřů do Jericha asi půl hodiny cesty před Adummimem. V blízkosti této křižovatky byla velmi úzká a nebezpečná úžina – průsmyk a zde bylo místo, vyznačené kamenným stolcem pro učení, kde dlouho před Kristem se ono podobenství o muži, který upadl mezi lotry, a o milosrdném Samaritánu, skutečně stalo. Když Ježíš putoval do Adummimu, poodešel se svými učedníky kousíček cesty až sem k tomuto místu a učil na tomto kamenném stolci před učedníky a obyvateli této krajiny, kteří se zde shromáždili, a vykládal o tom, co se zde kdysi událo. Sabat slavil v Adummimu a také učil v synagóze a vyprávěl jisté podobenství, které se vztahovalo na prospěch prokázaný tímto podezřelým městem zločincům, a použil toho ve vztahu na lhůtu milosti pro pokání na této zemi. Uzdravil také

více lidí, zvláště ty, kdo trpěli vodnatelností. Po sabatu se vrátil s učedníky zpět na místo, kde byl udělován křest.

Večer následujícího dne odešel Ježíš se svými učedníky do města Nébo, které leží na druhé straně Jordánu na úpatí stejnojmenné hory, jejíž návrší se zvolna zvedá do výše po dobu více hodin cesty. Přišli totiž poslové, kteří ho prosili, aby tam přešel a učil. Přebýval zde zcela různorodý lid, Egypťané a Izraelité, kteří se v dřívějších dobách poskvrmili modloslužbou, také Maobité. Tito lidé byli duchovně probuzeni Janovým učním; neodvážili se však přijít ke křtu, který konal Ježíš. Domnívám se, že ani nesměli. Pro jakási provinění svých předků, o kterých však už nic více nevím, byli mezi ostatními Židy velmi pohrdaní a nesměli vůbec nikam, jenom na určitá místa. Proto přišli sem k Ježíšovi a pokorně ho prosili, aby u nich křtil. Učedníci nabrali vodu z křestního pramene do trubic a vzali ji s sebou. Na místě, kde byl udělován křest, zůstali pouze strážci.

Nébo leží půl hodiny od Jericha a je od něho odděleno horou; od Macheru je vzdáleno dobře pět až šest hodin. Není zde žádná úrodná půda. Abychom mohli přijít do Néba, musíme vystoupit vzhůru pro protější břeh Jordánu a potom opět sestoupit s kopce dolů. Právě naproti místu, kde se uděluje křest, je na břehu hora a žádné město, ani příjezd. Na druhé straně Jordánu, kde je hora, leží Nébo. Je značně veliké a prostírá se na kopcovitém terénu a od hory Nébo je odděleno údolím. Je zde ještě jeden pohanský chrám, ale je uzavřen.

Ježíš zde připravoval pod širým nebem na křest, poučoval na učitelském stolci křtěnce a učedníci je křtili. Nádrž na křest byla nad jednou cisternou pro koupele a křtěnci do ní vstupovali; vodou byla naplněna do jisté výše. Učedníci s sebou přinesli křestní roucha, svinuli je a nesli je tak otočené kolem těla. Při křtu byly oblečeny křtěncům a vznášely se potom kolem nich na hladině vody. Po křtu na ně ještě vkládali pokrývku na způsob pláštěnky. Při Janově křtu to připomínalo štólu širokou jako ručník, při křtu Ježíšově to vyhlíželo spíše jako slavnostní plášť, na nějž byla přišita štóla jako pruh látky s třásněmi. Ponejvíce tu byli křtěni jemní mladíci a značně staří muži, velmi četní však byli odmítnuti, měli se nejdříve polepšit. Ježíš uzdravil také více nemocných, kteří trpěli horečkou a

vodnatelné, kteří sem byli doneseni na nosítkách. Mezi pohany není tolik posedlých jako mezi Židy.

Ježíš také požehnal vodu, kterou pili, protože zdejší voda nebyla dobrá. Byla kalná, slaná a shromažďovala se ve skále. Byla zde také nádrž, kam byla vpouštěna trubicemi. Ježíš ji požehnal a to na způsob kněží a dále držel svoji ruku na určitých místech hladiny.

Na zpáteční cestě do útulku u Ona zůstal Ježíš a učedníci po největší část dne jen jednu hodinu daleko od Néba směrem k místu přivozu u Jordánu. Ježíš zde učil. Stálo tady mnoho chatrčí a stanů, kde lidé z Néba prodávali svoje ovoce a vyli-sované víno těm, kdo procházeli kolem. Před těmito lidmi Ježíš učil a teprve večer se vrátil zpět s učedníky do svého útulku na místě, kde byl udělován křest.

Ježíš potom putoval postupně v okruhu k jednotlivým sedlá-kům a shromažďoval je, aby je učil. Byli mezi nimi dobří lidé, kteří, když zde ještě Jan křtil, zaopatřovali množství lidu potra-vinami. Zdá se, že Ježíš ještě chce navštívit všechny až do nej-zazších zákoutí, protože brzy hodlá toto místo zde opustit a jít do Galileje.

Byl také u bohatého sedláka, půl hodiny od Ona, jehož pole pokrývala jeden celý pahorek. Toto jsou polnosti, kde na jedné straně se ještě obilí sklízí, když zase na druhé straně je již schopno přijmout novou setbu. Ježíš zde učil jedno podobenství o setbě a sklizni.

Zde u tohoto sedláka je starý, rozpadlý stolec pro učení z časů proroků, který byl krásně opraven a kde také Ježíš učil. Je ještě více takových stolic, které byly znovu opraveny, a to od doby, kdy zde Jan křtil. On jim to přikázal, což také patřilo k jeho při-pravování cesty. Tyto stolce pro učení byly zde něčím podobným jako jsou u nás boží muka již od dob proroků a byly zcela roz-padlé. Eliáš a Elizeus se zde mnoho zdržovali. Ježíš bude zítřejší sabat slavit v Onu, a potom následuje svátek, který se musí vzta-hovat k plodům. Viděla jsem v tyto dny, že do synagógy a do sousedních dvorců přinášejí koše naplněné plody.

Na místě, kde byl udělován křest, učedníci již všechno slo-žili a opatrovali. U místa, kde leží kámen, na němž stávala Archa úmluvy, je nyní kolem dvaceti domů. Betabara neleží těsně u břehu, ale dobře jednu půlhodinu od přivozu; avšak

je ji vidět. Od přívozu až k místu, kde nyní Jan křtí, přes Beta-baru je to dobře jednu a půl hodinu.

Viděla jsem, že Ježíš v Onu chodí dům od domu. Zpočátku jsem nevěděla proč, později jsem slyšela, že jeho obcházení má vztah k desátku, k němuž tyto lidi vybízel, a k almužnám, které udělovali o tomto svátku plodů, který nyní nastával. Večer slavil Ježíš sabat v synagóze, kde učil. Potom začaly přípravy na novoroční slavnost plodů, která se blížila. Byl to trojnásobný svátek: za prvé, protože dnes vstupuje míza do stromů, potom protože se obětuje desátek z plodů a konečně slavnost díky za úrodnost. Ježíš o všem tom učil. Lidé požívali hojně plodů a dávali chudým celé figury, navršené na tabulích z těchto plodů. Až doposud přišlo k Ježíšovi ještě dvacet nových učedníků.

14. Ježíš křísí ve Fasselu dceru esena Jaira. První dojetí Magdalény

Na konci slavnosti opustil Ježíš Ono s několika lidmi a dvaceti učedníky a ubíral se do Galileje. Na své cestě zavítal do končiny, kde měl svoje pole Jakub, do oněch příbytků pastýřů, v jednom z nich kdysi na své cestě do Betléma Josef a Maria tak tvrdě odmítnuti. Ježíš navštívil a poučil obyvatele příbytku, kde je kdysi dobře přijali, avšak přenocoval u těch, kteří kdysi byli zlí a napomínal je. Žena ještě žila, ležela nemocná a Ježíš ji uzdravil.

Potom Ježíš prošel Arumou, kde již dříve byl. Jairus, potom esen Chariota, který přebýval v blízko ležícím, ale pohrdaném místě Fasselu a který tehdy Ježíše prosil, aby uzdravil jeho nemocnou dceru, což mu také Ježíš do budoucna slíbil, ten dnes vyslal vstříc Ježíšovi jednoho posla a připomínal mu jeho příslibenou pomoc. Jeho dcera však zemřela. Tu Ježíš poslal svoje učedníky, aby pokračovali v cestě a stanovil jim určité místo, kde se s ním znovu setkají. On však sám šel s Jairovým poslem do Fasselu.

Když Ježíš vstoupil do Jairova domu, ležela dcera již připravena k pohřbu, zavinuta do pláten a pásek a obklopena nařikající rodinou. Ježíš ještě dovolil, aby více místních lidí se shromáždilo kolem ní, poručil, aby uvolnili hrobní pásy a šátky, vzal potom dceru za ruku a přikázal ji, aby vstala. Tu se vzpřímila do výše a povstala. Bylo jí asi šestnáct let a nebyla dobrá. Neměla ráda svého otce, který ji přesto nade všecko miloval. Hněvala se na něho, že ve své dobrotě a zbožnosti se stýká s chudými a opovrhovanými lidmi. Ježíš ji probudil ze smrti těla i duše. Polepšila se a později vstoupila do společnosti svatých žen. Ježíš všechny napomínal, aby nic o tomto zázraku neříkali a proto také s sebou nevzal svoje učedníky. Toto není onen Jair z Kafarna, jehož dceru vzkřísil z mrtvých.

Ježíš opustil toto místo, šel směrem k Jordánu, přeplavil se přes něj, putoval Perejí severním směrem a u Sukkotu znovu přešel na západní břeh řeky a pokračoval směrem k Jezreelu.

Tam učil a učinil mnoho zázraků mezi shromážděnými lidmi. Přišli mu sem vsťíc všichni učedníci z Galileje. Natanael Chased, ženich Natanael, Petr, Jakub, Jan, synové Marie Kleofášovy, ti všichni zde byli. Lazar, Marta, Serafie (Veronika) a Jana Chuzova, kteří vyšli dříve z Jeruzaléma, navštívili v Magdalu Magdalénu a přemluvili ji, aby šla do Jezreelu, aby alespoň spatřila toho zázračného, moudrého, tak skvěle mluvícího a překrásného Ježíše, kterého je celá země plná, když už by mu nechtěla naslouchat. Na prosby žen si dala říci a doprovázela je sem v mnohé marnivé parádě. Když se teď z okna jednoho útulku dívala, jak Ježíš jde se svými učedníky ulicí a ten se na ni vážně podíval, zasáhl ji tento pohled hluboko do duše a tak obdivuhodně ji uvedl do zahanbení a zmatku, že rychle odešla naplněna mohutným pocitem své vlastní bídy z útulku do jednoho domu pro malomocné, kde také prodlévaly ženy trpící krvácením; byl to jakýsi druh nemocnice, v jejímž čele stál jeden farizeus. Avšak lidé z útulku, jimž bylo její chování známo, říkali: „Tato patří zde k malomocným a trpícím krvácením!“

Magdaléna však odběhla do domu malomocných, aby se pokořila, tolik jí otřásl Ježíšův pohled, neboť ona se nastěhovala do lepšího útulku než ostatní ženy pouze z marnivosti, aby nemusila být pohromadě s tolika chudými lidmi. Marta, Lazar a ostatní ženy se potom k ní vrátili zpět do Magdala a zde slavili příští sabat. Je tam synagóga.

15. Ježíš v Kafarnau, Gennabrisu a Kisloth-Táboru

K večeru přišel Ježíš do Kafarna, aby tam slavil sabat. Napřed navštívil svoji Matku. Učil zde a přebýval opět v domě, který náležel ženichovi z Kány. Byli zde shromážděni všichni učedníci. O sabatu učil Ježíš až do konce svátku.

Donesli mu sem ze všech stran země velmi mnoho nemocných a přivedli i posedlé a Ježíš je uzdravoval veřejně přede všemi svými učedníky a vyháněl zlé duchy, zatímco nával stále vzrůstal. Přišli lidé vyslaní ze Sidonu a úpěnlivě ho prosili, aby tam přišel; Ježíš odmítl. Potom také přišli lidé z Cesareje Filipovy nebo z Paneasu a toužebně ho zvali; on je však odkázal na pozdější dobu. Nával však vzrostl natolik, že Ježíš po sabatu Kafarnaum s učedníky opustil a odešel do jednoho pohoří, ležícího asi jednu hodinu severovýchodně od Kafarna mezi jezerem a vtokem Jordánu do jezera, kde je mnoho soutěsek, kam Ježíš odcházel do ústraní a kde se modlíval. Je to totéž pohoří, na jehož jednom návrší v blízkosti jezera Ježíš nedávno, přicházející od Betanatu, spatřil se svými učedníky na jezeře lodě Petrovy a Zebedeovy.

Učedníci, kteří s ním byli, sestoupili dolů k příbytkům rybářů u jezera, aby vyprávěli o Ježíšovi. Ondřej zůstal v Kafarnau a učil tam a vyprávěl mezi shromážděným množstvím lidu.

K večeru přišel Ježíš k příbytku své Matky mezi Betsaidou a Kafarnaem, zde se shromáždili Lazar, Marta a ostatní jeruzalémské ženy, přišlé z Magdala, aby se rozloučily a vrátily zpět do Jeruzaléma. Ježíš je potěšil kvůli Magdaléně. Řekl to v tom smyslu, že Marta se příliš stará. Magdaléna je velmi pohnuta, přesto ještě jednou zle upadne. Zatím svůj přepych neodložila, vysvětlila, že úměrně ke svému stavu se nemůže prostě oblékat jako ostatní ženy. Když potom začal den postu v Kafarnau nad úmrtím jednoho muže, který chtěl proti Zákonu dát umístit v chrámu obrazy, Ježíš tam opět učil a znovu sem byli dopraveni nemocní, z nichž mnoho Ježíš uzdravil. Byli zde také přítomni lidé, aby ho znovu pozvali na jiná místa. Tentokrát však

bylo také přítomno mnoho zvrácených farizeů, kteří mu odporovali a ptali se ho, co z toho všeho má vzejít? Celá země je kvůli němu v pozdvižení a on učí veřejně a stále více se roztahuje. Ježíš je však velmi vážně odmítl a vysvětlil jim, že ještě s větší otevřeností začne učit a jednat.

Večer začal svátek na připomínku vyloučení Benjaminova kmene ostatními kmeny pro jakýsi ohavný skutek. Viděla jsem, že tento den v krajině u Fasselu, kde posledně Ježíš vzkřísil Jairovu dceru, a v Arumě, Gibeí, atd. byl zvlášť přísně slaven, protože ona událost se stala v této končině. Viděla jsem, že tamější ženy přinášely určitou oběť a že na postech měly také zvláštní podíl.

V noci odešel Ježíš odveden Natanaelem Chasedem a Ondřejem, Petrem a syny Marie Kleofášovy a syny Zebedeovými do Gennabrisu. Natanael tam objednal útulek. Ježíš se v Natanaelově domě, kolem něhož přešli před městem, nebytoval. Ženich Natanael a jeho žena byli také v Kafarnau a Jezreelu.

Místo u Ono, kde byl udělován křest, bylo střeženo střídavě lidmi, kteří byli z tohoto města. Ježíš učil a uzdravoval v Gennabrisu posedlé, kteří byli velmi zuřiví. Tímto městem prochází obchodní cesta, lidé zde nejsou tak prostí jako ti u jezera; ačkoliv zjevně neodporovali, přece jen mnozí Ježíšovo učení přijali chladněji.

Kromě budoucích apoštolů je přítomen také Jonatan, nevlastní bratr Petrův, zde v Gennabrisu. Ostatní učedníci se rozešli po krajině kolem Kafarna a Betsaidy, kde všechno vyprávěli, co o Ježíšovi slyšeli a sami viděli.

Z Gennabrisu šel Ježíš s pozdějšími apoštoly do Betulie asi tři hodiny od Gennabrisu zpět do Tiberiady, ležící nedaleko od Jezreele. Leží na jednom návrší tak příkrém, jako by se chtělo zřítit dolů a jsou zde zbytky tak velikých zdí, že po nich jezdí mnohdy i vozy. Cesta odtud do Nazareta vede kolem hory Tábor, která odsud leží jen pár hodin jihovýchodním směrem.

Natanael Chased nyní předal svůj úřad v Gennabrisu svému bratrovi a bude nadále následovat Ježíše.

Když přišli do Betulie, obklopili Ježíše na cestě posedlí a křičeli na něho; Ježíš zůstal stát na tržišti u jednoho stolce pro učení a vyslal jednotlivé ze svých učedníků, aby řekli představenému synagógy, že má přikázat, aby všechny dveře školy

byly na všech stranách otevřeny. Ostatní učedníky vyslal, aby dům od domu zvali obyvatele k jeho učení. Synagoga měla kolem dokola dveře mezi sloupy, které vždy při velikém sběhu byly otevřeny. Ježíš zde učil o pravém pšeničném zrnku, které musí být vloženo do země. Bydlel zde v předem objednaném útulku. Zdejší farizeové mu zde sice otevřeně neodporovali, ale přece reptali a Ježíš věděl, jak strašlivě proti tomu mluvili, že zde chce slavit sabat; Ježíš řekl svým učedníkům; že chce slavit sabat o několik hodin dále na severozápad směrem k hoře Tábor na jednom místě, jehož jméno si teď neuvědomuji, ale lidé tam barví hedvábí pro třásně a střapce.

Také zde Ježíš uzdravoval. Tady se znovu sešli učedníci, kteří na cestě zůstali za Ježíšem.

Když Ježíš pro reptání farizeů opustil Betulii, učil asi malou čtvrthodinku před městem pod širým nebem na kamenném učitelském stolci. Zde v okolí byly ještě zničené hradby a zdá se, že toto místo kdysi náleželo k obvodu města. Potom asi kolem třetí hodiny odpoledne přišel Ježíš do Kislothu, který leží asi tři hodiny cesty odsud na úpatí Táboru, kam šli napřed Ondřej a ostatní, aby objednali útulek před Kislothem. Sešlo se tam velké množství lidí z celé krajiny, mezi nimi mnoho pastýřů se svými holemi a obchodníci ze Sidonu a Tyru, kteří tudy procházeli. V celé zemi byly již známy Ježíšovy zázraky a jeho učení. Vše se hrnulo na místa, kde Ježíš učil a kde se rozhlásilo, že zde Ježíš bude slavit sabat, a také všichni, kteří byli na cestě, se zde shromáždili.

Tam, kde se Ježíš objevil, povstalo vždy veliké pozdvižení. Lidé mu volali v ústrety, vrhali se před ním na zemi, prodírali se k němu, aby se ho dotkli a proto Ježíšův příchod i procházení bylo neočekávané a náhlé, aby se vyhnul návalu. Často se cestou odloučil od svých učedníků, poslal je jinou cestou a sám šel o samotě. V místech setkání mu často museli dělat prostor v návalu, častokrát však sám odepřel lidem i přiblížit se a dotknout se ho, a mnohý se tím stal uraženým, dotčen ve svém nitru, jiný obrácen a uzdraven.

Večer přišel Ježíš před Kisloth-Táborem do útulku, který pro něho zamluvili učedníci, kde již před tím byl dvakrát. Kisloth může být dobře sedm hodin cesty vzdálen od Nazareta a v přímém směru asi pět hodin. Protože zde v zemi probíhají

cesty křivolace údolími, lidé určují cesty a vzdálenosti hned délkou trasy, hned však při pohledu s návrší a tak se jejich údaje málokdy shodují. V Galileji je tak nepochopitelné množství míst, přece však s jednotlivých návrší jich můžeme vidět jenom několik.

Kisloth–Tábor je ponejvíce obchodní město; sídlí zde několik bohatých obchodníků a rovněž i chudých lidí a mnoho barvíren surového hedvábí, které zpracovávají na třepení a střapce pro kněžská roucha. Tyto barvírny byly mimo to ponejvíce v Tyru u moře, nyní se jich však mnoho přestěhovalo sem. Bohatí lidé zneužívají chudých lidí v těchto barvárnách. Viděla jsem zde také otroky.

Před útulkem ohraničili učedníci místo silnými provazy, které byly protaženy sloupy, aby tak zabránili návalu lidí. V tomto prostoru před útulkem Ježíš učil a protože mu mezi jinými naslouchali i bohatí obchodníci z města, učil o bohatství a o nebezpečí touhy po zisku. Řekl jim, že jejich stav je ještě nebezpečnější nežli stav celníků, kteří se obracejí dřív nežli oni a přitom poukázal na ony provazy, které ho oddělovaly od návalu lidu a řekl: „Jeden takový provaz projde dříve uchem jehly, než bohatý do Božího království.“ A tyto provazy z velbloudí srsti byly dobře silné jako ruka a čtyřnásobně protaženy sloupy před útulkem. Bohatí lidé se obhajovali, že přece dávají ze svého zisku almužny; Ježíš jim však odpověděl, že almužny, které vyždímají z potu jiných chudých, jim nepřinesou žádné požehnání! Toto učení se těmito lidem vůbec nelíbilo.

Kisloth byl levitským městem, postoupený kmenem Zabulon levitům z kmene Merari. Byla zde nejvěhlasnější škola v této celé krajině, byla velmi velká a vše v ní bylo zařízeno s mnohou slavností. Když Ježíš učil o sabatu v synagógách, přisluhovali mu místní kněží, podávali svitky Písma nebo naopak sami četli, co požadoval. Ježíš se ptal a učil také i o tom. Lidé zpívali, ale ne na způsob farizeů.

Slyšela jsem, že Ježíšův hlas dobře a příjemně zaznívá nad hlasy ostatních, nevzpomínám si však, že bych někdy slyšela, jak zpívá sám.

Ráno učil Ježíš ve škole v Kislothu. Ondřej učil před školou v přilehlých prostorách děti a poučoval i cizí lid, který stále přicházel po tom, co o Ježíšovi slyšel a co sám i viděl; Ježíš učil

o pýše a domýšlivosti. Dnes neuzdravoval, protože jak sám řekl, byli by se nafukovali, že učí zde v jejich městě, a tím by věřili, že jsou lepší nežli ostatní a jako by sem přišel právě proto; místo aby nahlédli, že k nim přišel kvůli jejich bídě, aby se potom pokořili a polepšili.

Po učení se Ježíš ještě zdržoval před synagógou na volném prostranství, kde se nacházely malé místnosti, patřící k synagóze, byly to jakési strážní domky v jednom z předdvorí. Zde Ježíš uzdravil mnoho dětí, které trpěly křečemi a jinými těžkostmi a takové mu je jejich matky přivedly; Ježíš jim pomohl, protože byly nevinné. Ježíš také uzdravil několik žen, které se před ním pokořily a každá mu řekla zvlášť: „Pane, odpusť moji vinu a můj přečin!“ Vrhly se před ním na kolena ve dvoraně a žalovaly na sebe. Byly mezi nimi ženy trpící krvácením a ženy, které byly sužovány zlými žádostmi a vyprošovaly si vysvobození ze svých pokušení.

Večer slavil Ježíš sabat ve škole a jedl v útulku. Jeho pozdější apoštolové a blízcí přátelé s ním stolovali, učedníci byli buď v jiných prostorách nebo přisluhovali.

Den nato slavil Ježíš sabat v synagóze a uzdravil mnoho nemocných před ní, vcházel také do domů k mnohým, kteří nemohli být doneseni, aby je uzdravil. Učedníci mu byli nápomocni při vkládání rukou; jak nemocné přinášeli, zvedali je, dělali pro ně místo a vyřizovali vzkazy a poselství.

Všechny výdaje na cestu a almužny byly poskytovány až dosud z majetku Lazarova, a Simeonův syn Obéd vyřizoval zaplacení.

Malé domky před synagógou, které vypadaly jako menší strážnice, byly malé cely v předdvorí, kde s Ježíšem o samotě mluvily ženy odděleny mříží. Bylo běžné, že ostatně také v těchto celách hledaly svoji útěchu u kněží ženy hříšnice, nebo ty, které konaly pokání a ženy nečisté.

Na hoře Tábor leží malé město, ale také jsou zde hradby, zdi a cosi jako malá pevnost, kde se také zdržovali vojáci. Večer po sabatu byl Ježíš se svými nejbližšími učedníky, budoucími apoštolý, na hostině u jednoho farizea, který velmi citlivě naslouchal Ježíšovu učení a stal se dobrým. Den nato se účastnil Ježíš s učedníky jedné veliké hostiny, která byla podávána na jeho počest urozenými lidmi v obecním domě, určeném pro

slavnosti. Ježíš také zde učil a ještě téhož večera město opustil a odešel do Jezreelu, který není více vzdálen než tři hodiny od Kisloth-Táboru.

Zde v Jezreeli se od Ježíše odloučili příbuzní a učedníci z Betsaidy, i sám Ondřej a Natanael, aby navštívili svoji otčinu. Ježíš jim řekl, kde se opět mají sejít. Zůstalo u něho ještě asi patnáct učedníků. Ježíš zde učil a uzdravoval. Tady jsou nej-různější duchovní i světské školy. Je to veliké město. Ježíš zde také učil o Nábotově vinici.

Z Jezreelu odešel Ježíš půldruhé hodiny východně na jedno z polí pastýřů, které bylo v údolí dlouhém dvě hodiny, kde bylo mnoho ovocných zahrad s nízkým oplocením. Je to neobyčejně úrodné a krásné údolí, kde se daří ovoci. Majitelé těchto ovocných zahrad jsou ponejvíce obyvatelé z Kisloth-Táboru a Jeruzaléma.

Je zde mnoho stanů, od místa k místu stojí po dvou a jsou obývány lidmi ze Sicharu, kteří zde ovoce hlídají a sklízí. Domnívám se, že to musí dělat jako robotu.

Oddělují se od ostatních; přebývají asi čtyři v jednom stanu. Ženy bydlí odděleně od mužů, jsou spolu pohromadě a vaří pro muže. Ježíš učil tyto lidi pod stanem. Také jsou zde krásné studně a malé prameny, které stékají do Jordánu. Hlavní pramen přitéká z Jezreelu a tady v údolí je zachycen do krásné nádrže, nad níž je vybudováno něco na způsob kaple. Tento pramen se také rozděluje u této stavby do nej-různějších pramenů v údolí, kde se s ním spojují také i jiné prameny a tento pak konečně vtéká do Jordánu.

Bylo zde asi třicet strážných, které Ježíš učil. Ženy stály poněkud opodál. Ježíš učil o otroctví hříchu, z něhož se oni měli vymanit. Byli neobyčejně rozradostněni a pohnuti, že Ježíš k nim přišel a byl tak láskyplný a blahosklonný k těmto lidem, že jsem nad tím i já musela plakat.

Ježíšovi a učedníkům předložili ovoce, z nichž také oni pojedli. Na jednotlivých místech jsou již zralé plody, na jiných stromech jsou teprve květy.

Vyskytují se tu také hnědé plody jako fíky, avšak rostou ve svazcích jako hrozny, jsou zde i žluté rostliny, ze kterých připravují jakýsi druh kaše. (Anna Kateřina je popisuje jako kukuřici, hnědé plody jako plody datlovníku, mluví také

o plodu durrha* a mnohých bylinách, jichž zde užívají jako saláty a celou končinu líčí jako úrodnou zemi zahrad na jih od Jezreelu.) U tohoto údolí leží pohoří Gelboe a zde také zahynul Saul v bitvě s Filišťany.

* Durrha: druh obilí ve východní Indii, stébla mají silná kolínka, je to po kukuřici nejdůležitější plodina, která se užívá jako chlebová obilovina.

16. Ježíš v Sunemu, Ulamě a Kafarnau

K večeru prošel Ježíš Jezreelem asi tři hodiny cesty dále až k Sunemu, otevřenému městu na jednom pahorku. Někteří učedníci šli napřed, aby mu objednali útulek u jistého hostitele při vstupu do města. Údolí se zahradami, ze kterého Ježíš vyšel, leží jižně od Jezreelu; prošel jím nerušeně po jedné straně a pak pokračoval severovýchodním směrem proti Sunemu. U tohoto města leží ve vzdálenosti jedné až dvou hodin ještě dvě jiná města, ze kterých Ježíš jedno při své cestě z Kisloth–Táboru od Jezreelu nechal ležet stranou.

Lidé v Sunemu se živili tkaním. Tkají ze surového hedvábí úzké kusy na lemy, na okraje látek, jednoduché a také i s květy. Toto město neleží již více v údolí Esdrelon, ale už spíše v pohorí.

Kolem Ježíše byl i zde úžasný nával a tento se stával stále větším. Lidé jsou všude kolem něho, vrhají se k zemi, volají a plesají nad mocným prorokem a mluví o Božím vyslanci, mnozí z těchto lidí to myslí dobře, jiní to dělají ze zvědavosti a pro vzniklý povyk. Nával je zde tak velký, že se to podobá téměř povstání a protože taková situace má zde v Galileji vždy narůstající a charakteristické napětí, Ježíš se brzy stáhne zpět. Z tohoto města byla krásná Abisag, kterou si k sobě vzal ve svém stáří David. Zde také měl svůj útulek Elizeus, tam se často uchyloval a tady také vzkřísil mrtvého syna ženy, která ho hostila; měla jsem vidění, abych si na toto město dala pozor! V tomto městě je také veliký útulek pro jisté pocestné, kteří tudy procházejí, který byl založen zejména na Elizeovu paměť; nevím, zda to bylo v onom jmenovaném domě nebo na jeho bývalém místě. Ježíš tento den učil ve škole a vstoupil do mnoha domů, aby nemocné utěšoval a uzdravoval je. Město je poněkud rozptýlené a rozloženo kolem jednoho návrší, které se zvedá uprostřed nad městem. Šel vzhůru cestou, při které byly menší a bezvýznamnější domky. Nahoře stály jenom chýše. Na vrcholu bylo volné prostranství se stolcem, kde se učivalo, se stanovou plachtou na sloupech na ochranu před slunečním zářem.

Když následujícího dne ráno šel Ježíš s učedníky cestou vzhůru ke stolci, kde se učivalo, byl v městě nanejvýš obtížný shon. Toto množství sem dopravilo veliký počet nemocných, kteří leželi na nosítkách podél cesty do výše na kopci. Ježíš stoupal vzhůru za velikého návalu a křiku a uzdravil mnoho postižených. Lidé vystoupili na střechy, aby mohli sledovat jeho konání a slyšet nové učení. Nahore od stolce, kde se učilo, je nádherná vyhlídka směrem k Táboru. Ježíš zde učil velmi přísně proti pýše (vypínavosti) a vychloubačnosti lidí, kteří místo toho, aby se obrátili, konali pokání a plnili boží přikázání, pokřikují v ješitném povykování po prorocích a příšlém vyslanci božím; přičítají si to ke své cti a jako důsledek své zásluhy. Ježíš ale i proto přichází, aby mohli poznat svoje hříchy.

Kolem tří hodin odpoledne odešel Ježíš odtud asi tři hodiny daleko severovýchodně směrem do jednoho většího a uspořádaného města, které se nejevilo tak staré jako Sunem. Město mělo široké hradby, na nichž stály stromy. Jmenuje se Ulama a stojí asi pět hodin východně od Táboru. Arbela leží asi dvě hodiny severně od něho. Zde v pohoří je mnoho nerovných cest se špičatými bílými kameny křemene a proto v tomto městě vyrábějí pevné opánky, aby si je připevňovali na nohy. Tato Ulama leží na kopci obklopeném vršky a v neschůdné krajině. Tyto kopce jsou však až k vrcholu osázeny vinicemi. Pozorovala jsem také zde jako stromy vysoký, velmi propletený porost s větvemi silnými jako ruka; měly plody hruškovitého tvaru, velké a podobné tykvím, z nichž zhotovovali láhve. (Pravděpodobně to byla veliká tykev, kterou A. K. nezná, neboť při tom říká, že to není žádné pravé dřevo). Město se nezdálo být tak staré jako jiná města, ano, mělo podobu, jako by ještě nebylo dokončené. Obyvatelé nezachovávali vpravdě starou židovskou prostotu, chtěli být trochu chytřejší a jemnější; bylo to, jako by se tady kdysi bývali zdržovali jenom Římané nebo jiný národ. I zde nastal veliký sběh lidí, protože Ježíš tu hodlal slavit sabat. Přidružilo se tu k němu několik dalších učedníků, mezi jinými nevlastní bratr Petrův, Jonatan a synové vdovy; bylo jich zde na dvacet. I Petr, Ondřej, Jan, Jakub Menší, Natanael Chased a ženich Natanael sem přišli. Ježíš je k sobě povolal, aby naslouchali jeho učení a měli mu také pomáhat při uzdravování, protože zde byl veliký nával lidí, kteří vyzvěděli cestu, kterou

sem Ježíš přijde a přijali ho tak, že mu vyšli vstříc, nesli ratolesti a sypali je na cestu, měli s sebou i dlouhé pruhy látek, které pokládali před něj, takže Ježíš musel po nich kráčet a všichni vykřikovali cosi o proroku. Byli při tom také představení, kteří zachovávali pořádek a Ježíše pozdravili. V tomto městě bylo mnoho posedlých, kteří za Ježíšem mocně pokřikovali a provolávali, kdo je on. Prikázal jim, aby mlčeli. Ani v útulku neměl žádný klid, posedlí sem přibíhali, zuřili a křičeli. Prikázal jim, aby byli potichu a dal je odvést.

V Ulamu byly tři školy: jedna pro učence znalé práva, druhá pro mládež a synagóga. Ježíš vešel do různých domů a uzdravoval, utěšoval a učil ve škole zvláště o prostotě a o úctě k rodičům, neboť obojího se zde nedostávalo a on je káral znovu ve svém učení pro jejich pýchu, neboť mezi nimi povstal už dříve prorok a oni přesto promarnili čas pokání a napomenutí v marnivé vychloubanosti.

Po skončení sabatu mu připravili vznešení lidé hostinu v domě pro veřejné oslavy. Apoštolové a učedníci, kteří zůstali doma, navštívili jenom svoji rodinu a zůstali ve spojení s Marií, ke které se také více přimkly ženy.

Křtitel se ještě nacházel na témže místě; počet jeho přívrženců se stále zmenšoval; Herodes přicházel a častěji k němu posílal.

Den po sabatu odešel Ježíš zrána o devíti hodinách se svými učedníky asi čtvrt hodinu cesty daleko před město, kde na jednom kopci je místo pro zábavu a lázně. To místo je asi tak veliké jako hřbitov v Dülmenu a obklopeno halami a budovami. Je tam i krásný pramen a stolec, kde se užívá. Ježíš tady dal povolat četné nemocné, kteří byli ve městě, neboť pro nával tam neuzdravoval. Učedníci pomáhali udržovat pořádek a nemocní leželi v halách a stanech dokola na svých nosítkách. Následovali je sem také mnozí lidé z města, ale ne všichni sem mohli být vpuštěni; představení a kněží udržovali pořádek. Ježíš uzdravil mnohé z těchto nemocných, při čemž přicházel od jednoho ke druhému. Když řeknu jenom mnozí, pak tím míním asi třicet; řeknu-li několik nebo více, pak myslím kolem deseti. Ježíš potom také učil o Mojžíšově smrti, protože se blížil den jeho připomínky, kdy byla konána slavnost. Pokrmy byly právě dány pod popel, v takové dny jídali jiný chléb než obvykle. Ježíš mluvil

při svém učení o Zaslíbené zemi a její úrodnosti, a že to nemá být chápáno jenom v tělesném slova smyslu, ale také o pokrmu pro duše, neboť tato země je tak úrodná na proroky a hlasy boží a ovocem toho všeho má být přislíbená spása a pokání u těch, kdo tyto věci chtějí přijmout.

Spatřila jsem Ježíše, že po tomto učení odešel také ještě do jiné blízko ležící budovy, kam donesli posedlé. Ti zuřili a křičeli, když on přišel; ponejvíce to byli lidé mladí a také děti. Dal je seřadit do jedné řady a poručil jim, aby se uklidnili, pak je všechny osvobodil pouhým příkazem. Někteří se tím stali bezmocní. Rodiče a jejich rodinní příslušníci byli přítomni. Ježíš je napomínal a učil i zde.

Potom Ježíš učil ještě v synagóze a nato nepozorovaně sám město opustil. Již před ním odešli pryč učedníci. Ježíš to tak uměl zařídit. Obešli všechna města a došli naproti Kafarnau. Ježíš chce pro veliký rozruch opustit Galileu.

A tak putoval s učedníky po celou noc a ráno přišel ke své Matce. I Petrova manželka a jeho sestra tam také byly přítomny, též nevěsta z Kány a jiné ženy. Dům, který zde Maria obývá, vypadá na obvyklý způsob tamějších domů a je zcela prostorný. Maria tu nikdy není sama, v blízkosti přebývají ženy a vdovy z Betsaidy a Kafarna, mezi nimiž se tyto pohybují, bývají zde často a také vždy někdo z učedníků. Spatřila jsem, že se zde vždy udržuje půst, jak tady zachovávají vážnost a ženy bývají zahaleny a že Ježíš v Kafarnau učil ve škole, kam také přišli učedníci a svaté ženy.

Kafarnaum leží v přímém směru přes horu asi hodinu cesty od Galilejského jezera a ve směru onoho údolí, které leží na jih nad Betsaidou, která je odtud vzdušnou čarou asi dvě hodiny daleko. Asi dobrou půlhodinu cesty od Kafarna na cestě do Betsaidy leží domy, mezi nimiž se nachází ten, ve kterém bydlí Maria. Od Kafarna teče krásný pramen do jezera a u Betsaidy se dělí v mnohá ramena a činí zemi velmi plodnou. Maria nevede ani domácnost, nemá žádný dobytek ani pole. Žije jako vdova z darů přátel a jejím zaměstnáním je, že přede, šije a pracuje s malými hůlkami, modlí se, utěšuje ostatní ženy a vyučuje je.

V den svého příchodu byl Ježíš u ní sám. Maria plakala pro veliké nebezpečí, které mu hrozilo pro onen veliký sběh a rozruch, který v zemi vzbudilo jeho učení a zázraky, neboť

až k ní se dostalo reptání, všechny zlé pomluvy těch, kteří se to styděli říci Ježíšovi přímo do tváře. On jí však řekl, že jeho čas přišel, chce tuto končinu opustit a putovat dolů do Judska, kde ho po velikonočních slavnostech stihne ještě větší zloba.

Večer začala v Kafarnau děkovná slavnost za déšť. Synagóga a ostatní důležité domy byly slavnostně vyzdobeny mladými zelenými stromky a nejrůznějšími pyramidami ze zeleně a se střechy synagógy a ostatních velikých domů, na kterých byly ochozy, lidé vytrubovali na obdivuhodný a mnohohlasý dechový nástroj. Byli to služebníci synagógy, kdo trúbili, asi jako naši kostelníci. Tento nástroj vyhlíží jako čtyři stopy dlouhá trubka s měchem, na němž je několik píšťal s otvory. Jeden muž foukal do tohoto měchu dřevěným náustkem, další dva ho pozvedli vzhůru a i oni foukali do měchu vzduch. Tím, že otevírali a zavírali různé otvory na píšťalách, které se při nafouknutí měchu vztyčily do různých směrů, vznikaly vícehlasé tóny.

Ježíš pronesl v synagóze nadmíru dojemné učení o dešti a suchu. Vyprávěl přitom o Eliášovi, jak na Karmelu úpěnlivě prosil o déšť a šestkrát se ptal služebníka a jak tento posedmé spatřil vystupovat maličký obláček z moře, který stále rostl, až konečně zavlažil celou zemi a jak jí potom Eliáš proběhl. Ježíš vykládal onu sedmeronásobnou otázku Eliášovu na sedm období až k naplnění zaslíbení, a oblak vykládal jako předobraz tohoto současného údobí a déšť příchodem Mesiáše, jehož učení se rozšíří a všechno osvěží. Kdo nyní žízní, má pít, a kdo obdělal svoje pole, ten dostane vláhu, také toto všechno říkal tak dojemně a obdivuhodně, že všichni posluchači plakali, též Maria a svaté ženy.

Tady v Kafarnau jsou lidé opravdu dobře naladěni. Jsou zde při synagógách tři kněží a Ježíš často a důvěrně se spřátelenými učedníky se účastní hostiny v domě, kde oni přebývají při synagógách a kde se drží právo pohostinnosti pro učitele, kteří učí v synagóze.

Včera večer a dnes časně ráno zase lidé trúbili na onen obdivuhodný nástroj a ještě i dnes byla také držena slavnost, ale slavila ji jenom různě se obveselující mládež s dětmi. Ježíš již včera večer propustil svoje spřízněné učedníky i s těmi z Betsaidy, protože dnes časně opustí tuto končinu a chce putovat dolů směrem k Judsku. Šlo s ním asi dvanáct učedníků, kteří byli odsud z Nazareta, Jeruzaléma a od Jana Křtitele.

17. Ježíš v Dothainu a Seforidě.

Pomáhá na dálku lidem, kteří ztroskotali

Po této slavnosti díkuvzdání putoval Ježíš asi s dvanácti učedníky z Kafarnaa jihovýchodním směrem, jako by chtěl jít do končiny mezi Kánou a Seforidou. Maria a ještě osm jiných svatých žen mu dělalo doprovod, mezi nimi byla Marie Kleofášova, ony tři vdovy, nevěsta z Kány a Petrova sestra. Šli společně až k jednomu malému městu, kde všichni najednou pojedli a potom se rozloučili. Zde v blízkosti byla studna, ve které byl svými bratry uvězněn Josef; ono místo se jmenovalo Dothain. (Je však ještě jiný, mnohem větší Dothain a nalézá se na poli Esdrelon, asi čtyři hodiny severním směrem od Samaří.) Tento Dothain je místo, jehož obyvatelé se ponejvíce živí tím, že dbají o procházející obchodníky. Leží na konci jednoho nevelkého údolí, které má pastvu jen asi pro osmdesát kusů dobytka. Na jeho druhém konci leží velická budova, ve které Ježíš jednou uklidnil také mnoho posedlých. Tentokrát tam vůbec nevstoupil. Toto místo leží půldruhé hodiny severovýchodním směrem od Seforidy a čtyři až pět hodin od hory Tábor.

Učedníci šli napřed, aby objednali místo v útulku. Ježíšovi a svatým ženám vyšlo vstříc asi osm mužů a kněží a doprovázeli je do jedné otevřené haly určené pro hosty, v níž nikdo nepřebýval, kde však bylo již všechno připraveno k hostině. Před vchodem rozprostřeli koberec, aby Ježíši vzdali poctu, musil přes něj přejít. Omyli mu také i nohy. Ženy jedly odděleně za krbem. Ježíš a učedníci leželi u stolu, jedli jenom studená jídla, med a malé chleby, zelené byliny a ovoce, které omáčeli. Pili vodu smíšenou s balzámem, to dali Ježíšovi i ženám v malých lahvičkách s sebou. Kněží z tohoto města přisluhovali vestoje s nesmírnou láskou a pokorou a Ježíš mluvil o Josefovi, který zde byl prodán. Byl to nepopsatelně dojemný obrázek. Musila jsem plakat, mně samotné je potom tak obdivuhodně, vidím to vše tak reálně před sebou a chtěla bych se toho i zúčastnit, ráda bych učinila to i ono, ale nemohu. Svaté ženy po hostině ihned vyrazily na zpáteční cestu.

Ježíš se sám odděleně rozloučil se svou Matkou a pozdravil potom i ostatní; dobře jsem spatřila, jak při rozloučení svou Matku také objal a při přivítání, jestliže byli oba sami – jinak jí podával ruku anebo se přátelsky uklonil. Maria plakala. Stále vyhlíží ještě velmi mladě, ale je i jemná a veliká. Má značně vysoké čelo, velmi krásná červená ústa, veliké oči něžně sklopené dolů, delší nos, barva tváře je příjemně hnědavá s červenými a lesknoucími se tvářemi.

Ježíš zůstal ještě poněkud dále v tomto útulku a učil; muži, kteří za hostinu nepřijali žádné peníze, ho doprovázeli až k Josefovu prameni, který leží asi půlhodinu cesty daleko od města v údolí. Tento pramen už teď neexistuje takový, jaký býval, když do něho spustili Josefa. Tehdy to byla prázdná prohlubeň se zeleným okrajem. Nyní je to prostornější, čtyřhranná nádržka jako malý rybník a je nad ní postavena střecha na sloupech. Byl plný vody a v něm i mnoho ryb. Spatřila jsem ryby, které tak zvláště vystrkovaly hlavy do výšky, a ty nebyly tak špičaté jako u našich ryb, a nebyly ani tak velké, jako podobné ryby v Galilejském jezeře. Přítok vody také nebylo vidět. Kolem přístřešku pramene bylo ohrazení a přebývali tady lidé, kteří nad tím měli dohled. Ježíš se svými průvodci do něj vstoupil. Celou cestu vyprávěl o Josefovi a jeho bratřích a i zde u pramene o tom učil. Spatřila jsem, že Ježíš pramen požehnal, když od něj odcházel. Lidé se nyní navrátili zpět do Dothainu a Ježíš šel se svými učedníky ještě asi dobrou hodinu cesty do Seforidy, kde zavítal k synům sestry Anny.

Seforis leží na jedné hoře a je obklopena více kopci. Město je větší než Kafarnaum, kolem ní se v jejím okolí nachází mnoho jednotlivých dvorců, které k ní patří. Učitelé ve zdejší synagóze si Ježíše příliš nevážili, zde ve městě bylo také mnoho zlých lidí, a slyšela jsem sem tam i pomluvy, že se Ježíš jen tak potuluje kolem a že nezůstává u své matky. Neuzdravoval zde a byl velmi zdrženlivý, a přesto o sabatu učil v synagóze a ubytoval se také potom v její blízkosti. Mimo to navštívil mnoho jednotlivých lidí a domácností, zvláště eseny a napomínal je a i utěšoval, protože zde bylo mnoho zlých lidí, kteří se jím pro jejich lásku k němu posmívali a pomlouvali. Řekl také v okolních dvorech více lidem z nich a jejich příbuzným, aby ho nyní následovali a v tichosti zůstali jeho přáteli a konali dobro, do-

kud nebude jeho životní dráha dokonána. Jeho příbuzní zde konají mnoho dobra a podporují také svatou Pannu, které posílají nejrůznější potřebné věci. Spatřila jsem ho, jak jedná láskyplně s různými rodinami a tak důvěrně s nimi mluví, že to dostatečně nedovedu popsat. Jeho jednání mne dojímalo k slzám.

Spatřila jsem v noci něco o Ježíšovi, co mne nepopsatelně došlo a bylo obdivuhodné. Této noci byla veliká vichřice v Zaslíbené zemi a spatřila jsem Ježíše, jak se modlí s ostatními lidmi. Modlil se s rozepjatýma rukama o odvrácení nebezpečí. Viděla jsem odtud Galilejské jezero a spatřila jsem na něm velikou bouři a také lodě Petra, Ondřeje a Zebedea ve veliké nouzi. Zřela jsem, jak apoštolové klidně spí v Betánii, na lodích byli jenom jejich nádeníci. Viděla jsem však, zatím co zde Ježíš stál v modlitbě, jeho zjevení na jezeře na oněch lodích, hned na jedné, brzy na druhé, poté na jezeře, bylo to jako by pracoval, jako by zadržoval a odvracel. Nebyl tam skutečně, neboť jsem ho neviděla, že by chodil. Stál poněkud výše než oni lidé v tísní, vznášel se. Tito lidé ho však neviděli, byl to jeho duch, který tak na dálku působil. Nikdo to nevěděl, ale skutečně pomáhal. Snad proto, že tito lidé v něho věřili a vzývali ho o pomoc.

18. Ježíš v Nazaretě.

Tři mladíci. Slavnost Purim

Ze Seforidy putoval Ježíš postranními cestami po jednotlivých dvorcích, kde utěšoval a učil, do Nazareta, který je vzdálen od Seforidy pouze dvě hodiny. Mezi učedníky, kteří se teď nacházeli u něho, byli také dva nebo tři mladí lidé, synové esénských vdov. V Nazaretě se ubytoval u známých, kteří mu poskytli přístřeší a bez jakéhokoliv rozruchu navštívil jednotlivé dobré lidi. Farizeové k němu přišli navenek zcela pokorní, ačkoliv v nitru byli plni zloby. Ptali se ho, jaké má nyní úmysly? A proč nezůstane u své matky? On jim však odpověděl vážně a přísně! Všichni jsou zde zaměstnáni přípravami jednoho dne postu při oslavě Estery a přípravami na svátek Purim, který ihned potom následuje. Ježíš vyučoval v synagóze s velkou vážností.

V noci jsem ho však spatřovala, jak se znovu a znovu modlí s rozpráženými rukama a jak se opětně a znovu objevil na Galilejském jezeře a jak pomáhá v jiné bouři. Tentokrát bylo nebezpečí mnohem větší a týkalo se to i mnoha jiných lodí. Spatřila jsem, že Ježíš položil ruku na kormidlo, aniž by ho byl kormidelník upozoroval.

Tři zdejší bohatí mládenci, kteří již jednou nadarmo prosili, zase znovu přišli k Ježíšovi, aby ho požádali o přijetí mezi učedníky; skoro před ním poklekli. On je však odmítl a řekl jim určité body: jestliže je budou zachovávat, potom mohou k němu přijít. Věděl dobře, že mají zcela světské záměry, protože to zcela nepochopili. Chtěli ho následovat jako nějakého filozofa nebo učeného rabína a potom velikou učeností dělat čest městu Nazaretu. Byli také pobouřeni, že děti chudých lidí z Nazareta u něho být mohli a oni ne.

Ježíše jsem také spatřila až pozdě do noci u onoho starého esena z Nazareta – Eliuda. Zdá se, že tento starý muž brzy zemře stařeckou sešlostí. Nemůže již příliš mnoho a ponejvíce leží na svém lůžku. Ježíš se položil vedle něho u jeho lůžka a mluvil s ním opřen o paži. Tento muž je zcela ponořen v Boha.

Při zahájení svátku Purim se opět nahoře na synagóze vyhrávalo na jeden nástroj, který stál na třech nohách. Byl dutý a stoupaly na něm nahoru a dolů píšťaly a jak se tento nástroj stlačoval nebo roztahoval, tak byla hrána melodie. Také děti hrály na harfy a píšťaly. Dnes měly ženy a panny na památku Ester v synagóze veliké svobody a práva. Nebyly odděleny a mohly se přiblížit k místu, kde stáli kněží. Vystoupila také jedna panna, která měla kolem krku ozdobu, a ta vyhlížela opravdu strašlivě. Byl to prstenec kolem krku v barvě krve, jako by jí byl odříznut a z tohoto prstence viselo dolů mnoho krvavě rudých vláken jako stružek krve kolem dokola a s knoflíky, vše splývalo dolů na bělostný šat právě tak, jako by stékala krev z odříznutého hrdla. Vystupovala při jednom představení a měla nádherný plášť, jehož vlečku jí nosili. Následovaly ji panny a děti. Vpředu na hlavě měla vysoký špičatý nástavec a dlouhý závoj. Tato panna nesla také něco v ruce, nevím, zda to byl meč nebo žezlo. Byla veliká a velmi krásná. Nevím už dobře, jak to bylo; domnívám se, že měla představovat Ester a přece to také vypadalo, jako by představovala Juditu, ale ne tu, která usmrtila Holoferna; neboť u ní byla jediná služebná, která nesla krásný koš, v němž byly dárky pro prvního kněze. Obdarovala ho štítky, které často nosívali před čelem nebo na hrudi, byly zhotoveny opravdu skvostně. V jednom koutě synagógy však ležela za záclonou na skvostném lůžku látkou vyplněná figurína muže, jemuž tato panna odňala hlavu a předala ji nejvyššímu z kněží. Dle jednoho sem doneseného privilegia dala kněžím napomenutí o jejich hlavních chybách, jichž se dopustili během posledního roku a opět odešla pryč. Ještě při jiném svátku měly ženy toto právo, že mohly napomínat kněze.

V synagóze se střídavě předčítalo z knihy Ester, napsaném na jednom vlastním svitku; i Ježíš z něho četl. Židé, zvláště děti, měli malá prkénka s kladívky: jestliže se zatáhlo za vlákno, tlouklo toto kladívko na jedno napsané tam jméno a také při tom něco říkali. K tomu docházelo, kdykoliv bylo vysloveno jméno Aman.

Byly také pořádány veliké hostiny. Ježíš se účastnil hostiny kněží v domě pro slavnost. Při této bylo vše vyzdobeno tak jako při slavnosti stánků Pod zelenou, zvláště zde bylo hodně květinových věnců. Růže tak veliké jako hlavy a celé pyramidy

květin a velmi mnoho plodů. Na tabuli byl také celý beránek a zvláště jsem se musela divit nad nádherou stolního nádobí. Byl zde jeden druh misek, které měly mnohé barvy a byly průhledné jako drahokamy. Hmota těchto misek byla jakoby z mnoha navzájem se proplétajících pestrých skleněných vláken. Lidé si ten den navzájem dávají mezi sebou velký počet dárků, zvláště klenotů a kusů slavnostních oděvů, talárů, manipulů, závojů na hlavu a pásů, dole ozdobených šťapci. I Ježíš dostal slavnostní kabátec (suknici), se šťapci dole. Nechtěl ho však přijmout a dal ho jiným. Mnozí také dávali svoje dary chudým, kteří byli velmi bohatě obdarováni.

Po hostině putoval Ježíš obklopen svými učedníky a kněžími v blízkosti Nazareta do zahrad určených pro zábavu nebo do krásně vyzdobených zahrad, kde se učilo. Měli tři svitky Písma a knihu Ester opět s sebou, ze kterých se střídavě předčítalo. Následovaly je zástupy mládců a panen, panny zde naslouchaly onomu učení jenom z dálky. Tohoto dne jsem také spatřila, jak obcházejí muži, kteří vybírají daně.

Z Nazareta odešel Ježíš s učedníky do Afeke, které je odsud vzdáleno čtyři hodiny cesty, odkud se zase na oslavu sabatu vrátil do Nazareta a navštívil i umírajícího Eliuda. Kněží v Nazaretě nemohli pochopit, odkud Ježíš získal po tak krátké době nepřítomnosti svou učenost. Shledali, že jeho učení se nedá odporovat a mnozí z nich ho skrytě nenáviděli. Dali mu doprovod, když s učedníky opustil Nazaret.

19. Ježíš na Lazarově majetku u Thirzy a v Betánii

Ježíš putoval cestou, kterou se ubírala svatá Rodina na svém útěku do Egypta a prošel se svými učedníky jednou malou osadou nedaleko od Legio, kam kdysi zavítala i svatá Rodina a kde žila pohrdaná skupina lidí, asi otroci. Ježíš zde nakoupil chléb a rozdával ho a tento chléb se rozmnožoval. Tím nedošlo k žádnému většímu sběhu. Nezdržoval se při tom dlouho a toto se odehrálo, jako by jenom procházel.

Na další cestě mu přišel vstříc Lazar, Jan Marek a Obéd, s nimiž potom Ježíš putoval na Lazarův majetek u Thirzy, vzdálený ještě asi pět hodin cesty. Došli nepozorováni v noční dobu a všechno bylo již připraveno k jejich příchodu. Statek se nacházel na pohoří proti Samaří nedaleko pole Jakubova. Jeden velmi starý Žid, který šel bos a opásán, tam byl správcem; žil již na tomto statku, když zde našla přístřeší na své cestě do Betléma Maria a Josef. Na tomto statku také Marta a Magdaléna v posledním roce Ježíšovy učitelské činnosti, když učil v Samaří, Ježíše pohostily a prosily, aby přišel k nemocnému Lazarovi.

Blízko u Lazarova statku byla Thirza, která je teď jenom malým městem, položena v krásné krajině asi sedm hodin cesty od Samaří. Thirza, výhodně vystavená rannímu slunci, byla velmi úrodná a oplývala obilím, vínem a zvláště ovocem. Obyvatelé se ponejvíce zabývají zemědělstvím a odnášejí plody na prodej a díky tomu se město zvětšilo a zkrásnělo. Přebývali zde kdysi králové, zámek je však vypálen, město bylo ve válce zničeno. Král Amri zde také ještě dlouho přebýval v onom domě, který teď patří Lazarovi, než bylo vystavěno Samaří, kam Ježíš potom putoval. Jsou zde velmi zbožní lidé. Chovají se značně tiše. Toto město je teď rovněž malé a leží stranou. Domnívám se, že ještě v naší době tam musí být po něm nějaká stopa. Lidé zde před Samaritány zachovávají odstup. Ježíš učil v synagóze v Thirze, ale neuzdravoval.

O sabatu začala slavnost posvěcení chrámu za Zorobábela, nebylo to však tak slavnostní jako památka posvěcení za Maka-

bejců. Přece je však znovu zažehováno jak v domech, tak na ulicích i na polích u pastýřů a v synagóze mnoho světél a ohňů. Největší část dne byl Ježíš se všemi učedníky v synagóze v Thirze. Opět jedl v Lazarově domě, ale jenom málo. Největší část pokrmů byla vždy rozdělena chudým v Thirze, kterých je tam velmi mnoho. Toto rozdělování vždy doprovázelo jeho zdejší pobyt. Město nese ještě stopy své někdejší velikosti, připomínají to zdi a staré věže. Zdá se, jako by jeho obvod sahal až k Lazarovu domu, který je vzdálen čtvrt hodinu cesty, je to vidět na nejrůznějších místech, kde jsou zahrady na zbytcích hradeb a troskách základů. Lazar přijal tento majetek ještě po svém otci. I zde je – jako ostatně všude – ve velké vážnosti a úctě jako velmi bohatý a zbožný, ano, i osvícený muž. Jeho mravní jednání je vznešenější než všech ostatních lidí. Je velmi vážný a mluví poméně, ale když mluví, pak mírně, a přece jen s naprostou vážností.

Když slavnost skončila, opustil Ježíš s Lazarem a učedníky Thirzu a pokračoval v cestě do Judska. Byla to ona cesta, kterou šla Maria s Josefem do Betléma, přece to však nebyla přesně ta, ale tentýž pruh území v pohoří stranou od Samaří. Spatřila jsem je, jak v noci putují vzhůru na vysoký kopec. Byla to vůbec mírná jasná noc a nad krajinou ležela mlha, která prospívala této krajině. Ježíš má u sebe asi osmnáct průvodců. Po stezkách chodili dva a dva, jedna skupina napřed, jiná za Ježíšem a jednotlivci uprostřed. Ježíš se často v tichu zastaví, mluví nebo se modlí, cesta se pro to hodí. Šli po největší část noci, ráno potom odpočívali a něco pojedli, pak ještě putovali přes jedno chladné pohoří a vyhnuli se všem městům.

Nedaleko Samaří jsem s Ježíšem spatřila si šest učedníků, když tu se před ním vrhl na zem jeden mladý Samařan a řekl: „Zachránče lidí, který chceš Judsko osvobodit a obnovit.“ Věřil totiž také v pozemské království založené Kristem a usilovně prosil o přijetí pro budoucí úřad. Tento mladík byl sirotek. Zdědil však po otci mnoho majetku a zastával úřad v Samaří; Ježíš se k němu choval přátelsky a řekl, že se sem zase vrátí – chce mu ale říci, co by měl učinit: líbí se mu jeho dobrá vůle a jeho pokora, dále, že se nedá nic namítat proti tomu, co říká. Avšak spatřila jsem, že Ježíš dobře věděl, jak tento mladík lpí na svém bohatství, a že mu chce říci, co by měl udělat, až již všichni

apoštolové budou vyvoleni, neboť mu chce při tom dát poučení. Tento mladík přijde v budoucnu ještě jednou a to je potom zapísáno v evangeliu.

Večer před sabatem jsem je spatřila, jak přicházejí do útulku pastýřů mezi dvěma pustinami asi čtyři až pět hodin od Betánie, kde přenocovaly Maria a svaté ženy, když odešly za Ježíšem do Betánie před jeho křtem. Pastýři z této krajiny se shromáždili a donesli dary a potraviny. Tento útulek byl upraven jako modlitebna, byla zažehnutá lampa a zůstali zde. Ježíš učil a slavil sabat. Na této velmi neschůdné a osamělé cestě přišel také na místo, kde Maria na cestě do Betléma tolik vytrpěla zimou a kde se potom kolem ní zázračně oteplilo.

Ježíš pak se svými učedníky po celý sabat prodléval mezi těmito pastýři, kteří byli velmi šťastní a pohnuti, i sám Ježíš vypadal mezi těmito nevinnými lidmi veselejší. Po sabatu putoval Ježíš do Betánie, vzdálené odtud čtyři hodiny.

20. První velikonoce v Jeruzalémě

V Lazarově domě v Betánii bydlel Ježíš v téže místnosti jako obyčejně. Je to jakoby synagóga a místo pro modlitby v domě; uprostřed je obvyklý pult, na němž leží svitky modliteb a Písma. Místo, kde spí, je v přilehlé, oddělené komůrce. Ráno po jeho příchodu odešla Marta do Jeruzaléma k Marii Markově a k ostatním ženám, aby oznámila, že Ježíš s jejím bratrem přijde do domu Marie Markovy. Ježíš tam došel kolem poledne. Při hostině byla Veronika, Jana Chuzova, Zuzana, Ježíšovi učedníci a Janovi z Jeruzaléma, Jan Marek, synové Simeonovi, syn Veroničin, synové Josefa z Arimatie, v celku asi devět mužů; Nikodém a Josef přítomni nebyli. Ježíš mluvil o blízkosti božího království, o svém poslání, následování a také i zastřeně svém utrpení.

Dům Jana Marka leží před městem na východní straně naproti Olivové hoře a Ježíš, když tam šel, nepotřeboval procházet městem. Večer odešel Ježíš znovu s Lazarem do Betánie. V Jeruzalémě se už tu a tam mluví o Ježíšovi – nový prorok z Nazareta je v Betánii! Někteří se na něho těší, jiné naplňuje zloba. V zahradách a při cestě na Olivové hoře stojí sem tam lidé, také několik farizejů, aby ho spatřili, až půjde kolem. Mohli to jen tak náhodou vyslechnout nebo vyzvědět v Betánii, že přijde do města. Nikdo ho zde neoslovil, někteří plaše ustoupili zpět za roh a dívali se za ním. Říkali jeden druhému: „To je ten prorok z Nazareta, syn tamního tesaře.“

Vůbec mnoho lidí se věnovalo pracím v zahradách a na plotech kvůli blížícím se svátkům, kdy bylo vše očištěno a vyzdobeno, cesty upraveny, živé ploty zastřiženy a uvolněny. Sem do Jeruzaléma putovali také ze všech stran chudší lidé a dělníci s osly a náradím, kteří za denní mzdu o svátcích vykonávali práce ve městě a v zahradách. Takovým mužem byl i Šimon, který pak musil Ježíšovi pomoci nést jeho kříž.

Následujícího dne byl Ježíš znovu v Jeruzalémě a to v domě Obédově, který byl synem Simeonovým, v blízkosti chrámu a v jiném domě, kde kdysi bydlívala rodina starého Simeona, naproti chrámu. Přijal tam pohoštění, které připravovala Marta a

ostatní ženy. Učedníci z Jeruzaléma v počtu asi deseti a ještě několik zbožných mužů bylo také přítomno. Ne však Nikodém, ani Josef z Arimatie. Ježíš mluvil velmi láskyplně a vážně o blízkosti božího království. Ve chrámě ještě nebyl.

Ježíš obchází kolem zcela bez ostychu, poněvcole má na sobě dlouhý tkaný bílý plášť, jaký nosívali proroci. Často se jeví jako velmi obyčejný člověk a snadno ho tratíme se zřetele. Poté je jeho zjev však zcela mimořádný. Tvář mu pak září a vyhlíží nadpřirozeně. Když se večer vrátil zpět do Betánie, přišlo k němu několik Janových učedníků, mezi nimiž byl i Saturnin. Pozdravil ho a vyprávěl mu o Janovi, že už k němu nepřichází tak mnoho křtěnců, ale Herodes má o něho veliký zájem. Tohoto večera došel do Betánie k Lazarovi také Nikodém a naslouchal Ježíšovu učení.

Příštího rána šel Ježíš k Šimonovi, farizeovi, který měl v Betánii svůj útulek neboli dům pro slavnosti. Byla u něho hostina, kde byli shromážděni: Nikodém, Lazar, učedníci Janovi i z Jeruzaléma, Marta a ženy z Jeruzaléma tam byly rovněž. V Ježíšově přítomnosti Nikodém téměř vůbec nemluvil, je zdrženlivý a jen s obdivem naslouchá. Josef z Arimatie je naopak otevřený a často se ptá. Farizeus Šimon není zlý, ale nyní ještě kolísá, a k Ježíšovi se tak staví jenom pro svoje přátelství k Lazarovi, ale zadobře je i s ostatními farizeji.

Ježíš při této hostině mluvil o prorocích a o naplnění proctví. Hovořil o zázraku početí Jana Křtitele, jak ho Bůh zachránil při zavraždění nevinných dětí Herodem a proč nyní vystoupil – aby připravil cestu. Mluvil také o tom, jak málo pozornosti věnují lidé naplnění času, přičemž řekl: „Je to třicet let a kde ještě vzpomene mimo několika zbožných prostých lidí na to, jak Tři králové jako válečné vojsko z východní země s dětskou důvěrou následovali hvězdu a přišli a hledali novorozeného Krále Židů a našli ubohé Dítě chudých lidí? Tři dny zde byli. Kdyby byli přišli k nějakému vznešenému šlechtickému dítěti, na to by lidé tak snadno nezapomněli!“ Nepřipomenul však to, že toto Dítě byl on sám.

Doprovázen Lazarem a Saturninem vešel Ježíš v Betánii do několika domů chudých, zbožných a nemocných dělníků a z nich jich uzdravil asi šest. Byli to chromí, vodnatelní a trudemyslní lidé. Uzdraveným také přikázal, aby vyšli z domu a posa-

dili se na slunci. V Betánii ještě není žádný sběh kolem Ježíše. I při těchto jeho skutcích zůstalo vše zcela v tichosti. Lazar, kterého si velmi váží, přispěl k tomu, že se zde lidé drží zpět.

Večer, když začal první den Nisanu, byla v synagóze slavnost. Zdá se, že to byla slavnost novoluní; neboť ve škole bylo osvětlení na způsob měsíčního kotouče, který za stávající modlitby vždy více se rozjasňoval tím, že jeden muž postupně za ním zažehoval vždy více světla.

Následujícího dne byl Ježíš s Lazarem, Saturninem, Obédem a jinými učedníky při bohoslužbě ve chrámě. Byl obětován beran. Objevení se Ježíše ve chrámě vyvolalo mezi Židy zvláštní otřes. Obdivuhodné je při tom, že každý má svoje vlastní vnímání této skutečnosti a ukrývá je v sobě a nikdo se neodvažuje, aby o tomto dojmu mluvil s druhými, jaký na něho učinilo toto objevení se Ježíše zde ve chrámě. Stalo se tak božím působením, aby Spasiteli byla prodloužena doba jeho působení, neboť kdyby se tak vzájemně domluvili, rostlo by jejich rozhořčení, nyní však v mnohém zápolí ještě nenávist a zloba se svatým pohnutím, v jiných však roste touha, aby ho blíže poznali a snaží se, aby prostřednictvím jiných se s ním blíže seznámili. Byl to také den postu nad smrtí Aronových dětí.

V Lazarově domě byli přítomni učedníci a mnoho jiných zbožných lidí. Ježíš učil v jedné veliké místnosti, ve které byl stolec, kde se učivalo, přednášel zejména tím způsobem, jako teď v poslední době, když mluvil o Třech králích a obracel jejich pozornost na události dřívější doby. Řekl: „Není to právě teď osmnáct roků, co jeden malý bechir (to znamená něco jako žák) tak obdivuhodně diskutoval ve chrámě se znalci Zákona a že tito se nad ním tolik rozhořčovali?“ Vyprávěl také, co tento malý bechir učil.

Při oslavě sabatu byl Ježíš opět ve chrámě s Obédem, který sloužil ve chrámě, a s ostatními jeruzalémskými učedníky. Stáli dva a dva při ostatních izraelských mužích. Ježíš měl bílý tkaný oděv, pás a bílý plášť, podobně jako ho nosívali esenové. Bylo na něm však přece jen něco vynikajícího. Jeho šat byl obzvláště čistý a zdálo se mně, že je velmi ozdobný, pravděpodobně proto, protože ho měl na sobě on. Zpíval střídavé zpěvy a modlil se ze svitků společně s ostatními. Byli zde i lidé, kteří se předmodlovali. Lidé byli opět jako by jemu odcizeni a udivení, aniž

by s ním mluvili a sami mezi sebou navzájem o něm veřejně nemluvili. Spatřila jsem však u mnohých obdivuhodné hnutí mysli. Konalo se trojí učení nebo kázání: o dětech Izraele, o jejich vyjití z Egypta a o velikonočním Beránkovi.

Na jednom oltáři byla přinášena kadidlová oběť, kněze nebylo možno spatřit, avšak dobře šlo vidět kouř a oheň, což se dalo pozorovat skrze ozdobnou mříž, ve které bylo uprostřed mezi ozdobami a paprsky vypracováno něco jako Beránek velikonoční, tímto pak prosvítal oheň. Tento oltář stál v blízkosti velesvatyně, zdálo se, že jeho rohy sahají až do ní. Spatřila jsem modlíci se farizeje, kteří někdy navíjeli na jednu paži dlouhý úzký pruh látky, která byla vlastně jakýmsi závojem.

Asi okolo druhé hodiny odpoledne vstoupil Ježíš se svými průvodci ve chrámě do jedné komnaty u předdvoří, kde byla připravena hostina sestávající se z plodů a chlebů, které byly upleteny podobně jako copy. Objednali jednoho člověka, který byl správcem hostiny a tudíž vše potřebné obstaral. Všechno, co bylo nutné, bylo možno zakoupit a objednat v přilehlých prostorech. Cizinci měli toto právo. Chrám vypadal jako jedno celé velké město, tak byl rozlehlý – zde bylo možno dostat všechno. Při této hostině Ježíš učil. Potom, když muži již odešli, pojedly totéž i ženy.

Dnes jsem také spatřila to, co bych jinak nevěděla. Lazar zastával nějaký úřad ve chrámě, tak jako u nás starosta zaujímá určitý církevní úřad; zejména obcházel kolem s truhličkou, aby shromažďoval příspěvky. Ježíš a jeho lidé zůstali ještě celé odpoledne ve chrámě a nespátřila jsem ho zpět v Betánii dříve, až asi kolem desáté hodiny večer. Při této slavnosti o sabatu bylo ve chrámě nespočetné množství lamp a světél.

Maria a ostatní svaté ženy odešly z Kafarnaá do Jeruzaléma. Putují směrem k Nazaretu a kolem Tábora. Z této končiny se k nim připojily další ženy a šly před Samaří. Učedníci z Galileje šli před nimi napřed a služebníci, kteří nesli zavazadla, je následovali. S učedníky je Petr, Ondřej a nevlastní bratr Jonatanův, synové Zebedeovi, synové Marie Kleofášovy, Natanael Chased a ženich Natanael.

Čtvrtého Nisanu byl Ježíš s asi dvaceti učedníky po celé ráno ve chrámě. Potom učil v domě Marie Markovy a něco zde pojedl. Nato byl s Lazarem v Betánii u Šimona farizeje.

Již nyní bylo vybráno mnoho beránků.

Ježíš byl znovu ve chrámě a odpoledne učil v domě Josefa z Arimatie. Tento dům byl v blízkosti domu Jana Marka. Je při něm kamenický dvůr. Tato končina je poněkud odlehlá a farizeové sem přicházejí zřídka; zde se také nikdo nebojí přiblížit se nyní k Ježíšovi, neboť nenávisť vůči němu ještě nedosáhla toho bodu, aby se již projevila.

Ježíš se ukazuje vždy volněji a odvážněji v Jeruzalémě i ve chrámě. Vystoupil na veřejnost s Obědem mezi obětním oltářem a chrámem, kde za velikonočních slavností a dle zvyku v této době se konalo učení pro kněze. Jeho učedníci zůstali v předdvoří Izraele. Farizeové byli velmi naplněni zlobou, že ho viděli. Ježíš mluví s lidmi i na ulici.

Vždy více lidí přichází do Jeruzaléma, zvláště dělníků, kteří pracují za denní mzdu, sluhové a obchodníci s množstvím potravin. Těsně v blízkosti města v jeho okolí a na velikých prostranstvích lidé postavili mnoho chatrčí a stanů, aby poskytlí přístřeší množství lidu, který sem došel na oslavu svátků. Do města bylo dopraveno i mnoho beránků a jiného dobytka, již nyní se vybírají vhodné oběti. Do města na slavnost přichází rovněž značný počet pohanů.

V Betánii Ježíš učí a uzdravuje veřejně. Přinesli mu sem nemocné i odjinud. Přišli k němu i Zachariášovi příbuzní z končiny u Hebronu, aby ho k sobě pozvali.

Ježíš byl také znovu ve chrámě a večer, když po bohoslužbě kněží chrám opustili, učil na místě, kde stál u svých učedníků, před nimi a ještě jinými dobrými lidmi, o uskutečnění božího království, o velikonoční slavnosti a o blízkosti naplnění všech prorocství a obrazů. Též o samotném velikonočním Beránkovi. Mluvil velmi vážně a přísně, a několik kněží, kteří zde ještě tu a tam měli co dělat, bylo jeho slovy ohromeno a uvnitř měli nevůli. Potom odešel Ježíš do Betánie a odtamtud v noci s lidmi z Hebronu a několika učedníky asi čtyři hodiny jižním směrem k Hebronu.

Ve chrámě jsou nyní usilovně konány přípravy na slavnosti a v jeho vnitřních prostorách je velmi mnohé změněno. Otevírají se cesty a haly, stojací a oddělovací stěny jsou odstraněny. Nyní je možné přistoupit k oltáři z mnoha stran, všechno teď vyhlíží zcela jinak.

Na cestě směrem k Hebronu putoval Ježíš s učedníky a Zachariášovými příbuznými mezi Jeruzalémem a Betlémem. Tato cesta trvala nejvýše pět hodin. Nad Jutou došel Ježíš do blízkého Hebronu, kde učil a uzdravil mnohé lidi. Na oslavu sabatu se Ježíš vrátil zpět do Betánie. Cesta vedla vysoko přes hory zalité sluncem, bylo velmi teplo. Učedníci, kteří přišli za Ježíšem do Betánie od Jana, vrátili se zase k němu zpět.

O sabatu byl Ježíš ve chrámě a vystoupil s Obédem až do předsíně, kde je stolec, s něhož se učí a na němž Ježíš později také učil. Zde seděli na sedadlech kněží a levité, tato sedadla byla do kruhu kolem stolce učení, na něm se konal výklad právě o svátcích. Když se Ježíš objevil, vzbudilo to mezi přítomnými veliké ohromení, zvláště, když Ježíš vznesl některé námitky a otázky, které nikdo z nich neuměl zodpovědět. Mezi jiným Ježíš řekl, že se přiblížil čas, kdy se naplní předobraz Beránka; potom i tento chrám a tato bohoslužba dospěje ke svému konci. Mluvil o tom zahaleně a přece tak zřetelně, že jsem při tom musela živě myslet na místo v hymnu „Pangua lingua“, kde se říká: „et amnitiquum documentum novo cedat ritui“. Když se ho ptali, odkud to ví, odpověděl jim Ježíš, že mu to sdělil jeho Otec, neřekl však, koho tím míní. Vůbec Ježíš mluvil nyní jenom všeobecně. Farizeové byli velmi rozezleni, ale pro svůj údiv, který byl veliký, neodvážili se ničeho proti němu. Nebylo dovoleno vstoupit do této části chrámu, on tam však vstoupil jako prorok. V posledním roce tam pak i sám učil.

Po sabatu odešel Ježíš do Betánie. Až do této chvíle jsem ho ještě nespatriila, že by mluvil s tichou Marií. Domnívám se, že její konec je blízko. Zdá se, že se s ní něco změnilo. Leží na zemi na hnědých přikrývkách a služebná ji drží v náručí. Byla jako by ochrnutá. Zdá se mně, že se teď dostala blíže k tomuto pozemskému světu a že bude muset zde na zemi ještě něco vytrpět. Až dosud žila vždy jakoby duchem nepřítomna a jako by nic o tomto světě nevěděla. Nyní se zdá, že je více navracena do tohoto světa, teď už bude vědět, že tento Ježíš zde v Betánii, který žije v její době a v její blízkosti, je ten, který tak hořce musí trpět. Ona sama ještě v tomto životě ve svém těle vytrpí bolest soucítění s dalšími bolestmi a potom teprve záhy zemře.

V noci po sabatu Ježíš navštívil tichou Marii a dlouho s ní mluvil. Seděla chvílemi na svém loži, občas chodila kolem. Má

nyní dokonalé ovládní rozumu a poznává rozdíl mezi věcmi tohoto a onoho světa a i to, že Ježíš je Spasitel a velikonoční Beránek a že bude tak strašlivě trpět. Je nad tím nevýslovně zarmoucena a svět pro ni vystupuje k zadušení těžký a temný. Zvláště je pak smutná z nevděku lidí, který již napřed vidí před sebou. Ježíš s ní dlouho mluvil o blízkosti tohoto království a o svém utrpení, požehnal ji a opustil. Ona brzy zemře. Nyní je mimořádně a nevýslovně krásná, velká, bílá a zářící jako sníh; její ruce jsou jako ze slonové kosti a má tak dlouhé, štíhlé prsty.

Ráno Ježíš zcela veřejně uzdravil v Betánii mnoho lidí, které sem dopravili, mezi nimi i cizince, kteří přišli na svátky, ochrnuté i slepé. Přišlo také k němu několik mužů z chrámu a vyzvali ho, aby mluvil o své činnosti a úmyslech a kdo že mu dal právo, aby se včera v chrámu zúčastnil učení? Odpověděl jim velmi vážně a mluvil znovu o svém Otci. Farizeové se ničeho opravdu vůči němu neodvážili, cítili v jeho blízkosti jakousi hrůzu a nevěděli, co by s ním měli udělat. Ježíš však příští den znovu učil ve chrámě. Všichni učedníci z Galileje, kteří byli na svatbě v Káně, sem také nyní přišli. Maria a svaté ženy přebývaly u Marie Markovy. Lazar zakoupil mnoho ozdobených beránek, dal je zabít a rozdělit mezi chudé nádeníky a dělníky.

21. Ježíš vykazuje prodavače z chrámového nádvoří. Hostina Paschy. Smrt tiché Marie

Když Ježíš přišel se všemi učedníky ke chrámu, vykázal mnoho prodávajících, kteří tržili za byliny, ptáky, beránky a nejrůznější věci k jídlu, s velikou láskou a přátelsky z obvodu chrámového nádvoří, z místa určeného k modlitbě daleko zpět až za nádvoří pohanů. Přátelsky je napomínal, že toto je zde nevhodné, zvláště bekot beránků a dobytka a sám s učedníky pomáhal odnášet jejich stoly a vykazoval jim nová místa.

I v tento den uzdravil také mnoho nemocných cizinců v Jeruzalémě, zvláště chudé, ochrnuté dělníky, kteří přebývali v končině, kde bylo večeradlo, na hoře Siónu. – V Jeruzalémě je úžasné množství lidí. Na velikých prostranstvích jsou stavby dlouhých tržnic, kde je k dostání všechno a vše je uloženo ve velikých zásobách; to, co je nutné, aby mohl být postaven stan a vše, co patří k hostině velikonočního beránka. Jsou tady skladiště, kde jsou věci, které jsou buď na prodej, nebo se dají vypůjčit. Jsou zde zaměstnány zástupy nádeníků a chudých lidí z celého Izraele, aby podobné zboží nosili sem i tam a ukládali je. Tito lidé již také po delší dobu zde v Jeruzalémě i v okolí všechno vyprázdnili a odstranili, co by mohlo zaplňovat prostranství, zastříhovali ploty, otevírali cesty, urovnávali místa pro táboření a ohraničovali je, zřizovali místa pro prodavače a vlastní tržiště. Podobně již týdny napřed vyspravovali a upravovali všechny cesty a těžce schůdná místa v zemi. Toto vše se tak vztahuje k velikonočnímu beránkovi, podobně jako ono připravování cest Janem Křtitelem pro pravého Beránka božího.

Když přišel Ježíš znovu se svými učedníky do chrámu, ještě jednou vykázal prodávající. Protože teď všechny přístupy byly zcela otevřeny pro nadcházející zabíjení velikonočních beránků, mnozí se zase znovu prodrali až k nádvoří, určenému k modlitbě. Ježíš je opět vykázal zpět a odstraňoval jejich stoly. Tentokrát vystupoval s větší mocí než tomu bylo posledně. Učedníci před ním vše odstraňovali, byli ale při tom přítomni

drzí lidé, kteří mu odporovali s úpornými gesty a drze vysunutými hlavami, takže Ježíš sám vlastní rukou jeden stůl odsunul zpět. Vůči němu nezmohli ničeho. Celé místo bylo brzy prázdné a všechno odstraněno až k vnějšímu nádvoří. Varovně jim řekl, že nyní je dvakrát vykázal se vši dobrotou, jestliže je však zde najde ještě jednou, potom použije moci. Ti nejdrzejší se mu vysmívali: Co on, Galilejec, žák z Nazareta, si osobuje takové právo, oni se ho nebojí! Nato započalo vyhánění z chrámového prostoru. Při tom stálo kolem mnoho lidí, kteří ho obdivovali. Zbožní Židé mu dávali za pravdu a zdálky ho chválili. Lidé také volali: To je prorok z Nazareta! Farizeové, které to pobuřovalo a kteří se styděli, dali již před několika dny ve veškeré tichosti vyhlásit mezi lidmi, aby se nikdo během svátků nepřidával k tomuto cizinci, aby za ním neběhali a příliš o něm nemluvili. Lidé si ho však stále více všímali, protože zde už bylo velmi mnoho lidí, kteří byli při jeho učení a jiné uzdravil.

Když Ježíš vycházel z chrámu do předního nádvoří, uzdravil ochrnulého, který na něho zavolal; tento uzdravený šel, když při tom radostně zvěstoval Ježíše, do chrámu a způsobil veliký rozruch.

Jan Křtitel nejde k této slavnosti. On není Židem, zachovávající Zákon, není také jako ostatní lidé. Je pouze hlas přirodný tělem. Nyní znovu k němu přichází mnoho křtěnců, protože je v pohybu tolik lidí, kteří putují do Jeruzaléma.

Včera bylo vše v Jeruzalémě velmi tiché. Lidé se doma zaměstnávají odstraňováním kvasu a přípravou nekvašeného chleba. Všechno náradí je uklizeno a zakrýváno. I v Lazarově domě na hoře Sionu se konalo totéž tam, kde má Ježíš jíst se svými velikonočního beránka. Ježíš sám byl přítomen, učil o tom všem a vše se také dalo pod jeho dohledem. Toto jejich počínání však při tom nebylo tak úzkostlivé jako u ostatních Židů. Ježíš jim vysvětloval, v čem spočívá předobraz, jak by se oni měli tím řídit a co z nepochopení přidali sami farizeové.

Příští den Ježíš ve chrámě nebyl, byl v Betánii. Myslela jsem na to, když ve chrámě znovu tak mnoho prodávajících se vedralo dopředu, kdyby teď on zde byl, vedlo by se jim zle. Odpoledne byli ve chrámě zabíjeni beránci. To vše se odehrávalo v nepopsatelném pořádku a rychle. Každý sem přinášel svého beránka na svých plecích. Všichni stáli velmi uspořádaně a každý měl sdo-

statek místa. Kolem oltáře byly tři ohrady, kde mohli lidé stát ale mezi oltářem a chrámem se nestálo. Před těmi, kdo zabíjeli bylo zábradlí a lešení k usnadnění práce. Tito lidé stáli však tak hustě, že krev zabíjeného beránka postříkala i toho, který stál v blízkosti; šaty těch, kdo zabíjeli, byly potřísněny krví. Kněží stáli v mnoha řadách až k oltáři a plné a prázdné nádoby na krev šly z ruky do ruky. Dříve než Židé vyňali vnitřnosti z beránků, než je usmrtili, připevnili je podle určitého způsobu, takže vnitřnosti, při čemž nejbližší stojící pomáhal držet beránka, snadno jedním pohybem vytrhli. I stahování kůže se dalo velmi rychle. Kůže poněkud stáhli a upevnili ji na kulatou tyč, kterou měli v rukou, zavěsili si beránka na krk na prsou a potom otáčeli tyčí oběma rukama a kolem této tyče se kůže natočila. K večeru bylo zabíjení beránků skončeno. Viděla jsem krvavě červené západní nebe.

Lazar, Obéd a Saturnin zabili ony tři beránky, které jedl Ježíš a jeho přátelé. Hostina se konala v Lazarově domě na hoře Si-onu. Je to veliká budova se dvěma křídly. V sále, kde jedli, bylo také ohniště, přece však zcela jiné než onen výčnělek ve večeradle. Toto místo bylo více do výše, podobně jako v domě svaté Anny a Marie a v Káně. V kolmé silné zdi byly otvory, kam byl shůry postaven beránek. Byl protažen dřevem, že vyhlížel jako ukřižovaný. Sál byl překrásně vyzdoben a u jednoho stolu jedly tři skupiny, tento stůl byl nápadný, měl tvar kříže. Lazar seděl nahoře na konci kratšího ramene, kde také bylo mnoho talířů s hořkými bylinami.

Velikonoční beránci se nacházeli na stole v místech, jak je to vyobrazeno a jména jsou u míst, kde jmenovaní se nalézali. Kolem Ježíše stáli příbuzní a učedníci z Galileje, kolem Obéda a Lazara jeruzalémští učedníci, kolem Saturnina pak učedníci Janovi. Všech dohromady bylo více jak třicet.

Tato velikonoční hostina měla jiný průběh než ona poslední Ježíšova večeře. Všichni zde měli hole v rukou, byli podkasáni a jedli velmi rychle; tam měl Ježíš dvě zkřížené hole. Také zpívali žalmy a velikonočního beránka snědli celého vestoje a velmi rychle; později leželi u stolu. Přece něco bylo poněkud jinak, než jak to konávají Židé. Ježíš jim všechno vykládal a oni vypustili nejružnější zvyky přidané farizeji. Ježíš rozdělil ony tři beránky a posluhoval u stolu. Řekl, že to koná nyní jako

služebník. Potom byli spolu ještě pohromadě až do noci a zpívali a modlili se.

Dnes bylo v Jeruzalémě tak ticho a smutno. Židé, kteří se nezúčastnili zabíjení, se zdržovali v domech, které byly téměř všechny vyzdobeny zeleným listovím. Po ukončení zabíjení beráneků bylo nesmírné množství lidí důkladně zaměstnáno uvnitř domů a všichni se chovali tak tiše, že to na mne působilo zcela stísnujícím dojmem.

Dnes jsem také spatřila místo, kde byli opékáni beránci pro to množství cizinců, kteří z části tábořili před branami města. Před městem a také i uvnitř města na určitých místech byly postaveny celé dlouhé, široké a nízké zdi, takže se po nich nahore dalo i chodit. V těchto zdech byla ohniště vedle sebe. V určitých vzdálenostech se zdržoval dohlázeč, který dával pozor a u kterého se dalo vše nutné koupit za nepatrný obnos. U takových ohnišť vařili a pekli ti, kdo cestovali, a cizinci i o jiných svátcích a dalších příležitostech. Pálení tuků z velikonočních beráneků trvalo ve chrámě až do noci, potom byl po první noční hlídce oltář očištěn a ráno opět záhy byly otevřeny brány.

Ježíš a jeho učedníci strávili noc ponejvíce v modlitbách a jen málo se zdržovali v Lazarově domě na hoře Sionu, galilejští učedníci spali v budovách přistavěných kolem. Když nastal den, odešli záhy vzhůru do chrámu, který byl osvětlen mnoha lampami. Ze všech stran sem již vystupovala spousta lidí se svými oběťmi, Ježíš se svými učedníky byl již v jednom předdvoří a učil. Znovu se postavilo mnoho prodávajících až těsně do blízkosti nádvoří modliteb a žen, byli pouze několik kroků od tohoto modlitěho se množství. Když k nim potom ještě přibyli další, Ježíš je odeslal zpátky a těm, kteří tam ještě stáli, poručil, aby odešli. Tito se vzpírali a přivolávali na pomoc strážce, stojící v blízkosti a tito vzkázali synedriu, protože se sami neodvážili ničeho učinit. Ježíš poručil prodávajícím, aby se vzdálili, a protože se tito drze vzpírali, vyňal ze svého roucha provaz upletený z rákosy a jemných prutů, posunul na něm jakýsi kroužek, čímž se polovina tohoto pletence rozpojila v množství pruhů na způsob důtek. Pak postoupil proti prodávajícím, převracel stoly, hnal ty, kdo mu odporovali, před sebou, učedníci pak šli po jeho obou stranách před ním a tlačili a odsunovali všechno pryč. Nyní přišlo ze synedria mnoho kněží a rozmlouvali s ním,

kdo mu k tomu dává právo, aby si zde tak počíнал? Řekl jim, že brzy svaté Tajemství z chrámu ustoupí a chrám půjde vstříc svému zániku; že je to přece posvěcené místo a obrací se k němu modlitby mnoha spravedlivých; chrám není místem lichvy, podvodu a nízkého kšeftaření. A tu když v řeči došli k tomu, že mu to přikázal jeho Otec, ptali se ho, kdo je jeho Otec, tu on odpověděl, že teď nemá vůbec čas jim toto vysvětlovat a oni tomu také neporozuměli a s tím se od nich odvrátil a pokračoval dále v tom, že vyháněl prodávající.

Přišly však také dva zástupy vojáků s kněžími a vůči Ježíšovi se ničeho neodvážili, neboť se také sami styděli za nepořádek; bylo zde rovněž shromážděno mnoho lidí, kteří dávali za pravdu proroku, takže i sami vojáci museli přiložit ruku, aby odstranili prodávající a odklidili zpřevrácené stoly a zboží. Tak Ježíš se svými učedníky vyhnal prodávající ven až do vnějšího chrámového nádvoří; ti však, kteří byli skromní a prodávali holuby, malé chleby a ostatní osvěžení v místnostech ve zdích v chrámovém předdvorí a byli nuzní, ty tam nechal Ježíš stát. Pak odešel se svými na nádvoří Izraele. Mohlo být tak asi sedm nebo osm hodin zrána.

Večer toho dne šel průvod na způsob procesí údolím Kedro, aby nařezali výhonky.

Když pak Ježíš jednoho pozdního odpoledne uzdravil ve chrámovém předdvorí asi deset ochrnutých a němých, vzbudilo to veliké rozrušení, protože uzdravení vše naplňovali svým jásosem. Znovu se s ním dali do hovoru: on však odpověděl velmi přísně a lid byl pro něj pln nadšení. Po ukončení bohoslužby naslouchal se svými učedníky učení v jedné hale chrámu. Učilo se o určité Mojžíšově knize. Ježíš častěji vznášel námitky, neboť to bylo na způsob školy, kde se mohlo diskutovat a všechny dovedl k mlčení a podal zcela odlišný výklad.

V tyto dny nebyl Ježíš vůbec u své Matky, která se zdržovala u Marie Markovy po celý den a tonula ve starostech, slzách a na modlitbách pro ono pobouření, které Ježíš způsobil. Sabat slavil Ježíš u Lazara v Betánii, kam odešel do ústraní po onom rozruchu, který vyvolalo jeho uzdravování ve chrámě. Avšak po sabatu hledali farizeové Ježíše v Jeruzalémě v domě Marie Markovy, aby ho předvedli. Nenašli ho však, jen jeho Matku a svaté ženy a přikázali jim, jako jeho přívržencům, tvrdými slo-

vy, aby město opustily. Tím byla Ježíšova Matka a ostatní ženy velmi zarmouceny a spěchaly v pláči do Betánie k Martě. Maria v pláči vstoupila do místnosti, kde Marta prodlévala u své nemocné sestry, tiché Marie, která nyní opět byla pevně zakotvena v tomto životě a to všechno, co kdysi prožívala, jenom v duchu spatřovala, jak se to vše naplňuje ve skutečnosti. Svůj zármutek už více nemohla unést a zemřela v přítomnosti Panny Marie, Marty a ostatních žen.

Nikodém přišel toho dne po Lazarově zprostředkování navzdory výslovnému pronásledování Ježíše, který po celou noc ležel vedle něho na zemi a učil ho. Před ranním rozbřeskem odešel Ježíš s Nikodémem do Jeruzaléma do Lazarova domu na Sion. Sem za ním přišel také Josef z Arimatie. Mluvil s nimi a oni se před ním pokořovali a prohlásili, že dobře rozpoznali, že je více než člověk a slíbili, že mu budou věrně sloužit až do konce. Ježíš jim však přikázal, aby byli zdrženliví. Prosili ho, aby je zachoval ve své lásce.

Potom přišli ještě všichni učedníci, kteří s ním jedli velikonočního beránka. Dal jim rady a příkazy pro nejbližší budoucnost. Podali si ruce a plakali a slzy si osušili úzkými šátky, které měli kolem krku a kterými si také zahalovali hlavu.

**Od ukončení prvních
velikonoc
až do obrácení Samaritánky
u Jakubova pramene**

1. Dopis krále Abgara

Z Betánie, kde se Ježíš ještě jistý čas zdržoval v skrytu, odešel na křestní místo v Ono. Toto místo upravené ke křtu ještě udržoval dohlížitel. Kolem Ježíše se shromažďovali učedníci a proudilo k němu mnoho lidu. Když Ježíš učil před množstvím, které stálo v kruhu, zčásti se sedělo na dřevěném lešení a naslouchalo, když tu se blížil na velbloudu cizinec se šesti průvodci, kteří jeli na mezcích a zastavil se v jisté vzdálenosti od místa, kde Ježíš učil a kde byly postaveny štany. Byl vyslán králem Abgarem s dary a dopisem Ježíšovi, v němž ho prosil, aby přece jen přišel do Edesy a uzdravil ho. Abgar byl nemocen, měl malomocenství, které mu postihlo nohy, takže kulhal. Poutníci mu vyprávěli o Ježíšovi, o jeho zázracích, o Janovu svědectví a rozhořčení Židů o posledních velikonocích, to vše v něm vzbudilo velkou touhu, aby ho Ježíš uzdravil.

Mladý muž, který měl Ježíšovi předat dopis a uměl malovat, měl příkaz, kdyby Ježíš neměl přijít, aby nazpět donesl jeho portrét. Viděla jsem, jak se tento muž nadarmo namáhal, aby se dostal k Ježíšovi, pokoušel se brzy z té, brzy z oné strany prodrat se množstvím lidu, aby s nimi mohl naslouchat Ježíšovu učení a současně namalovat Ježíšovu tvář. Tu řekl Ježíš jednomu z učedníků, aby tomu muži, který vzadu za lidmi chodil okolo a nemůže přijít blíže, udělal místo a zavedl ho na blíž stojící lešení. Učedník tam tohoto králova vyslance přivedl a udělal místo i jeho průvodcům s jejich dary, které tvořily látky, zlaté destičky a velmi jemní beránci, takže mohli vidět i naslouchat.

Vyslanec byl šťasten, že konečně spatřil Ježíše; položil svoje malířské náčiní před sebe na kolena, díval se na Ježíše s velkým obdivem a pozorností a pracoval. Měl před sebou bílou tabulku, zhotovenou jako ze zimostroázu. Jakýmsi kolíčkem namaloval na tuto tabulku nejprve obrys Ježíšovy hlavy a vous, ale bez krku, potom to vypadalo, jako by to vše potíral voskem a vtiskoval do toho tvary. Pak opět tímto kolíčkem vrýval nejrůznější čáry, dotýkal se jemnými tečkami a znovu něco vtlačoval a tak pracoval velmi dlouho a nemohl vůbec dojít ke konečnému stavu. Jak se stále díval na Ježíše, bylo to, jako by žasl nad jeho

tváří a musel zase začínat znovu od počátku! Lukáš nemaloval stejným způsobem, používal i štětky. Obraz, který namaloval, mně připadal vypouklý, že bylo možno jej i hmatat.

Ježíš ještě učil dále po určitou dobu, a potom poslal učedníka k tomuto muži a dal mu vyřídit, aby přišel blíže a svoje poslání splnil. Tu tento muž sestoupil se svého sedadla dolů k Ježíšovi a za ním přicházeli i služebníci s dary a s beránky. Malíř byl bez pláště a měl na sobě jenom krátké šaty, téměř na způsob jednoho ze Tří svatých králů. Na levém rameni měl viset na řemeni svůj obraz. Ten měl podobu srdce jako štít a v pravé ruce držel dopis od krále. Vrhł se před Ježíšem na kolena, sklonil se hluboce, podobně i služebníci, a řekl: „Tvůj sluha je služebníkem krále Abgara, krále z Edesy, ten je nemocen a posílá tobě tento dopis a prosí tě, abys od něho přijal tyto dary.“ Tu se přiblížili i sluhové s dary. Ježíš řekl, že se mu líbí dobré smýšlení jeho pána a poručil učedníkům, aby dary vzali k sobě a rozdělili je zde přítomným nejhudším lidem. Pak rozbalil dopis a četł ho. Vzpomínám si ještě, že mezi jiným tam stálo: Ježíš může křísit mrtvé a on ho tedy prosí, aby k němu přišel a uzdravil ho. Dopis vypadal tak, jako by popsaná plocha byla pevnější, ale celý okraj dopisu pak měkký jako látka, kůže nebo hedvábí a do toho byl celý dopis zabalen. Viděla jsem též, jako by na tom viselo vlákno.

Když Ježíš dopis přečetł, obrátil ho na druhou stranu a na ni napsal jakousi hůlkou, kterou vyňal ze záňadří a ze které něco vysunul, více slov značně velikých a dopis opět složil. Potom si dal podat vodu, obmyl si svoji tvář a onu měkkou část dopisu si přitlačil na svou tvář a dal vše poté onomu vyslanci, který tento obraz přitiskl na svůj obraz. Nyní byla podoba zcela věrná. Malíř byl pln radosti a ukázal obraz, který visel na řemeni, přihlížejícím, vrhl se před Ježíšem na zem a ihned potom odcestoval. Několik z jeho služebníků však zde zůstalo a Ježíše následovali. Ten po tomto svém učení odešel přes Jordán na druhé křestní Janovo místo, které opustil. A tito muži se zde dali pokřtít.

Viděla jsem, jak vyslanec přenocoval před nějakým městem u dlouhých kamenných budov, jakoby cihelen, a že následujícího rána přišlo neobyčejně brzo na toto místo několik dělníků, protože spatřili světlo jasné jako požár nad tímto místem a že

se zde stalo něco obdivuhodného s tímto obrazem. Došlo k velikému sběhu lidí. Malíř jim ukázal obraz a spatřila jsem, že i na látce, kterou se ho Ježíš dotkl, byl zachován také obraz. Abgar mu vyšel svými zahradami kus cesty vstříc a byl neobyčejně pohnut dopisem i obrazem. Ihned také polepšil svůj život a odeslal pryč mnohé ženy, se kterými zhřešil.

Již jednou jsem dříve spatřila, jak po smrti syna tohoto krále za jeho zlého nástupce byl tento obraz Ježíšovy tváře, který visel veřejně vystaven, jedním zbožným biskupem zazděn s hořící lampou po dlouhou dobu tak, že byla před něj postavena cihla a po dlouhé době byl zase odkryt, protože se tento obraz zobrazil i na onen kámen, který stál před ním.

2. Ježíš v končinách Sidonu a Tyru

Z města Ono se odebral Ježíš se svými učedníky na prostřední místo, kde také Jan křtil nad Betabarou, naproti Gilgalu a nechal zde křtít Ondřeje, Saturnina, Petra a Jakuba. Přicházelo sem a zase odcházelo veliké množství lidu. Tento sběh lidí vzbudil u farizeů zase nový rozruch. Rozeslali dopisy všem představeným synagóg v zemi, aby Ježíše vydali, kdekoli ho najdou a zmocnili se i jeho učedníků, aby se vyptávali na Ježíšovo učení a vše uvedli na pravou míru. Ježíš však opustil toto křestní místo doprovázen jenom několika učedníky a putoval Samařskem a Galilejí do končin Tyru; ostatní učedníci se rozešli každý do svého domova. Herodes dal v tomto čase dovést Jana svými vojáky do Kallinhroe, kde ho držel v zajetí ve sklepení jednoho zámku po dobu šesti týdnů, potom ho zase propustil.

Zatímco Ježíš s několika málo učedníky došel na své pouti Samařskem na území Esdrelon, vrátil se Natanael přicházející od Janova křtu do své otčiny Dabesethu a setkal se tam s učedníky. Ondřej s ním mluvil s velkým nadšením o Pánu. Bartoloměj všemu naslouchal s radostí a úctou, a Ondřej, který velmi rád navrhoval moudré muže za učedníky, blížil se k Ježíšovi a mluvil o Bartolomějovi, že tento bude Ježíše jistě rád následovat. Tu, když Bartoloměj šel kolem Ježíše, Ondřej mu Pána ukázal. Ježíš se na něj zahleděl a řekl Ondřejovi: „Znám ho, on mě bude následovat. Vidím v něm dobré a v jeho čas ho povolám.“ Spatřila jsem také, že se nato sešel s Tomášem, mluvil s ním o Ježíšovi a svou řečí u něho vzbudil náklonnost k Pánu.

Ježíš za této spěšné cesty trpěl velkým nedostatkem. Spatřila jsem při různých příležitostech, jak Saturnin nebo některý jiný učedník donesl v košíku chléb a jak Ježíš změkčoval tvrdou kůrku ve vodě, aby se dala jíst.

V Tyru zavítal Ježíš do jednoho útulku u brány na straně obrácené do vnitrozemí. Tyrus se rozprostíral na vysokém návrší, je to velmi velké město a když vstupujeme do něho se shora, zdá se, jako by viselo na prudkém kopci, jako by se sesouvalo dolů. Do samotného města Ježíš nevstoupil. Zdržoval se v jeho blízkosti vně hradeb, kde nepřebývalo tolik lidí. Útulek zde byl

také, nacházel se ve velmi silné zdi, po které nahoře vedla cesta pro vozy. Ježíš má na sobě hnědavý oděv, bílý vlněný plášť a jenom tu a tam vstupuje do příbytku chudiny při této zdi. Do Tyru s ním přišel Saturnin a další učedník, Petr, Ondřej, Jakub Menší, Tadeáš, Natanael Chased a ostatní učedníci, kteří s ním byli na svatbě v Káni, ho následovali teprve později, putující jednotlivě za ním a sešli se potom s Ježíšem v židovském domě pro shromáždění, který se nalézal v jiné části města, kam vedl široký násep osázený stromy. K tomuto domu, k němuž byla připojena škola, patřila veliká zahrada, kde se bylo možno koupat, tato zahrada dosahovala až k vodě, která tuto část města oddělovala od pevniny. Tato zahrada, kde se dalo koupat, byla oddělena zdí a uvnitř tohoto ohrazení obehnána živým plotem vytvořeným zastřiženými křovisky. Uprostřed této zahrady byla prostorná nádrž obklopená otevřenou sloupovou halou s chodbami a malými pokojíky. Do této nádrže vtékala pramenitá voda. Dalo se do ní sestoupit a uprostřed nádrže na jejím dně se zvedal sloup se stupni a s držadly, takže se dalo sestoupit do vody tak hluboko, jak kdo chtěl. Toto místo obývali staří Židé, kteří buď náleželi k nějaké pohrdané sektě, nebo byli nižšího původu, byli to však zbožní a dobří lidé.

Bylo dojemné, jak Ježíš pozdravil učedníky při jejich příchodu. Podal po řadě každému ruce; oni byli velmi zdrženliví a uctiví, přece však plni důvěry a jednali s Ježíšem jako s jakýmsi mimořádným, nadpřirozeným člověkem. Byli nepopsatelně radostní, že ho opět spatřili. Učil před nimi dlouho a oni vypravovali, jak se jim vedlo. Všichni potom společně měli účast na hostině, která se skládala z chlebů, plodů, medu a ryb, které učedníci donesli s sebou.

Učedníci byli farizeji předvedeni k výsledku dílem v Jeruzalémě, dílem v Gennabrisu před veliká shromáždění, aby vydali svědectví o Ježíšovi, o jeho učení a názorech a i o svém styku s ním a byli tak obtěžováni mnoha různými způsoby. Petra, Ondřeje a Jana jsem dokonce spatřila, že mají i spoutané ruce; oni však lehce tato pouta jakoby zázrakem zpřetrhali. Opět je potom v tichosti propustili a oni se vrátili domů.

Ježíš je nabádal k vytrvalosti a řekl jim, aby se stále více a víc oprošťovali od svého povolání a jak mají ve svém okolí rozšiřovat mezi lidem jeho učení. On zase brzy bude s nimi a opět

znovu započne svoje veřejné putování spojené s učením, až se k nim vrátí z Galileje.

Když potom učedníci odešli, přednášel Ježíš svoje učení ve škole u zahrady před mnoha muži, ženami a dětmi a dával jim i napomenutí. Mluvil o Mojžíšovi, o prorocích a Mesiášově blízkosti. Vykládal vyprahlost země, prosbu Eliášovu o déšť, vzrůstající mrak a déšť ve vztahu k této blízkosti. Mluvil o vodě a očišťování, mnohé z nemocí uzdravil a poslal je k Janovu křtu. Uzdravil více chlapců, kteří sem byli doneseni na lůžkách. Pár chlapců, drže je na svých rukou, ponořil do vody, do které Saturnin napřed nalil z jednoho vaku jinou vodu, kterou Ježíš požehnal. Oba učedníci je pak křtili. Bylo zde také několik již odrostlých chlapců, kteří sami sestoupili do vody a držíce se kůlu, ponořili se a tak byli pokřtěni. Mnohé zde bylo jinak, než jak tomu bývalo obvykle. Mnoho dospělých muselo zůstat v povzdálí. To vše trvalo až do příchodu noci.

3. Ježíš v Sichor Libnath

Když Ježíš opustil Sidon, šel svou cestou dále sám bez průvodců. Oba dva učedníky vyslal napřed s jistým úkolem do Kafarnaa a také k Janu Křtiteli. Putoval deset až jedenáct hodin jihovýchodně od Tyru do města Sichor Libnath, kterým sem na cestě do Tyru prošel. Jezero Merom se dvěma městy Adama a Seleucii leželo dále na východ po jeho levici. Sichor Libnath, zvané také Anichores nebo Město vodního deště, leželo směrem do vnitrozemí několik hodin od Ptolemaidy u malého kalného jezera, které na jedné straně bylo nepřístupné, protože zde bylo obklopeno vysokým pohořím. Z tohoto jezera vytékala písčitá říčka Belus, která se u Ptolemaidy vlévá do moře. Město bylo tak velké, že jsem nemohla pochopit, jak to, že tak málo o něm vím. Nedaleko leželo židovské město Misael. Zde je ono území, které daroval král Šalamoun králi Hiramovi. Sichor je svobodné město, spadá však pod Tyrus. Chová se zde mnoho dobytka. Viděla jsem hodně velikých ovcí s jemnou vlnou, které mohly plavat na vodě. Spřádají se zde jemné vlněné látky, které se pak v Tyru barví. Neviděla jsem tady žádné polní hospodářství, pěstovali zde jenom ovocné stromy. Ve vodě roste jakýsi druh obilí s velikými stébly, z něhož se zde peče chléb, domnívám se, že ho nezasívají. Odtud se táhne silnice do Sýrie a Arábie; do Galileje vede hlavní trasa. Ježíš do Tyru přišel po vedlejší cestě.

Před Sichorem byly dva velké mosty; jeden byl vysoký a dlouhý, aby při zaplavení se dalo po něm přejít a u toho druhého šlo procházet skrze oblouky. Domy byly stavěny do výše a tak zařízeny, že za vysoké vody mohli lidé bydlet nahoře ve stanech. Obyvatelé jsou ponejvíce pohané; spatřila jsem zde mnoho budov se špičkami a vlaječkami, pokládala jsem je za pohanské chrámy. Udivovalo mne, že ve velikých budovách přebývalo více Židů, ačkoliv zde byli utlačovanou stranou. Domnívám se, že to byli Židé, kteří sem uprchli.

Dům, kam Ježíš zavítal, ležel před městem na té straně, odkud sem Ježíš přišel, avšak musel napřed přes vodu. V blízkosti domu se nacházela synagoga. Promluvil s těmito lidmi již tehdy, když tudy procházel do Tyru. Zdálo se, že jeho příchod

očekávali, neboť mu vyšli vstříc a přijali ho s velkou úctou. Byli to Židé, jistý letitý muž s velikou rodinou, který bydlil v jednom velmi krásném domě, který mu patřil a ten měl mnoho přilehlých malých budov. Z úcty neuvedl Ježíše do tohoto domu, ale do určitého příbytku v blízkosti, kde mu umyl nohy a pohostil.

Spatřila jsem veliký průvod nejrůznějších dělníků, mužů, žen, jinochů a různorodý lid, pohany, mezi nimi i hnědé a černé lidi, pravděpodobně otroky tohoto muže, jak se vracejí ze své práce přes velké prostranství a přinášejí si jídlo. Měli nejrůznější lopaty a káry s sebou a na ramenou nesli i lehké malé lodičky jako korýtky, v jejichž středu bylo sedadlo, veslo a bylo tam i rybářské náčiní. Zaměstnání byli na stavbě mostů a při budování nábreží. Tito lidé dostali jídlo v hrncích, maso se zeleninou, byli však mezi nimi i lidé, kteří jedli syrové maso. Ježíš je nechal přejít kolem sebe, přátelsky je oslovoval a oni měli radost, že spatřili takového člověka.

Dva staří lidé přišli k Ježíšovi se svitky Písma, seděli s ním a on jim mnohé vykládal, byli toho velmi dychtiví. Šlo o vychovatele mládeže.

Pán domu, u něhož Ježíš přebývá, je bohatý žid, jmenuje se Simeon a pochází z končiny u Samaří. On nebo jeho předkové se zajímali o chrám na hoře Garizim a spustili se se Samaritány. Proto byli zapuzeni ze země a usadili se zde.

Ježíš učil po celý den u domu svého hostitele na veřejném nádvoří obklopeném stromy, nad nímž napjali plachty. Domácí pán přicházel a odcházel. Shromáždilo se zde mnoho Židů všeho stáří a obojího pohlaví. Neviděla jsem, že by Ježíš někoho uzdravil. Nebyli zde žádní nemocní ani zmrzačení. Lidé jsou sušší, hubenější a velcí. Ježíš učil o křtu a řekl: „Přijdou učedníci jím vyslaní, aby zde křtili.“ Ježíš také s pánem domu odešel k té cestě, kudy se vraceli otroci od své práce. Tam s nimi mluvil, utěšoval je a vyprávěl jim jedno podobenství. Byli mezi nimi mnozí dobří lidé, kteří byli velmi pohnuti. Dostali znovu mzdu a jídlo. Myslela jsem na ono podobenství, kde pán vinice vyplácí mzdu dělníkům. Přebývali asi čtvrt hodiny cesty od Simeonova domu v jedné řadě chatrčí. Byl to určitý druh spravedlnosti, jakási robota, kterou takto Simeonovi odpracovávali.

Následujícího dne, když Ježíš opět po celý den učil, přišlo k němu asi dvacet pohanů poté, když se už všichni Židé vzdálili. Již více dní před tím ho o to sami požádali. Simeonův dům byl od města vzdálen dobře půl hodiny a pohané nesměli dojít dále než k určité věži nebo oblouku. Nyní je však Simeon dovedl k Ježíšovi, kterého oni uctivě pozdravili a poprosili ho o poučení. Mluvil s nimi v jednom sále a to tak dlouho, až byly zažehnuty lampy. Utěšoval je, vyprávěl jim v jednom podobenství o Třech svatých králích a řekl, že se Světlo obrátí i k pohanům.

Když se oba učedníci, kteří byli vysláni do Kafarna, znovu vrátili k Ježíšovi do Sidonu a oznámili mu příchod čtyř učedníků, které sem povolal, vyšel jim Ježíš v ústrety tři až čtyři hodiny přes tamní pohoří a sešel se s nimi v jistém útulku na galilejském území. Mimo ony povolané zde bylo ještě sedm jiných, uprostřed se nalézal i Jan a také několik žen, mezi nimiž jsem poznala Marii Markovu z Jeruzaléma a sestru matky ženicha Natanaela. Povolán byl Petr, Ondřej, Jakub Menší a Natanael Chased. Když se již setmělo, putoval Ježíš s těmito čtyřmi a s dvěma dalšími učedníky zpět do Sichoru, oněch sedm, kteří povolání nebyli, nastoupilo však zpáteční cestu do Galileje. Byla to vůbec půvabná letní noc, všechno vonělo a nebe bylo velmi jasné. Často putovali společně, někdy někteří vpředu nebo vzadu, Ježíš sám uprostřed. Jednou odpočívali ve velmi krásné, úrodné končině pod stromy plnými ovoce a v blízkosti velkých luk. Když se znovu vydali na cestu, zvedlo se také hejno ptáků s louky, která jimi byla pokryta. Byli tak velcí jako slepice, měli rudé zobáky a dlouhá ostrá křídla, téměř tak, jako se vyobrazují andělé, a navzájem se spolu obdivuhodně dorozumívali. Tito ptáci je doprovázeli až do města, kde se snesli na vodní hladinu v rákosí. Mohli běhat po vodě jako lysky. V této krásné noci bylo neobyčejně dojemné, když se Ježíš někdy v tichu zastavil, modlil se anebo učil a i ptáci se spustili k zemi. Tak putovali přes horu a na druhé straně šli zase dolů. Simeon jim vyšel vstříc, umyl všem nohy, podal každému pohár a něco k jídlu v předsíni a uvedl je do svého domu. Ptáci patřili pánu domu, létali jako holubi, ale byl to vodní druh. Ježíš zde přes den učil a večer slavili v domě Simeonově sabat. Mimo Ježíše a učedníky se zde shromáždilo asi dvacet Židů. Synagoga byla

zřízena v jednom podzemním sklepení, sešlo se po schodech dolů. Byla velmi krásně upravena. Simeonův dům byl velmi vysoký. Byl zde i člověk, který se předmodlíval, četl a zpíval. Potom Ježíš učil. Učedníci spali v témže domě jako Ježíš.

Spali jenom několik hodin a za ranního svítání byli již na cestě horskými zákruty směrem k jistému malému židovskému městečku v zemi Chabul. I tam přebývali vypuzení Židé, kteří často prosili o svůj návrat a opětné sjednocení. Avšak farizeové je nechtěli přijmout. Již dlouho toužili po tom, aby Ježíš přišel. Protože cesta pohořím měla četné zákruty, trvala dobře pět až šest hodin. V blízkosti židovského městečka šlo několik učedníků napřed a ohlásili Ježíšův příchod u představeného synagógy. Ježíš, ačkoliv byl sabat, vykonal tuto cestu, neboť zde na venkově, kde to nebylo nutné, nezachovával Zákon tak přesně. Šel k představeným synagógy, kteří ho přijali velmi pokorně. Jemu i učedníkům umyli nohy a podali jim něco k snědku. Nato se dal Ježíš zavést ke všem nemocným v okolí a uzdravil jich dobře na dvacet. Byli mezi nimi zcela zkrivení a ochrnutí lidé, ženy trpící krvácením, slepí, vodnatelní a mnoho dětí, též malomocní.

Na ulici za ním pokřikovalo několik posedlých, které on osvobodil. Ostatně se vše konalo velmi uspořádaně a v tichu. Učedníci pomáhali zčásti nemocným, aby mohli vstát, částečně poučovali lidi, kteří šli za nemocnými a shromažďovali se u dveří. Ježíš povzbuzoval nemocné, aby věřili a pobízel je k polepšení života, jiné, kteří už uvěřili, uzdravil ihned. Pozvedal oči k nebi a modlil se nad nimi. Jednotlivců se dotýkal, nebo přes ně přejel rukou. Viděla jsem také, že žehnal vodu a sám jí lidi kropil a nechal učedníky, aby touto vodou vykropili dům. V jednom z těchto domů přijal Ježíš a učedníci něco k jídlu a pohár s nápojem. Mnozí z uzdravených povstali, vrhli se před Ježíšem na zem a následovali ho v tichosti a s radostí, jako zde u nás doprovázíme to nejsvětější, ale vždy jenom v uctivé vzdálenosti. Jiným přikázal, aby zůstali.

Některým Ježíš určil, aby se umyli ve vodě, kterou on požehnal, byli to malomocní a děti. Šel k jednomu prameni u synagógy a požehnal ho také. Sestupovalo se k němu dolů po schodech, neboť se nalézal dosti hluboko, vhodil do něj sůl, kterou také pokřižoval. Učil při tom o Elizeovi, který u Jericha solí posvětil vodu a řekl, co znamená tato sůl. Přikázal, aby se lidé

v tomto prameni omývali, jestliže onemocní. Žehnal vždy ve znamení kříže, učedníci mu při tom drželi plášť, který někdy odkládal a podali mu sůl, kterou vhodil do pramene. Toto všechno konal s velikou vážností.

Při tom jsem přijala vnitřní poučení, že i kněžím byla udělena tatáž moc uzdravovat. Několik nemocných bylo k Ježíšovi doneseno na svých ložích a on je uzdravil. Učil ještě u synagógy a nepřijal zde nic k jídlu. Ježíš učil a uzdravoval po celý den. Avšak večer po sabatu opustil Ježíš s učedníky toto místo a při loučení se zarmoucenými obyvateli jim přikázal, aby zde zůstali, což oni také pokorně učinili. Posvětil jim vodu a očistil ji, protože zde dosud měli vodu špatnou, byli v ní hadi a zvířata se silnou hlavou a velikými ocasy. Odsud zavítal se svými učedníky několik hodin cesty do jistého útulku, který se nalézal v pohoří a zde se najedli a také spali. Tyto útulky, když sem přicházeli, minuli, jdouce stranou od nich.

Následujícího dne se v tomto horském útulku sešlo velmi mnoho lidí s nemocnými, kteří věděli, že Ježíš sem přijde. Byli to lidé, kteří přebývali v chatrčích a jeskyních po obou stranách pohoří. Na západní straně směrem k Tyru bydlili pohané, kteří sem také přišli a na východní straně přebývali chudí Židé. Ježíš učil o očišťování, obmývání a pokání a uzdravil dobře na třicet lidí.

Pohané byli od ostatních odděleni a Ježíš je učil teprve tehdy, až když ostatní odešli. Promlouval k nim velmi útěšně. To trvalo až do odpoledne. Tito lidé měli malé zahrady a pěstovali různé věci kolem svých jeskyní a živili se částečně i ovčím mlékem, dílem sklízeli plody divoce rostoucích rostlin a donášeli je i na prodej; mnozí z nich také nosili ve vacích dobrou vodu do městečka, kde Ježíš včera byl a i na jiná místa. Mezi těmito lidmi bylo mnoho malomocných, Ježíš vodu požehnal a oni se v ní museli obmývat.

K večeru se opět Ježíš vrátil do Sichor-Libnathu, kde ještě učil a řekl, že bude příští den křtít. Ve dvoře velkého Simeonova domu byla kulatá, plochá nádržka vody, která kolem dokola byla obklopena prohlubní, do které odtékala ta přebytečná. Ani zde nebyla voda dobrá a špatně i chutnala, proto ji Ježíš požehnal. Vhodil do ní i sůl v kusech o velikosti kamene, neboť se v této krajině nacházela celá hora této soli.

U této nádrže, která byla napřed vypuštěna a ještě vyčištěna, se odbýval křest asi třiceti osob. Pán domu, mužští příslušníci jeho rodiny, několik jiných Židů z tohoto místa a více pohanů, kteří byli naposled u Ježíše a i někteří z otroků z chatrčí, s nimiž Ježíš vícekrát promluvil, když se vraceli z práce, bylo zde pokřtěno. Pohané museli čekat až nakonec a potřebovali napřed určité obmytí. Ježíš nejprve nalil do křestní nádrže z jedné trubice vodu, kterou s sebou vždy nosili, a vodu požehnal. Voda byla napuštěna i do kruhové prohlubně kolem nádrže, takže křtění v ní stáli až po kolena.

Ježíš učil velmi dlouho a připravoval je. Křtění přicházeli v dlouhých, šedivých pláštích s kapucemi na hlavách, bylo to něco na způsob plášťů k modlitbě. Když vstoupili do kruhové prohlubně okolo nádrže, odložili plášť, bedra však měli zahalena a kolem horní části těla zase pláštík, jako škapulíř, který zakrýval záda a hrud' a byl po ruce otevřený. Jeden učedník jim položil ruku na ramena a druhý na hlavu. Ten, kdo křtil, nalil jim pak vícekrát plochou miskou vodu, kterou nabral z nádrže, na hlavu ve jménu Nejvyššího. Nejdříve křtil Ondřej, potom Petr a tohoto vystřídal Saturnin. Pohané byli pokřtěni naposledy. Se všemi přípravami toto vše trvalo až do večera.

Když se lidé vytratili, odešel Ježíš a učedníci od sebe odděleni z tohoto místa, ale cestou se opět spojili dohromady a putovali východním směrem k Adamě u jezera Merom. V krásné vysoké trávě pod stromy se oddali nočnímu odpočinku.

4. Ježíš v Adamě. Obdivuhodné obrácení jednoho zatvrzelého Žida

Ačkoliv se zdálo, že Adama je velmi blízko, musel Ježíš a učedníci jít přece ještě několik hodin vzhůru podél vody, aby došli k přivozu; přivozník zde nebyl, ale stál zde vor z trámů, který ležel na břehu připraven pro tento účel, aby sloužil cestujícím. Kolem poledne se dostali do Adamy, která se zde rozprostírala obklopena ze všech stran vodou, na východní straně města se nalézalo jezero Merom, jímž uprostřed protékal Jordán, který zde obloukem obtékal město a vedlo přes něj pět mostů. Prudce klesající břehy hluboko položeného jezera byly pokryty hustým rákosím a křovisky, jeho voda až do jeho středu, kde jím protékal Jordán, byla kalná. Kolem jezera bylo mnoho divoké zvěře.

Zatímco se Ježíš s učedníky blížil k zahradám s lázněmi před městem, vyšlo mu vstříc mnoho tamních vznešených mužů, kteří na něho čekali a uvedli ho ve městě do zámku nejvyššího představitele. Tento zámek se nacházel na volném prostranství, měl nádvoří a obklopovaly ho nižší postranní budovy a stavby byly i za ním. Nádvoří bylo vydlážděno různobarevnými, lesknoucími se deskami. Zde umyli Ježíšovi a učedníkům nohy, vyklepali pláště a hezky upravili. Bylo jim také podáno k jídlu mnoho plodů a zeleniny. Lidé v Adamě měli takový zvyk, že všechny cizince, kteří přišli do města, uvedli do tohoto zámku, tam s nimi rozmlouvali a když byli spokojeni, dobře je pohostili ve víře, že jim toto uctění bude připočteno k dobrému. Cizince, kteří se jim nelíbili, strčili také někdy do vězení. Adama asi s dvaceti malými obcemi náležela k území, kde byl pánem Herodes. Obyvatelé města byli Židé – Samaritáni, kteří následkem svého odloučení přijali ještě jiné nejrůznější vlivy. Přesto však zde nebujela žádná modloslužba a také pohané, kteří zde žili, se věnovali své modloslužbě jenom potají.

Nato Ježíše odvedli mužové, kteří ho před městem přijali do vysoké synagogy, která měla tři poschodí a kde se shromažďovala velká část Židů a v pozadí i ženy. Nejprve se modlili

a zpívali k Bohu, aby vše chápali k jeho cti a i to, co jim Ježíš přednese. Ten nato učil o zaslíbeních, jak po sobě následovala a potom se i naplnila. Učil také o milosti a jak tato přece jenom nezanikne, ale případně někomu jinému, kdo je jí svými zásluhami nejbližší a jestliže ten, jemuž má nejdříve připadnout, si jí nezaslouží. Mluvil k nim také o jednom záslužném jednání jejich předků v tomto městě před tak dávnými časy, že to již bylo nyní téměř neznámé a že toto všechno jim ještě nyní bude k dobrému. Kdysi se totiž ujali zapuzených lidí.

Ježíš a učedníci bydleli ve velikém útulku u brány, kterou při svém příchodu vešli do města.

V blízkosti zahrady s lázněmi před městem, přece však více k jihu, bylo místo, kde se učivalo. Kolem jednoho zeleného pahorku, na kterém byl postaven kamenný stolec, kde se přednášelo a který byl zastíněn stromem; byl krásně vyzdoben. Kolem tohoto pahorku se rozkládal veliký prostor chráněný před sluncem pětinasobnou řadou stromů, které poskytovaly hustý stín. Bylo to velmi příjemné místo a nazváno proto Místem milosti, protože lidé věřili, že z tohoto místa jim zde jednou vzejde milost. Ještě na jiném místě na severní straně města kolovala mezi nimi pověst, jako by právě odtud měla na město přijít veliká pohroma.

Učedníci vcházeli do jednotlivých domů městské čtvrti, aby lidi zvali na Místo milosti, kde chtěl Ježíš pronést velkou řeč. Večer předtím byla slavnostní hostina v otevřené hale ve dvoře nejvyššího představeného města. U pěti stolů bylo shromážděno asi padesát spolustolovníků z města. Ježíš seděl společně s nej přednějšími; u ostatních stolů pak učedníci rozdělení mezi ostatní hosty. Domnívám se, že Ježíš a učedníci také donesli něco k jídlu. V hrncích zde stály na tabuli celé stromečky. Ježíš za hostiny učil, chodil také od jednoho stolu ke druhému a rozmlouval s hosty. Po hostině, když vše bylo odneseno a vzdán v modlitbě dík, zůstaly stromečky stát na tabuli a všichni přítomní vytvořili před Ježíšem půlkruh. Pronesl učení a pozval je na ráno k veliké promluvě, kterou chce mít na Místě milosti.

Příštího dne asi kolem desáté hodiny zrána odebral se Ježíš s učedníky na ono místo, kde se učivalo, a tam ve stínu stromů bylo shromážděno více jak sto vybraných mužů a v nejvyšším kruhu i několik žen. Když šel Ježíš a učedníci na cestě kolem

zámku nejvyššího představeného města, chystal se ten právě ve slavnostním oděvu a v doprovodu svých lidí i on na cestu. Ježíš mu však přikázal, aby to nečinil, ale jako ostatní muži i on se tam objevil v dlouhém plášti a kajícím rouchu. Byli oděni ve lněná barevná roucha a škapulíře, které byly na prsou rozděleny, vzadu tvořily záhyb a přes rameno byly spjaty úzkým řemenem. Tyto pruhy byl černé a různobarevnými písmeny na nich bylo vyznačeno sedm hlavních hříchů. Ženy měly zahalené hlavy. Když Ježíš přicházel ke stolci, kde se učivalo, lidé se uctivě sklonili, představený města a vznešení lidé z města stáli těsně u onoho stolce. Učedníci pak ve vnějším kruhu měli také kolem sebe lidi, mezi nimi byly i ženy, před nimiž učili. Ježíš nejprve pozdvihl oči k nebi a hlasitě se modlil k Otci, od něhož vše pochází, aby toto učení je naplnilo lítostí a získalo otevřená srdce a lidem při tom přikázal, aby vše po něm opakovali, což oni učinili. Jeho učení trvalo bez přerušení od devíti hodin ráno až asi do čtyř odpoledne. Jednou byla přestávka a oni si přinesli pro osvěžení jeden pohár a něco k snědku. Posluchači přicházeli a odcházeli, podle toho, jak měli ve městě povinnosti. Ježíš učil o pokání a křtu, o kterém zde i v okolí přednášel jako o duchovní očistě a obmytí. Před letnicemi žádné ženy nebyly vůbec pokřtěny, avšak i mezi dětmi se to týkalo také dívek mezi pěti až osmi léty, příliš si detaily nepomatuji. Dále učil o Mojžíšovi, o rozbitých deskách Desatera, o zlatém teleti, o hromu a blesku na Sinaji.

Když Ježíš skončil a učení bylo zcela dokonáno a právě již více lidí, mezi nimi i onen představený města, se vrátili nazpět, přistoupil starý, veliký, dobře vzdělaný Žid s dlouhým vousem zcela srdnatě k Ježíši na stolci a řekl: „Teď chci také já s tebou mluvit. Ty jsi přednesl třiadvacet pravd, je jich však čtyřicet!“ A nyní tyto pravdy vypočítával ve sledu za sebou a začal diskutoval. Ježíš mu však řekl: „Strpěl jsem tě jenom pro tvoje obrácení a byl bych tě již před tím odkázal pryč přede vším lidem, neboť tys sem přišel, aniž bys byl pozván. Řekls', že je čtyřicet pravd a já že jsem ve svém učení podal jenom třiadvacet, tys mně však přidal již tři pravdy navíc, neboť je jich pouze dvacet, těm jsem učil.“ A nyní Ježíš vypočítával zmíněných dvacet pravd dle písmen hebrejské abecedy, podle nichž i on před tím počítal a nato učil o hříchu a trestu těch, kteří

k pravdě něco přidávají. Onen starý Žid nechtěl však na žádný pád uznat svoje pomýlení a byli zde s ním i lidé, kteří souhlasili a naslouchali mu se škodolibostí. Ježíš mu však řekl: „Ty máš krásnou zahradu, dones mi nejzdravější a nejušlechtlejší plody, ty podlehnou zkáze na znamení tohoto bezpráví! Ty máš vzpřímené, zdravé tělo, ať se tvá postava zkřiví, jestliže nemáš pravdu, abys tím poznal, jak i to nejušlechtlejší podlehně zkáze a znetvoří se, jestliže ku pravdě něco přidáme. Pokud však můžeš učinit jediné znamení, pak ony tvoje pravdy v počtu čtyřia dvacetí jsou pravdivé!“

Tu spěchal tento Žid se svými pomocníky do své nepřilíh vzdálené zahrady, měl tam všechno, co bylo vzácné a cenné mezi plody, i v klecích nejrozličnější znamenitá, vzácná zvířata a ptáky a uprostřed dosti velikou vodní nádrž se vzácnými rybami a to vše pro svoje potěšení. Rychle se svými přáteli shromažďoval nejušlechtlejší plody, žlutavá jablka a nyní již krásné hrozny a umísťoval to do několika malých košíků, menší plody pak do broušené misky, která vypadala jako by byla zhotovena z navzájem se proplétajících skleněných vláken. Mimo to přibral také v košíčcích z kůry různé ptáky a vzácná zvířata velikosti zajíce nebo malé kočky. Ježíš ještě mezi tím učil o zatvrzelosti a o zkáze, která nastane, přidáme-li něco k pravdě.

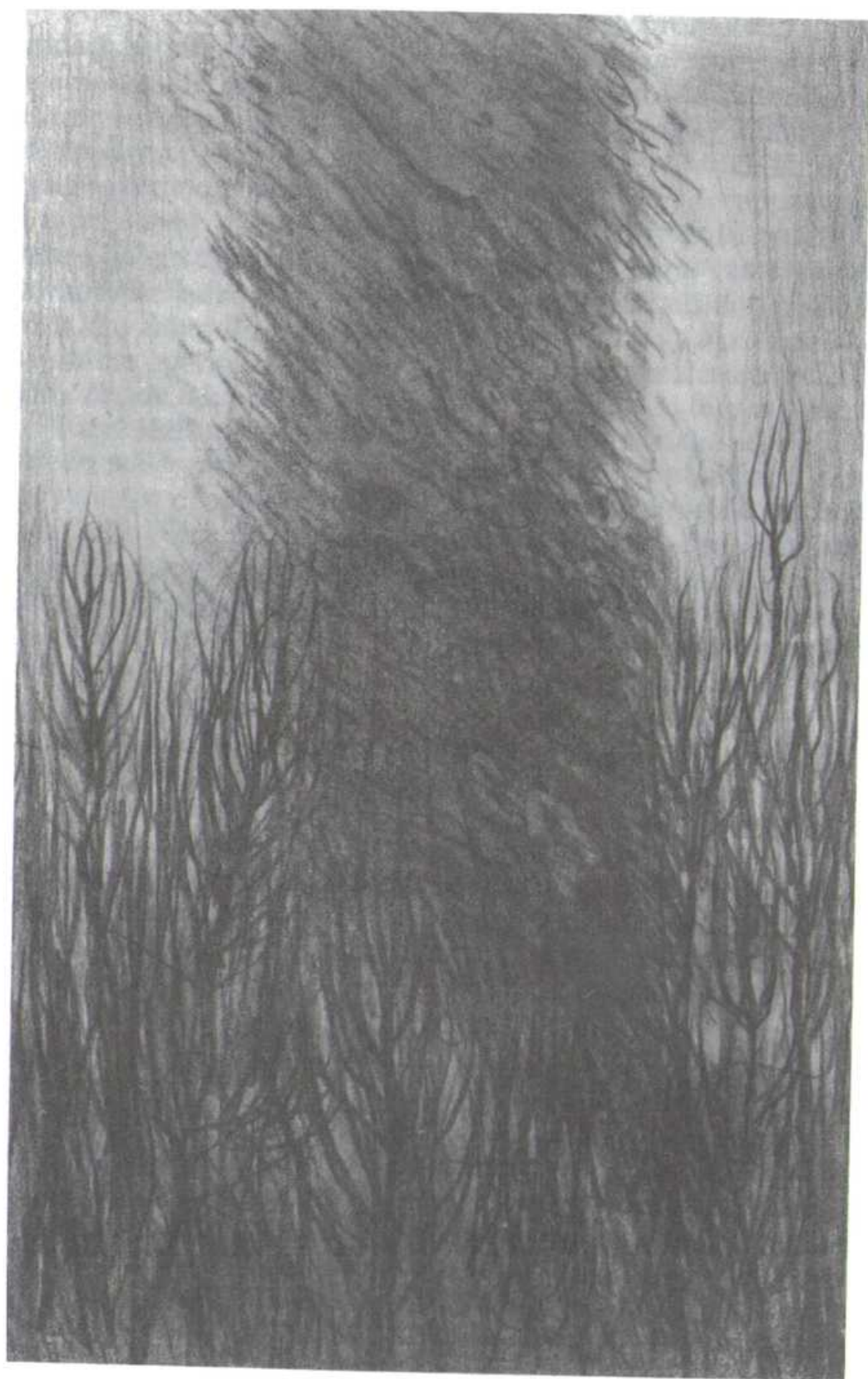
Když teď onen starý Žid se svými průvodci rozložil na zem kolem Ježíšova stolce, kde učil, všechny svoje rarity v košíčcích a klecích, povstal ve shromáždění velký rozruch. Když však tento pyšně si počínající člověk setrval tvrdošíjně na svém dřívějším tvrzení, naplnila se Ježíšova slova na všem, co donesl. Plody se začaly jakoby vnitřně pohybovat a ze všech stran z nich vylézali oškliví červi a zvířata, která je požírala, takže záhy z jablka nezůstalo nic více než kousíček slupky, která se kymácela sem a tam na hlavě jednoho červa. I ona malá donesená zvířata, jako by se hroutila do sebe, vylučovala hnis, z něhož se vytvářeli červi, kteří ohlodávali ta zvířata, která vlastně vyhlížela jako syrové maso. Toto všechno bylo tak ošklivé, že ono shromáždění, které se sem ze zvědavosti vedralo, začalo křičet a s hnusem se odvracet a to tím více, že současně i onen Žid zcela zežloutl a zbledl a začal se křivit na jednu stranu.

Lid počal po tomto zázraku křičet a poklekal a vtom starý Žid bědoval, vyznával svoje bezpráví a úpěnlivě prosil Ježíše o slitování. Bylo z toho takové pozdvižení, že nejvyšší představený města, který již z toho místa odešel, musel být přivolán nazpět, aby obnovil pořádek, protože onen Žid uznal svoje provinění a přiznal, že k pravdám skutečně přidával.

Když tento muž tedy vykonal pokání a úpěnlivě prosil, aby byl zase uzdraven, požehnal Ježíš ony věci, které přinesl, i jej samotného a všechno se okamžitě vrátilo do původního stavu, plody, zvířata i onen muž, který se v slzách díky vrhl před Ježíše na zem.

Tento muž se tak obrátil, že se stal jedním z nejvěrnějších Ježíšových přívrženců a ještě mnoho jiných přivedl k obrácení. Jako pokání rozdělil největší díl svých krásných zahradních plodů chudým. Tento zázrak učinil veliký dojem na všechny posluchače, kteří odešli, aby se najedli a zase se vrátili. Takový zázrak byl zde opravdu nutný, neboť tito lidé, jestliže byli ze svých bludů usvědčeni, přeci zůstali i nadále velmi zatvrzelí, jako tomu bývá ponejvíce u lidí smíšeného původu, neboť oni pocházeli ze Samaritánů, kteří vstoupili ve smíšená manželství s pohany a proto byli ze Samaří zapuzeni. Dnes se již více nepostili z důvodů zničení jeruzalémského chrámu, ale pro ono zapuzení ze Samaří. Uznávali sice a naříkali, že zapadli do bludu, ale přesto od něho nechtěli upustit.

Proto Ježíše zvláště dobře přijali, protože podle jednoho starého zjevení, které převzali právě od pohanů, událo se mnoho znamení, podle nichž měl opět nastat i pro ně čas milosti. Ono zjevení se stalo na místě, které nazvali Místem milosti. Vím ještě jenom to, že tito pohané kdysi jednou za veliké tísně se na tomto místě modlili s rukama rozepjatýma k nebi a že jim bylo oznámeno: Až se budou nové prameny vlévat do jezera a vytryskne nový pramen a bude směřovat do lázeňského pramene, až město na této straně se bude rozprostírat až k tomuto prameni, potom oni obdrží milost. Nyní však, v této době, se všechna ona znamení vyplnila. Tehdy se vlévalo, jak se domnívám, pět proudů do jezera nebo různě do něj a v blízkosti do Jordánu; bylo vyplněno i toto znamení s jedním ramenem Jordánu a do pramene v blízkosti Místa milosti vtékala také dobrá voda.

Na tomto místě Ježíš bude křtít a všechna proroctví o těchto vodách se mohou vztahovat na křestní pramen. I oni zde měli špatnou vodu. Město se také protáhlo daleko na tuto stranu. Na severní straně bylo položeno nízko a bylo zde i mnoho bažinaté mlhy a přebývala tady pohanská čeládka v malých chýších. Na jihovýchodní straně bylo však mnoho nových domů, zahrad a nové stavby až k tomuto Místu milosti, které bylo položeno níže a kolem dokola byla rovina. Změnou břehu a vznikem nové hory se jedno rameno Jordánu obrátilo západním směrem až k této zahradě, spojilo se pak s malou říčkou a společně s ní se vrátilo opět nazpět do svého koryta; vznikl tak značný úsek. Tím, že zde tak tek l tok Jordánu, uskutečnilo se i toto znamení.

Když Ježíš následujícího dne znovu učil v synagóze, v jejímž středu stála nádherná skříň se svitky Zákona, přicházeli Židé do synagógy bosi a protože se také v tento den nesměli umývat, tak se již včera podle učení umyli a vykoupali. Proto měli na sobě v synagóze přes šaty z minulého dne ještě jeden dlouhý, černý plášť s kapucí, po straně byl otevřený a opásán pruhy látky. Na pravé paži měli dva drsné, černé manipuly, na levé jenom jeden, vzadu měli vlečku. Modlili se a zpívali velmi úpěnlivě. Vzali si na sebe na chvíli jakési pytle, které byly uprostřed otevřené a v nich se položili v chodbách kolem synagógy na zem na svoje tváře. Ženy totéž učinily doma.

Všechny ohně byly zakryty již včera; teprve večer jsem spatřila u jídla, avšak u nepokrytého stolu, Ježíše s jeho učedníky, jak sedí sami; ostatní jedli ve veliké dvoraně ve dvoře. Byly přineseny studené pokrmy z domu představeného města. Ježíš učil o jídle. Střídavě přicházeli ke stolu mnozí lidé, mezi nimi i chromí a mrzáci. Na stole byly také mističky s popelem. Starý obrácený Žid dal mnoho ze svých překrásných plodů k dobru chudině.

I příští den učil Ježíš opět v synagóze. Byl sabat. Po učení putoval Ježíš se svými učedníky a asi s deseti Židy na severní stranu před město do hor. Tamní krajina byla drsnější a divočejší. Před jedním domem odpočívali pod stromy a pojedli něco z toho, co jim donesli z onoho domu, byly to pokrmy i nápoje.

Ježíš sděloval svým průvodcům nejrůznější pravidla, jak se mají chovat, neboť jim řekl: „On odsud brzo odejde pryč a znovu přijde již jenom jedinkrát.“ Mezi jiným je napomínal, aby

při modlitbě nevykonávali tolik pohybů, což oni zde dělali až nadbytečně a především, aby nebyli tak přísní vůči hříšníkům a pohanům, ale aby se nad nimi slitovali. Přitom vyprávěl podobství o nespravedlivém správci a předložil jim ho jako hádanku. Oni se tomu divili a Ježíš jim vyložil, proč bylo jednání správce domu pochváleno. Zdálo se mně, že Ježíš v onom nespravedlivém správci viděl synagógu, v oněch druhých dlužnících pak sekty a pohany. Synagóga měla sektám a pohanům dluh snižovat, protože ona je opatřena mocí a milostmi, toto značí, že vlastní svoje bohatství nespravedlivě a bez zásluhy, aby se sama, až bude zapuzena, mohla utéci do přímluv pohanů-dlužníků, s nimiž bude nakládáno mírně.

5. Podobenství o nespravedlivém správci

Již jako dítě jsem spatřovala toto i jiné podobenství jakoby v různých obrazech, jak přecházejí před mýma očima a všimla jsem si, že jednotlivé postavy z nich zde i tam rozeznávám ze skutečného života. Tak se mně to stávalo i v případě tohoto správce, kterého jsem viděla pobíhat vždycky jako nějakého hrbatého příjemce důchodů s rudým vousem, pohyboval se hbitě, rychle a dával podřízeným nájemcům cosi napsat nějakým písmem. Viděla jsem nespravedlivého správce v pouštích Arábie, nedaleko od místa, kde děti Izraele reptaly, jak přebývá ve stanovém zámku. Jeho pán, který pobýval daleko odtud za Libanonem, zde měl obilná pole a zahrady s olivovými háji, toto místo leželo již na hranicích Zaslíbené země. Na obou stranách pole přebývali pak dva rolníci, kterým pole pronajal. Správce byl malý hrbatý mužíček, velmi pohotový a lstivý, který se domníval, že jeho pán nepřijde a proto klidně začal hýřit a dopustil, že vše pustlo a všechny starosti hodil za hlavu. I oba dva rolníci promarnili všecičko v pití. Tu jsem najednou spatřila, že pán přichází. Viděla jsem daleko za vysokým pohořím něco jako krásný palác a nádherné město, a zřela jsem překrásnou cestu, jak sem vede přímo od paláce a pozorovala jsem krále, jak odtamtud sestupuje s velikým průvodem velbloudů a malými nízkými vozy taženými osly a i celý jeho dvůr. Tento příchod jsem spatřila, tak jako vídám, že sestupuje cesta z nebeského Jeruzaléma sem dolů, a byl to nebeský Král, který zde na zemi měl svoje veliká pole a sady a olivovníky. Přicházel ale způsobem, jako přicházivali starozákonní králové – s velikým průvodem. Spatřila jsem ho, jak vysoko nahoře nastupuje cestu dolů, neboť jeho správce majetku, malý chlapík, byl u něho obžalován, že všechno rozházel.

Dlužníky tohoto pána byli dva lidé s dlouhými kabátci, na nich bylo mnoho knoflíků až dolů, správce měl na hlavě čepičku. Správcův zámek se nacházel více směrem k poušti, pšeničná a olivová pole, po jejichž obou stranách pak bydleli oni dva rolníci, ležela více směrem k zemi Kanán. Vše to vytvářelo trojúhelník. Oba dlužníci promarnili příjmy společně se správ-

cem a i oni zase měli podřízené, kteří sami museli velmi mnoho pracovat. Vypadalo to, jako by to byli dva zlí faráři a onen správce jako nějaký ne právě dobrý biskup, ale připadali mně, jako by to přece jen byl světský člověk, který to všechno tak navlékl. Správce zpozoroval nebo uviděl příchod pána od hostiny a byl samé lichocení a plný snaživosti. Když pán došel, řekl ke správci: „Hle, co o tobě musím slyšet – že rozhazuješ všechno moje jmění – vyhotov vyúčtování, neboť více správcem být nemůžeš!“ Tu jsem spatřila, jak správce rychle povolal oba rolníky, měli svitky, které rozvinuli. Zeptal se jich, co jsou dlužní, neboť to vůbec nevěděl, a oni mu to ukázali. On však měl zakřivenou tyčinku, tou je nechal něco tu a tam napsat a domníval se, že až bude vyhnán, pak se k nim vetře a bude mít z čeho žít, neboť pracovat nechtěl.

Nyní jsem spatřila, že rolníci poslali svoje podřízené k pánovi s velbloudy a osly a naložili na ně obilí v pytlích a olivy v koších. Ti, kteří donesli olivy, přinesli také peníze, byly to malé hůlky z kovu ve svazečkách, větších i menších, podle určitého počtu svázané kroužky. Pán však uviděl podle oněch svazečků, které již posledně přijal, že tentokrát je to příliš málo a poznal ze špatně zhotoveného vyúčtování úmysl správce a vysmál se jeho nájemcům dvorů a řekl: „Hle, ten muž je lstivý a chytrý, on si chce ze svých podřízených učinit přátele, děti tohoto světa jsou chytřejší ve svém podnikání než děti světla, které jen zřídka takto jednají v dobrém jako tento muž ve zlém, tak budou odměněni, jako on bude potrestán.“ Spatřila jsem však, že onen hrbatý chytrák byl sesazen a poslán daleko do pouště. Byla tam pustina (žlutý, tvrdý, neúrodný a železitý písek, okr) s kosodřevinou a on byl zcela zničen a zarmoucen. Spatřila jsem však také, že konečně začal kopat a stavět. Viděla jsem, že i oni dva rolníci byli zapuzeni a že jim byla přikázána poněkud lepší místa v poušti, oni ubozí podřízení obou rolníků dosáhli nyní toho, že se o pole starali oni, neboť byli ke všemu přinuceni.

6. Ježíš a učedníci zvou ke křtu a k učení u Seleucie

Ježíš a učedníci se teď rozešli po celém městě Adama. Ježíš se zdržoval více uprostřed města, učedníci však šli do jeho vzdálenějších částí až do domů pohanů a povolávali téměř dům od domu lidi, kteří již byli připraveni, aby přišli ke křtu následujícího dne a zvali je i k účasti na učení, které pozítří na druhé straně jezera Ježíš vykoná na ohrazeném místě u Seleucie. Při tomto zvaní také učili. To vše trvalo až do setmění, za něhož se učedníci odebrali z města na loď rybářů, kteří lovili za svitu pochodní na širší straně jezera ryby pod místem, kudy vtékal Jordán. Svit pochodní přilákal ryby, které lovili na udice nebo háčky. Učedníci na lodích pomáhali a při tom i rybáře učili. Řekli jim také, aby své ryby donesli na druhou stranu na zelené prostranství u Seleucie, kde se bude konat učení a že budou dobře odměněni. Toto místo bylo jakýmsi zvěřincem, bylo obklopeno náspem a plotem, chovali zde i uvězněná divoká zvířata, jež chytali živá. Byly tam pro ně zřízeny nejrůznější prohlubně. Ono místo patřilo k Adamě a bylo vzdáleno asi půldruhé hodiny od Seleucie.

Když nastalo ráno, přišel Ježíš k učedníkům a oni s ním odešli postranní cestou, kde bylo ještě více chatrčí, nazpět do města. V těchto chatrčích konali stejně jako v ostatních domech. V městě vešel Ježíš s učedníky do domu nejvyššího představeného, nalézal se na velkém prostranství a přijal tam s nimi malé osvěžení. Byly to malé chleby, z nichž vždy dva a dva byly spolu spojeny. Na stole stála veliká mísa, která se leskla jako pestré vícebarevné sklo, měla podobu lodi, byly tam i malé ryby se vzpřímenými hlavičkami. A Ježíš položil každému z učedníků jednu takovou rybu na malý chléb. Na stole dokola byly prohloubeniny, něco na způsob talíře, tam pak tyto porce vkládali.

Po této hostině Ježíš učil v otevřené hale proti tomuto dvoru před představeným a jeho domácími, kteří měli být pokřtěni a potom se odebral na místo, kde mělo nastat veřejné učení a kde

ho již očekávalo mnoho lidí. I zde vykonal přípravu ke křtu. Lidé střídavě přicházeli a odcházeli po skupinách a odtud chodili do synagógy, modlili se tam, sypali si popel na hlavu a konali pokání. Potom odcházeli do lázní v zahradě u Místa milosti, kde se vždy dva a dva v prohlubni pro koupele oddělení závěsy očišťovali.

Když poslední lidé opustili místo, kde Ježíš učil, odebral se tam i Ježíš s učedníky. Onen rybník, kde se vykonával křest, byl rybník, do kterého vtékala voda z jednoho ramene Jordánu. I zde byla nádrž obehnaná tak širokým příkopem, že v něm vedle sebe mohli procházet dva lidé. Do tohoto příkopu vedlo pět uzavíratelných odtoků z oné prostřední nádrže a vedle nich bylo pět přístupových cest přes tento příkop. Uprostřed nádrže byl sloup, který měl rameno dosahující až k jejímu břehu, toto rameno nádrž otvíralo a uzavíralo.

Tato pětiramenná nádrž nebyla takto zvlášť upravena pro křest. Byla to totiž velmi častá forma v Palestině, jež také mohla mít vztah k pěti přístupům k rybníku Bethesda, k Janovu křestnímu prameni na poušti, ke křestnímu prameni Ježíšovu, k pěti svatým ranám nebo k nějakému náboženskému tajemství.

Ježíš zde ještě více učil o bližší přípravě na křest. Ti, kteří byli křtěni, šli pouze v bílých dlouhých pláštích, které odkládali a zahalení jenom bederní rouškou a s pláštěm na hrudi potom vstupovali do příkopu okolo nádrže, kam byla poté vpuštěna voda z její střední části. Na oněch přechodech pak stál ten, kdo křtil, a kmotrové. Voda byla nalita třikrát na hlavu jakousi naběračkou ve jménu Jehovy a jeho vyslance. Křtili vždy čtyři učedníci současně a dva na křtěné vkládali svoje ruce. Toto a Ježíšova příprava trvalo až do večera. Mnozí ale byli také odmítnuti a poslání pryč.

S rozbřeskem dne odpluli učedníci do Seleucie na dané zelené prostranství. V jisté vzdálenosti od Adamy bylo jezero, které mělo podobu violy, užší a jenom asi malou čtvrhodinku široké. Seleucie, město střední velikosti, bylo pevností, napřed stála hradební předprseň, potom val a opět další zeď. Zvláště na severní straně bylo příkré a zde zcela nepřístupné, obydleno jenom pohanskými vojíny. Ženy přebývaly ve zvláštní oddělené části města v dlouhých domech a v nich v jednotlivých místnostech. Malý počet Židů, kteří zde přebývali, byli od ostatních

velmi odstrčeni a žili v ubohých dřách ve hradbě, jejich úkolem byla také těžká a horší práce v příkopech a bažinách.

Synagógu jsem tu neviděla, zato zde ale byl jeden okrouhlý chrám. Stál na kruhu sloupů, na nichž byly malé postavy, které ho nesly. Uprostřed pak stál velmi silný sloup, v němž vedly schody vzhůru do chrámu. Pod vším pak v zemi bylo klenuté sklepení, tam stavěly džbány s popelem svých mrtvých. V blízkosti také bylo černé místo, kde mrtvé spalovali. V chrámě stály sochy hadů s lidskými tvářemi, lidské postavy s psími hlavami, též jedna postava s Měsícem a rybou.

Zdejší okolí města bylo málo úrodné, ale lidé byli velmi pracovití, zhotovovali nejrůznější pletené věci pro výstroj koní, bylo zde také mnoho kovářů, kteří vyráběli zbraně. Všechno sloužilo k vyzbrojování vojáků.

Učedníci obcházel po Seleucii a zvali lid na učení a k hostině na určené zelené prostranství. Zatím konal totéž i Ježíš v pohanských příbytcích v Adamě. Nato se učedníci odebrali na to zelené místo v zahradě s divokými zvířaty, tato zahrada měla krásné trávníky s květinami a keři a zde připravili hostinu společně s rybáři, kteří tady opatrovali svoje ulovené ryby v jedné cisterně. Jako stoly sloužili široké trámy, které sem vytáhli s sebou nahoru od jezera. Byly široké asi dvě stopy. Za zahradou byla ohniště, kde se pekly ryby. Zdá se, že zde hostiny byly konány častěji, neboť se nacházelo něco na způsob plochých kamenných misek, jakoby vytvořených přírodou. Byly uloženy ve sklepích a v nich se přinášely pokrmy. Byly to ryby, chleby, zelenina a také plody.

Když to vše bylo připraveno, shromáždilo se asi sto pohanských mužů a dostavil se sem přes jezero i Ježíš. Následovalo ho asi dvanáct Židů a představený a i více pohanů z Adamy. Ježíš učil na pahorku. Představený a ostatní Židé měli podíl na obstarání hostiny a s učedníky přisluhovali u stolu při jídle. Ježíš učil, jak se člověk skládá z duše a těla a o pokrmu těla i ducha. Oni nyní mají na vybranou: buď naslouchat jeho učení, nebo mohou jíst. Učinil to proto, aby je zkoušel a také jich hned několik odešlo ke stolu a potom i více dalších, takže naslouchat zůstala asi jenom jedna třetina. Ježíš však učil o povolání pohanů a vyprávěl o Třech králích, kteří jim byli neznámí.

Když skončilo učení i hostina, odešel Ježíš k večeru s učedníky a Židy do Seleucie, která se nacházela dobře půldruhé hodiny jižněji a neležela těsně u jezera, lidé se tam již vrátili předtím. Zde byl Ježíš přijat vznešenými lidmi z města a podali mu k osvěžení nápoj a i něco k jídlu, podobně i učedníkům a Židům. Potom byli uvedeni do města. Ježíš pozdravil a učil pohanské ženy nedaleko od brány na jednom prostranství, kde se shromáždily, aby ho spatřily. Chodily oblečeny stejně jako Židovky, přece nebyly však tak uctivě zahaleňy a nejsou, jako stejně ostatní lidé v této krajině vůbec, velké, ale silné a robustní.

Ježíš odešel nyní do dalšího velkého útulku, kde na jeho počest připravili hostinu. V této krajině se dbalo na pohostinství. Ježíš, učedníci a Židé jedli sami u jednoho stolu. Židé zde zpočátku jíst nechtěli. Ježíš však učil: Co vchází do úst, to člověk neznečišťuje a jestli s ním nechtějí společně stolovat, pak také nebudou následovat ani jeho učení. Učil neúnavně po dobu celé hostiny.

Pohané měli vyšší stoly než Židé a také jednotlivé stolečky a seděli na polštářích s podloženými nohama jako lidé v zemi Tří králů. K jídlu byly ryby, zelenina, med, plody a také do hněda vypečené maso.

Ježíš je tak dojal svým učáním, že byli velmi zarmouceni, když se s nimi potom rozloučil. Velmi ho prosili, aby u nich zůstal a on tam nechal Ondřeje a Natanaela. Pohané byli velmi zvědaví na nové věci. Již se stmívalo, když je Ježíš opustil.

Příbytky žen byly svou zadní částí vestavěny do zdi opevnění nebo náspu, jejich přední strana směřovala do vnitřní městské široké ulice. Byly mezi nimi i krásné domy, čas od času oddělené zahradami a nádvořími, kde vykonávaly svoje práce a praly. Ježíš s nimi pobyl na jednom místě určeném ku shromažďování.

I v Seleucii mluvil Ježíš o křtu jako o obmytí a protože chtěli, abych u nich zůstal déle, řekl, že by v této chvíli již více nemohli pochopit.

Ze Seleucie se Ježíš vrátil znovu zpět do Adamy. Zde byla děkovná slavnost nově pokřtěných v synagóze, kde stáli vpředu před ostatními a zpívali děkovné písně a Ježíš učil. Bylo pokřtěno ještě více lidí, když Ondřej a Natanael se vrátili ze Seleucie. Obrácený Žid dělá ve všem služebníka a posla, je zcela pokorný a ochotný pomáhat.

Velký počet nemocných nemohl zde v Adamě přijít na Ježíšovo učení a ke křtu, proto je šel Ježíš vyhledat se Saturninem a spřízněnými učedníky do jejich příbytků. Ostatní učedníci však putovali dále do městečka ležícího severně od Adamy, dvě či tři hodiny cesty do Azoru, Kádes, Berothy a Thisbe, aby tamní obyvatelé pozvali k učení, které chtěl Ježíš mít na mírně se zvedající části ve směru do Kádes na Bethorod. Na návrší tohoto kopce, který byl zelený a porostlý, se také nalézal stolec, kde se učivalo na jednom prostranství, které bylo obehnáno náspem. Učedníci šli dále také k představeným města a vyzvali je, aby lid sezvali k učení, které zde bude mít prorok z Galileje na návrší den po sabatu, ale i sami vcházel do jednotlivých domů a zvali lidi.

Zatímco se Ježíš zdržoval v Adamě u vznešených i u chudých, Židů a pohanů, uzdravoval vodnatelné, ochrnuté, slepé a ty, kdo trpěli krvácením. Zvláště si vzpomínám na deset posedlých, muže i ženy, vesměs Židy, mezi pohany jsem jich nikdy tolik nespatriila. Byli mezi nimi i vznešení lidé, kteří žili uzavřeni v zamřížovaných místnostech domů nebo v nádvořích. Jak se Ježíš k domům přiblížil, začali strašlivě křičet a zuřit. Když se však k nim sám dostal, ztichli a dívali se na něho strnule a zmateně. Spatriila jsem, že Ježíš samotným svým pohledem z nich vyháněl satana, který od nich zmizel ve viditelné podobě, nejprve jako pára, která potom vytvořila člověku podobný ohavný stín a prchla. Lidé se divili a děsili se nad tím, osvobození lidé zbledli a bezmocně se zhroutili. Ježíš je oslovil, vzal za ruku a poručil jim, aby povstali; vypadalo to, jako by se probírali z nějakého snu, klesli na kolena, děkovali a byli zcela jinými lidmi. Ježíš je pak napomenul a jmenoval chyby, jichž se měli zbavit.

Když se učedníci vrátili do Adamy, zúčastnili se hostiny u představeného spolu s Ježíšem. Na oněch místech také nakoupili chléb a ryby a dali je dopravit na horu, kde měl Ježíš učit, aby se jeho posluchači mohli nasytit. Ježíš dostal od mnohých lidí a na vícero místech dary. Spatriila jsem i malé zlaté tyčinky, jakoby rostlé. Těchto darů použili právě pro uspořádání takových hostin. Ježíš na hostině v Seleucii ničeho nepožil.

O sabatu učil Ježíš v Adamě v synagóze. Zde v Adamě byla ostatně jedna část proti Ježíšovi a ta poslala na místo, kde Jan

učil, dva farizeje, aby slyšeli, co Jan o Ježíšovi řekne. Vyslali je i do Betabary a Kafarna, kde stejně smýšlejícím dali vědět, že se Ježíš nyní nachází u nich, obchází zde, křtí a získává učedníky. Když se tito lidé znovu vrátili, pomlouvali Ježíše, reptali na něho, ale jejich strana byla nepatrná.

Jednou se představení v Adamě zeptali Ježíše, co si myslí o esenech. Chtěli ho uvést do pokušení, protože hodlali najít podobnost v jeho názorech, a protože Jakub Menší, který byl jeho příbuzný a byl s ním, k nim také náležel. Vznášeli proti nim nejrůznější obvinění pro jejich zvláštnosti a zejména proto, že se neženili. Ježíš jim odpověděl velmi všeobecně, že těmto lidem se nemůže vytýkat nic, mají-li k tomu povolání, pak jsou velmi hodni chvály, každý přece má jiné poslání a chce-li někdo, kdo je křivý, chodit rovně, pak se mu to nedaří a nedá se nic namítat. Když mu předhazovali, že pak by takovým počínám vzniklo málo rodin, vypočítával jim Ježíš mnoho rodin esenů a mluvil o jejich dobře vychovaných dětech. Hovořil o dobrém a špatném manželství. Nevzal eseny ani v ochranu, ani je nezavrhoval a lidé mu rozuměli. Učinil tak proto, že i on měl mezi nimi svoje rodinné příslušníky a stýkal se s nimi.

7. Ježíš na hoře u Berotha, kde se učilo

V noci ze soboty na neděli odešel Ježíš před rozbřeskem dne z Adamy, kde se po sabatu rozloučil; přece jen, aniž by jim řekl, že sem již více nepříjde, odešel se svými učedníky a několika Židy na horu, aby zde učil. Z Adamy vyšel branou, kterou sem přišel po jistém mostě. Jestliže by vyšli jinou branou ven, museli by se potom dát převézt přes řeku, která od Azoru teče směrem na Kádes a kolem Adamy vtéká do Jordánu. Kádes zanechali po pravici a šli směrem k západu po horských terasách, které mírně stoupaly. V této končině jsou vysoké horské hřbety, které uzavírají velké plochy, nebylo zde tolik strží a propletených a rozeklaných vrcholů jako v jižní Palestině. Thisba jim ležela po levici, nacházela se velmi vysoko. Jednou tady přebýval Tobiáš, oženil zde švagra své manželky nebo bratra a dostal se i dále do vodního města Amichores a byl by tam mohl zůstat, ale on raději odešel do zajetí, aby tak mohl být prospěšný svému lidu. I Eliáš byl také v Thisbě a Ježíš již jednou tudy procházel.

Na hoře už bylo shromážděno množství lidu. Již večer před tím, po konci sabatu, lidé putovali sem nahoru a dali toto místo do pořádku. Zde byl prostor obehnaný náspem a na něm stolec, kde se učivalo. Lidé, kteří přebývali po obou stranách kopce v řadách domů, zabývali se připravováním stanů a dokonce už tyto stany z tyčí a plachet měli hotové. Vynesli je již před tím nahoru a napjali nad stolcem i nad jinými dalšími místy. Toto místo bylo pozoruhodné, neboť Jozue zde slavil děkovnou slavnost, když zvítězil nad Kananejskými. Nahoru byla vynesena i voda v trubicích a chléb a ryby v koších. Tyto koše byly takové, jako zde u nás koše na včelstva a na jeden se dal postavit další a byly v nich příhrady, že se daly dovnitř uložit i rozmanité věci.

Když Ježíš přišel na vrchol hory mezi lid, lidé vstříc jásali: „Ty jsi ten pravý prorok! Pomocník!“ A tak dále a všude, kde procházel tímto množstvím, lidé se před ním skláněli. Mohlo již být dobře devět hodin, když sem nahoru došel, zde na vrchol to bylo z Adamy dobře šest až sedm hodin.

I tady nahoru přivedli mnoho posedlých, kteří zuřili a křičeli. Ježíš však na ně pohlédl a přikázal jim, aby mlčeli a oni se hned uklidnili a uzdravili jeho pohledem a na jeho příkaz.

Když Ježíš došel na místo, kde měl mluvit, učedníci lid uspořádali a po uklidnění přítomných se Ježíš nejprve pomodlil k nebeskému Otci, od něhož vše pochází a lid se modlil s ním. Nato Ježíš zahájil svoje učení. Mluvil však o tomto místě a co se zde odehrálo, o dětech Izraele, jak se tady kdysi octl Jozue a tyto země osvobodil od Kananejských a pohanů, a jak měl být zničen Azor a to vše vysvětloval obrazně; tak také nyní přichází pravda a světlo opět k nim s milostí a něžností, aby je osvobodila z moci hříchů, a nemají odporovat jako kdysi Kananejci, aby i na ně nepřišel trest, jak tehdy na Azor. Vyprávěl jim také jedno podobenství, které též později užíval, je zapsáno v evangeliu, domnívám se, že to bylo o pšenici a o obdělávání pole. Učil také o pokání a o příchodu království a mluvil zde jasně o sobě a o nebeském Otci, jak toho v této končině nikde jinde neučinil.

Sem také přišli k němu synové Marie Chuzovy a Veronika, poslal je Lazar, aby ho varovali před dvěma špehy, které jeruzalémští farizeové sem do Adamy vyslali. Učedníci je o jedné přestávce v učení přivedli k němu a Ježíš jim řekl, že se o něho vůbec nemusí bát; on svoje poslání naplní, děkuje za jejich lásku a vše ostatní. Tito vyslanci farizeů byli zde již nahoře spolu s nespokojenými Židy z Adamy. Ale Ježíš s nimi nemluvil. Učil však veřejně, jak někteří na něho číhají a pronásledují, ale přece se jim vůbec nepodaří, aby zabránili tomu, co mu nebeský Otec uložil vykonat. On se zase mezi nimi objeví a bude zvěstovat pravdu a království.

Bylo zde i mnoho žen a dětí a prosily ho o požehnání. Učedníci však byli starostliví a domnívali se, že by to neměl dělat kvůli špehům, kteří jsou přítomni; Ježíš jim však vytkl tuto úzkostlivost a řekl, že toto smýšlení žen vidí jako dobré a že děti pak budou hodné, a procházel potom jejich řadami a žehnal jim.

Učení trvalo od deseti hodin ráno až do večera a potom se lid usadil, aby se najedli. Na jedné straně kopce byly ohně a rošty, na nichž byly pečeny ryby. Byl zde krásný pořádek, obyvatelé každého jednotlivého města tábořili společně a zase dále

i lidé z jednotlivých ulic a potom opět celé rodiny a sousedé. Každá ulice měla muže, který jídlo přenášel a rozděloval. Jednotlivci, kteří zde jedli, nebo každý z většího počtu, kteří jedli pohromadě, měli při sobě zavěšenou svinutou kůži, která rozvinuta sloužila jako společná mísa, měli také u sebe náčiní k jídlu: kostěné nože a lžíce, spojené rukojetí. Někteří měli s sebou lahvové tykve, jiní poháry, svinuté z lýka, do těchto nádob jim nalévali nápoj z trubic. Mnozí uměli takové poháry rychle na místě zhotovit nebo si je cestou připravit. Představení přijímali pokrm od učedníků a rozdělovali jednu porci mezi čtyři nebo pět lidí, kteří seděli společně, položili před ně na kůži, která ležela mezi nimi, něco ryb a chleba. Ježíš pokrmy žehnal ještě dříve, než byly rozděleny a i zde se projevilo rozmnožení pokrmů, neboť tyto pokrmy by zdaleka nestačily pro oněch několik tisíc lidí, kteří tu byli přítomni. Každá skupina obdržela jenom malou porci, když však pojedli, byli všichni nasyceni a ještě mnoho stravy zůstalo. A toto jídlo sebrali chudí do košů a odnesli je s sebou.

Mezi posluchači bylo i několik římských vojáků, kteří tudy procházeli a byli to lidé, kteří v Římě znali Lentulla nebo kterým on sám velel, neboť i on měl pod sebou vojáky. Snad jím také byli pověřeni, aby o Ježíšovi něco vyzvěděli, neboť přišli k učedníkům a prosili o několik chlebů, které Ježíš požehnal, aby je mohli dát odeslat Lentullovi. Tyto chleby dostali a uložili je do vaků, které měli přehozeny přes plece.

Když jídlo skončilo, stmívalo se a byly doneseny pochodně. Ježíš lidu požehnal a opustil s učedníky horu. Pak se od nich odloučil a oni šli kratší cestou zpět do Betsaidy a Kafarna. Ježíš sám se Saturninem a spřízněným učedníkem šel jihozápadně do dalšího města stranou od Betsaidy, které se jmenovalo Zedad a přenocoval v útulku před městem.

8. Ježíš jde před Gatefer do Kafarnaa

Spatřila jsem, že Ježíš v noci z pondělí na úterý putuje se Saturninem a druhým učedníkem v pohoří. Protože šel nyní sám a modlil se, a oni se ho na to ptali, učil je o samotě a o modlitbě vůbec. Dával příklad o hadech a štírech. Jestliže dítě prosí o rybu, otec mu nedá přece žádného štíra a obdobně. Tohoto dne jsem ho spatřila ještě v různých malých chatrčích, jak u pastýřů uzdravuje, napomíná a viděla jsem ho v městě Gatefer, kde se narodil Jonáš a kde bydleli i Ježíšovi příbuzní. I zde uzdravoval a šel potom směrem na západ až ke Kafarnau.

Jak byl Ježíš neúnavný! A jak přísně nakládal i s učedníky a apoštoly! Z počátku bývali úžasně unaveni. Jak veliký je to rozdíl vůči dnešku! Učedníci, když putovali, chodili za lidmi a vycházeli jim i vstříc, poučovali je nebo zvali k Ježíšovi a jeho učení.

V Mariině domě u Kafarnaa byl Lazar, Obéd, synovci Josefa z Arimatie, ženich z Kány a několik jiných učedníků, kteří sem přišli. U Marie bylo dobře asi na sedm žen z příbuzenstva a přátel, aby Ježíše očekávali. Vycházeli, zase se vraceli a vyhlíželi na ulici. Přišli také učedníci Janovi a přinesli zprávu o Janově zajetí, z čehož povstal veliký zármutek. Tito učedníci pak vyšli Ježíšovi vstříc, potkali ho nedaleko Kafarnaa a oznámili mu tuto zprávu. On je uklidnil a přišel k Marii sám. Svoje učedníky poslal napřed; Lazar mu vyšel vstříc a v předsíni mu umyl nohy.

Když Ježíš vstoupil do místnosti, muži se hluboce sklonili. On je pozdravil, šel ke své Matce a podal jí ruce, i ona se sklonila s velikou láskou a pokorou, nevrhali se do náručí, všechno bylo naplněno něžným a nepopsatelným sebeovládáním, které všem dalo výraz pravé dobroty a vnitřní plnosti srdce. Nyní šel Ježíš i k ostatním ženám, které zahaleny před ním poklekly. Při takovém příchodu i odchodu všem požehnal.

Spatřila jsem, že teď připravují hostinu; muži leželi kolem stolu, na druhém konci stolu seděly ženy s podloženými nohama. O Janově uvěznění mluvili s rozhořčením. Ježíš jim to vytýkal, řekl, že nemají soudit ani se hněvat, toto všechno musí tak být; kdyby Jan nebyl odstraněn, pak by on nemohl započít svoje

dílo a nyní odejít do Betánie. Vypravoval také o lidech, u kterých právě byl. O Ježíšově příchodu nevěděl nikdo jiný než ti, kteří byli přítomni a důvěrně známí Ježíšovi učedníci. Ten sám spal v jedné postranní budově, kde spávali jiní cizinci, kteří sem přišli. Učedníkům přikázal, aby po nejbližším sabatu přišli do jistého osamělého, vysoko položeného domu v blízkosti Beteronu.

Spatřila jsem ho také, jak mluví o samotě s Marií. Maria plakala nad tím, že jde směrem k Jeruzalému a vydává se do nebezpečí. On ji utěšoval a řekl, že se nemá tolik starat. On svůj úkol dokoná a smutné dny ještě nenastaly! Řekl jí také, jak si má při modlitbě počínat; a všem ostatním sdělil, že by se měli zdržovat všeho posuzování a rozhovorů o Janově zatčení i o jednání farizeů vůči němu; tím mohou nebezpečí jenom zvětšovat. Způsob jednání farizeů spočívá v Boží prozřetelnosti, oni jednají jenom ke své vlastní záhubě.

Byla řeč i o Marii Magdaléně a Ježíš řekl znovu, že se za ni mají modlit a s láskou na ni pamatovat, zanedlouho přijde a bude tak dobrá, že se i pro mnohé stane příkladem.

Nato putoval Ježíš časně ráno s Lazarem a asi s pěti jeruzalémskými učedníky směrem k Betánii. Byla oslava nového měsíce a spatřila jsem, že na synagógách v Kafarnau a ostatních místech znovu vyvěšují dlouhé spojené šátky a šňůry s plody na významnějších budovách.

9. Jan Křtitel je Herodem zajat a uvězněn v Macherontu

Herodes již jednou dal Jana Křtitele odvést z místa, kde křtil a po několik týdnů ho zadržoval u sebe v zajetí v domněnání, že Jan změní svoje smýšlení a dá se přesvědčit. Ale Jana zase znovu propustil pro množství lidu, které tam přicházelo, aby Janovi naslouchalo. Ten se potom odebral na svoje předchozí místo u Ainonu, kde také křtil, naproti Sálemu, hodinu a půl východně od Jordánu a dvě hodiny jižně od Sukkotu, kde se nalézal další křestní pramen v blízkosti jezera, velikého téměř jednu čtvrt hodinu, vytékaly z něho dva potoky obtékající pahorek a vlévaly se opět dole do Jordánu. Na tomto pahorku se nacházel zbytek starého, ještě obyvatelného zámku s věžemi a kolem se rozprostíraly aleje a zahrady s dalšími příbytky. Mezi jezerem a pahorkem se nacházel Janův křestní pramen uprostřed prostorného, kratině podobnému pahorku. Jeho učedníci však zřídili stanový přístřešek nad stupňovitou vyvýšeninou, kde Jan učil. Tato končina náležela Filipovi, vbíhala však jako hrot do území Herodova, který se také ještě právě proto ostýchal vykonat s Janem svůj záměr.

Opět k Janovi přicházelo veliké množství lidí, aby mu naslouchali; celé průvody z Arábie s velbloudy a osly a mnoho set lidí z Jeruzaléma i z celé Judeje, muži i ženy. Zástupy střídavě přicházely a odcházely, zaplňovaly vrchol pahorku, tábořily na jeho úpatí a po jeho svazích a stály až nahoru k vrcholu. Byl při tom zaveden přísný pořádek a starali se o něj Janovi učedníci. Část lidí leží, další sedí vkleče na kolenou, jiní stojí, takže všem je umožněno vidět i přes ostatní. Pohané a židé jsou odděleni. Podobně i muži a ženy, tyto stojí vždy v pozadí. Ti, kteří sedí na stráni, jsou ponejvíce skrčeni a opírají si hlavu s rukama o kolena nebo objímají rukou koleno a druhou stranou těla buď leží, nebo sedí.

Potom, co se Jan navrátil od Heroda, je jako by naplněn novým žářem. Jeho hlas zaznívá neobyčejně mile a přece je jen zcela mocný a zaznívá nezměrně daleko, je mu rozumět každé

slovo, halasí kolem sebe a slyší ho několik tisíc lidí. Opět má na sobě kůži, je ještě drsněji oblečen než u Ono, kde na sobě míval dlouhé roucho. Učil o Ježíšovi, jak byl v Jeruzalémě pronásledován a ukazoval směrem ke Galileji, tam, kde Ježíš putuje a uzdravuje, brzy přijde znovu, jeho protivníci nad ním nic nemohou, dokud se celé jeho dílo nenaplní.

I Herodes a jeho žena přišli s doprovodem vojnů na místo, kde Jan křtil. Putoval tam ze svého zámku v Livias, dvanáct hodin cesty od Dibonu, kde musel překročit dvě ramena menší říčky. Až do končiny Dibonu byla cesta zcela dobrá, potom již velmi obtížná a nerovná, dále byla vlastně schůdná jenom pro pěší a nákladní zvířata. Herodes však jel na úzkém dlouhém voze, na němž se sedělo nebo leželo pouze z jedné strany, s ním tam sedělo ještě více lidí. Obvyklá kola byla silná, kulatá, nízké kotouče bez loukotí vzadu, na voze však byly zavěšeny ještě jiné větší kotouče a válce. Cesta byla tak nerovná, že na jedné straně připevnili kola veliká, vysoká a druhé straně zase nižší. Cesta pokračovala jenom s obtížemi a Herodova žena se svými dvorními dámami jela také na takovém voze. Ty táhli oslové. Vojáci a další doprovod šli před nimi nebo i vzadu.

Herodes tam putoval znovu, protože Jan teď učil jasněji a s větší silou než doposud, a poněvadž mu rád naslouchal a chtěl vědět, zda něco proti němu samotnému nepodnikne. Jeho žena však jenom čekala na příležitost, aby ho dohnala k tomu nejkrajnějšímu činu vůči Janovi. Proti všemu se stavěla velmi blahovolně, ačkoliv s Herodem cestovala pouze ze lstivosti. Tajným důvodem pro Heroda bylo také zjištění, že Aretas, arabský král a otec jeho první zapuzené manželky, cestuje také k Janovi a zdržuje se mezi jeho učedníky. Tak chtěl teď rovněž pozorovat, zda tam nebude mezi lidem něco proti němu osnovat. Tato první, velmi krásná a dobrá paní byla teď zase u svého otce, který už slyšel o Janově učení a jeho odporu vůči Herodovi a jeho skutku a chtěl se nyní sám u Jana utěšit jeho učením a poučit. Neobjevil se však žádným nápadným způsobem, ale zcela prostě oblečen byl skryt mezi Janovými učedníky, s nimiž se zdržoval jako jeden z nich.

Herodes se pak uchýlil do starého zámku na kopci a seděl, když Jan učil, na stupňovité terase před zámkem; jeho žena pak obklopena svými lidmi a strážci na polštářích pod stanovou

střechou. Jan volal k lidu, aby se na Heroda nehněvali pro jeho manželství; mají ctít, ale nemají napodobovat. Heroda to těšilo i hněvalo. Síla, s jakou Jan mluvil, je nepopsatelná. Hovoří tak hlasitě jako hrom a přece zcela mile a srozumitelně. Vypadá to, jako by chtěl vykonat ještě to poslední ve svém životě. Svým učedníkům již také řekl, že se jeho čas už brzy naplní, oni ho však nemají opustit, ale navštěvovat, až bude uvězněn. Již tři dny nic nejedl ani nepil, jenom mluvil a promlouval o Ježíšovi a předhazoval Herodovi jeho cizoložství. Jeho učedníci ho úpěnlivě prosili, aby již svoji činnost přerušil a osvěžil se, on však neustal a byl zcela zduchovněn.

Vyhlídka z návrší, na němž Jan křtil, je nesmírně krásná, můžeme spatřit v dálce i Jordán a okolní města, díváme-li se přes pole a ovocné stromy. Musela zde být kdysi veliká stavba, protože tady ještě spatřuji silné oblouky z kamenů jako mosty, porostlé zelenými trávníky. V zámku, kde Herodes přebývá, bylo nově postaveno několik věží, ve kterých se zdržuje.

Toto místo je bohaté na prameny a ten v lázních je ve výborném stavu. Je to umělecké dílo, neboť pramen z pahorku, kde Jan křtil, prochází kamenným kanálem. Oválný křestní pramen má tři krásné zelené terasy, které ho obklopují a i v nich je pět pěšin. Tento pramen, ačkoliv je menší, přece je v lepším stavu než Bethesda v Jeruzalémě, neboť je tu a tam znečištěn rákosím a listím okolních stromů, které do něho padají. Křestní pramen se nalézá za pahorkem a asi 150 kroků za ním je veliký rybník bohatý na ryby a zdá se mně, jako by se hrnuly k jedné straně, kde Jan učí, jako by mu chtěly naslouchat. Jsou tam malé lodičky, vydlabané kmeny, každá nejvýš jenom pro dva muže, opatřené sedátky uprostřed a na nich se loví. Jan jí jen málo a to ještě ubohé jídlo a i když je se svými učedníky, jí stejně poměně. Modlí se sám v noci, vzhlížeje při tom k nebi.

Jan věděl, že se již jeho zajetí přibližuje a proto mluvil s takovým zápalem a současně se i loučil. Ježíše ohlašoval více než dosud. Ten nyní přijde a tak Jan sám ale teď musí ustoupit, obrátit se mají na Ježíše. On sám jim bude již brzy odňat. Oni jsou tvrdý a drsný lid, mají si domyslet, jak on sám přišel dříve a připravoval Pánu cesty a stezky, odstraňoval kameny, upravoval křestní prameny a přiváděl do nich vodu. Byla to těžká práce s tvrdou zemí, tvrdými skálami a sukovitým dřevem. Potom se

věnoval práci mezi lidem, který je tak zatvrzelý, hrdý a sobecký. Ti však, jichž se to dotklo, mají nyní jít za Pánem, milovaným Synem Otce; koho on přijme, ten bude přijat, koho zavrhne, ten bude zavržen. Tak nyní přijde, bude učit, křtít a dokoná, co Jan připravoval. Heroda pokáral výrazně vícekrát před lidem pro jeho cizoložství, a Herodes, který si ho kdysi vážil a měl před ním bázeň, se vnitřně zatvrdil; nedal však na sobě nic znát.

Učení skončilo a zástupy se rozešly do všech stran, i lidé z Arábie a s nimi i Aretas, tchán Herodův. Žena Herodova byla již dříve dávno od něho pryč a nyní odcestoval i Herodes, který skrýval svůj hněv a přátelsky se s Janem rozloučil.

Jan ještě rozeslal více učedníků s poselstvím na různá místa, ostatní pak propustil a odebral se do svého stanu, aby se tam usebral v modlitbě. Již se stmívalo, učedníci byli pryč, když tu asi dvacet vojáků obstoupilo stan po tom, co se na všech stranách rozestavily stráže. Jeden po druhém vstupovali do stanu. Jan jim řekl, že je klidně bude následovat, protože ví, že jeho čas již přišel a on musí udělat místo Kristu; nemusí ho vůbec poutat, půjde s nimi dobrovolně, mohou ho klidně odvést, aby neudělali žádný rozruch. A tak potom odcházelo těchto dvacet mužů pevným krokem i s Janem z tohoto místa. Ten měl na sobě svoje drsné roucho a svoji hůl si také vzal s sebou. Přesto se však, když ho odváděli, přiblížilo několik učedníků a Jan se s nimi rozloučil pohledem a řekl, aby ho v jeho zajetí navštěvovali. Nyní se však začali sbíhat učedníci i lidé. Poznali: Jana odvedli! Jaké to bylo bědování a kvílení! Chtěli ho následovat, ale neznali cestu. Vojáci záhy opustili obvyklé cesty a šli zcela odlišnou cestou směrem na jih. Nastalo veliké vzrušení, bědování a nářek. Učedníci se rozešli do všech stran a prchali stejně jako učedníci po Ježíšově zajetí a rozhlásili tak tuto zprávu po celé zemi.

Jan byl nejprve odvezen do jedné věže u Hesebonu. Vojáci s ním putovali celou noc. K ránu jim přišli naproti ještě jiní vojáci z Hesebonu, neboť se už všude rozhlásilo, že Jan byl uvězněn a tu a tam se sbíhali lidé. Vojáci, kteří ho odvedli, byli jakousi Herodovou tělesnou stráží, měli přílby a brnění z destiček a kroužků na hrudi a na zádech jako ochranu před úderem, nosili i dlouhá kopí.

V Hesebonu se před Janovým vězením shromáždilo mnoho lidí, takže stráže měly dost co dělat, aby je odehnaly. V Janově

vězení byly ve stropě otvory. Jan stál ve své žalární kobce a volal mocným hlasem, takže lidé venku ho slyšeli: On připravil cesty, skály odlámá, vysoké stromy porazil, vyhloubil prameny a upravil jejich toky, vybudoval mosty, měl co činit s tvrdými věcmi, podobně jako je tomu i s tímto lidem a proto i on je nyní uvězněn. Oni se však mají obrátit k tomu, kterého zvěstoval, k tomu, který po těchto cestách, jím upravených, přijde. Jestliže Pán přichází, potom ti, kteří cestu připravovali, musí odejít, všichni se mají vydat za Ježíšem, on sám není hoden, aby uvolnil řemínky u jeho opánek. Ježíš je Světlo, Pravda a Syn Otce, mimo jiné. Povolal svoje učedníky, aby ho ve vězení navštívili, neboť nyní se ještě nikdo neodváží, aby na něj vložil ruku, jeho hodina zatím nenadešla. Mluvil a učil tak hlasitě a srozumitelně, jako by ještě stál na svém řečništi mezi shromážděným lidem. Stráže víc a více odháněly shromažďující se lid. Sběh lidu a Janovy promluvy k němu se ještě vícekrát opakovaly.

Nyní byl Jan vojáky odveden do vězení v Macherontu, který ležel vysoko a na příkré skále. Seděl s více lidmi v nízkém, úzkém, zakrytém voze jako v nějaké bedně, kterou táhli osli. V Macherontu ho vojáci vyvedli vzhůru po horské stezce do pevnosti – tam však s ním nevešli dovnitř branou, ale v její blízkosti prošli náspem, kde otevřeli chodbu zcela zarostlou travou, která poněkud klesala ke dveřím z kovu a tímto vstupem pod branou pevnosti vešli do velikého sklepení. To mělo nahoře otvory, kudy vstupovalo světlo, sklepení bylo čisté, ale nebylo v něm žádné pohodlí pro člověka.

Od Janova křestního místa odešel Herodes do svého zámku Herodia, který vybudoval starý Herodes a kde také jednou pro svoje obveselení dal některé lidi utopit v rybníku. Zde se skrýval, protože ztratil odvahu a nikoho k sobě nevpustil. Mnozí se u něho dali ohlásit, aby ho odvrátili od Janova zajetí. Z toho mu bylo stále úzko a proto se uzavřel ve svých komnatách.

Po určité době se mohli Janovi učedníci, i když jich bylo jenom několik, přiblížit k Janovu vězení, mluvit s ním a skrze mříž mu něco i podat; když jich však přišlo víc, potom byli strážemi odehnáni pryč. Jan přikázal učedníkům, aby v Ainonu křtili až do té doby, než tam přijde Ježíš a přikáže v tom pokračovat. Vězeňská kobka byla jasná a velká, jako místo ku spánku

tam sloužila však jenom jakási kamenná lavice. Jan byl stále velmi vážný. Měl v sobě něco zádumčivého a smutného ve své tváři, jako někdo, kdo miluje Beránka božího a zvěstuje jej, ale dobře ví, že ho lidé usmrtí.

10. Ježíš v Betánii. Příprava útulku pro Ježíše a učedníky. Ztracená a znovu nalezená perla

Na cestě z Kafarnaa do Betánie přišel Ježíš s Lazarem a pěti jeruzalémskými učedníky končinou u Betulie. Do tohoto samotného, však vysoko položeného města nevstoupili, cesta je vedla kolem tohoto místa směrem na Jezreel, před kterým vlastnil Lazar určitý útulek, kde bylo možno se ubytovat a byla u něho zahrada. Učedníci šli napřed a obstarali něco k jídlu. Žil zde člověk spřátelený s Lazarem. Bylo časně zrána, když si tu umyli nohy, vyklepali svoje šaty, něco pojedli a odpočinuli si. Z Jezreele šli přes nějakou říčku, zanechali Skythopoli a potom i Sálem po levici a přes konec pohoří došli k Jordánu. Poté se dali jižněji než leží Samaří přes řeku Jordán a odpočívali, protože již byla noc, několik hodin na návrší na břehu Jordánu, kde bydleli s nimi spřátelení pastýři. Před ranním rozbřeskem se vydali znovu na cestu a prošli mezi Hay a Gilgalem pustinou u Jericha. Ježíš a Lazar kráčeli spolu. Učedníci však šli napřed jinými cestami. Ježíš a Lazar putovali po celý den po osamělých stezkách a nepřiblížili se k žádnému městu, ani útulku, které na této straně měl Lazar. Několik hodin cesty před Betánií vyšel Lazar napřed a Ježíš pak putoval sám.

V Betánii se s Lazarem a pěti jeruzalémskými učedníky jich shromáždilo ještě dalších patnáct Ježíšových přívrženců a sedm žen: Saturnin, Nikodém, Josef z Arimatie, jeho synovci, synové Simeonovi, syn Jany Chuzovy, Veroniky a Obéda, z žen to byla Veronika, Jana Chuzova, Zuzana, Marie Markova a vdova po Obédovi, Marta a její moudrá, již letitá služebnice, která jako jedna z mnoha se starala o Ježíše a učedníky. Tito všichni čekali v tichosti a jakoby potají na Ježíšův příchod v jednom podzemním klenutém sále Lazarova zámku. K večeru se dostavil Ježíš a vyšel zadním vchodem do zahrad. V jedné místnosti mu kráčel v ústrety Lazar a zde mu také umyl nohy. Tady byla vyhloubena nádrž, kam z domu vedl kanál, do kterého Marta vylila studenou vodu smíšenou s teplou a tato voda potom vtekla do oné prohlubně. Ježíš seděl na okraji této nádrže a dal do ní svoje

nohy a Lazar mu je omyl a osušil. Potom vyklepal Ježíšův šat, připravil mu jiné opánky a podal něco k jídlu a pití.

Nyní se s ním Ježíš odebral dlouhým loubím do domu a sestoupil do té klenuté místnosti. Ženy se zahalily a sklonily vkleče před ním, muži se pouze hluboce sklonili. Ježíš je pozdravil a požehnal jim. Brzy potom zasedli k hostině. Ženy seděly na jedné straně stolu na polštářích s podloženými nohama.

Nikodém byl neobyčejně pohnut a dychtivý na Ježíšova slova. Muži mluvili s nevolí o Janově zajetí a Ježíš řekl: To vše se muselo tak stát a byla to vůle Boží: oni nemají o všech takových věcech mluvit, aby nezpůsobili žádný rozruch a tím i nevyvolali nebezpečí. Kdyby Jan nebyl odstraněn, pak by on ještě nemohl začít se svojí činností. Okvětní lístky musí opadat, má-li se objevit plod.

S nevolí mluvili také o číhání a pronásledování ze strany farizeů a i zde Ježíš přikázal pokoj a mlčení. Litoval farizeje a vypravoval podobenství o nespravedlivém správci. I farizeové jsou nevěrnými správci, ale ne tak chytří a proto nenajdou žádné útočiště v den zavržení.

Po hostině odešli do jedné místnosti, kde byli upevněny lampy a Ježíš se předmodloval a slavili sabat. Potom Ježíš ještě mluvil s muži a odebrali se všichni k odpočinku. Když se vše v domě utišilo a všichni spali, vstal Ježíš se svého lůžka a odešel nikým nepozorován do jeskyně na Olivové hoře, kde později den před svým hořkým utrpením tak usilovně v modlitbě zápasil. Modlil se i nyní více hodin ke svému nebeskému Otci o sílu pro svoji činnost. Před ranním rozbřeskem se zase vrátil nepozorován zpět do Betánie.

Synové Obédovi, kteří byli chrámovými služebníky, odešli s ostatními do Jeruzaléma; ostatní hosté však setrvali v tichu v domě a nikdo nevěděl o Ježíšově nepřítomnosti.

Ježíš dnes při hostině vypravoval o svém pobytu u lidí v Horní Galileji, Ameadu, Adamě a Seleucii. A protože muži z horlivosti mluvili úporně proti sektám, zakázal jim tuto tvrdost a vypravoval jim podobenství o jednom muži, který se na cestě do Jericha dostal mezi lupiče a jak se nad ním slitoval jeden Samaritán více než levita. Slyšela jsem, jak vždy vypráví toto stejné podobenství, ale vždy ho nově vykládá. Mluvil také o osudu, jaký postihne Jeruzalém.

V noci, kdy vše odpočívalo, odešel Ježíš opět na Olivovou horu do jeskyně, aby se tam modlil. Prolil mnoho slz a vytrpěl velikou úzkost a tíseň. Byl jako syn, který se dává do velikého díla a nejprve se vrhne na hrud' svého otce, aby přijal útěchu a posilu. Můj vůdce mně řekl, že Ježíš takto často býval v Betánii, jakmile měl jen nějakou hodinu pro sebe. Že sem chodíval i každou noc, aby se modlil. Toto byla jakási příprava na jeho poslední úzkost na Olivové hoře. Bylo mně také ukázáno, že se Ježíš modlíval hlavně tady na Olivové hoře a zde také prožíval zármutek, protože Adam a Eva, když byli zapuzeni z ráje, zde na Olivové hoře poprvé vstoupili na neobdělanou zemi. Spatřila jsem je v této jeskyni prožívat jejich zármutek a modlit se a jak Kain v zahradě Olivové hory, když tuto obdělával, pocítil poprvé svůj hněv a rozhodl se, že Abela usmrtí. Myslela jsem na Jidáše. Viděla jsem, že Kain provedl svoji bratrovraždu v končině kalvarského návrší a jak je právě na Olivové hoře pohnán k zodpovědnosti. Při rozednění byl Ježíš zase zpět v Betánii.

Když skončil sabat, událo se to, proč vlastně Ježíš sem do Betánie hlavně přišel. Zvláště svaté ženy se zármutkem zjistily, jakou nouzi musel Ježíš i jeho průvodci na své poslední cestě vytrpět a jak se Ježíši, zejména na této poslední spěšné cestě do Tyru, tak zle vedlo, že musel tvrdé chlebové kůrky, které pro něj Saturnin vyprosil, namočit do vody, aby změkly. Proto si ženy vyprosily, že budou zřízeny útulky a že ony je opatří vším potřebným; Ježíš tuto jejich nabídku přijal. Proto sem teď přišel, aby se s nimi domluvil, co vše je k tomu nutné. Protože nyní vysvětlil, že od této chvíle bude učit ve všech místech, nabídl se znovu Lazar i ženy, že tyto útulky obstarají, protože Židé, zvláště ve městech v okolí Jeruzaléma, byli farizeji proti Ježíšovi popuzeni, aby jemu ani jeho učedníkům ničeho neposkytovali. Poprosil tedy Pána, aby jim označil hlavní místa pro odpočinek na svých cestách a určil jim počet učedníků, aby dle toho propočítali počet útluků a množství potřebných zásob.

Nato jim Ježíš dal potřebné odpovědi a určil i místa pro odpočinek při svém putování za učením a stanovil přibližně i počet učedníků. Bylo zapotřebí zřídit asi patnáct útluků a obsadit je důvěryhodnými, částečně spřízněnými lidmi, kteří by se o to vše starali. Jednalo se vlastně o celou zemi s výjimkou územního pruhu od Chabulu až k Tyru a Sidonu. Své ženy

teď společně probíraly, která z nich by měla převzít starost o určité území a jaký by měl být druh zásob, také si rozdělily mezi sebou zařízení útulků, dodávání potřebného zařízení, příkrývek, oděvů, opánků a dalšího; o udržování čistoty v těchto útulcích a jejich udržování, obstarávání chlebů a jiných druhů potravin. Toto vše probíhalo před hostinou i při ní, a Marta byla opravdu na svém místě. Potom však také mělo mezi nimi dojít k losování o rozdělení potřebných nákladů na to všechno.

Po hostině se opět tajně shromáždili Ježíš, Lazar, přátelé a svaté ženy v té velké, klenuté, podzemní místnosti. Ježíš seděl na jedné straně místnosti na vyvýšeném místě ve svém sedadle, muži stáli nebo seděli okolo něj; ženy seděly na opačné straně místnosti na stupních, které byly pokryty koberci a polštáři. Ježíš učil o božím milosrdenství k jeho lidu, jak vysílal Bůh jednoho proroka po druhém, jak je lid všechny zneužal a zle s nimi nakládal a tak tento lid i poslední čas milosti zanedbá a jak se jemu samotnému bude vést. Když o tomto dlouho mluvil, řekli mu někteří: „Pane, vyprávěj nám toto všechno v nějakém krásném podobenství!“ A Ježíš znovu vyprávěl podobenství o králi, který svého syna poslal na vinici po tom, co všechny jeho služebníky nevěrní správcové zabili a jak potom i tohoto syna usmrtili.

Když toto učení skončilo, několik mužů odešlo a Ježíš o ostatními se procházel touto místností sem a tam. Avšak Marta, která od žen odcházela a zase se vracela, se k němu přiblížila a mnoho mluvila o své sestře Magdaléně a to s velikou starostí naplněna tím, co o ní vyprávěla Veronika.

V době, kdy Ježíš se procházel touto místností s muži sem a tam, seděly ženy dále a bavili se hrou na způsob losování, kde se hrálo o různá místa v zabezpečování oněch útulků. Měly mezi sebou stolek na nožičkách na vyvýšeném místě. Tento stolek – byla to skříňka, vysoká asi dva palce – měl podobu pěticípé hvězdy. Horní plocha této skříňky byla umělecky vytvořena, uvnitř stála dutá a rozdělena v různé přihrádky, nahoře od konců pěti cípů hvězdy vedlo do jejího středu pět vyhloubených zářezů a mezi nimi byly vyvrtány různé otvory, které ústily do vnitřního prostoru skříňky. Každá z žen měla u sebe dlouhou navlečenou šňůru perel a mnoho jiných drobných drahokamů a teď každá dle určitého pořádku hry smíchala dohromady určitý

počet kamínků a perel a vložila je společně do jednoho ze zářezů, potom jedna po druhé vložila na konec do tohoto zářezu malou drobnou krabičku za poslední perlu, která jí náležela a tlakem ruky na malý jemný šíp, který touto krabičkou procházel, udeřila do nejbližší perly a tím celá řada dostala náraz, takže z této řady vyletěly jednotlivé perly a kaménky a buď propadly otvory dovnitř skříňky, nebo přeskočily do jiných sousedních zářezů. Když už byly odstraněny všechny perly ze všech zářezů, zatřásl stolcem sem a tam – stál na kulatých nožkách, tím se stalo, že perly i s kaménky, které před tím spadly dovnitř, napadaly dole do více malých krabiček, které bylo možno po straně ze stolku povytáhnout a každá z těchto krabiček patřila některé z žen. A tak vyťahovala každá ze svatých žen jednu krabičku a ihned věděla, jaký úřad a jaký útulek pro sebe získala a co ze svých šperků ztratila. Nebylo to dlouho potom, co vdova po Obédovi ztratila svého manžela, měla totiž ještě smutek a její manžel byl těsně před křtem s Ježíšem u Lazara.

Při této hře se ženám ztratila jedna drahocenná perla, která někam zapadla. Když všechno odstranily a se značnou starostlivostí perlu hledaly a konečně ji s velikou radostí našly, přistoupil k nim Ježíš a vypravoval jim podobenství o ztracené drachmě a o radosti z jejího opětného nalezení a vytvořil ze ztráty této perly nové podobenství o Magdaléně. Nazval ji perlou cennější nad jiné, která s hrací desky svaté lásky spadla na zem a ztratila se. Řekl, s jakou radostí najdou opět tuto drahocennou perlu. Tu se ženy pohnuty zeptaly: „Ach, Pane, najde se opět tato perla?“ A Ježíš jim řekl: „Ještě pečlivěji než ona žena, která v podobenství hledala svou drachmu, více než pastýř, který hledá svoji ztracenou ovečku!“ Po těchto slovech všechny pohnutě slíbily, že ještě horlivěji budou hledat Magdalénu, než hledaly tuto perlu a že budou mít daleko větší radost, jestliže tuto zase znovu naleznou. Některé z žen prosily také Pána, aby též přijal mezi své učedníky onoho mladíka ze Samaří, který ho po velikonocích o to na cestě prosil. Mluvily o velké ctnosti a vědění tohoto mladíka, který, jak se domnívám, je s jednou z nich spřízněn. Ježíš jim však řekl: Ten přijde těžko, je po určité stránce slepý a vyložil jim to tak, že lpí na svém majetku.

K večeru se rozhodlo více z mužů a žen současně, že odejdou do Betoronu, kde chce Ježíš následujícího dne učit. V noci

se Ježíš opět potají vydal na Olivovou horu a modlil se s velkým úsilím a putoval nato s Lazarem a Saturninem směrem k Betoronu, který je odtud vzdálen dobře šest hodin cesty. Bylo to hodinu po půlnoci. Na své cestě prošli pustinou a když byli ještě asi dvě hodiny daleko od Betoronu, přišli jim odtamtud vstříc učedníci, kteří tam byli vysláni a kteří den předtím došli do útulku u Betoronu. Byli to: Petr, Ondřej a jejich nevlastní bratr Jonatan, Jakub Větší, Jan, Jakub Menší a Juda Tadeáš, který s nimi přišel poprvé, potom Filip, Natanael Chased, i ženich z Kány a jeden nebo dva synové vdovy. Ježíš s nimi v pustině odpočinul jenom chvíli pod stromem a učil. Podával znovu podobenství o pánu vinice, který poslal svého syna. Potom odešli k útulku, kde něco pojedli. Saturnin měl v měšci peníze, které přijal od žen a staral se o jídlo.

11. Ježíš v Betoronu. Námahy a těžkosti učedníků

K osmé hodině zrána došel Ježíš do Betoronu. Několik učedníků odešlo do příbytku představeného synagógy a požádali o klíče, že jejich Mistr chce učit, ostatní se rozešli do ulic a zvali lid do školy. Ježíš s ostatními vešel dovnitř a síň se brzy zaplnila lidmi. Zde znovu učil velmi přísně o podobenství o pánu vinice, jehož sluhové byli nevěrnými správci usmrcení a jak nakonec vyslal svého syna, kterého zavraždili a proto pán vinice tu svou dá jiným. Mluvil také o pronásledování proroků, o Janově uvěznění a jak i jej budou pronásledovat, proč na něho vloží ruce a o soudu a bédách nad Jeruzalémem. Jeho slova vyvolala veliké pobouření mezi Židy, někteří měli radost, jiní byli naplněni hněvem a reptali: „Jak se tento sem dostal? Nic jsme o jeho příchodu neslyšeli!“ Někteří však, kteří zaslechli, že v útulku v údolí jsou i ženy, které patří k Ježíši, vyšli ven, aby se jich zeptali na jejich názor.

Ježíš ještě uzdravil víc lidí stížených horečkou a po několika hodinách opustil město.

Do útulku přišla Veronika, Jana Chuzova, vdova po Obédovi a připravily něco k jídlu. Ježíš a učedníci jedli a pili ve stoje, pak se podkasali a šli dále. Ježíš toho dne učil ještě podobným způsobem v Kibzaimu a v několika malých místech obývaných pastýři. V Kibzaimu nebyli přítomni všichni učedníci, ale znovu se shromáždili v jednom prostorném domě pastýřů, opatřeném ještě vedlejšími budovami na hranicích Samaří, kde byli přijati Maria a Josef na své cestě do Betléma, když předtím nadarmo prosili o přijetí jinde. Zde se nasytili a tady i spali. Bylo jich jistě asi patnáct. Lazar a ženy se navrátili do Betánie.

Následujícího dne putoval Ježíš a učedníci brzy společně, brzy rozptýleni ve velkém spěchu mnoha menšími i většími místy, která se rozprostírala v okruhu několika hodin, prošli i Gabaou a Najothem, které může být tak čtyři hodiny od Kibzaimu. V těchto místech si Ježíš ani nedopřál času, aby učil v synagóze, proto učil na pahorcích pod širým nebem, na velikých

prostranstvích a na ulicích těchto měst, kde se shromáždilo množství lidí. Učedníci jednotlivě procházeli údolími a malými místy k rozptýleným obydlím pastýřů a zvali tyto lidi do oněch míst, kam Ježíš přišel; více z nich však bylo stále s Ježíšem. Dílo celého dne se odehrávalo s neuvěřitelnou námahou a úsilím od místa k místu. Ježíš přitom uzdravoval mnoho nemocných, kteří do těchto míst byli dopraveni a volali na něj. Byli mezi nimi i náměsíční. I mnoho posedlých za ním s křikem běželo a Ježíš jim přikázal, aby mlčeli a nestáli mu v cestě.

Co tento den dělalo ještě namáhavějším, to bylo i částečně špatné smýšlení lidí a posměch farizeů. Tato místa blízka Jeruzalému byla plná lidí, kteří se postavili do tábora Ježíšových nepřátel. Bylo tomu stejně jako v malých místech, kde se o všem tlachá a nic nemá pravý podklad. K tomu ještě přispělo, že se zde Ježíš objevil obklopen tolika učedníky a i jeho vážné a výstražné učení, neboť všude učil stejně jako v Betoronu a mluvil o poslední době milosti a že potom již přijde spravedlnost. Hovořil stále o špatném nakládání s proroky, o Janově uvěznění a o pronásledování jeho samotného. Všude předkládal podobství o pánu z vinice a on teď vyslal svého syna sdělovat, že přichází království a jak se králův syn má ujmout jeho držení. Často volal svoje běda nad Jeruzalémem a nad těmi, kteří nepřijmou jeho království a nebudou činit pokání. Tyto přísné hrozebné řeči byly přerušovány mnoha skutky lásky a uzdravováním a tak to stále pokračovalo od místa k místu.

Učedníci vytrpěli mnohé, co pro ně bylo často velmi tvrdé. Tam, kam přišli a ohlašovali Ježíše, slyšeli posměšná slova: „Nyní zase přichází? Co zde chce? Odkud přichází? Není mu to zakazováno?“ Často se jim i vysmáli, pokřikovali za nimi a tupili je. Mnozí se však radovali, přece však jich nebylo tolik. Ježíše samotného se nikdo neodvážil oslovit, ale tam, kde učil, a kde učedníci stáli kolem něj v blízkosti nebo kde ho v ulicích následovali, obraceli se všichni křiklouni na ně, zdržovali je a vyptávali se jich. Ježíšova přísná slova vyslechli jenom napůl, nebo jim špatně porozuměli a chtěli slyšet vysvětlení, do toho se zase ozývaly výkřiky radosti. Ježíš lidi uzdravil a to je rozrušilo a proto se zase stáhli zpět. Takhle to šlo až do večera za tohoto tak spěšného putování bez jakéhokoli osvěžení a občerstvení.

Pozorovala jsem, jak zpočátku byli učedníci ještě slabí a taky lidštit, že často, když Ježíš tak učil a lidé se jich ptali, dávali hlavy dohromady a nemohli pochopit, co vlastně Ježíš chce, jaké má úmysly. Se svojí situací nebyli spokojeni. Mysleli si jednotlivě každý sám pro sebe: „Všechno jsme pustili k vodě a upadli teď do tohoto zmatku a povyku! Co je to za království, o kterém mluví? Vytvoří ho skutečně?“ Tak uvnitř přemítali, ale nechávali si to jen pro sebe. Jediný Jan tu prochází jako velké dítě, naprosto poslušný a upřímný. A přece všichni viděli již tolik zázraků a zří je nadále!

Bylo nesmírně dojemné, jak Ježíš, i když věděl o všech těchto jejich skrytých myšlenkách a vůbec neotřesen podobnými skutečnostmi, jednal stále stejně, nezměnil výraz tváře a vždy klidný a plný lásky vážně pokračoval ve svém poslání.

Tento den Ježíš putoval až do noci, dokud z této strany nedošli k malé říčce, která tvoří hranice Samaří a kde přenocovali u několika pastýřů a tam dostali jenom málo nebo spíše vůbec nic. Voda říčky se pít nedala, byla úzká; zde to nebylo daleko od jejího pramene na úpatí Garizimu a tady se prudkým tokem stáčela k západu.

12. Ježíš u Jakubova pramene u Sicharu.

Samaritánka Dina

Následujícího dne přešel Ježíš říčku a zanechal horu Garizim po pravé ruce a šel směrem k Sicharu. Zůstal u něj jenom Ondřej, Jakub Větší a Saturnin, ostatní se rozešli na všechny strany. Ježíš šel k Jakubovu prameni, který se nalézá severně od hory Garizim a jižně od hory Eba na dědictví Josefovou na malém návrší, od něhož západním směrem asi čtvrt hodiny cesty leží v jednom údolí Sichar, toto údolí se táhne ještě asi hodinu podél města na západ. Ze Sicharu dobré dvě hodiny na sever se nachází na hoře Samaří.

Z nejrůznějších stran se do pahorku hluboce zařezávají mnohé stoupající stezky tam, kde na vrcholu je osmiboká stavba obklopená stromy a trávou porostlými sedátky a v této budově je Jakubův pramen. Tato stavba s pramenem je obklopena sloupovím a oblouky, pod nímž dokola může stát asi dvacet mužů. Právě naproti cestě od Sicharu vede pod tuto otevřenou halu cesta ke dveřím, které pravidelně bývají zavřeny a jimiž se vstupuje do vlastní vnitřní prostory této stavby k prameni, nahoře ve střeše je otvor, který býval uzavírán poklopem. Vnitřek tohoto domečku je tak prostorný, že mezi roubením pramene, vysokým jako sedadlo – toto roubení obklopuje pramen – se dá pohodlně obcházet. Pramen je uzavřen dřevěným poklopem, je-li tento poklop otevřen, pak od vchodu vidíme na protější straně těžký válec ležící napříč nad okrajem studny a pomocí kliky se dá vytahovat na něm zavěšený džber na čerpání vody. Naproti dveřím je také pumpa, kterou se voda dá vypumpovat do výše zdi domku nad pramenem a tato voda potom vytéká na východní, jižní a západní straně domku ven pod prostorou ochozu do tří malých nádrží umístěných v zemi, částečně proto, aby se zde poutníci mohli napít nebo se umýt, částečně aby se mohla napít i zvířata.

Bylo k poledni, když Ježíš se třemi učedníky došel k pahorku. Poslal je do Sicharu, aby donesli jídlo, protože měl hlad. Začal vystupovat na pahorek, aby je tam očekával. Byl horký

den. Ježíš byl velmi unaven a měl žízeň. Posadil se kousek od pramene na okraj cesty, která od Sicharu stoupala vzhůru a zdálo se, jako by maje hlavu opřenu o ruce, očekával někoho, kdo mu pramen otevře a dá napít. Spatřila jsem však Samaritánku, asi třicetiletou, na ruce jí visel měch na vodu, jak od Sicharu vystupuje na pahorek, aby donesla vodu. Byla krásná a viděla jsem, jak jde hbitě a statně velkými kroky stoupá vzhůru. Její oděv byl skvělejší než obvyklý a zdálo se, že je vybraný. Její modře a červeně pruhovaný oděv byl celý protkán velikými žlutými květy, její rukávy – horní a dolní část byly uprostřed spojeny náramky, vypadalo to, jako by kolem lokte byly zřasené. Na prsou měla bílou náprsenku ozdobenou žlutými šňůrkami. Krk měla zcela zakrytý vlněným žlutým límcem, bohatě zdobeným perlami a šňůrami korálků. Její závoj končil vzadu cípem a po stranách těla vytvářel dva záhyby, v nichž mohly pohodlně spočívat paže až po lokty. Jestliže se oba konce závoje před hrudí spojily, pak to vyhlíželo, jako by horní část těla byla zahalena pláštěm. Hlava ženy byla ovinuta páskami, její vlasy nebylo vidět, před čelem měla na tomto závoji háček v podobě věžičky, na němž byl pak přední díl závoje našasen, tento díl mohl zakrýt tvář a sahal proto až na hrud.

Žena měla hnědavě hrubou zástěru z kozí nebo velbloudí srsti, nahoře v ní byly kapsy, přehozenou přes pravou paži, takže kožený měch poněkud zakrývala a tento měch jí také visel na této ruce. Zdálo se, že zástěra byla obvyklou pracovní zástěrou při čerpání vody, aby se neničily šaty buď džberem nebo měchem.

Měch byl kožený, vypadal jako pytel, sešívaný nebyl, na dvou místech byl jakoby promáčknut a zpevněn prohnutými pevnými deskami, druhé dvě strany se daly složit v záhybu, byl-li měch prázdný, vypadalo to jako záhyby složené tašky na dopisy. Na obou pevných stranách byla držadla, obložená koží, jimi byl protažen řemen a za něj nesla žena měch na své ruce. Ústí měchu bylo užší a dalo se v případě nalévání vody trychtýřovitě rozšířit a opět uzavřít, tak jako uzavíráme pracovní brašny. Byl-li prázdný, visel dolů po straně splasklý, naplněný se zakroutil a pojal do sebe tolik vody jako běžné vědro.

Tak jsem spatřila Samaritánku, jak statně vystupuje na vrchol pahorku, odkud chtěla donést vodu z Jakubova pramene pro sebe i ostatní. Měla jsem ji zcela ráda, je tak dobromyslná,

duchaplná a upřímná. Jmenuje se Dina a pochází ze smíšeného manželství a náleží k sektě samaritánů. Žije v Sicharu, kde se vlastně ani nenarodila, okolnosti jejího života jsou neznámé a žije zde pod cizím jménem Salome, ale lidé v tomto místě ji i jejího muže docela dobře snášejí pro jejich otevřenou, přátelskou a ke službě ochotnou povahu.

Protože se stezka do kopce vinula, nemohla Dina Pána spatřit dříve, až když před ním náhle stanula. Jeho pohled, když zde tedy tak seděl zívající u cesty k prameni, měl v sobě cosi překvapujícího. Oděn byl v dlouhou bílou suknicí z jemné vlny, přepásanou širokým pásem, vypadala jako alba. Byla to suknice, jakou mívali proroci, nosívali ji za ním učedníci. Bral si ji na sebe, kdykoli učil při veřejných příležitostech nebo když působil jako prorok.

Dina*, jakmile se na stezce vynořila před Ježíšem, se zarazila při jeho pohledu, spustila ihned závoj přes svoji tvář a váhala kolem něho přejít, neboť Pán seděl těsně u cesty. Spatřila jsem, jak podle jejího způsobu myšlení jí v nitru probíhají různě zbrklé myšlenky: Muž? Co zde chce? Je to pokušení? Ježíš, ve kterém poznala Žida, se na ni podíval jasným a přátelským pohledem a zatímco přitáhl nohy k sobě, protože cesta zde byla velmi úzká, řekl: „Jen projdi kolem mne a dej mně napít!“

To se ženy dotklo, protože Židé a Samaritáni měli pro sebe navzájem jenom pohrdání a tak ještě prodlévajíc řekla: „Proč v tuto dobu jsi zde tak sám? Kdyby mne zde někdo s tebou spatřil, bylo by z toho pohoršení!“ Tu Ježíš odpověděl, že jeho průvodci jsou ve městě, aby donesli jídlo a Dina řekla: „Ano, ty tři muže jsem potkala, ale v tuto dobu dostanou málo. Co dnes Sicharští připravili, potřebují sami pro sebe!“ Řekla, že dnes je v Sicharu slavnost nebo slavnostní den a jmenovala jiné místo, kam by měli pro jídlo zajít.

Ježíš jí řekl znovu: „Jen projdi kolem a dej mně napít!“ Tu Dina kolem něho prošla, Ježíš povstal a následoval ji k prameni, který ona otevřela. Když tam šla, řekla: „Jakže, ty, Žid, a žádáš o napití mne, Samaritánku?“ A Ježíš jí odpověděl: „Kdy-

* V římském martyrologiu se jmenuje Fotina

bys znala boží dar a věděla, kdo ti říká: „Dej mi napít,“ spíše bys ty byla prosila jeho, aby ti dal živou vodu.“

Tu Dina otevřela stříšku nad pramenem a uvolnila džber a řekla Ježíši: „Pane, vždyť ani nemáš vědro a studna je hluboká. Odkud tedy chceš vzít tu živou vodu? Jsi ty snad větší než náš praotec Jakub, který nám dal tuto studnu a sám z ní pil, i synové a jeho stáda?“ Když to řekla, spatřila jsem obraz, jak Jakub kope tento pramen a jak najednou proti němu vytryskl pramen vody. Žena ale pochopila Ježíšova slova o vodě z pramene a za těchto slov spouštěla vědro na válci, který šel jenom ztěžka dolů a pak ho zase vytahovala vzhůru a já jsem spatřila, jak si vyhrmula svoje rukávy s kroužky do výše, takže se látka nahoře zřasila a ona s obnaženými pažemi naplnila svůj měch z vědra a malý, z lýka upletený šálek naplnila vodou a podala Ježíšovi, který ho vsedě vypil a řekl jí: „Každý, kdo se napije této vody, kterou mu já dám, nebude žíznit na věky, a voda, kterou mu dám já, stane se v něm pramenem vody vyvěrající k věčnému životu.“

Dina řekla s radostí Ježíši: „Pane, dej mi té vody, abych už nikdy neměla žízeň a nemusela sem chodit čerpat!“ Ale přece pohnuta jeho slovy o živé vodě tušila, aniž by si toho byla zcela dobře vědoma, že Ježíš pod slovy o živé vodě rozumí naplnění zaslíbení. Vždyť jsem cítila i poznala, že bytosti, s nimiž Spasitel měl co činit, nebyli jenom prostí, jednotliví lidé, vždycky ale také byli současně i dokonalé obrazy jedné skupiny lidí. Že tomu tak skutečně bylo, to znamenalo právě onu plnost času: a tak v Samaritance Dině zde vlastně stála samaritánská sekta, odloučená od pravé víry Izraele, odloučená od pramene živé vody, a tak tu stála před Vykupitelem.

Ježíš u Jakubova pramene žíznil po vyvolených duších Samaří, aby je osvěžil živou vodou, od níž se oni odloučili. A byla zde ještě v Samaří část této sekty, schopná záchrany, která žíznila po této živé vodě a do určité míry podávala otevřenou ruku, aby ji přijala. Samaří promlouvalo z Diny: „Dej mně, ó Pane, požehnání zaslíbení, utiš mou dlouhou žízeň, odpomoz mně k živé vodě, abych přijala více útěchy než jenom z tohoto pozemského pramene Jakubova, skrze který jediný jsme měli ještě spojení a společenství se Židy.“

Když tak žena promluvila, řekl jí Ježíš: „Jdi domů, zavolej svého muže a zase přijď sem!“ A uslyšela jsem, že jí to Ježíš

dvakrát opakoval; zatímco on zde nebude sám, aby ji poučoval. Tím však řekl Vykupitel sektě: „Samaří, zavolej mně sem toho, komu náležíš, toho, který v posvěceném svazku je s tebou spojen dle Zákona.“ Dina Pánu odpověděla: „Nemám muže!“

Samaří vyznalo svému Ženichovi duší, že nemá žádný Zákon, nikdo k ní nepatří. Ježíš odvětil: „Správně jsi odpověděla: ‚Nemám muže,‘ pět mužů jsi už měla a ten, kterého máš teď, není tvůj muž. To jsi mluvila pravdu!“ Těmito slovy řekl Mesiáš sektě: „Samaří, mluvíš pravdu, s bohy pěti národů jsi byla zasnoubena, tvůj nynější poměr s Bohem není žádný manželský svazek.“ Zde odpověděla Dina* se sklopenýma očima a sklánějící se hlavou: „Pane, vidím, že jsi prorok.“ A znovu spustila svůj závoj. To uznala samaritánská sekta božské poslání Pána a přiznala se ke své vině.

Jako by dokonale porozuměla prorockému smyslu těchto Ježíšových slov, Dina si vyložila: „A ten, kterého máš teď, není tvůj muž. Zejména tvoje nynější spojení s pravým Bohem není právoplatné, je protizákonné, bohapocta Samaritánů je odloučena hříchem a svévolí od svazku Boha s Jakubem, zcela jako by Dina vycítila význam těchto slov, ukázala směrem k jihu na blízko ležící chrám na hoře Garizim a hledala poučení, které vyjádřila slovy: „Naši předkové uctívali Boha tady na této hoře a vy říkáte: ‚Jen v Jeruzalémě je to místo, kde se má Bůh uctívat!‘“ Tu ji Ježíš poučil slovy: „Věř mi, ženo, nastává hodina, kdy nebudete uctívat Otce ani na této hoře, ani v Jeruzalémě.“ Tím Ježíš řekl: „Samaří přichází hodina, kdy ani zde, ani ve chrámu nebudete Hospodina uctívat ve svatyni, protože chodí mezi vámi.“ A pokračoval dále: „Vy uctíváte, co neznáte, my uctíváme to, co známe, protože spása přichází od Židů.“ Při tom jí také řekl podobenství o divokých, úrodu nepřinášejících výhoncích stromů, které rodí jenom dřevo a listí a nedávají

* Tato Ježíšova slova poukazovala na pět různých pohanských národních skupin, které asyrský král i s jejich modloslužbou usadil v Samarsku /4 Král. 17,24/, protože největší část lidu byla odvedena do Babylonie. To, co zde zbylo z původního božího lidu v Samaří, to vše se smísilo s těmito pohany a přijalo i jejich modloslužbu.

žádné plody. Tím Spasitel promluvil k sektě: „Samaří, ty nemáš bezpečnou bohapoctu, ty nemáš žádný svazek, žádnou svátost, žádnou záruku Zákona, žádnou Archu úmluvy, žádné ovoce, toto všechno zaslíbení i naplnění mají Židé, z nich vyjde Mesiáš.“

A dále Ježíš řekl: „Ale nastává hodina, ano, už je tady, kdy opravdoví boží ctitelé budou Otce uctívat v Duchu a Pravdě. Vždyť Otec chce takové příznivce. Bůh je Duch a ti, kdo ho uctívají, mají ho ctít v duchu a v pravdě.“ Tím řekl Vykupitel: „Samaří nastává hodina, ano, už je tady, kdy praví ctitelé musí uctívat Otce v Duchu svatém a v Synu, který je Cesta a Pravda.“ Dina ale odpověděla Ježíši: „Vím, že má přijít Mesiáš. Ten až přijde, oznámí nám všechno.“ Těmito slovy promluvila část samaritánské sekty, které příslušel nárok na zaslíbení, zde u pramene Jakubova: „Doufám a věřím v příchod Mesiáše, On nám pomůže!“ Ježíš ji odpověděl: „Já jsem to, který mluvím s tebou!“

Ale toto vše bylo tak významné, jako by to Ježíš řekl ke všem lidem ze Samaří, kteří se chtěli obrátit: „Samaří! Přišel jsem k Jakubovu prameni a žízním po tobě, ty vodu z tohoto zdroje! A za to, že mě zde napojíš, slibuji ti já živou vodu, po níž již nedostaneš žádnou žízeň a ty jsi přinesla mně ve své víře a naději svoji touhu po této vodě. Hleď! Odměním se ti, neboť tys přišla utišit moji žízeň po tobě svojí touhou po mně! Já jsem pramen živé vody. Já jsem Mesiáš, jenž mluvím s tebou!“

Když Ježíš řekl: „Já jsem to, který s tebou mluvím,“ pohlédla na něho Dina s úžasem a chvějící se svatou radostí, ihned se ale vzchopila, zanechala tam stát svůj měch na vodu, nechala pramen otevřený a spěchala dolů s pahorku do Sicharu, aby ohlásila svému muži a všem, co se jí přihodilo. Bylo přísně zakázáno zanechat Jakubův pramen otevřený, ale co jí ještě záleželo na Jakubově prameni, co jí záleželo na džberu plném pozemské vody! Ona přijala živoucí vodu a její láskou naplněné, radostné srdce toužilo osvěžit všechny. Zatímco však tak spěchala z domku Jakubova pramene, který nechala otevřený, proběhla kolem těch tří učedníků, kteří donesli jídlo a již po jistou dobu čekali udivení v malé vzdálenosti přede dveřmi domku s Jakubovým pramenem, jak může teď jejich Mistr tak dlouho mluvit se Samaritánkou. Z úcty se ho však na nic neptali. Dina zatím seběhla dolů do Sicharu a řekla svému muži a ostatním lidem na

ulici s velikou horlivostí: „Pojďte nahoru k Jakubovu prameni, tam spatříte muže, který mně pověděl skryté události, pojdte, on je zajisté Kristus!“

Mezitím přistoupili tři apoštolové u pramene k Ježíšovi a nabídli mu ze svého košíku malé chleby a med a řekli: „Mistře, pojez!“ Ježíš povstal, opustil pramen a řekl: „Já mám k jídlu pokrm, který vy neznáte!“ Učedníci se mezi sebou ptali: „Přinesl mu někdo něco k jídlu?“ A ve skrytu duše se docela domnívali, že mu snad jídlo přinesla ona Samaritánka. Ježíš zde však nechtěl déle prodlévat, aby se pouze najedl, ale sestupoval s pahorku směrem k Sicharu a zatímco ho učedníci následovali a při tom jedli, řekl jim Ježíš: „Můj pokrm je, abych konal vůli toho, který mne poslal a abych dokonal dílo, k němuž jsem určen.“ Tím mínil obrácení lidí v Sicharu, po jejichž spáse jeho duše hladověla. Ježíš s nimi promluvil o více věcech v tomto duchu.

V blízkosti města se setkali se Samaritánkou, která znovu spěchala za Ježíšem. K Ježíšovi se připojila zcela pokorně, ale naplněna radostí a otevřeností a Ježíš s ní mluvil, brzy zůstal v tichosti stát, hned zase cestou při chůzi s ní ještě mnohé probíral. Odhalil jí celý její dosavadní život i úplné její smýšlení. Byla velmi dojata a slíbila i za svého muže a za sebe, že všechno opustí a bude následovat Ježíše, který jí ukázal různé cesty, jak by za svoje dřívější hříchy učinila pokání a tak je zahladila.

Dina byla duchaplná žena, pocházející ze smíšeného manželství, její matka byla židovka a její otec pohan, narodila se ve venkovském dvorci u Damašku. Záhy ztratila svoje rodiče a živila ji prostopášná kojná, s jejím mlékem nasála také i ona zlé vášně. Měla po sobě pět mužů, ti byli částečně zničeni zármutkem nebo jejími milenci. Měla tři dcery a dva již odrostlé syny, kteří zůstali u svých rodných příbuzných, když ona sama musela opustit Damašek.

Její synové přišli později k oněm dvaasedmdesáti učedníkům. Muž, s nímž právě teď žila, byl příbuzným jednoho z jejích dřívějších manželů, byl to bohatý obchodník. S ním odešla, protože byla samaritánského vyznání, do Sicharu, vedla mu domácnost a žila s ním neoddána.

V Sicharu se lidé domnívali, že jsou manželé. Muž to byl silný, bylo mu asi třicet šest roků, měl červené tváře a rusé vousy.

Dina ve způsobu svého života měla něco společného s Marií Magdalénou, ale klesla ještě hlouběji přesto, že jsem jednou spatřila, že na počátku Magdalénina zlého života v Magdalu jeden z jejích milenců přišel o život prostřednictvím jiného milence. Dina byla nesmírně duchaplná, upřímná, otevřená, kurážná a hbitá, ale také lehce se poddávající žena, vždy trápena svým svědomím. Teď žila čestněji, zejména s tímto svým údajným manželem, sama ve zvláštním domě, který byl obklopen vodním příkopem. Blízko u pramene v Sicharu, kde lidé, aniž by si jí nevážili, přece se s ní příliš nestýkali, protože měla odlišné zvyky a poněkud jinak se i oblékala a rovněž chodila více okrášlena. To se jí však jako cizince přičítalo k dobrému.

Zatím, co Ježíš mluvil s touto ženou, učedníci ho stále následovali v určité vzdálenosti obírajíce se myšlenkami – co on má s ní co mluvit? „My jsme s takovou námahou koupili jídlo, proč tedy nejí?“

V blízkosti Sicharu však Dina Pána opustila a spěchala vstříc svému muži a mnoha ostatním lidem, kteří zvědavě proudili ven z městské brány, aby Ježíše spatřili. A tu, když se Ježíš blížil, stála Dina v jejich čele a ukazovala jim Pána. Lidé plni radosti jásali a plesali vstříc k přivítání. Ježíš se však v tichosti zastavil a pokynul rukou, aby mlčeli, několik minut k nim přátelsky mluvil a mezi jiným řekl, že by měli věřit všemu, co jim ona žena řekla. Ježíš byl i při těchto slovech přátelský a jeho pohled tak zářící a působivý, že se dotkl všech srdcí a strhl je k sobě. Naléhavě prosili Ježíše, aby přišel do jejich města a učil tam. Ježíš jim to slíbil, teď ale jenom prošel kolem. Toto se stalo asi mezi druhou a třetí hodinou.

Zatím, co Ježíš mluvil před branou se Samaritány, vrátili se k němu zpět všichni zbývající učedníci, mezi nimi i Petr, kteří se ráno rozešli jiným směrem, aby něco obstarali. I oni byli udiveni a opravdu ne příliš spokojeni, že Ježíš tak dlouho mluvil se Samaritány. Byli tím dotčeni proto, že i oni vyrůstali v předsudku, že není radno stýkat se s tímto lidem a proto tato událost byla pro ně zcela neobvyklá. Cítili veliké pokušení upadnout do pohoršení. Vzpomínali na všechny námahy včerejšího i předvčerejšího dne, na výsměch i potupy, na všechn tak trpký nedostatek, což vše museli přetrpět a přece se přesvědčili, že ženy v Betánii toho dost připravily a tak měli mno-

hé usnadněno. Nyní pozorovali tento styk se Samaritány a ve skrytu duše se domnívali, že proto to není žádný div, proč lidé Ježíše nechtějí lépe přijmout. Měli stále ještě toto podivné pozemské smýšlení ve své hlavě o onom království, které Ježíš chce založit a domnívali se, že kdyby se toto všechno rozhlásilo v Galileji, pak by se jim všichni teprve mnoho posmívali.

Petr v Samaří mluvil mnoho s tím mladíkem, který chtěl být přijat, ale stále se však ještě rozmýšlel, a mluvil o něm s Ježíšem.

Ježíš šel nyní se všemi asi půl hodiny cesty severovýchodním směrem okolo města a tam odpočívali pod stromy. Při této cestě a zde mluvil s nimi Pán o žních. Řekl: Je přísloví, které i oni často užívali: „Ještě čtyři měsíce a pak nastanou žně. Leniví chtějí vždy všechnu práci odsunovat co nejdéle, ale oni by teď měli vědět, že všechna pole jsou nyní zralá k žatvě.“ Tím mínil Samaritány a i ostatní, kteří již dozráli k obrácení. „Oni, učedníci, jsou povoláni, aby žali, ale oni nerozsévali, rozsévali jiní, zejména proroci, Jan a i on sám. Kdo sklízí, přijímá odměnu a shromažďuje plody pro život věčný, takže ten, kdo rozséval, i ženci se radují společně, neboť v této věci je přísloví pravdivé, jiný rozsévá a jiný sklízí. Já jsem vás poslal, abyste to, co jste nebudovali, sklídili. Jiní tuto práci vykonali, vy jste nastoupili na jejich místa.“ Podobně mluvil s učedníky, aby jim dodal odvalu k práci. Odpočívali pouze krátkou chvíli a nato se rozdělili, s Ježíšem zůstal jenom Ondřej, Filip, Saturnin a Jan, ostatní se vydali do končiny mezi Thebezem a Samaří směrem ke Galileji.

Teď však šel Ježíš s učedníky zanechávaje Sichar po pravici asi jednu hodinu cesty jihovýchodně k jistému poli, kde se stranou nacházelo na dvacet roztroušených domů pastýřů a stany. Zde v jednom z větších domů očekávaly Ježíše svaté ženy – svatá Panna a Marie Kleofášova, potom žena Jakuba Většího a dvě ze vdov. Byly zde už celý den, donesly s sebou pokrmý a také malé lahvičky s balzámem. Připravily jídlo. Ježíš při svém příchodu podal své Matce obě ruce a ona se před ním uklonila, ženy pozdravily tak, že se sklonily a zkřížily ruce na prsou. Před domem byl strom, pod kterým potom jedli.

Mezi pastýři, kteří zde v okolí přebývali, byli i rodiče oněch učedníků, které vzal s sebou Ježíš po Lazarově vzkříšení na cestu do Arábie a Egypta. Tito lidé také doprovázeli průvod svatých Tří králů do Betléma a při jejich rychlém návratu zde

v zemi zůstali a oženili se s dcerami pastýřů z údolí u Betléma. Podobné rozptýlené domy pastýřů se nacházely i ve spletitých údolích, která se rozprostírala odsud až k Betlému. Lidé, kteří zde přebývali, obdělávali také pole na Josefově dědictví, pronajali si je od Sichemských. Mnozí z nich se zde shromažďovali, nebyli to však Samaritáni.

První, co se zde událo, bylo, že svatá Panna poprosila Ježíše, aby uzdravil ochrnutého chlapce. Již dříve prosila svatá Panna o přimluvu. Toto se stávalo velmi často a bylo opravdu dojemné, jak Maria Ježíše žádala. Ježíš dal chlapce připravit: rodiče přinesli chlapce před dům na nosítkách, bylo mu asi devět let. Ježíš rodiče napomenul, a oni poněkud plaše ustoupili v očekávání zpět, učedníci stáli při něm. Ježíš oslovil chlapce a poněkud se nad ním sklonil, potom ho vzal za ruku a pozvedl ho. Jen chlapec s nosítek sestoupil, už mohl chodit a rozběhl se do náručí rodičů, kteří se pak spolu s ním vrhli na zem před Ježíše. Všichni lidé kolem jásali. Ježíš je však napomenul, aby poděkovali nebeskému Otci. Poučoval zde ještě malou chvíli shromážděné pastýře a potom se svými učedníky něco málo pojedl z toho, co ženy v jednom loubí před domem velkého stromu připravily. Maria a ženy seděly odděleně na konci stolu. Domnívám se, že tento dům snad bude sloužit jako útulek a zřídily ho ženy z Kafarnaa a také se o něj staraly.

Plaše se nyní blížilo víc lidí ze Sicharu a mezi nimi i Dina, ona žena od Jakubova pramene. Neodvažovali se ihned přistoupit, poněvadž neměli ve zvyku stýkat se s těmito židovskými pastýři. Dina se však přiblížila první a spatřila jsem, že mluvila se ženami a svatou Pannou a že po jídle se Ježíš s učedníky rozloučil se svatými ženami, které se ihned připravily na zpáteční cestu do Galileje, kam Ježíš pozítří také odejde.

Ježíš nyní odešel s Dinou a ostatními Samaritány do Sicharu. Toto město není příliš velké, má však široké ulice a velká prostranství. Samaritánský dům modlitby je zvenku ozdobnější a bohatěji vystavěn než synagógy v malých židovských městech. Ženy v Sicharu nejsou tak zdrženlivé jako Židovky, více se stýkaly s muži. Když Ježíš přišel do Sicharu, ihned ho obklopilo množství lidu. Ježíš ale nevstoupil do jejich synagógy. Při tom, jak procházel ulicemi, se tu a tam zastavil a učil i na náměstí,

kde stál stolec, ze kterého se řečnilo. Všude byl velký sběh lidí, naplněných radostí, že Mesiáš k nim přišel.

Dinu, která byla velmi pohnuta, jsem spatřila, jak mezi ženami stojí Spasiteli nejbližší. Lidé si jí teď zvláště vážili, protože ona první našla Ježíše, ke kterému poslala také svého muže, s nímž teď žila. Ježíš s ní promluvil několik slov napomenutí. Muž stál teď zcela proměněn před Ježíšem a styděl se za své hříchy. Ježíš v Sicharu dlouho nepobyl. Ubíral se směrem k protilehlé bráně a vyšel z města, učil ještě před ním a také při domech a zahradách, které se rozprostíraly značný kus cesty daleko v údolí. Ježíš však zůstal v útulku před Sicharem dobrou půlhodinu daleko a lidem slíbil, že tam bude opět následující den učit.

Když se Ježíš znovu odebral do Sicharu, učil po celý den v městě na onom stolci, určeném pro projevy, a také na pahorcích před městem, večer pak byl zase v útulku. Pobývali zde lidé z této končiny a pohybovali se hned sem, brzy zase zpět. To znamená: Teď učí Ježíš zde, pak zase tam. Onen mladík ze Samaří mu tady také jednou naslouchal, s Ježíšem však nemluvil.

Dina je všude v čele a prodírá se zástupem do Ježíšovy blízkosti. Je velmi pozorná, pohnutá a vážná. Znovu mluvila s Ježíšem, chce se ihned odloučit od svého muže. Všechn svůj majetek chtějí použít dle Ježíšovy vůle pro dobro budoucí obce a pro chudé. Ježíš jí řekl, jak by to měla udělat. Pohnuto bylo i velmi mnoho lidí a říkali oné ženě: „Dobře jsi to řekla, sami jsme ho teď slyšeli! Je to opravdu Mesiáš!“ Tato dobrá žena je teď povznesena a tak vážná a plná radosti: právě tu jsem si zvláště zamilovala.

Ježíš zde učil podobně jako na předešlých místech: o Janově uvěznění, o pronásledování proroků, o předchůdci, který připravuje cestu synu vyslanému na vinici, který bude usmrcen. Mluvil zde zřejměji o tom, že jej poslal Otec. Učil také o všem tom, co mluvil s ženou u pramene, o živoucí vodě, o hoře Garizim, že spása přichází od Židů, o blízkosti království a soudu, o trestu nad zlými služebníky, kteří usmrtí syna pána vinice. Mnozí se ho také ptali, kde by se měli dát pokřtít a očistit, když Jan je přece uvězněn? A Ježíš řekl, že Janovi učedníci již zase křtí u Ainonu na druhé straně Jordánu a že i oni by tam měli

přijít, že on tam sám půjde a bude křtít. Také již následujícího dne se mnozí vydali tím směrem.

Příští den učil Ježíš v útulku a na pahorcích v blízkosti nej-různější lid, dělníky a také ty otroky, které kdysi utěšil na poli u Betabary po svém křtu. Bylo tam ale přítomno mnoho ze-
vlounů z řad farizeů z této končiny. Naslouchali všem jeho slo-
vům s vnitřní zlobou, dávali hlavy dohromady a posměšně rep-
tali, neodvažovali se ho však oslovit, Ježíš se také ale vůbec na
ně nepodíval. Bylo však přítomno i několik samaritánských uči-
telů a lidí neoblomných a zatvrzelých.

13. Ježíš v Ginneji a Atarotu. Ježíš zahanbuje zlobu farizeů

Když Ježíš opustil s pěti učedníky útulek u Sicharu, putoval mimo Thebez po pravici a Samaří po levici, šest hodin daleko do města Ginneje neboli Ginnin, které se nachází v jednom údolí na hranici mezi Samařskem a Galileou. Pozdě večer přišli s podkasanými rouchy do Ginneje a protože začal sabat, ihned se odebrali do synagógy. Ostatní učedníci, kteří byli vysláni napřed, byli zde také. Toto místo mohlo být třičtvrtě hodiny cesty od Ginneje.

Svaté ženy po tom, co odešly ze Sicharu, přenocovaly u Thebezu. Bylo to v den před sabatem – nějaký slavnostní den – na připomínku reptání dětí Izraele. O sabatu učil Ježíš v synagóze. Čtení pojednávalo o přechodu pouští, o rozdělení země Kanán a též z Jeremiáše. Ježíš vše vykládal vzhledem k blízkosti božího království. Mluvil o reptání dětí Izraele na poušti a jak se mohli ubírat daleko kratší cestou do Zaslíbené země, kdyby zachovávali příkazy, které jim Bůh dal na Sinaji, ale jak pro svoje hříchy se vždy museli znovu stahovat zpět a jak ti, kdo reptali, museli na poušti zemřít.

A tak i oni ještě putují okolní pouští, ve které musí zemřít všichni ti, co reptají proti božímu království, které je již nablízku a s ním i poslední boží slitování. Jejich život je teď blouděním na poušti, oni by se měli nyní ubírat nejkratší cestou k zaslíbenému božímu království, které jim teď bude zjeveno. Učil také o tom, jak děti Izraele nebyly spokojeny se soudcovským úřadem Samuela a volali po králi a jak za to přijali Saula. Nyní, když se proroctví naplnilo, že pro jejich bezbožnost bude odňato žezlo Judovi, nyní zase volají po králi a po znovuoživení království: Bůh jim však pošle jednoho krále, jejich vlastního krále, jako onen pán vinice svého vlastního syna po tom, co jeho služebníci byli usmrceni nevěrnými správci vinice. Stejně i oni zapudí svého Krále a usmrtí ho. Učil také ze žalmu o nárožním kvádru, který stavitelé odvrhnou a vykládal to o synu pána vinice. Potom Ježíš mluvil o trestu, který přijde na Jeru-

zalém: chrám již více stát nebude, ani Jeruzalém již nebude možno poznat, řeč byla i o Eliášovi a Elizeovi.

Při jeho učení bylo přítomno i dvanáct zatvrzelých farizeů, kteří potom s Ježíšem rozmlouvali. Měli svůj úkol a ptali se ho, co to znamenalo, že Jonáš byl tři dny v břiše veliké ryby? Ježíš odpověděl: Podobně bude i váš král, Mesiáš, odpočívat tři dny v hrobě, sestoupí do lůna Abraháмова a znovu vstane; posmívali se tomu. Potom vystoupili zcela výsměšně tři farizeové a řekli: „Ctihodný rabbi, ty stále mluvíš o nejkratší cestě, označ nám ji.“ Ježíš odpověděl: „Znáte oněch deset příkazů ze Sinaje?“ Oni řekli: „Ano.“ A Ježíš řekl: „Zachovávejte ono první z nich a milujte bližního jako sebe sama a neukládejte svým podřízeným přetěžká břemena, která sami neplníte; to je ona cesta.“ Tu oni řekli: „To víme také, co ty teď říkáš!“ A Ježíš jim odpověděl: „To, že to víte a přece nekonáte, to je vaše vina, ze které se budete zodpovídat.“ A Ježíš jim předhodil, že tak mnohé lidem překládají a sami Zákon nezachovávají, což právě oni zde v tomto městě zvláště dělali. A mluvil jim i o oděvech kněží, jak je předepsal Mojžíš, a co tyto oděvy znamenaly a jak oni sami toto nedodrželi a místo toho přidali mnoho vnějšího a zvráceného. Všichni byli velmi zahořklí, nemohli mu však nic namítnout. Často někteří z nich mezi sebou si říkali: „To je tedy ten prorok z Nazareta! Ano! Syn tesaře!“ Většina farizeů opustila synagógu ještě dříve, než Ježíš svoje učení dokončil, jen jediný zůstal až do konce a pozval Ježíše a učedníky na hostinu. Byl lepší než ostatní; přece však i on byl také jenom člověk, který vyzvídal.

Před školu donesli i nemocné a farizeové požádali Ježíše, aby je uzdravil, aby tak mohli spatřit znamení. Ježíš však nemocné neuzdravil a řekl, že v něho uvěřit nechtějí a proto také on jim nechce žádné znamení ukázat. Oni ho však chtěli o sabbatu pokoušet, aby uzdravoval a mohli ho tak obžalovat.

Když skončil sabbat, vrátila se většina galilejských učedníků domů. Ježíš však odešel se Saturninem a dvěma dalšími učedníky zpět na statek Lazarův. Bylo dojemné vidět, jak zde Ježíš napřed učil děti příbuzných a děti ze sousedství, nejprve chlapce a potom i děvčata. Mluvil o poslušnosti vůči rodičům a o úctě ke stáří. Nebeský Otec jim ustanovil jejich otce a takovou, jakou oni k nim budou mít úctu, takovou tím vzdávají

i nebeskému Otci. K dětem také mluvil o synech Jakubových a o dětech Izraele, jak reptali a proto nedošli do Zaslíbené země a přece tato byla tak krásná. Tu jim ukázal krásné stromy a jejich plody v zahradě a mluvil o nebeském království, jak i toto je nám přislíbeno, podle toho, jak plníme Boží přikázání. To je mnohem krásnější než země a vše zde je proti tomu jenom poušť; proto by měly poslouchat a vše srdečně a upřímně snášet, co jim Bůh sešle. Neměly by reptat, aby došly do nebeského království, neměly by pochybovat o jeho nádheře tak, jako Izraelité na poušti, měly by věřit, že toto království je mnohem lepší než vše zde; ano, všechno pozemské předčí svojí nádherou. Měly by si také to stavět před oči v myšlenkách a zasloužit si ho každodenní námahou a prací. Při svém učení měl Ježíš před sebou menší děti, pozvedal je jednotlivě a tiskl na svoji hrud', nebo je vždy objímal rukama dvě a dvě.

Před Lazarovým majetkem šel Ježíš se dvěma učedníky opět jihovýchodním směrem asi čtyři hodiny zpět do vysoko položeného místa Atarotu, hlavního střediska saduceů. Zdejší saduceové pronásledovali po velikonocích stejně jako farizeové z Gennabrisu učedníky, mnohé z nich chytili a trápili je výslechy. Někteří z nich byli posledně i v Sicharu a vyzvídali při Ježíšově učení, protože Ježíš pranýřoval i tvrdost farizeů a saduceů vůči Samaritánům. Již tehdy pojali záměr, že budou Ježíše pokoušet a tak ho vyzvali, aby sabat slavil v Atarotu. Ježíš znal jejich záměr a proto šel dále do Ginneje. Oni se domluvili s farizeji v Ginneji a zrána o sabatu k němu vyslali posly: „Učil tak krásně o lásce mezi lidmi, že máme milovat bližního jako sebe sama, měl by přece přijít do Atarotu a uzdravit nemocného. Jestliže jim ukáže toto znamení, pak chtějí všichni uvěřit a i farizeové z Ginneje budou šířit v této končině jeho učení!“

Ježíš znal dobře jejich zlobu a věděl i o tomto podvodu, který proti němu s jedním člověkem nastražili. Tento člověk již ležel více dnů a byl bez pohybu a mrtev, oni však přede všemi obyvateli města tvrdili, že se nachází ve vytržení a ani jeho žena nevěděla, že je již po smrti. Kdyby ho teď Ježíš vzkřísil, potom by řekli, že mrtev nebyl. Ježíšovi vyšli vstříc a dovedli ho před dům mrtvého, který býval z nejpřednějších saduceů a nejzuvivěji vystupoval proti učedníkům. Vynesli ho na nosítkách na

ulici před dům, když sem Ježíš došel. Stálo tam dobře patnáct saduceů a okolo všechen lid. Mrtvola vyhlížela docela zachovalé, hezky ji upravili a nabalzamovali, aby Ježíše podvedli. Ježíš však řekl: „Tento člověk je mrtvý a mrtvý zůstane!“ Nato oni ale řekli, že je ve vytržení a kdyby byl mrtev, že musel zemřít teprve teď. Ježíš však řekl: „Posmíval se vzkříšení a zde nevstane! Vy jste ho vyplnili bylinami, ale pohleďte, jakým kořením! Odkryjte mu hrud!“ Tu jsem spatřila, že jeden z nich pozvedl na hrudi mrtvého kůži jako záklopku a rozlézalo se odtud množství červů, kteří se vzpínali a proplétali. Saduceové byli hněvem zcela bez sebe, neboť Ježíš řekl nahlas a veřejně jejich všechny hříchy a zločiny a toto že jsou červi jejich zlého svědomí, které mrtvý sice zakryl, ale kteří nyní rozežírají jeho srdce. Odsoudil také důrazně jejich podvod a zlý úmysl a mluvil velmi přísně o saduceích, o soudu nad Jeruzalémem a o všech, kteří neobdrží spásu. Mrtvého však velmi hbitě vnesli do domu a povstalo z toho strašné povykování a tupení. Když opět Ježíš s učedníky vycházel branou, házela za nimi rozhořčená chátka i kameny, neboť je popudilo ono odhalení červů a odkrytí jejich zloby.

Mezi touto zlou chátou byli přece jen dobře smýšlející jedinci, kteří plakali. V jedné oddělené ulici přebývaly nemocné ženy, i ty trpící krvácením, které v Ježíše věřily a v dáli naříkaly, neboť ony jako nečisté se nesměly přiblížit a on to dobře věděl; prošel proto touto ulicí a když přešel mimo, vstupovaly do jeho šlépějí a líbaly je, tu se Ježíš ohlédl a ony byly uzdraveny.

Ježíš šel přibližně asi tři hodiny až na jeden pahorek v blízkosti Engannimu. Toto místo leží ve stejné výši jako Ginneja, avšak několik hodin dále na východ v jednom z dalších údolí. Je to přímý směr na Nazaret přes Endor a Naim. Z Naimu je to asi sedm hodin.

Ježíš na tomto pahorku přenocoval v chatrči jednoho otevřeného útulku, kde mu přišli vstříc učedníci z Galileje, a tak pojedli něco z toho, co učedníci donesli. Byli zde Ondřej a ženich Natanael a dva služebníci tzv. velitele z Kafarna. Velmi naléhavě Ježíše prosili o pomoc: syn tohoto muže je velmi nemocen a že by se tam měl spěšně vydat. Ježíš však řekl, že přijde v pravou chvíli.

Tento velitel sem byl přeložen na odpočinek z Galileje. Měl dobré smýšlení a podporoval učedníky proti farizeům za jejich posledního pronásledování, vypomohl jim také i penězi a potravinami. Ještě však nebyl úplně věřící, ačkoliv již uvěřil zázrakům. Kvůli svému dítěti si velmi přál jeho uzdravení, ale i proto, aby farizeové byli zahanbeni. Ježíš chtěl na jeho synovi vykonat zázrak a i učedníci si to přáli. Mluvil s Ježíšem: „Ať se jen farizeové zlobí, jen ať vidí, kdo to je ten, koho následujeme!“

Proto i Ondřej a Natanael přijali ono poselství. Ježíš to vše věděl. Učil ještě ráno při další cestě. Dva služebníci velitele, kteří byli otroci a pohané a donesli s sebou i jídlo, se obrátili na víru a šli zase s Ondřejem a Natanaelem ke Kafarnau.

14. Ježíš v Engannimu a Naimu

Od útulku na pahorku putoval Ježíš se Saturninem, učedníkem z Kány a synem vdovy po Obédovi z Jeruzaléma, asi šestnáctiletým mladíkem, do nedalekého Engannimu. Měl zde vzdálené příbuzné z rodu svaté Anny, kteří byli eseny. Tito lidé přijali k sobě Ježíše velmi pokorně a důvěrně. Žili odděleně na jedné straně města a to velmi čistě. Žilo zde společně i mnoho neprovdaných, jako v nějakém klášteře. Ale ani tady to už nebylo ono staré, velmi přísné pojetí, byli oblečeni jako ostatní lidé a chodili s nimi do školy. Zřídili v tomto místě něco na způsob nemocnice, která byla naplněna nemocnými a trpícími lidmi všeho druhu a sekt a kde byli také u dlouhého stolu nasycování i chudí. Přijímali všechny, vyučovali je a také se je snažili polepšit. V místnostech pro nemocné ukládali vždy jednoho zlého člověka mezi dva dobré, aby tak tohoto člověka napomenuli a polepšili. Pán také přišel do této nemocnice a některé nemocné uzdravil.

Ježíš učil v synagóze v Engannimu po celý den. Proudilo sem nesmírně mnoho lidí z celé této končiny. Po skupinách odpočívali před synagógou, protože ta je všechny nepojala. Když jeden zástup z ní vyšel ven, druhý ji opět zaplnil. Ježíš zde učil tak jako na celé cestě sem, jen ne tak důrazně, protože lidé zde byli dobrého smýšlení. Tehdy tomu bylo tak, jako je i dnes: každé jednotlivé místo vyhlíží podle duchovního smýšlení skutečně jinak.

Ježíš řekl, že jestliže zde bude moci učit, bude i uzdravovat. Učil o blízkosti království a o příchodu Mesiáše. Uváděl všechna místa z proroků a z Písma a dokazoval je i z tohoto přítomného času. Mluvil o Eliášovi a o tom, co řekl a co viděl a jmenoval i počet roků, kdy vše spatřil a jak vybudoval oltář v jedné jeskyni ke cti Matky budoucího Mesiáše. Popsal nastalou dobu, že to naprosto žádná jiná být nemůže, zmínil se, že je odňato žezlo od Judy, připomenul i příchod Tří králů. Mluvil toto vše tak všeobecně, jako kdyby mluvil o dobrém jednání Samaritánů, vypravoval o nich podobenství, ale o Jerichu se však nezmínil. Řekl, jak on sám zažil, že Samaritáni jsou ochot-

nější pomoci Židům než naopak. Vypravoval také příběh o Samaritánce a jak mu podala vodu, což by Žid tak snadno vůči Samaritánu neučinil a jak vůbec byl mezi Židy přijat. Učil zde také o trestajícím soudu nad Jeruzalémem a o celnících, z nichž někteří zde přebývali v této krajině.

V době, kdy Ježíš ještě učil v synagóze, donesli lidé veliké množství nemocných z města i z celé této končiny. Tam, kudy musel Ježíš projít, položili podél domů na nosítkách a na polštářích nemocné a rozprostřeli nad nimi stanové plachty a jejich příbuzní stáli při nich. Byl zde nádherný pořádek i v tom, že ti, kteří trpěli určitým druhem nemoci, byli pohromadě. Bylo to jako obrovská ukázka všech druhů trpících.

Ježíš po svém učení obcházel podél nemocných, kteří ho pokorně prosili o slitování a Ježíš je uzdravoval, zatímco stále učil a napomínal – dobře asi čtyřicet lidí: ochrnutých, slepých, němých, nemocných dnou, stížených horečkami, vodnatelných a tak dále. Posedlé jsem zde neviděla žádné. Ježíš ještě učil na jednom pahorku ve městě a protože zde se sešlo příliš mnoho lidí, byl nával nakonec tak velký, že se lidé vedrali i do domů a vystupovali na střechy a prolamovali i zdi. Když začal tento nepořádek, Ježíš se ztratil v množství, opustil město a prošel postranní příkrou cestou skrze pohoří, kde byl sám. Jeho tři učedníci ho následovali, museli dokonce i hledat a našli teprve v noci, jak se modlí. A tak se teď ptali, co by se oni měli modlit, když se modlí on, nato jim přednesl zcela krátký způsob několika proseb Otčenáše, jako „Posvěť se jméno tvé!“ a „Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům a neuvedň nás v pokušení!“ Ježíš řekl: „Modlete se teď toto a také to koňte!“ A opět o tom učil zcela obdivuhodně. Činili tak naprosto věrně, když pak s nimi nemluvil a putoval zcela sám.

Také s sebou měli trochu jídla ve vacích a když ostatní putující přecházeli okolo nich – ano, i na postranních cestách, jak spěchali v duchu věrného plnění Ježíšových slov za nimi – rozdávali jim, zvláště byli-li to chudí lidé, vše to, co potřebovali.

Engannim je levitské město, leží na svahu jednoho údolí, které vybíhá proti Jezreeli, napříč druhému východnímu výběžku dlouhého pohoří. V údolí teče potok směrem k severu. Obyvatelé se zde živí tkaním šátků a předením tkanin ku zhotovování kněžských rouch a také zhotovují i střapce, hedvábné

třepeň a knoflíky, které visí na lemu těchto rouch. Ženy šijí tyto šaty. Žije zde dobrý lid.

Ježíš putoval podél Jezreele a Endoru a kolem poledne došel k Naimu a vešel tam, aniž by vzbudil rozruch, před městem do jednoho útulku.

Vdova z Naimu, sestra ženy Jakuba Většího, věděla prostřednictvím Ondřeje a Natanaela o Ježíšově blízkém příchodu a připravila se na něj. Přišla i s další vdovou k němu do útulku. Vrhly se zahaleny před ním na zem. Vdova z Naimu prosila Ježíše, aby přijal prosbu této druhé dobré vdovy, která všechen svůj majetek dává k dobru svatých žen a na potřeby útulku pro učedníky a chudé a sama přitom chce sloužit. Ježíš přijal nabídku této vdovy, poučil obě a utěšil je. Donesly také několik darů pro hostinu, které přijali učedníci a ona vdova jim ihned dala současně i jistou část peněz, kterou poslali ženám do Kafarna, aby jich použily pro různé potřeby. Ježíš zde s učedníky odpočíval, neboť předcházející den v Engannimu učil a uzdravoval s tak nepopsatelným vypětím a odtud sem došel cestou trvající téměř sedm hodin. Nově příslá vdova doporučila Ježíši ještě další ženu, jménem Marie, která také chce věnovat všechen svůj majetek. Ježíš však řekl, aby se nadále o bohatství starala po dobu, kdy to bude nutné. Tato žena byla cizoložnice a zapudil ji manžel, bohatý Žid z Damašku, pro její nevěru. Slyšela o Ježíšově milosrdenství k hříšníkům, byla tím velmi pohnuta a neměla žádnou jinou touhu, než jak by vykonala pokání a našla milost. Vyhledala Martu, s jejíž rodinou byla vzdáleně spřízněna. Vyznala svoje provinění a poprosila ji o její přímluvu u Ježíšovy Matky, předala jí také jistou část svého majetku. Marta, Jana Chuzova a Veronika se soucitně této kajícnice ujaly, dovedly ji jednou do Mariina příbytku u Kafarna. Maria se na ni vážně podívala a nechali ji delší dobu stát v povzdálí. Tato žena však úpěnlivě prosila s usilovným pláčem a rostoucí lítostí: „Ó, Matko prorokova! Popros svého Syna za mne, abych našla milost před Bohem!“ Byla posedlá zlým duchem nemoty a lidé ji museli hlídat, neboť při svých záchvatech nemohla volat o pomoc a satan ji pak pudil do ohně nebo do vody. Když potom zase přišla k sobě, ležela v nějakém koutě a usedavě plakala. Maria poslala s prosbou za tuto nešťátnici posla k Ježíšovi, který vzkázal, že nastane brzy čas jeho pomoci.

Obsah

Začátek veřejného učitelského Ježíšova působení

1. Ježíš na cestě do Hebronu	6
2. Lazarova rodina	7
3. Ježíš v Hebronu, Dothainu a Nazaretě	10
4. Ježíš jde přes Libanon do Sidonu a do Sarepty	14
5. Ježíš v Betsaidě a Kafarnau	18
6. Ježíš v Seforidě, Betulii, Kadetu a Jezreeli	20
7. Ježíš se nachází na místě, kde bydleli celníci	25
8. Ježíš v Kisloth – Táboru	27
9. Ježíš v pastýřské osadě Kimki	29
10. Ježíš v pastýřské osadě u Nazareta	31
11. Ježíš u esena Eliuda	33
12. Ježíšovy rozmluvy s esenem Eliudem o tajemství Starého zákona a o Nejsvětějším Vtělení	35
13. Ježíšovo putování a rozhovory s Eliudem	40
14. Ježíš v Nazaretě	45
15. Ježíš odmítá tři bohaté mladíky. Všeljak zahanbuje učence v synagóze v Kafarnau	47
16. Ježíš jde s Eliudem na místo malomocných	51
17. Ježíš se před Eliudem proměňuje	52
18. Pohled na učedníky, jdoucí ke křtu	54
19. Ježíš v Gofně	55
20. Ježíš mluví proti Herodovu cizoložství. Cesta svatých žen	58
21. Ježíš v Betánii	60
22. Ježíšovy rozmluvy s tichou Marií a Marií, jeho Matkou	65
23. Ježíš putuje s Lazarem na místo křtu	69

Jan hlásá pokání a křtí

1. Jan opouští poušť	72
2. Herodovi vojáci. Vyslanci synedria. Zástupy křtěnců přicházejí k Janovi	81
3. Ondřej a Jan Evangelista jsou u Křtitele	83

4.	Jan přijímá výzvu, aby odešel k Jerichu	84
5.	Herodes u Jana. Oslava svátku u místa, kde se učí . .	87
6.	Ostrov, na kterém má být Ježíš pokřtěn, . vystupuje z Jordánu.	90
7.	Nové poselstvo z Jeruzaléma. Herodes znovu u Jana	93
8.	Ježíš je Janem pokřtěn	95
9.	Ježíš jde přes Lúz a Enses na místa, kam se uchýlila svatá Rodina na svém útěk	100
10.	Ježíš v údolí pastýřů u Betléma	108
11.	Jeskyně Jesliček jako místo úcty a zbožnosti pastýřů .	111
12.	Ježíš putuje směrem na Masfu k jednomu Josefovou příbuznému	116
13.	Ježíš v předposledním Mariině útulku v adventní době	118
14.	Hle, Beránek Boží!	119
15.	Ježíš v Gilgalu, Dibonu, Sukkothu, Arumě a v Betánii	121

Ježíš na poušti.

Svatba v Káně. První velikonoce v Jeruzalémě

1.	Ježíšův čtyřicetidenní půst	134
2.	Ježíš je rozmanitě pokoušen satanem	139
3.	Satan Ježíše pokouší optickými klamy	143
4.	Satan pokouší Ježíše. Má učinit z kamení chléb	144
5.	Satan odnáší Ježíše na cimbuří chrámu; . potom na horu Quarantarii. Andělé Ježíše osvěžují . .	145
6.	Ježíš jde k Jordánu a dává křtít	150
7.	Ježíš v Sílo, Kibzaimu a Thebezu	156
8.	První formální povolání Petra, Filipa a Natanaela . .	160
9.	Svatba v Káně	167
10.	Svatba. Hra žen. Deska výher mužů	171
11.	Ježíš v Kafarnau a u Genezaretského jezera	179
12.	Ježíš dává u Jordánu křtít	183
13.	Ježíš v Adummim a v Nébo	189
14.	Ježíš křísí ve Fasselu dceru esena Jaira. První dojetí Magdalény	193
15.	Ježíš v Kafarnau, Gennabrisu a Kisloth-Táboru	195

16.	Ježíš v Sunemu, Ulamě a Kafarnau	202
17.	Ježíš v Dothainu a Seforidě. Pomáhá na dálku lidem, kteří ztroskotali	207
18.	Ježíš v Nazaretě. Tři mladíci. Slavnost Purim	210
19.	Ježíš na Lazarově majetku u Thirzy a v Betánii	213
20.	První velikonoce v Jeruzalémě	216
21.	Ježíš vykazuje prodavače z chrámového nádvoří. Hostina Paschy. Smrt tiché Marie	223

Od ukončení prvních velikonoc

až do obrácení Samaritánky u Jakubova pramene

1.	Dopis krále Abgara	230
2.	Ježíš v končinách Sidonu a Tyru	233
3.	Ježíš v Sichor Libnath	236
4.	Ježíš v Adamě. Obdivuhodné obrácení jednoho zatvrzelého Žida	242
5.	Podobenství o nespravedlivém správci	249
6.	Ježíš a učedníci zvou ke křtu a k učení u Seleucie	251
7.	Ježíš na hoře u Berotha, kde se učilo	257
8.	Ježíš jde před Gatefer do Kafarna	260
9.	Jan Křtitel je Herodem zajat a uvězněn v Macherontu	262
10.	Ježíš v Betánii. Příprava útulku pro Ježíše a učedníky. Ztracená a znovu nalezená perla	268
11.	Ježíš v Betoronu. Námahy a těžkosti učedníků	274
12.	Ježíš u Jakubova pramene u Sicharu. Samaritánka Dina	277
13.	Ježíš v Ginneji a Atarotu. Ježíš zahanbuje zlobu farizeů	289
14.	Ježíš v Engannimu a Naimu	294

Anna Kateřina Emmerichová
**Život a hořké umučení
pána našeho Ježíše Krista II**

Vydalo nakladatelství Arca JiMfa s.r.o.,
Třebíč, Hájenky 630, L.P. 1995 jako
svou 63. publikaci. Odpovědný redak-
tor Radovan Zejda. Technický redaktor
Miroslav Novák. Výtvarný redaktor
Miroslav Kubíček. Kresba na obálce a
ilustrace Markéta Kuxová. Sazbu pís-
mem Palatino provedlo Typografické
studio nakladatelství Arca JiMfa, Tře-
bíč, Masarykovo nám. 8. První vydání.

Anna Kateřina Emmerichová:

(překlad Bedřich Metyš)

ŽIVOT A HOŘKÉ UMUČENÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA I.

- 1. STVOŘENÍ** (Pád andělů, Stvoření Země, Adam a Eva)
- 2. HŘÍCH A JEHO NÁSLEDKY** (Vyhnání z ráje, Adamova rodina, Noe, Job, Abrahám, Jakub, Archa úmluvy)
- 3. NEJSVĚTĚJŠÍ PANNA** (Původ a narození, Svaté a Neposkvrněné početí Panny Marie, Mariino obětování)
- 4. NEJSVĚTĚJŠÍ VTĚLENÍ** (Mariino zasnoubení Josefovi, Zvěstování, Cesta do Betléma, Narození Jezulátka, Tři králové, Útěk do Egypta, Vraždění neviňátek, Jan Křtitel, Svatá Rodina v Nazaretě, Dvanáctiletý Ježíš, Smrt Josefa)

Vyšlo v lednu 1994. Možno objednat na naší adrese.

Anna Kateřina Emmerichová:

(překlad Bedřich Metyš)

ŽIVOT A HOŘKÉ UMUČENÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA II.

- 1. POČÁTEK JEŽÍŠOVA VEŘEJNÉHO ŽIVOTA** (Ježíš v Hebronu, Lazarova rodina, Ježíš v Nazaretě, Putování ke křtu)
- 2. JAN KÁŽE POKÁNÍ A KŘTÍ** (Jan opouští pustinu, Ježíš pokřtěn Janem, V údolí pastýřů, Hle, Beránek boží!)
- 3. JEŽÍŠ NA POUŠTI. SVATBA V KÁNI** (Čtyřicetidenní půst, Pokřtění, Uzdravování, Velikonoce v Jeruzalémě)
- 4. OD UKONČENÍ PRVNÍCH VELIKONOC AŽ DO OB-
RÁCENÍ SAMARITÁNKY**

Vyšlo v dubnu 1995. Možno objednat na naší adrese.

Anna Kateřina Emmerichová:

(překlad Bedřich Metyš)

ŽIVOT A HOŘKÉ UMUČENÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA III.

- 1. JEŽÍŠ V GENEZARETU A NA BŘEHU JORDÁNU** (Ježíš v Kafarnau, Betsaidě, Abelmehole, Bezechu, Ramothu, Abile)
- 2. PO OBRÁCENÍ MAGDALÉNY** (Obrácení cizoložnice, Přijmutí Jidáše mezi učedníky, První obrácení Magdalény)
- 3. JEŽÍŠOVO UČENÍ A SKUTKY V KAFARNAU** (Setník Kornelius, Uzdravování, Proč učil v podobenstvích, Vzkříšení mládence, Uzdravení malomocného, Utišení bouře, Bohatý rybolov, Horské kázání, Vyhnání zlých duchů do vepřů, Vyslání apoštolů a učedníků)

Vyjde do konce roku 1995. Možno objednat na naší adrese.

Anna Kateřina Emmerichová:

(překlad Bedřich Metyš)

ŽIVOT A HOŘKÉ UMUČENÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA IV.

- 1. NOVÉ OBRÁCENÍ MAGDALÉNY** (Stětí sv. Jana, Nasyčení pěti tisíc, Ježíš kráčí po jezeře, Petr přijímá klíče)
- 2. DRUHÉ VELIKONOCE, NÁVRAT Z KYPRU** (Proměnění na hoře Tábor, Letnice, Ježíš učí o křtu, Obraz o přechodu Rudým mořem)
- 3. LAZAROVO VZKŘÍŠENÍ, JEŽÍŠ V ZEMI SVATÝCH TŘÍ KRÁLŮ** (Učení o tajemství manželství, Noční slavnost ctitelů hvězd, Odstranění modloslužby, Ježíš v chrámu králů, Obdivuhodné uzdravení dvou žen, Putování do Betánie)

Vyjde v roce 1996. Možno objednat na naší adrese.

Anna Kateřina Emmerichová:

(překlad Bedřich Metyš)

ŽIVOT A HOŘKÉ UMUČENÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA V.

1. HOŘKÉ UTRPENÍ A SMRT NAŠEHO PÁNA JEŽÍŠE KRISTA (Slavnostní vjezd do Jeruzaléma, Poslední večeře, Umytí nohou, Ustanovení Nejsvětější svátosti, Na Olivové hoře, Ježíšovo zajištění, Ježíš před Anášem, Ježíš před Kaifášem, Petrovo zapření, Ranní soud nad Ježíšem, Jidášovo zoufalství, Ježíš před Pilátem, Ježíš před Herodem, Ježíš je bičován, Ježíš je korunován trním a posmíván, Ecce Homo, Odsouzení k trestu smrti na kříži, Ježíš nese na Golgotu svůj kříž, Sedm Ježíšových pádů pod křížem, Přibití na kříž, Zatmění Slunce, Ježíšova smrt, Uložení do hrobu)

Vyšlo v našem nakladatelství v březnu 1993 pod titulem

HOŘKÉ UMUČENÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA

v překladu Jana Dokulila.

Ještě možno objednat na naší adrese.

Anna Kateřina Emmerichová:

(překlad Bedřich Metyš)

ŽIVOT A HOŘKÉ UMUČENÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA VI.

**1. VZKŘÍŠENÍ, NANEBEVSTOUPENÍ, SESLÁNÍ SV. DU-
CHA** (Vzkříšení Páně, Tomáš vkládá ruku do Ježíšových ran, Zjevení apoštolům, Ježíš odchází do nebe, Svaté Letnice)

2. ŽIVOT MARIIN PO NANEBEVSTOUPENÍ (Mariina křížová cesta, Ukončení života Panny Marie, Uložení do hrobu, Nanebevzetí Panny Marie)

Vyjde v roce 1996. Možno objednat na naší adrese.